Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial 3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) **license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով

ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

ԳՍԱՎԻԷ ՏԸ ՄՕՆԹԷՓԷՆ

ԷՍՐԱՐԸ ՀԻՆՏ

ՀԱՒԱՔԱԾՈՅ Թ. ԱԶԱՏԵԱՆ Ի Թ...

ՄԻՒԹԷՐՃԻՄԻ

ԿԱՐԱՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ՖՐԱՆՍԸԶՃԱՏԱՆ ԹԷՐՃԷՄԷ ՕԼՈՒՆՄՈՒՇ

ԹԱՊԻ'Ի — (Հրատարակիչ)

ԳԱԼՈՒՍՏ Տ. ՅԱԿՈԲԵԱՆ

Մէարիֆ Նէզարէթի Ճէլիլէսի ռուխսաթնամէսիլէ
Թապ ու նէշր օլունմուշ տըր :

ԱՍԻԹԱՆԷ
ՄԱԹԲԱԱԻ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ Ց. ՊԱՐՈՆԵԱՆ

— 1882 —

ՊԵՏ. ԳՐԱԿԱՆ

ԷՍՐԱՐԸ ՀԻՆՏ

ԳԸՍՄԸ ԷՎՎԷԼ

ՈՒՅԳՈՒՏԱՆ ՈՒՅԱՆՏԸՐԸԼՄԸՇ ՊԻՐ ԱՏԷՄ

—o—

ՊԻՐ ՊՕՐՃ

Պին սէքիզ եիւզ օթուզ սէնէսի Թէմմուզունուն օն պիրինճի կիւնիւ կիճէսի, ալթը նէֆէր Հինտլիլէր պիր Թահթրէվան կէօթիւրմէքտէ օլուպ, վէ սայիր ալթը նէֆէր քէսան տախի պիրլիքտէ կիտէրէք, մէզքիւր Թահթրէվանը, չաւիրէքտէ պիր տէյիշէրէք, նէօպէթ իլէ Թաշըմագտա իտիլէր:

Վէ պունլարըն էօնիւնտէն պիր ատէմ, էլինտէ պիր մէշալէ պուլունտուղու հալտէ, Պէնարէս շէհրինէ եարըմ կիւն մէսաֆէտէ պուլունան գաեալըգ տաղլարըն տիւք եօգուշլարընտան եօգարը եավաշ եավաշ չըգմագտա իտի:

Վէ մէրգում մէշալէճինին եանընտան տախի, հէնուզ օն տէօրթ չաղլարընտա, վէ գըսա պօյլու, ինճէ վիճուտլու օլուպ, ֆագաթ լէհճէսինտէ իսէ չօյեանը Թէհայեիւր պիր էմրի Թէնասիւպ կէօրիւլմէքտէ օլան, վէ սիեահ վէ իրի կէօզլէրինտէ տախի ասարը տիրայէթ ու զէքեավէթի անլաշըլմագտա պուլունան Հինտլի պիր չօճուգ կիթմէքտէ իտի:

Մէրգում չօճուղուն հիւսն ու Թէնասիւպ վէ նէզաքէթ ու լէթաֆէթինի կէօրէնլէր, Ֆլօրանս շէհրինտէ Թամի իտիլէն Թուճ սանէմլէրտէն պիրինէ Թէշպիհ իտէպիլիրլէր իտի:

Թահթրեվանտան օն ատըմ գատար արգատան աթլը , զայիֆ ֆագաթ կիւճ վէ գուվվէթի եէրինտէ օլան եէրլի պիր աթա պինմիշ օլտուղու հալտէ , վէ մէզքիւր հայվանըն հէր պիր հարէքէթինէ գարշը , էնվայի պէտաչէհրէլէր վէ հիտտէթի ղարիպէլէր իզհար էյլէմէքտէ պուլունտուղու թագտիրտէ , աճայիպ իւլ հալ վէ էթվար պիր ատամ կիթմէքտէ իտի :

Մէրգումուն հալ ու հէյէթի վէ լէհճէսինտէն , ասըլ Ինկիլիզ օլտուղու անլաշըլմագտա իտի : —Եանի տիմէք իսթէրիզ քի , խալգըմըզ պէյնինտէ Ինկիլիզլէր իչին տէրքեար օլան էֆքեար ու իթիգատա մուվաֆըգ , վէ գարիգաթուրլարտա վէ թէաթրօլարտա կէօրիւլէկէլէն րէսիմլէրէ մութապըգ հալ ու հէյէթ վէ սիմատա պուլունմագտա իտի :

Շէօյլէ քի , մէրգումուն սարը վէ սըգ սաչլարը , սըգը բէրտահ իլէ թըրաշ էտիլմիշ օլան գըրմըզը եանագլարընտան աշաղը սարգմագտա օլտուղունտան , գաշլարը տախի բէք ալէա մէյտանէ չըգմագտա իտի : —Ուզուն , տիւզկիւն վէ պէեազ պիր պօեունպաղը , եանագլարընըն գըրմըզըլըղընա ալա մըթապըգ տէյիլ իտի։ —Էլպիսէսի թէքմիլէն սիեահ օլուպ , ուզուն չիզմէլէրի տիզինէ գատար չըգմագտա իտիլէր : —Պաշընտա գօյտուղու ուզուն չէքիւլի , վէ քէնարլարը էնլի քէչէ շաբգա , արտ թարաֆա տօղրու էյիլմիշ օլտուղու հալտէ , Հինտիսթանըն սըճագ կիւնէշի ալթընտա , պէյկիրէ սիւար օլարագ իտիլէն պիր սէյահաթ իչին ղարիպ վէ շիւպհէսիզ ույղունսուզ օլան մէրգումուն էլպիսէսինի իքմալ էյլէմէքտէ իտի :

Օլ կիւնի հավա ֆէվգալատէ սըճագ , վէ կիճէ գաեէթ գարանլըգ օլուպ , վագտա մահիթապ տօղմըշ իսէ տէ , ուզէրինէ հէման ասյիմա պիր թագըմ պիւյիւք վէ գարա պուլութլար կէլէրէք , թայիրէսինի էօրթմէքտէ իտիլէր : Վէ հավանըն սէրինլէթմէք իչին իսէ , րիւզկեարըն եէլի պիլէ էսմէյիպ , եագընտա տախի պօրա չըգաճագտըր կիպի կէօրիւնմէքտէ իտի , վէ հէր նէ գատար հէնուզ կէօք կիւրիւլտէմէմէքտէ իտի իսէ տէ , արա սըրա

ուզագտան պազը շիմշէք լէմէաթլէրի զուհուրա կէլէրէք , էթրաֆը ճիւզի սուրէթտէ այտընլաթմագտա , վէ պիրտէն պիրէ սէօնէրէք , օրթալըգտա եէնիտէն գարանլըգ հիւքիւմ էյլէմէքտէ իտի :

Սարը , տար վէ պիչիմսիզ օլան թարիգ ուզէրինտէ , վէ տաղլարըն թէբէլէրի իւսթիւնտէ գարմագարըշ պիր սուրէթտէ եըղըլմըշ օլան գաեալար արասընտա , վէ գըրմըզը չիչէքլի աղաճլարըն թիքէնլի վէ էնլի եափրագլարը իչինտէ պիր չօգ եըլանգավի եօլլար վար իտի :

Թահթրեվանը կէօթիւրէնլէր , հարարէթի հավատէն վէ եօրկունլուգտան նաշի թագաթ ու մէճալլէրի թիւքէնիփ սօլումագտա օլտուգլարընտան , կիւճ իլէ եօլլարընա տէվամ իտէպիլմէքտէ իտիլէր : Մէշէլէյի թութան , արա սըրա մէշալէյէ զէյթ վէ գաթրան գօեուպ , պունուն այտընլըղը , թահթրեվանը կէօթիւրէնլէրին պէեազ էլպիսէլէրինէ վէ գըրմըզը սարըգլարընա պէյլսիզ սուրէթտէ ըշըգ վիրմէքտէ , վէ իշ պու քիւչիւք քէրվանա խաեալի պիր հէյէթ քէսպ իթտիրմէքտէ իտի :

Պէեազ պօեունպաղլը վէ սիեահ էլպիսէլի օլան ղարիպ ատէմ իսէ , ուզուն բէրչէմլի պէյկիրի ուզէրինէ օթուրմուշ օլտուղու , վէ եօլու գարամագտա պուլունտուղու հալտէ , չու մէնզարէնին ղարիպլիկինէ պաշգա պիր սուրէթ իլավէ էյլէմէքտէ իտի :

Պէօյլէճէ մէզքիւր քէրվան , իւչ սաաթը միւթէճավիզ զէմանտէն պէրու թըրմանարագ չըգտըղը տաղըգ վէ սարփ եօլուն թէփէսինէ վարըլ օլտու , վէ խայլիճէ վասի վէ տիւզ պիր մահալլէ պուլունտու : Պու տիւզ մահալլին օլ պիր թարաֆընտա վէ գարանլըգ , իչինտէ պէյլսիզ սուրէթտէ պիւյիւք չուգուրլար միւշահէտէ օլունմագտա իտի : Մէզքիւր չուգուրլար տէրէճէ պէ տէրէճէ կիտէրէք , գարանլըգ իչինտէ գայպ օլան պիր թագըմ օխշարա գատար թէմատի օլունմագտա իտիլէր :

Արթըգ եօգուշ չըգմագլըղըն սօնու ալընմըշ օլուպ , սըրա եօգուշ ինմէքլիկէ կէլմիշ իտի :

Թահթրեվանը կէօթիւրէնլէր պու արա տուրտուլար ,

Ըլուխվէն գօմուշ պիր էլ, Թանժրէվանըն բէրտէլէրինտէն տըշարը չըգարը, վէ կէնճ ֆագաթ գաստա պիր սէսլէ, ին-կիլիզճէ չէօյլէ սէօյլէտի:

—Գաշիլ... պուրայա կէլ, էվլատըմ, սանա իֆա-տէմ վար տըր:

Ֆլօրանս չէհրինտէ րէքզ գըլընմըշ օլան Թունճ սանէմ-լէրտէն պիրինէ Թէշպիհ իթմիշ օլտուղումուզ մէրգում կէնճ Հինտլի, տէրհալ եագլաշտը, վէ այնի լիսան իլէ վէ պիր աղ պօղազտան, ֆագաթ յինէ քէմալ լէթաֆէթլէ,

—Նէ՞ խաթէրլըսընըզ, էֆէնտիմ, -տէյու սուալ էյլէտի:

—Նէ՞ իչին իլէրու կիթմէյօրուզ:

—Էֆէնտիմ, չըգտըղըմըզ եօգուշ սարբ օլտուղուն-տան, վէ Թանժրէվանը կէօթիւրէնլէր ղայէթ եօրուլմուշ օլտուգլարընտան, պիր աղ Թէնէֆֆիւս իթմէքտէ իտիլէր:

—Պէնարէս չէհրի իլէ պիզիմ արամըզտա օլան մէսա-ֆէ նէ՞ գատար տըր:

—Նիհայէթ անագըյէ ալթը սաաթ տըր:

—Տիմէք տիր քի, անճագ սապահ օլունճա օրայա եէ-թիշէպիլէճէկիզ:

—Էվվէթ, էֆէնտիմ, էկէր պօրա պիզի եօլտա Թէվ-գիֆ իթմէզ իսէ:

—Պու պօրանըն յագընտա չըգաճաղընը զաննը իտէր-միսին:

—Էվվէթ, գօրգարըմ քի պու պօրա յագընտա զու-հուր իտէճէք տիր:

—Թամ պու էսնատէ, Գաշիլ Թէսմիյէ օլունան կէնճ Հինտլինին սէօզի, ֆուրթունա չէյթանընը տաւէթ իթ-միշ տիր կիպի, ճէհիմ պիր շիմշէք, պիրինճտէն քէմէր միսիլլու եըղըլմըշ օլան գարա պուլութլար արասընտան զուհուրա կէլտի, վէ պիր մուհասարէ պաթարեասընըն գուլագլարը սաղըրլաճագ բաթլայըշընա մուշապիհ պիր կէօք կիւրիւլթիւսի իշիտիլտի, վէ պու կիւրիւլթիւ, տաղըն հէր Թարաֆընտան տէհշէթլի սուրէթտէ աքս իթտի:

—Սէյլանըն սէտասը տըր, -տէտի Գաշիլ եավաշ սէտա

իլէ, վէ էլլէրինի կէօքսինէ կէօթիւրիւպ, պաշընը տա-խի աշաղը էյէրէք:

Տիկէր Հինտլիլէր իսէ, եիւզ իւսթիւ եէրէ գափանտը-լար, վէ ուզուն բէրչէմլի զայիֆ պէյկիր տախի էօյլէ պիր տիթրատը քի, աղ գալտը իւզէրինտէ օթուրան ատէմի է-յէրտէն աշաղը տիւշիւրէճէք իտի:

Պու արա, Թանժրէվանտա օթուրմուշ օլան սէյյահ, մանասը անլաշըլմայաճագ սուրէթտէ պիր սէս չըգարտը:

—Իշիթտինի՞զ մի, էֆէնտիմ, իշթէ պօրա չըգտը, -տէտի Գաշիլ մըրըլտանարագ:

—Էօյլէ իսէ հարէքէթիմիզի պիր աղ Թաճիլ իթմէլի-յիզ, -ճէվապ վիրտի ինկիլիզ: -Հայտի էմր էթ, Թանժ-րէվանը կէօթիւրէնլէրէ քի, պիր տագըգա պիլէ զայի իթմէքսիզին, Թէքրարէն եօլա չըգսընլար:

Գաշիլ, մէմլէքէթին լիսանընճա պազը սէօզ սէօյլէտի, վէ Թանժրէվանը կէօթիւրէնլէր, պու սէօզլէրէ իթաաթ իթմէք իւզրէ իքէն, նակեահ պիր շիմշէք տահա զու-հուրա կէլէրէք, Թէքմիլ գուպպէյի սէմավիյի, ճէհիմ պիր ֆուրուն միսիլլի այտընլաթտը: Իքինճի տէֆա կէօք կիւրիւլտէտի, վէ սայիգա, տաղըն տիւզ մահէլլինէ, վէ մէզքիւր քիւչիւք քէրվանըն եիկիրմի ատըմ ուզագըղընա իսապէթ էյլէտի: Այնի վագըթտա տէհշէթլի պիր րիւզ-կեար չըգտը, վէ եէնի պիր սու Թուղեանը իչին, կէօեիւն Թէքմիլ մէնպաըլէրի աչըլմըշ տըր կիպի, պիրտէն պիրէ շիտտէթլի եաղմուր եաղմաեա պաշլատը:

Սիեահ էլպիսէլի վէ պէեազ պօեունպաղըլը աթլը ա-տէմ, պու էսնատէ աթտան ինմիշ օլուպ, շաշըրմըշ պէյ-կիրինին եուլարընտան Թութմագտա, վէ Թանժրէվանա եագլաշմագտա իտի:

Թանժրէվանը կէօթիւրմէկէ մէմուր օլանլար, եէնիտէն եէրէ գափանարագ, կէօյիւսլէրինի տէօյմէքտէ, վէ շիւպ-հէսիզ, հիտտէթլէնմիշ օլան իլահլէրին մուավէնէթինի րէճա էյլէմէք իւզրէ, գասպա պիր սէտա վէ պիր Թարզ մագամ իլէ Թէրէննիւմ իթմէքտէ իտիլէր:

—Քիմէ՞ պէքլէյօրլար, -տէյու սուալ իթտի ինկիլիզ:

—Էֆէնտիմ, —ճէվապ վիրտի Գայլը, արթըք իչէրի կի-տէմէյիզ:

—Սէպէ՞պ:

—Զինճիր պօրա սապահա գատար տէվամ իտէճէք տիր:

—Ֆագաթ պօրանըն նէ՞ զարարը վար տըր: Զանն ի-տէրիմ քի, պու պօրատան գուրթուլմագ իչին, հիչ պիր չարէ եօգ տուր, վէ պիլա հարէքէթ տուրմագ իսէ, նէ եաղմուրա վէ նէ սայիգայա գարշը էմնի մուհաֆազա տէ-յիլ տիր: Իմտի եիւրիւյէլիմ, վէ չարէսիզ եիւրիւյէլիմ:

—Էֆէնտիմ, պիր տէֆա տահա սէօյլէյիմ, պու տէ-տիկինիզ մումքին տէյիլ տիր:

Ինկիլիզ պիր սապըրսըզլըգ ալէամէթի իզհար էթտի:

—Պիր գաչ տագըգա սիւրմէզտէն էվվէլ, —տէվամ իթ-տի կէնճ Հինտլի, —տաղ եօլլարը պիր խայլի վագըթ իչին կէչիլմէզ օլաճագլար տըր: Պուլութլարտան ագան սու, պու եօլլարը սէյլէրէ թահվիլ իտէճէք տիր: Իմտի, էկէր տաղտան ինմէք կիպի տիվանէճէ պիր քիւսթախլըգա թէ-շէպպիւս իտէճէք օլուր իսէք, չամուրլու տալգալարտան պօղուլուպ, գայալարտան տախի բարչալանըրըզ:

—Բէք ալէա, պու պիր սէպէպ տիր, —տէտի Ինկիլիզ կիւլէրէք, —վէ պու սէպէպէ գարշը կէլինէմէզ: Պունա սէն նէ տէրսին պիչարէ Սէթօբում:

Ինկիլիզ պու սօն լաֆըթլէրի, սիհաճ էլպիսէ կիյինմիշ օլուպ, չու էսնատէ մահզուն վէ միւքէտտէր սուրէթտէ թահթը-ռէվանըն եանընտա, աեագ իւզրէ տուրմագտա պու-լունան ա[...]տէմէ խիթապ իթմէքտէ իտի:

Իմտի, պ[ու] ատէմ հիւրմէթլէ ըսլագ չարգասընը ըս-գարըպ, պու[լ]ունտան չըգարտըղը հէմ թօհաֆ վէ հէմ միւքէտտէր պիր սէտա իլէ շէօյլէ ճէվապ վիրտի.

—Ահ, էֆէնտի[մ], պու նա՛սըլ լանէթլի մէմլէքէթ տիր... Ցօղըուսու, [Ի]նկիլթէրրանըն կիւզէլ գըզլարընը, ռէթիշմիշ պուղտայլարըն բէնկինէ պէնզէթմիյէրի չու պէնիմ զէվալլը սաչլարըմ, շիւպհէսիզ պու մէմլէքէթտէ վագթինտէն էվվէլ ադարաճագ տըրլար: Ահ, պիզիմ Անէզպէրիտէքի քիւչիւք խանէմիզտէ նէ գատար րահաթ

իտիք: Սիւալ իտէրիմ սիզէ, էֆէնտիմ, չու ճէհէննէմ-քեարի մէմլէքէթէ կէլմէք վէ պէնի տախի պիրլիքտէ կէթիրմէք իչին, սէվկիւլիւ Ինկիլթէրրամըզը թէրք իթ-մէքլիկէ նէ՞ լիւզում վար իտի:

—Ֆագաթ սէնին, պէնիմլէ կէլմէքլիկէ հիչ պիր սէ-պէպին եօգ իտի, սէն պիլիրսին քի, պէն սէնի օրատա սէրպէսթ պըրագմըշ իտիմ:

—Էվվէթ, սէրպէսթ վէ քեամիլէն սէրպէսթ օլտու-ղում բէք ալէա մալիւմըմ տիւր, նասըլ քի տայիմա մէս-րուրիէթ իչինտէ պուլունան Ինկիլթէրրանըն հէր թէ-պաասը, պու սէրպէսթիյէթէ նայիլ տիր: Ֆագաթ չուրա-սը տախի զաթը ալինիզին մալիւմու տըր քի, հէր գանգի կիւն սիզ աթէշտէն կէչմէք խաթէրաէնիզ, նասըլ քի պու խուսուս էր եա կիճ վուգու պուլաճագ տըր, վէ եախօտ հէր գանգի կիւն սիզ սուտան կէչմէք խաթէրաէնիզ, նա-սըլ քի պու խուսուս չու էսնատէ վագը օլմագտա տըր, պէն տէ սիզին արգանըզտան կէլէճէյիմ: Զաթը ալինիզ վիճուտլուսունուզ, պէնտէնիզ իսէ օլ վիճուտուն կէօլ-կէսիյիմ: Վիճուտուն կիթտիկի եէրէ, թապիաթըյլա իթ-կէօլկէ տէ կիթմէլի տիր: Անճագ կէօլկէնին չիքեանէթ-մէքլիկէ հագգը պուլունտուղունտան, պէնտէնիզ տախի շիմտի չու հագգըմը գուլլանըեօրում:

—Էվվէթ, էվվէթ, —ճէվապ վիրտի Ինկիլիզ կիւլէրէք, սէն սատըգըն, հէմ ղայէթ սատըգ, պու հագգանիյ-եէթի քէմալի մէմնունիյէթլէ իթիրաֆ էյլէրիմ: Լաքին սէն ֆէյլէսօֆլուգտան քեամիլէն պիպէհրէ պուլունմագ-տասըն:

—Պու պէնիմ թագսիրաթըմ տէյիլ տիր, չիւնքի է-կէր պէնտէնիզ տէ զաթը ալինիզ կիպի, Գէմպրիճ վէ եա-խօտ Օգըսֆօրթ տար իւլ ֆիւնունլարընտա թահսիլի իւ-լում իթմիշ օլսա իտիմ, իհթիմալ տըր քի, պէնտէնիզ տախի պաշգալարը կիպի ֆէյլէսօֆլուգա աշինա օլուր ի-տիմ: Հալ պու քի, օլ վագըթ պիր օտա խըզմէթճիսի օ-լաճագ եէրտէ, պիր ճէնթըլմէն օլուր իտիմ: Վէ տօղրու-եու սէօյլէմէք իչին տէրիմ քի, օլ վագըթ սիզ տէ պէնիմ

նէրէտէ ակլըր պիրինի կիւճէյ նասըլ խաէպիլիր խալինիզ։

—Սէթօ՛ր, իլթիֆաթը թէճավիւզ էտիյօրսուն։

—Խա՛յըր, քէմալի խալիսէթլէ պէնամը էֆքեար էտիյօրում... Հէր քէս քէնտի տատը ու տըյմէթինի պիլմէլի հալտէ, պէն տէ շու հատտըմը իքրար էտիյօրում, պիլաքիս, էյէր մէսլէ.ք ու հարէ.քէթիմտէ պիր թագսիրաթ վէ նօգսանըմ վար իսէ, պունու տախի պէնտէն իխթարինիզի ղայէթ ալինիզտէն րիճա էտէրիմ։

Էֆէնտի իլէ խըդմէթ.քեար պէյնինտէ վուգու պուլան շու մուքալէմէ, տէհշէթլի պիր ըւդըսար շըդդարտը, վէ շէտիտ պիր եաղմուր եաղմախտա պուլունտուղու ղաթ օլունտու։ Պու արա շիտտէթլէ էսմէքտէ օլան ըւդըսար, թահթրէվանըն բէնճէրէլէրինէ չարբմագտա օլուպ, սէլ կիպի աղար տախի թահթրէվանըն իչէրիսինէ տատար կիրմէ.քտէ իտի։

—Ա՜հ, Գալիլ, -տիյէ իթտի Խնկիլիզ, սապահա տատար պու շիտտէթլի եաղմուրուն ալթընտա՞ մը գալաճաղըզ։ Էյէր էլթէ ճիվարտա պիզի պարընտըրաճագ տատար տախա արազըտըր, եա պիր խան, վէ եախօտ պիր մաղարա պուլունմազը մը։

—Մալիւմաթըմ եօգ տուր, -տէտի Գալիլ։

Լաէն դաթի նէչըխըլէրինի թապդիլ իտէն շիմշէ.քլէր, օրթալըղը կէճէնիզ կիպի ատըրլաթմագտա իտիլէր։

—Սէյիս, էթրաֆըմա պիր ալթի նազար իտէրէ.ք, սօլ թարաֆըմտա վէ իքի իւչ եիւզ ատըմ պայտա մէսաֆէտէ, կէօրիւնիւշը զայիֆ պիր պինա մըւշահատէ իտտի.քի, պու պինանըն թօհաֆ տուրէթտէ սուլմուշ օլան ճիհէթլէրի, կէօզլէրի ղամաշտըրան գուպպէյի սէմավինէ իւզէրինտէ թէյախ տըյընմագտա իտիլէր։

—Գա՛լիլ, պու նէ՞ տիր, -տէտու սըրալ իթտի Խնկիլիզ։

—Գալիլ պիրտէն պիրէ տուրտու, վէ եավաշ պիր սէսա, ֆաղաթ աչը.քեար պիր հէյէճան իլէ.

—Էֆէնտիմ, պու պինա, Սիվա Էլահինին պութխանէսինին խարապէսի տըր։

—Խայր, էվէլէր քի պու պութխանէնին քէմէրլէրին-

տէն պիրի եըղըլմամըշ օլսուն, պիզիմ իչին սըղընաճագ պիր մահալլ օլապիլիր, վէ շիտտէթլի թահրիպաթտան, քէնտիսինէ հիւրմէթ ու իզզէթ իթտիկիմ Սիվա Էլահի, պիզի մուհաֆազէթէն գասըր իթմէզ.քի, րէսա իթմէճէ.ք տիր։ —Հայտէ՛, Գալիլ, սէօյլէ թահթրէվանը կէօթիւրէնլէրէ, պիր ան էվվէլ շու խարապայէ կիտէլիմ։

Գալիլ Խնկիլիզի տինլէտիքտէն տիթրէմէ.քտէ իտի։

—Էմիր, ալտըղը էմրէ իթաաթ էտէճէ.ք եէրտէ, եէրինտէն պիլէ գըմըլտանմամըշ. հաթթա պիր հարէ.քէթ պիլէ իթմէտի, վէ ադըլնտան պիր սէօզ տախի չըգարմադը։

—Պու նէ՞ տէմէ.ք տիր, -տէտի սէյիս թէհայյուրլէ գալարագ, սէնի իչիթմէտի՞ն մի, օղլում, վէ նէ տէտիկիմի անլա՞մատըն մը։

—Իշիթթիմ վէ անլատըմ, -տէտի Գալիլ թիթրէյէրէ.ք։

—Էօյլէ իսէ նէտէն՞ տուրուեօրսուն։

—Էֆէնտիմ, պիլ պուրատա, Պէօմպէ Թէմմիւզ օլունան մուգատտէս տաղըն թէփէսինտէ պուլունմագտայըզ։ Կիճէ վէ կիւնտիւզ իշպու թէփէ.ք օլունմուշ պութխանէնին էթրաֆընտա տէհշէթլի սըյիմ հիւքմ խալիտ, տանէթա պիր օրտուսան զիեարէ օրայը մուհաֆազա իտէր։ Ցէնապը Էլահի օլան Սիվանըն կէօզկէսի, մէզքիւր խարապայի իչինտէ սաքին օլուր։

—Պու պապաթ մուխալիֆէթ իթմէմ, -տէյու ճէվապ վիրտի սէյիս կիւլիւմսէյէրէ.ք, ֆաղաթ գէօթիւլիւ.ք իլահի օլան Սիվա, պօրատան էմին օլմամըզ իչին, պիզէ սըղընաճագ պիր մահալլ հիպա իտէճէ.ք օլուր իսէ, էյէր պիր իլահի օլմուշ օլուր, վէ պու խաէ քէնտիսի իչին մուճիպի իֆթիխար տըր։

—Մէզքիւր պութխանէ, միւմինլէր իչին մուգատտէս պիր մահալլ տիր, -տէտի Գալիլ շիտտէթլէ, ֆաղաթ տինսիզլէր իչին պու մահալլ լանէթլի տիր։

—Օրատա կիթմէյէլիմ, էֆէնտիմ, -տէտի միւթէրճիմարագ Սէթօր, րիճա իտէրիմ պիր սէպէպ իլէ, կիթմէյէլիմ, շիմտի պէն տախա չէքիլմէմէն զիթտարըմ, վէ պու ատէմլէրին Էլահի, ինսան չէ.քի ալթընտա չէքիլմէն օլմա-

ըը տըր ։ Խմոր, օրանս կխաւէրէք, թէլէֆ օլմադան խաչ, սապր իլէ ըսլամայըմ, վէ գահրամանլըղըմ սու իչինտէ տուրայըմ ։ Ցօղրուսու պէնիմ պու պիւթխանէնէ էմ-նիյէթիմ եօգտուր, օրայը պանա ուղուրսուզ կէօրիւ-նիւեօր ։

Սէյրան ասլա ճէվապ վիրմէյիպ, եալընըզ օմուզլա-րընը գալտըրտը, վէ սօնրա Գաղիկէ տօղրու տէօնիւպ,

—Էմր իտիեօրում, -տէտի ։

Կէնճ Հինտլի տախի, տիկէր Հինտլիլէրէ տէօնէրէք, քէնտի լիսանլարըյլա մուքապէլէյէ պաշլատը ։ —Հինտ-լիլէրտէն պիրի ճէվապ վէրտի ։ Գաղիկ տէ պունա գարշը-լըգ պիր չէյ սէօյլէտի․ վէլհասըլ չու մուլագաթ պիր գաչ սանիյէ տէվամ իթտի իսէ տէ, պու պիր գաչ սա-նիյէ սէյրան իչին բէք ուզուն կէօրիւնտիւ, վէ նիհայէթ սուքութ օլունտուղունտա, սէյրան քէլամը ալայ պիրլէ,

—Նէյէ՞ գարար վէրտինիզ, -տէտի ։

—Էֆէնտիմ, -ճէվապ վէրտի Գաղիկ, իթաաթ իտմէք իսթէմէեօրլար ։

—Սէպէ՞պ ։

—Պիւթխանէ խարապաթընըն պունլարա վէրտիկի տէհ-շէթ, էօնիւ այրըլմազ տէրէճէտէ տիր ։

—Պէն տէ քէնտիլէրինէ պիրիքաչ կիւճէք տէյի-միյիմ, վէ պունլար պէնտէն իւճրէթ ալտըգլարը թագ-տիրտէ, Պանարէսէ վարըլ օլանա գատար, պէն քէնտիլէ-րին սահիպի մութլագը տէյիլմիյիմ ։

—Պու տէտիւքլէրինիզ հէր սահիհ տիրլէր, էֆէնտիմ, պունլար, էկէր ճանլարընը թէհլիքէյէ գօյմագ լազըմ կէլսէ, քէնտի վաթանլարընը թութաճագ տըրլար, վէ էկէր հէր հալտէ մաթլուպ իսէրսէնիզ, եօլլարընա տէվամ ի-տէճէք տիրլէր, վէ սէյլէրէ թահվիլ օլմուշ օլան եօլլար-տան սիզին իլէ պէրապէր կէչէրէք, չիւպհէսիզ կէօրիւ-նէն պիր էօլիւմէ գարշը հըգաճագ տըրլար... Ֆագաթ տիւնեատա հիչ պիր չէյ եօգ տուր քի, պու ատէմլէրի պէօյլէ պիր կինէյէ, չու պիւթխանէ խարապաթը իչինէ կիրմէքլիկէ, վէ Սիվա նամ տէհշէթլի իլահինին զաեէթ-

լէ մուգատտէս օլան թօբրաղընը չըղնամագլըղա մէճպուր գըլապիլսին ։

Սէյրան, պաթըլ զիւխում վէ մէզհէպճէ թէասսուպ է-սէրի օլան պու տէրէճէ պիր գօրգու վէ տէհշէթ պագի օլտուղու հալտէ, եէնիտէն հէր նէ եօլտա թէճրիւպէյէ գըրգամ իթսէ, սէմէրէսիզ գալաճաղընը անլայարագ, արթըգ իսրար իթմէյիպ,

—Բէք ալա, -տէտի թահթրէվանտան տըշարը չըգա-րագ, պէնտէ Սթօբ իլէ եալընըզ կիտէրիմ ։

—Էֆէնտիմ, պէն տախի սիզէ րիֆագաթ իտէճէկիմ, -տէտի մըրըլտանարագ կէնճ հինտլի ։

—Սէն մի, Գաղիկ, -պաղըրտը Ինկլիզ ։

—Էվլէթ, էֆէնտիմ, պէն ։

—Տիմէք տիր քի սէն տիկէրլէրի միսիլլու գօ՞րգմաեօր-սուն, տիմէք տիր քի սէն մուխաթարա օլտուղունա ինան-մաեօրսուն ։

—Ֆիլվագը պէնիմ տախի վիճտանըմ տիթրէյիպ, պըթիւն օլուեօր, վէ ըրֆաթըրըն ըէնկի սօլուպ, գալ-պիմ տահա չապուգ սուրէթտէ տարպ իտիեօր ։ Պինաէն ալէյհ մուխաթարա օլտուղունու զանն իթտիկիմտէն, գօրգ-մագտա իսէմ տէ, պէն պուրալարընա էհէմմիյէթ վէր-մէյէրէք, սիզէ րիֆագաթ իտէճէկիմ տիր ։

—Իմտի, կէլ էվլատըմ, վէ մատամ քի թահթրէվանը պիւթխանէնին էշիկինտէն իչէրի կէօթիւրմէքլիկէ ճէսա-րէթ իտէմէեօրլար, պարի խարապաթըն թա եագընընա գատար կէօթիւրսիւնլէր ։

—Էֆէնտիմ, սիզէ վատ իտէրիմ քի, պու սէօյլէտիկի-նիզի իճրա իտէճէք տիրլէր ։

Գաղիկ, Հինտլիլէրէ պիր գաչ սէօզ սէօյլէմէսի իւզէրի-նէ, պունլար տէրհալ թահթրէվանը օմուզլարընա ալըը-լար, վէ սիւրաթլէ մէզքիւր մուգատտէս մահէլլէ տօղրու եիւրիւմէկէ պաշլատըլար ։

Մէրգում Հինտլիլէր պիւթխանէնէ եագլաշտըգճա, եըգըլըա սէպաթ իւզրէ օլան ատըմլարը, ազըլաշմագտա, վէ գարարըըղ պիր սուրէթ քէսպ իթմէքտէ իտիլէր ։ Վէլ

հալը մաՀզէնի մեզգուրա պիր թաշ ալթընը գատար մէսաֆէ գալտըղընտա, տուրտուլար, վէ Գալիլ մէշալէճինին էլինտէն մէշալէյի ալարագ։

—Էֆէնտիմ, –տէտի, թահթրէվանը կէօթիւրէնլէր պուրատան իլէրի կիթմէք իսթէմէյօրլար . . . իմտի կէլին։

ՅՈՒՎԱՐԼԱԳ ՕՏԱ.

Սիվա Նամ իլաՀինին պութխանէսի, քէնարինին պարլագ վագթինտէ, եանի օգուեանլարըմըզա ալդ իթթիկլիմիզ շու Հիքեանէնին պաշլատըղը զէմանտէն թագրիպա եուզ սէնէ մուգատտէմ, թէքմիլ Հինտիսթանտա մէշՀուր օլուպ, Պէօյիւք տաղընըն թէրէսինտէ ճէսիմ պիր մէսաֆէյի իհաթա էյլէմէքտէ, վէ գուպպէլէրի մութէքէպպիրանէ սուրէթտէ սեմանէ տօղրու ուզանմագտա իտիլէր։

Պու պութխանէնին էշիկինտէն կէչտիկտէն սօնրա, պութխանէնին միՀրապը եօգ իտի։ Վէ գուպպէլէրի ալտընտա օլտուղունտան, կիւնէշին զիեալարը վէ եաղան եաղմուրլար, տաղլարըն օլան ալօշէմէ թաշլարընա գատար կիրմէքտէ իտիլէր։ Նըզըլմըշ թաշ պարչալարը ուզէրինտէ իսէ, պինլէրճէ Հինտիսթան ֆիտանլարը պիթիշմիշ օլուպ, պունլարըն եէշիլլիքլէրի, պիւյիւք ախմար եըղընթըլարընը եօրթմէքտէ իտիլէր։ Մէզքիւր եըղընթըլարա կէօթիւրէն վէ Հէյպէթլի ալինէսինտէն բէք չօգ պօզուլմուշ օլմասան քիւչիւք պիր գաբու, աչագ վէ գարանլըգ պիր քէմէր թէշքիլ իթմիշ իտի, վէ Գալիլ իլէ իքի ինկիլիզ, մէզքիւր գաբուտան թարաֆընտան կէլմէքտէ իտիլէր։

Պունլար, էթրաֆըն չայը Հըրբըլար իլէ ալտըճա գաբըլը օլմասընտան, խայլի կիւճլիւքլէ կէչէճէք պիր եօլ պուլուպ, նիՀայէթ պութխանէնին իչէրիսինէ վասըլ օլտուլար։

Եաղմուր տայիմա սէլ կիպի եաղմագտա իտի։ Րիւզկեար շիտտէթլէ էսմէքտէ վէ չամ սագըզը մէշալէնին

ալէվլէրինի սալլամագտա իտի իսէ տէ, ասլա սէօնտիւրմէքլիկէ մուվաֆֆագ օլամամագտա իտի։ Մէշալէնին արասըրա վէրտիկի զիեալարտան, Հէնուզ տէվրիլմիշ օլմայան միւճէսսէմ տիրէքլէր զարիֆ պիր Հէյէթ քէսպ իթմէքտէ իտիլէր։ Պու տիրէքլէրին բաշլարը թաշլընտան օեուլմուշ օլան վէ ֆիլլէրին պաշլարը շէքլինտէ պուլունան թէբէլէրի, Հէման եըգըլմագ տէրէճէսինէ կէլմիշլէր իտի։

Վագըթ վագըթ տախի պիւյիւք շիմշէքլէր զուՀուրա կէլէրէք, եէշիլիմթըլ իշինէ վէ գըրըլմըշ թաշ տէօշէմէլէր ուզէրինէ տէվրիլմիշ օլան զարիֆ իւլ շէքլ սանէմլէր վէ աճայիպ թասվիրլէր, կէչիճի պիր սուրէթտէ միւշաՀատէ գըլընմագտա իտիլէր։

Գալիլ, Հէեէճանը ալիմ իչինտէ պուլունուպ, սըֆաթընըն թամ րէնկի Հէման պիւսպիւթիւն պէեազլանմըշ, վէ իրի վէ սիեաՀ կէօզլէրի, պիր գատընըն գըսգանաճաղը սուրէթտէ ուզուն վէ եաթըգըն քիրփիքլէրի իլէ նիմ էօրթիւլմիւշ օլտուգլարը Հալտէ, էլէմ ու տէՀշէթ իֆա իթմէքտէ իտիլէր։

Շիւպհէսիզ պու չօճուգ, Սիվա իլաՀինին ճէսիմ կէօլկէսինին, խարապաթ իչինտէ թէՀտիտամիզ սուրէթտէ կէօրիւլմէսինէ, վէ քէնտի միՀրապընա Հիւրմէթ իթմէեէն ագըլ գըսա քիմսէլէրի եըլտըրըմ իլէ չարբմասընա պէքլէմէքտէ իտի։

Սթօր տախի կէնճ Հինտլիտէն զիեատէ միւսթէրիհ կէօրիւնմէեօր իտի։ Մէրգում մէթանէթ կէօսթէրմէքլիկէ չալըշմագտա իտի իսէ տէ, զահէթ գըրմըզը օլան էնտամլարընըն խայլիտէն խայլի սօլմուշ օլմասը, վէ գաշլարընըն օյնամասը, ֆէվգէլատէ իզթիրապընա տէլալէթ իթմէքտէ իտիլէր։ Մէրգում, քէնտիսինի տուզագլար իլէ իհաթա օլունմուշ զանն իտէն, վէ պիր թագըմ կէօզէ կէօրիւնմէեէն տիւշմէնլէրին մէվճուտիէթի սէպէպինտէն, ֆիքրի զահէթլէ մէշղուլ օլան ատէմլէր միսիլլու, էթրաֆընա պագընըպ տուրուր իտի։

Եալընըզ, թահթրէվանտա սէյահաթ իթտիկինի կէօրտիւկլիւմիւզ, վէ Սթօրուն «Զաթը ալինիզ» թէմինէ իթ-

տիկկնի իշիթտիկիմիզ ինկիլիզ, քէմալի սիւքիւնէթ հալինտէ իտի : Մէրդում, կէօզլինէ, ուզաղը եազըն կէօսթէրիր պիր նէվ թէք ճամը կէօզլիւք գօյմուշ օլտուղու հալտէ, տիգգաթ վէ աշիւքեար պիր թավրը ասքին իլէ էթրաֆը սէյր ու թէճէսսիւս իթմէքտէ իտի :

Պու ինկիլիզ, հիքեաեէմիզ էշխասընտան պաշըրճար օլմաղլէ, մուխթասարէն վասֆընը իտէլիմ:

Մէրդում, եիկիրմի պէշ օթուզ եաշընտա, վէ օրթա պօյտան պիր աղ զիեատէճէ պօյլու, վէ կէօսթէրիշճէ գուսուրսուզ պիր տէլիգանլը օլուպ, սարը սաչլարը իտէ, թապիաթտան գըվըրըմըշ օլտուղու հալտէ, սաճաղը ադէ ուտիրանէթէ մախսուս օլան էնլի անը իւզէրինէ թաճ միսիլլու գօնուլմուշ, վէ սարը սագալը, գըրմըզը բէնկ իլէ գարըշըգ օլան պէեազ չէհրէսինին իքի թարաֆընը չէրչիվէ իչինէ ալմըշ, վէ սիմասընտա կէօրիւլէն մէզքիւր գըրմըզըլըգ, պիւյիւք վէ մավի կէօզլէրինին սէրպէսթ վէ սէպաթ իւզրէ պագըշընա պիր նէվի բարլագըլըգ վիրմէքտէ իտի :

Հագըգաթէն, էկէր մէրդումուն չէհրէսինտէ միւշահատէ գըլընան սէպաթ վէ չիտտէթ էսէրի օլմամըշ օլսա, նագշ իթտիկիմիզ չու կիւզէլլիւք, զիեատէ նիսա թայիֆէսինէ մախսուս ատտ օլունապիլիր իտի :

Պու կէնճ ինկիլիզին կէյինտիկի էլպիսէ, թէքմիլէն պէեազ պէզտէն եափըլմըշ իտի, վէ պու պէզ եաղմուրլար սէպէպինտէն պիւսպիւթիւն թէնինէ եափըշմըշ օլտուղու թագտիրտէ, վիւճուտինին նագըշ ֆագաթ գուվվէթլի չէքիլլէրի խարիճտէն կէօրիւնմէքտէ իտի :

Պիզիմ իւչ չախըլար, պիւթիւնիւնին իչէրիսինէ կիրտիքլէրի զամատէ, վիրանէլէրին ուճլարընտան պիրինտէ, իքի տէֆա պայգուշ սէսի իշիտիլտի :

Գաղիլ պու սէսի իշիտիր իշիտմէզ, կէօզէ կէօրիւնէճէք պիր սուրէթտէ տիթրէտի, վէ տիգգաթլէ տինլէեէն, վէ պիրինճի տէֆա իշիթտիկի պիր սէսէ թէքրարէն իշիթմէքլիկէ մինթազըր պուլունան տէմլէր միսիլլու, պաշընը էյտի :

Եարըմ սաաթէ կէչմէտէն, իքինճի տէֆա պայգուշուն սէսի իքի միւխթէլիֆ մահէլլտէն իշիտիլտի :

Պու արա Գաղիլ ասլա գըմըլտանմամագտա օլուպ, կէօզլէրինի աչաղը էյլէքտէ, վէ եավաշճա,

—Գարտաշլարըմըզ իւզէրիմիզէ նէզարէթ իտիեօրլար, -տիմէքտէ իտի :

—Աճայիպ, -տէտի ինկիլիզ կիւլէրէք, գալիպա կիճէ գուշլարընըն պիլէ չու մուգատտէս մահէլլին եալընըզլըղընա բէք աղ հիւրմէթ վէ րիաեէթլէրի վար տըր :

—Էֆէնտիմ, -ճէվապ վէրտի Գաղիլ, պայգուշ գուշու Սիվա իլահընըն գուշու տուր :

—Լաքին պայգուշ, լանէթլի պիր հայվան տըր, -տէտի Սթօր մըրըլտանարագ վէ տիթրէեէրէք, պու գուշ մուսիպէթ կէթիրէն պիր հայվան տըր : Ցօղրուսու պէնտէնիզ պու եօլտա հայվանլարը ասլա սէվմէմ: Պագը կիճէ պիթթէսատուֆ, Անէգպէրիտէքի խանէմիզին էսկի էօրթմէսի իւզէրինէ պու պայգուշլարտան պիրի կէլիպ, սէսինի չըգարտըղընտա, թիւֆէնկիմի ալըպ, տէրհալ թէլէֆ իտէր իտիմ: Իմտի, պունլարըն չու մէզրուհ մահէլլտէ չըղըրտըգլարը մէքրուհ թիւրքիւ, հագըգըմըզտա իյի պիր մանէատա օլմատըղընտան, գօրգատան կիտէլիմ, էֆէնտիմ, հէմ չարուգ կիտէլիմ:

—Պէնիմ զէվալլը Սթօրում, -տէտի Ինկիլիզ կիւլէրէք, պիլի՞րմիսին քի սէն պիր ըղլամըշ թավուգսուն, եանի սէն պիր գօրգագ վէ կէվշէք ատէմսին :

—Թավուգ օլուպ օլմատըղըմը պիլմէմ, -մըրըլտանտը օտա խըզմէթքեարը մէրհամէթ ճէլպ իտիճի պիր թարզտա, լաքին Թայմս նէհրինտէ տուրան գարա թավուգլար միսիլլի ըղլամըշ օլտուղումու բէք այէա պիլիրիմ: Իրավէթէն չունու տախի սէօյլէրիմ քի, չու հալ ֆէվգէլատէ մուղիրր տիր, վէ կէնճ չաղըմտա վիճուտիմին հէր թարաֆը եէլ վէ ըղըլար իլէ տօլաճագ տըր : Ալլահ վիրէ տէ չու եէլ վէ ըղըլարտան խալի գալա իտիմ:

—Գօրգա՛գ, տայիմա տիթրէեօրսուն :

—Գօրգա՞գ մը, խա՛եըր, խա՛եըր, պէնտէնիզ ասլա գօրգագ տէյիլիմ:

—Էօյլէ իսէ , Նէսիմ :

—Պէն թէսալիր սահիպլէրիմ վէսսէլամ, վէ զաթը ալինիզին տախի պէնիմ գատար թէսալիր սահիպի օլմասը իչին , քէմալի խօշնուտի իլէ էօմրիւմիւն պիր սէնէսինի ֆէտա իտէրիմ :

—Պօշ պօղազլըգ լազըմ տէյիլ, Սեթօր , չիւնքի պիզ շու եըգընթըլար իչինտէ ուղըրաճագ պիր մաճէրայը պուլմագըղա պագալըմ, չիւնքի զանն իտէրիմ քի , պօրա չիտաէթ քէսպ իտէճէք տիր , նասըլ քի տէ իտիեօր , հախոս չէյթան պէնի պօրանա գարշը կէօթիւրիւեօր :

—Ա՛հ , էֆէնտիմ, -պաղըրտը Սեթօր տիշլէրի թիթրէյէրէք , Ալլահ աշգընա օլսուն , շու լանէթլի մաճէրայէ չէյթանատան պահս իթմէյէլիմ : Չիւնքի զաթէն , հէման գարշըմըզտա պիր չէյթան չըգմասը իհթիմալտէն պայիտ տէյիլ տիր : Վէ իշթէ . . . եա՛ Ռապպիմ . . . :

Սեթօր պու սօն քէլամլարը պօղուգ պիր սէտա իլէ սէօյլէտիկինտէ , էլինի սօլ թարաֆա տօղրու ուզաթարագ , պիւյիւք պիր սէս չըգարտը , վէ կէօզլէրինէ գօրգուլաճագ պիր նէսնէ կէօրիւնէն ատէմլէր կիպի , կէրի կէրի գաչըտը :

Կէնճ ինկլիզ , Սեթօրուն էլիյլէ կէօսթէրտիկի մահէլլէ տօղրու կէօզլէրինի չէվիրտի , վէ օտա խըտմէթքեարընա պու տէրէճէ ֆէվգէլատէ տէհշէթ վիրէն նէսնէյի կէօրիւնճէ , քէնտիսինի կիւլմէքտէն թութամատը :

Պու նէսնէնին , չօգ տէֆա սարը վահիթ րէսսամլարընըն ինճէ գալէմլէ թէրսիմ իթտիկէն վէ մասալլարտա իշիտտիկէն չէյթան իլէ հագըգաթէն միւշապէհէթի վար իտի : Պու պիր Հինտ իլահինին պիչիմիզ վէ տէհշէթամիզ սանէմի օլուպ , ույտուրուլ վիճուտի իւզէրինտէ տախի պիր պուգա պաշը պուլունմագտա իտի :

—Պունա տա պիր տիյէճէկինիզ վա՞ր մը տըր , էֆէնտիմ, -տէտի Սեթօր թիթրէյէրէք :

—Տիյէճէկիմ շու տուր քի , -ճէվապ վիրտի սէյյահ , գօրգու սէնին ֆիքրինի ալթիւսթ իթմէքտէ , վէ սէնի ատէթա մէճնուն գըլմագ տէրէճէսինէ կէթիրմէքտէ օլ-

տուղունտան , պուրասը թէրք իտէլիմ , թահթրէվանըն եանընա կիթմէնէ միւսաատէ իտէրիմ, պէն պուրատա գալըր իլէ եալընըզ գալըրըմ :

Սեթօր , պու սէօզտէն միւթէէսսիր վէ միւքէտտէր օլարագ , պիր րէտտ ալէմէթի կէօսթէրտի , վէ շու եօլտա ճէվապ վիրտի :

—Հէր նէ տախի օլսա , մուխաթարա էտտարըմ էֆէնտիմին եանընտան այրըլմայաճագըմ , զաթը ալինիզ րէք ալէա պիլիրսինիզ : Էկէր չէյթան սիզին վիճուտինիզի ալըպ կէօթիւրէճէք իսէ , պէնիմ վիճուտիմի տախի ալըպ կէօթիւրմէլի տիր : Էկէր ճէհէննէմէ կիթմէք լազըմ կէլսէ , պիրլիքտէ կիտէճէյիզ :

—Էօյլէ իսէ տուր , վէ սէսինի քէս :

—Տիւպհէսիզ զաթը ալինիզէ իթաաթ իթմէք իչին սէսիմի քէսէճէյիմ : Ֆագաթ զանն իտէրիմ քի , ֆէնա սէօյլէմէեօր իտիմ :

Կէնճ ինկլիզ Գագլին էլինտէն մէշալէյի ալարագ , խարապաթըն հէր թարաֆընը տօլաշմագըղա պաշլատը :

Մէրգում , կիւճ իլէ տիքէնլի տէմէթլէր , վէ թիւյլիւ եարրազլը որգ ֆիտանլար արասընտա պիր եօլ պուլուպ , պութխանէնին հէման հէր թարաֆընը տօլաշտըգտան սօնրա , արթըգ թէհի թահարրիւաթտան վազ կէչմէք իւզրէ իքէն , —չիւնքի վագըթ պիլա ինսաֆ հէր թարաֆը խարապ իթմիշ կիպի կէօրիւնմէքտէ , վէ աղըըն հէր թարաֆը եըգըլմըշ քէմէրլէրին եըգընթըլարըյլա տօլմուշ իտի ,— Նակեահ պիր թէաճճիւպ վէ մէսարրէթլէ ալավ էյլէտի :

Զիրա , մէրգում ինկլիզ , վագթիյլէ պութխանէյէ միւթթասըլ օլուպ , քիլիսէլէրին եան թարաֆլարընտա պուլունան մապէտլէրէ միւշապիհ օլան քիւչիւք պիր պինա գարուսունուն , եումուշագ սարմաշըգ տալլարըյլա նըգաֆէն էօրթիւլմիւշ օլտուգունու կէօրմիւշ իտի : Խեմէ սարմաշըգլարը պէր թարաֆ իտէրէք , պիր եումուշագ սաեսա կիրտի քի , պու օտանըն պիր վագըթ խուզէյլէրինէ սարը , աշըգ եէշիլ , ալթունի վէ ալ րէնկ պօեալար պօեանմըշ օ-

լան օյմալը ախվարլարը, հէնուզ մէզքիւր ընզըլերին եսէրլերինի հըֆզ էյլէմէքտէ իտիլէր։ Պինանըն գուպպէսի, հէյպէթլի ալինեսիյլէ գայմիշ օլտուղունտան, ղէրունի սալա եաղմուր վէ սայիրէտէն մուհաֆազա իտիլմիշ իտի։ Տէօշէմէ թաշլարը քեամիլէն գուրու վէ ինճէ պիր թօզ իլէ գաբլը օլուպ, հէման սալա տաղըլմամըշլար իտի։

—Ֆութուհա՛թ, պաղըրտը Ինկիլիզ, վէ չէրէ՛ֆ Սիվանամ իլահինէ, գիրա պու կինճէ ֆէնալըղ իլահիսի հաղըղաթէն պիր սուրէթի խայրխահանէտէ վէ ֆէվգէլատէ չայեանը մէտհ ու սէնա տէրէճէտէ պիր միհմանտարլըղ իճրա էյլէյէճէք իտի։

Սթօր իլէ Գալիլ սէյյահըն արգասընտան քէմէրլի սալօնա կիթմիշլէր իտի։ Մէզքիւր սալօնըն հէր թարաֆընտա ղարիպ վէ թօհաֆ րէսիմլէր օխուլմուշ վէ ախվարլարը պօեանմըշ օլտուղունտան, հէյպէթի սալա տէհշէթամիզ տէյիլ իտի, վէ իշթէ պունտան տօլայը օտա խըզմէթքեարըն տէհշէթ վէ գօրգուսու պիր տէրէճէ մահվ վէ իզալէ օլտու։ Մէրգում պու մահէլլէ կէլտիկլէրինտէ, էթրաֆա մէմնունէն պիր աթֆը նիկեահ էյլէտիլէր, գալպինտէն թէսէլլի ալամէթի օլարագ, տէրին պիր ա՛հ իթթի։

—Էֆէնտիմ, -տէտի Գալիլ սէյյահա խիթապէն, էլպիսէնիզտէն սու ադըյօր, կիտէյիմ սիզէ աթէշ եագայըմ։

—Կիւզէլ թասավվուր, -տէտի Սթօր քէնտի քէնտունէ, ֆիլվաղը շու քիւչիւք Հինտլի պէք ագըլլը տըր։

—Աթէ՞շ մի, -տէտի Ինկիլիզ, լաքին նէ՞ իլէ։

—Սիզ օ իշի պանա պըրագըն։

Գալիլ, Հինտլիլէրին տայիմա եանլարընտա տաշըտըգլարը խանչէրինի պէլինտէն չըգարըպ, տիշարը ֆըրլատը։

Մէրգումուն գայպուպէթի էսնասընտա, Ինկիլիզ քէմալ տիգգաթ վէ մէրագ իլէ մէզքիւր թօհաֆ օյմալարը սէյր ու թէֆթիշ իթմէքլիկէ պաշլատը, վէ հէր նէ գատար պունլարըն մէճազի մանիասը նէ օլտուղունու անլա-

մագլըղա ճահտ իթմէքտէ իտի իսէ տէ, պիր տիւրլիւ մուվաֆֆագ օլամամագտա իտի։

Տիվարըն թէրէսիյլէ գուպպէնին ուճունուն արա եէրինտէ, ուզուն խօրթումլու ֆիլ պաշլարըյլա, էյրի պույնուզլու պուղա պաշլարընտան միւթէշէքքիլ օլարագ վէ պինալարտա կէօրիւլէկէլտիկի իւզրէ, ղայէթլէ ղարիպ պիր նէվի սաչագ թէմսիլ օլունմագտա իտի։ Մէզքիւր պաշլար իսէ, ֆիլ պաշընըն եանընտա պուղա պաշը, վէ պուղա պաշընըն եանընտա ֆիլ պաշը գօնուլարագ տիզիլմիշ իտի։

Սթօր էֆէնտինին կէօզի էթրաֆա պագմագտա օլուպ, արա սըրա տախի տիշլէրինին արասընտան չէօյլէ մըրըլտանմագտա իտի։

—Աճապա պու թասվիրլէրին քեաֆֆէսի տէ պու գատար պիչիմսի՞զ մի տիրլէր։ Եա՛ Րապպիմ պու նէ՞ մէմլէքէթ տիր։

Տէօրթ պէշ տագըգա կէչէր կէչմէզ, Գալիլ կէօրիւնտիւ։ Մէրգում օմուզունտա պիր եըղըն չալը չըրփը իլէ կէլիպ, խարիճտէն եաէն րիւզկեար իլէ աթէշ ալըշըն, վէ տիւմանը տախի տաղըլըն իչին, մէզքիւր եիւքինիւ եուվարլագ սալօնըն գափուսու էօնինէ գօյու վէրտի։

Պաաէհու մէշալէյի պու չալը չըրփըյա եագլաշտըրըմասըյլա, չալը չըրփըլար աթէշ ալտըլար, վէ չօգ սիւրմէյիպ չէտիտ պիր ֆուրուն հէյպէթինի քեսպ իթտիլէր։ Էֆէնտի իլէ խըզմէթքեարը, շու հալի կէօրիւնճէ ղայէթ մէմնուն օլտուլար, զիրա պու աթէշ սայէսինտէ ըսլանմըշ օլան էլպիսէլէրի գուրուտմագա պաշլատը, վէ թապիաթըյլա պու էլպիսէլէր աթէշէ եագլաշընճա, իւզէրլէրինտէն գալըն պուղուլար չըգմագտա իտի։

Գալիլ, պէ թէքրար պու մահէլլի թէրք իթտի իսէ տէ, պու տէֆա էվվէլքի գատար կէճիքմէյիպ, եէնի պիր եիւք իլէ տէրհալ ավտէթ իթտի։ Ֆագաթ պու տէֆա կէթիրտիկի չալը չըրփը օլմայըպ, թահթըրէվանըն չիւթէլէրի իտի։ Վէ Ինկիլիզէ խիթապ իտէրէք, չէօյլէ սէօյլէտի.

—Էֆէնտիմ, սիզ պէօյլէ այագտա տուրամազսընըզ՝

վէ պօրճ տախի սատէճէ ղատար տէվամ իտէճէք տիր ։ Շիմտի էյլէնճէլէրինիզ ղուրուր իսէ , շու չըլկընլըք իտէրի-նէ եաթըն , վէ սատէճէ ղատար ունուտուն ։

—Թէշէքքիւր իտէրիմ, էվլատըմ, տիւշէք պէն եօրու-լուրում տէհա գօրգուեօրում ։

—Էվվէթ , էֆէնտիմ ։

—Ֆագաթ պէն պիր ատամըմ . . .

—Էվվէթ , հալ պու քի սիզ օ մէմլէքէթին ատամլա-ըընտանսընըզ քի , սէօյլէնտիկինէ կէօրէ , սինիրլէրի պի-զիմքի կիպի չէլիքտէն , վէ ալալարը պիզիմ ալալարըմըզ մինկլու ասլա եօրուլմազ պիլմէզ ատրէթտէ տէյիլ տիր-լէր ։

—Լաքին պէն կէնճ պիր չօճուգ օլտուղում հալտէ , պու ղատար ուզուն եօլ եօրկունլուքտէն սօնրա , եօրուլմուշ օլմալըըմ ։

Գազիլ մալլուլանէ տուրէթտէ կիւլտի , վէ քէլամա ալատը ,

—Էֆէնտիմ , տէտի , սիզ էմին օլունուզ . . . ֆիքրա-գը պէն պիր չօճուգ իտիմ տէ , գուվվէթ վէ միւլատ սա-հիպիյիմ ։ Իմտի , էկէր լազըմ կէլսէ , պիր կիւն ասլա ու-եումագսըզ , վէ աչլըգա հիչ պիր շէյ գօյմագսըզ , եապուրուն վէ կիւնէշին ալթընտա եիւրիւրիւմ , վէ պուն-տան տօլայը միճուտճէ ասլա զարար հիս իթմէմ ։ Սի-զին բէտէրինիզ պէնիմ չալըշտըղըմը կէօրմիւշ տիւր , վէ էկէր պու սէօզլէրիմի քէնտիսինէ թէքրարլարսանըզ , հա-գըգաթի հալի սէօյլէմիշ օլտուղումու թաստիգ իտէր ։

—Բէտէրիմի ղանէթլէ սէվէրիմ իմ ։

—Օտա սէօզ մու , բէտէրինիզ օլմասա իտի , պէն գալթը հաեաթ իտէճէք իտիմ , օ պէնի տէհշէթլի պիր էօլիւմտէն գուրթարմըշ տըր ։ Պու կիւնքի կիւն ալտըղըմ հալա , ճանըն սահէսինտէ տիր ։ Էվվէթ , էֆէնտիմ , բէ-տէրինիզի տէ , սիզի տէ սէվէրիմ , զիրա սիզ տէ անըն էվ-լատըսընըզ ։ Վէ էկէր սիզին իչին գանըմը ֆէտա իթմէք լազըմ կէլսէ , Նասըլ քի բէտէրինիզ իչին ֆէտա իտէճէք իտիմ իսէ , սիզին իչին տախի ֆէտա իտէրիմ , քէզալիք

. . . .

պիրատէրինիզ պըր Նոյարա իչին տախի գանըմը ֆէտա իթմէքլիկէ հազըրըմ ։

Ինկիլիզ , Գազիլին էլլէրինի թութտու , վէ քէնտի էլ-լէրի իչինէ ալարագ , հէյէճան իլէ շու սէօզլէրի մըրըլ-տատը ։

—Ճէսուր էվլատ , սէն պէնիմ բէտէրիմի վէ պիրատէ-րիմի սէվիեօրսուն , էյլէ իսէ պէն տէ սէնի սէվէճէյիմ ։

Կէնճ Հինտլինին եանագլարըն պիր կէօզ տամլասը տիւշտիւ ։

—Նամուսում իւզէրինէ եէմին իտէրիմ քի , շու վաք-թի ատէմլէր բէք զիեատէ տուեղու սահիպի տիրլէր , -տէ-տի Սթօք , լաքին էկէր լօգանթալարը օլսա իտի , տահա զիեատէ մէմնուն օլուր իտիմ ։

ՍՕԼՄՈՒՇ ՍԻՄԱ

Պրագալըմ եարըմ սաաթ կէչսին ։

Գազիլին , պիրտէն պիրէ թէրթիպ իթմիշ օլտուղու մանզարա , եէնիտէն եէնի գօյաուգու չալը չըբբըլար սա-եէսինտէ , մէզքիւր ամէշ տայիմա եանմագտա իտի ։ Ցի-շուրտա , բիւզկեար էվվէլինտէն զիեատէ շիտտէթլէ հիւք-միւնիւ իճրա իթմէքտէ օլուպ , ֆագաթ եագմուրուն շիտ-տէթի թէնէզզիւլ պուլմագտա , վէ շիմշէքլէր լաէմ գա-թի եէկտիկէրինի թագիպ իթմէմէքտէ , վէ կէօք կիւ-րիւլտէմէսի անճագ արա սըրա վուգուա կէլմէքտէ իտի ։

—Պանա էյլէ կէլիեօր քի , ֆուրթունա ազալմագտա տըր , -տէտի սէյեահ , քի պէեազ պէզտէն մասմուլ էլ-պիսէսի պիւտպիւթիւն գուրումուշ իտի ։

—Էվվէթ , -ճէվապ վիրտի Գազիլ , պէնտէնիզ պունուն սապահա ղատար տէվամ իտէճէկինի զանն իթտիկիմտէ , ալտանմըշ օլտուղումու իգրար իտէրիմ ։ Իքի սաաթ սիւր-մէզտէն , պօրանըն էսէրի պիլէ գալմազ ։

—Էյ օ վագըթ եօլա չըգաբիլէճէքմիշիզ ։

—Խա՛պէր , էֆէնտիմ , կիւնէշ տօղմատան էվվէլ , եօլա չըգմայաճայըզ :

—Սէպէպ :

—Չիւնքի սէլլէրէ թաշմըշ օլմուշ օլան տաղ եօլլարը , անճագ չիւուշ միւսայիտ պիր հալէ կէլմէլէրէն էվվէլ , ատըլարըն ադըմալընա վագըթ վիրիլմէլի տիր : Էֆէնտիմ , սէօզիւմէ իթիմատ իտին վէ ունուտուն , կիտէճէք վագըթ կէլինճէ , պէն սիզի ունուտմայըրըմ :

—Պու տէտիկլի րէ.ք միւնասիպ տիր , էֆէնտիմ , -տէտի Սմօր , չիւնքի քէնտիսի տէ էմնիյէթլէրինի կիւճ իլէ թութմագլըգտէ իտի , իմտի ունուտալըմ , գիզը պէնիմ տախի ույգու կէօզլիւմէն ագըյօր :

—Ֆագաթ սէն . . . -սիւալ իթտի Ինկլիզ Գալիլէ :

—Պէն ունանըգ տուրուրում :

—Ցիմէ.ք սէն թուճտա՞ն եարըլմըշըըն :

—Էվվէթ , -տէտի սաֆիճէ Գալիլ :

—Նէ մութլու չու չօճուղա , -տէտի Սմօր . քէնտի քէնտինէ : Ա՛հ , թուճտան եարըլմըշ օլմագլըղը նէ գատար արզու իտէր իտիմ , չիւնքի չու էմնատէ ատէթա այագտա տուրամագ հալինէ կէլիյօրում :

—Իմտի րէ.ք այէա , -տէտի Սէյեահ , չխտէթլի եագմուրտան սօնրա , պու պիւյիւք աթէշ պէնի պիր նէվի սըթմայա տիւչար էյլէտի : Հագըգաթէն պիր իքի սաաթ ուեումագլըղա վէ խաթըրճամ իթմէքլիքէ խօշնուտիեէթլէ մուվաֆագաթ իտէրիմ , վէ Սմօրուն տախի ուեումաղընա միւսաատէ էյլէրիմ :

—Զիհատէսիլէ թէշէքքիւր իտէրիմ , էֆէնտիմ , չու միւսաատէնիզտէն իսթիֆատէ իտէճէկիմ տիր :

Գալիլ , չիլթէլէրի տիվարըն պօեունա տօղրու սէրտի , վէ սէյեահ պունլարըն իւզէրինէ եասլանտը :

Սմօր , չիլթէ օլմասըյլըտան , էլբէ եաթտը , վէ եաթագ մագամընտա գուլլանտըղը տէօշէմէ թաշլարընըն սալա կէնիշլիկի օլմամասընտան , ֆէվգէլատէ սուրէթտէ լանէթ օգումագտա իտի :

Գալիլ իսէ , իքի տօլլարընը խաչվարի կէօքսինէ տա-

եաթմըշ օլտուղու , վէ չէհրէսի , քէմէրլի սալանըն գարշուսունա տօղրու նազըր պուլունտուղու հալտէ , տիվարա տաեանմըշ , վէ հէման անլաշըլմազ պիր սէտա վէ հէր մէմլէքէթտէ քիւչիւք չօճուգլարը էյլէնտիրմէք իչին , սիւտ անալարըն չըգըրտըգլարը թէրէննիւմլէրին մագամընա միւշապիհ պիր սուրէթտէ , պիր Հինտիսթան նաղմէսի պէյիթլէրինի մըրըլտանմաեա պաշլատը :

Իւչ տագըգա օլմազտան , Սմօր ուեումաեա պաշլատը , վէ մէրգումուն խորըլթըսը , միւզիգատէ միւսթամէլ օլան պասօ սէտասը կիպի , Գալիլին նաղմէսինէ րէֆագաթ իթմէքտէ իտի :

Կէնճ Ինկլիզին կէօզլէրի պիր խայլի վագըթ , սիեահ գուպպէ իւզէրինէ մաթթուֆ օլարագ , աչըգ գալտըգտան սօնրա , նիհայէթ չէքըլ ու րէնկ հիսսինի ղայպ իթտիլէր , վէ մէրգումու , կիթտիքճէ թէզայիւտ պուլան պիր ուեուշուգլուգ իսթիլա էյլէտի : Ֆիքիրլէրի գարանըլըգլար , հասըլը մէրգում տախի ուեումաեա պաշլատը :

Պու արա պայգուշուն սէսի , եուվարլագ սալանըն ղաեէթ եագընընտա , վէ լաքին եավաշ սուրէթտէ իւչ տէֆա իչիտիլտի :

Գալիլ եէնիտէն ուիթրէտի , վէ չըգըրտըղը նաղմէ գուսուր գալարագ , էվվէլճէ զիքր իթտիկիմիզ սարմաշըգլարա տօղրու նազարը տիգգաթընը ատֆ էյլէտի , վէ մէրգումուն չու հալինէ պագըլըր իսէ , սիւքիւթ վէ գարանլըգտան պիր չէյ սիւալ իտիեօր կիպի անլաշըլըր իտի :

Կիճէ գուշունուն պաղը կէօնա էսրարը միւէյյէտ օլան սէտալէրի թէքրարլանմաղը կիպի , անչարտագի գարանլըգը իգալէ իթմէք իչին տախի հիչ պիր վագըա օլմատը : Եալընըզ քէմէրլի տայիրէ իչէրիսինտէ , խաեալինիմայիչէ պէնզէր պիր ալէամէթի սէմավիէ զուհուրա կէլտի : Շէօյլէ քի , Վիշնու իլահինին այթընճը տէֆա թէն ալմասընը իմա իտէն օյմալարտան պիրի , նակեահ հիչ պիր սէս չըգարմաեարագ , կէօզէ կէօրիւնմէյէն օեուգլարտան պիրինին իչինէ գայտը , վէ կէօրիւնմէզ օլտու : Պունուն եէրինէ իսէ տէօրթ քէօշէ օլարագ պիր տէլիք աչըլտը :

Բու ակիս, այնաճըն, խըզէրինէ եանըմըշ օլտուղու չիլթէլէրին թա գարշըսընտա իտի ։

Մէզքիւր ակիս պիր գաչ սանիյէ պօշ վէ գարանլըգ պիր հէյէճանէ գալտըգտան սօնրա, նաքեահ, սիմասը կէնճ վէ սօլկուն, վէ կիւզէլլիկի նատիր իւլ էմսալ, ֆագաթ մուքէտտէր պիր գատընըն պաշը արալըգտա կէօրիւնտիւ ։ Մէզպուրէնին պաշը, թաճ միսիլլու սիյահ վէ կիւմիւշ սաչլարըյլա էօրթիւլիւ օլտուղու հալտէ, պու սաչլարըն արասընտա ալթուն աղաչէլէր պարլամագտա իտի ։ Ցունտըգլարը գանէթ գըրմըզը օլուպ, խայլիճէ պիւյիւք օլան սիյահ կէօզլէրինտէն գուվվէյի մըգնաթըսիյէ պուգուլարը սաչըլմագտա իտի ։ Նիհայէթ մէզպուրէնին նազարը, ուսումագտա օլան ինճիլիկին սիմասը խըզէրինէ էօյլէ պիր թարզտա ատֆ օլունտու քի, զանն իտէրսին պիր տախի անտէն այըրըլմաղա ասլա իգթիտարը եօգ կիպի կէօրիւնմէքտէ իտի ։ Մութէազըպէն կէօզլէրինին պէպէքլէրի, հէման թամամըն մաֆէվգինտէ վէ սիյահ էլմաս թաշընա մախսուս պիր պարլագլըգտա օլարագ, կէօլկէ իչինտէ պարլամաղա պաշլատըլար ։ Վէ տուտագլարը պիր կիւլիւմսէմէ իլէ նիմ սուրէթտէ աչըլըպ, ռութուպէթլու մէրճանտան մամուլ օլան պիր գութու իչինտէքի լէքէսիզ մուճէվհէրաթա մուշապիհ տիշլէրի իլէ, մինէ կիպի պարըլտամագտա իտիլէր ։

Պէօյլէճէ թէպտիլի սուրէթ իտէն մէզպուրէ գատընըն սիմասը օլ գատար կիւզէլ իտի քի, մուհարրիրին գալէմի նագշ ու թարիֆէ մուգթէտիր օլամայաճաղը կիպի, մէշհուր պիր րէսսամըն ֆըրչասը տախի, իհթիմալ տըր քի իշ պու ֆէվգէլատէ կիւզէլլիկի ասլա թէպտիլ իթմէքսիզին նագշ իթմէք իչին, խայլի կիւճլիւք չէքմէսի լազըմ իտի ։

Թապլօթըն մաֆէվգինտէ օլան, վէ եախօտ զէվի իւլ հայաթ օլուպ, շու պարլագ վէ ճանլը սիմասը մալիք պուլունան մախլուգ, եա պիր խայալ, վէ եախօտ պիր գըրալիչա օլմալը իտի . . .

Վագըա Գազըլ, պու արալըգ տիգգաթտա ասլա գուսուր իթմէմէքտէ իտի իսէ տէ, նէ չարէ քի պիր թարաֆա գըմըլտանմամազընտան, վէ կէօզլէրինի ղայպ օլան օյմա թաշը խըզէրինտէն գալտըրամամազընտան, թամամիյլէ հիչ պիր շէյ կէօրէմէմիշ իտի ։

Մէզպուրէ գատընըն քէմալի թէհայյուրլէ վէ ուզուն մուտտէթ նազար էյլէտիքտէն սօնրա ղայպ օլտու, լաքին սիյահ ակիս եինէ աչըգ գալտը ։ Շիմտիյէտէք հիչ պիր թէշպիհ գապուլ իթմէյէն մէզքիւր նումայիշ պէ թէքրար կէօրիւնէճէք իտի, վէ հէնուզ շու մէնզարէ խիթամ պուլմամըշ իտի ։

Պիրտէն պիրէ, հէման Գազըլըն պագմագտա օլտուղու տէօշէմէ թաշլարընտան պիրի, եէրինտէն չըգտը, վէ զանն իտէրսին քի պաղը մէճհուլ չուգուրլար իչինտէ նապէտիտ օլտու ։

Գազըլ պազըրաճագ իտի իսէ տէ, վագթի օլամատը ։ Չիւնքի նակէհան, պիւքիւլ օլունան թաշըն պօշ գալան մահէլլինտէ ճէսիմ իւլ հէյքէլ պիր Հինտլի սիմասը կէօրիւնտիւ ։ Պու Հինտլի, սիւքիւթ իխտիմասինի էմր իթմէք թարզընտա, սաղ էլինին էօքսիւզ պարմաղընը տուտագլարընա տայամագտա, վէ տիկէր էլի իլէ տախի պօշ պիր մահէլլէ պիր ալէմէթի մախսուս չըզմագտա իտի քի, Շիմտիյէտէք պու ալէմէթ պիր էմր մանէսընտա իտի ։

Գազըլ պու Նիշանը անլատը, վէ եարը աչըգ օլան տուտագլարը, պիր սէս պիլէ չըգարմագսըզըն գափանտըլար ։ Մէրգումուն չէհրէսինտէ ազիմ վէ մուքէտտէր պիր էլէմ մուշահէտէ գըլընըպ, պաշը էյիլտի, վէ կէօքսինին գալգըպ օթուրմասընտան, տէրունէն պիւյիւք պիր ա՜հ չէքտիկի անլաշըլըրտը ։

Պազէն թէաթրօ օյունլարընտա, շէյթանըն տէօշէմէսի ալթընտան զուհուրա կէլէն ինն վէ ճինլէր վէ չէյթանլար միսիլլու, զիքր իթտիկիմիզ հէյքէլի Հինտլի տախի եարը աչըգ օլան կիրտապըտան տըշարը չըգտը, վէ Գազըլըն էօնիւնէ տուրուպ, պարմաղընը մէրգումուն օմուզունա տօգունտուրտուգտան սօնրա, սինիրլի գօլունու էօրթէն կէնիշ գօլչագընը եօգարը գալտըրտը, վէ թունճ րէնկինտէքի Թէնի խըզէրինէ տէրինճէ տամղալանմըշ օլան մաի

պիր նիշանըն ղարիպ թասվիրլէրինի իրաէ էյլէտի ։

Ջօճուգ կէօզինի մէզ.քիւր նիշան ուզէրինէ չէվիրիպ , գօրգու վէ հէյրէթ իլէ իմա իտէր սուրէթտէ ճիւզի պիր հարէքէթտէ պուլունտուգտան սօնրա , էլինէ էվվէլըքի թասը վէ իթաաթլը մէլէքինի էլէ ալտը ։

Հինտլի , աեագլարը չըպլագ օլուպ , պաստըղը տէօշէմէ թաշլարը ուզէրինտէ հէչ պիր սէս չըգարմաեարագ , տէրին ույգուեա տալմըշ օլան սէյյահա տօղրու ուզանտը , վէ եանընտա չէօմէլէրէ.ք , բէ.ք եավաշ սուրէթտէ սիմասընըն էթրաֆընտա , գուվվէյի մըգնաթըսիյէյէ միւթէալլիգ պաղը ալէամէթլէր իճրա իթտի ։

Պու արա , սիեահ սաչլը սօլկուն սիմա , թէ.քրարէն գարանլըգ չէրչիվէտէ կէօրիւլիւպ , Հինտլինին հէր պիր հարէ.քէթինէ տիգգաթ էյլէմէ.քտէ իտի ։

Պիրինճի ալէամէթլէրտէն սօնրա , սէյյահ սիւրաթլէ , վէ բաթըրտըլը սուրէթտէ նէֆէս ալըպ վիրմէկէ պաշլատը , վէ վիճուտինտէ պաղը խաֆիֆ սինիր տիթրէմէլէրի ղուհուրա կէլտի ։ Ալէամէթլէրէ տէվամ օլունտու , վէ պունու միւթէագիպ տիթրէմէլէր տուրուպ , էվվէլըքի մուվագգաթ հէեէճան եէրինէ , ղանէթ տէրին պիր սուքիւնէթ գայիմ օլտու .քի , ույգուտան իւէ զիեատէ գաթը հաեաթա միւշաբիհ իտի ։

Պունուն ուզէրինէ Հինտլի , .քէմէրինտէն , տէրունի գան կիպի գըրմըզը վէ խաֆիֆ պիր սու իլէ մէմլու օլարագ ուֆագ պիր շիշէ չըգարըպ , պու սուտան պիր գաչ տամլա գատար .քէնտի էլինին օրթասընա տէօ.քտի , վէ սօնրա պու սու իլէ Ինկլիզին գուլագ թօղլարընը օվալատը , վէ իշթէ պունու եարար եարմագ , զաննէթէրսին .քի մէրգումուն նէֆէս ալըպ վիրմէսի պիրտէն պիրէ տուրտու ։

Պունունլա իշ պիթմէյիպ , Հինտլի , օտա խըզմէթ.քեարընա տախի եագլաշտը , վէ սիմասը էթրաֆընա այնի մուամէլէթը մըգնաթըսիեէյի իճրա իթտի.քտէն սօնրա , պունուն տախի գուլագ թօղլարընը գան րէնկլինա օլան սու իլէ օվալատը ։

Պատէհու , թէ.քրար Ինկլիզին եանընա աւտէթ իթտի

Հինտլի սիհիրպազլըղա մախսուս պաղը ալէամէթ վէ հարէքէթլէր իճրա իթմէսի ։ Սահիֆէ 28

քի , շիւպհէսիզ պունտան պէօյլէ մէրհումուն ույգուսու-նուն հիչ պիր շէյ իլէ գաթ օլունմայաճաղընա էմին իտի՝ զիրա մէրհումու ատէթա խաֆիֆ վիճուտ պիր չօճուգ կի-պի գօլայճա , էվվէլա գօլթուղունա վէ սօնրա սըրթընա ալըր :

—Աճապա Պօրհալինին էվլատլարը , պու էճնէպիյի գաթլէ՞ մի հիւքմ իթմիշ օլսալար , -տէյէ սուալ իթտի Գազիլ սէսի ալչալթարագ , վէ հէյէճանլը Հինտլինին ուլու-քի իլէ քէնտի խանընտան կէչտիկի էսնատէ :

Հինտլի ասլա ճէվապ վիրմէյիպ , եալընըզ պաշը իլէ «խայըր» տէտի , վէ թօհաֆ պիր մանէտարա կիւլիւմսէտի:

Պունուն իւզէրինէ Գազիլ շէօյլէ տէվամ իթտի :

—Էմինինիզ վա՞ր մը օնըր :

—Էվվէթ :

—Գա՞նլըլէրի տիր :

—Էվվէլա պուրատա տուր :

—Նէ՞ վագըթտա գասար :

—Պէնիմ ավտէթիմտէ գասար :

—Սիզ նէ՞ վագըթ ավտէթ իտէճէքսինիզ:

—Պու կիճէ :

Գազիլ էլինի Սթօրա տօղրու ուզաթարագ , շու սէօզ իլէ տէվամ իթտի ·

—Ֆագաթ էկէր պու ույանըրսա :

Հինտլի եէնիտէն կիւլիւմսէտի քի , պու կիւլիւմսէմէք «ույանմայաճագ օլըր» մանէսընտա իտի :

—Ֆագաթ եաշարսա , տէյի՞լ մի :

—Էվվէթ , լաքին շու ույգուտա գալըր հաֆթա մու-շապիհ տիր , վէ պիլա ֆասըլա պիր կիճէ վէ պիր կիւն տէ-վամ իտէճէք տիր :

—Էճնէպինին թահթըրէվանընը թաշըյան Հինտլիլէր , պիւթխանէնին էշիկինտէն կիրմէք իսթէմէտիլէր , վէ տը-շարըտա պէքլէյօրլար , -տէտի Գազիլ:

—Պէքլէսինլէր :

—Լաքին նաֆագալարը եօգ տուր :

—Պէն օնլարա նաֆագա կէօթիւրիւրիւմ :

—Էօյլէ իսէ պէն տէ էմրինիզէ իթաաթ էտէճէյիմ։
—Բէք ալա։

Պունու միւթէաքիպ, Հինտլի օմուզունտաքի եիւք իլէ արալըգտան ճըգըպ, նապէտիտ օլտու, վէ մուախխարէն մէզքիւր արալըգըն նէրէսինտէն գալգմըշ օլան թաշ թէք-լարէն գարանար։

Անի վագըթտա, Նագըլ իթտիֆագըլէ շու գարիպ մէն-զարէյի տիգգաթլէ սէյր իթմէքտէ օլան սօլկուն սիմա տախի ղայպ օլտու։ Մէզքիւր սիմանըն նապէտիտ օլմա-սընտան սօնրա, Վիշնու իլահինին ալթընտը տէֆա թէն ալմասընը իմա իտէն գըմա թաշ տախի եէրինէ կիթտի, վէ Գաղիլին, ուսումնագըտա պուլունան Սթօրուն եանընտա եալընըզճա պուլունտուղու քէմէրլի օտատա տէրին պիր սուքիւթ հիւքմ իթտի։

Պիզ պունլարը պուրատա պըրագարագ, ճէսիմ իւլ հէյքէլ Հինտլինին արգասընտան կիտէլիմ։

Մէրգում, միւնթազամ պիր նէրտիվէնին օն պէշ եի-կիրմի գատէմէսինի ինտիքտէն սօնրա, եէր ալթընտա վագը պիր տայիրէյէ վասըլ օլտու։ Պու տայիրէտէ, պի-չիմսիզ պիր հէյքէլի օլան պիր բալանըգ թաշը բար-չասը իւզէրինէ գօնուլմուշ օլարագ քիւչիւք պիր լամպա եանմագտա իտի։

Իշ պու թաշ բարչասը վագթիյլէ տէհշէթլի պիր գուր-պանկեահ օլուպ, Սիվա իլահինէ գուրպան օլ[ա]ն ինսանլար, պունուն իւզէրինտէ գաթլ իտիլիրլէր իտի, վէ թաշըն բէք չօգ եէրինտէ, ինսան պաշլարընը քէսմէյէ վէ ագալարընը տօղրամաեա գուլլանըլան պալթալարըն նիշանէլէրի վար իտի։ Վէ թաշըն օրթասընտա տէրին պիր օլուգ պուլու-նուպ, գանըն օրատա ագմասը իչին, խասսաթէն հազըրլ միսիլլի օնուլմուշ իտի, վէ պու օլուգուն հէման սիհա-հա չաթար բէնկինէ պագըըր իտէ, տահա պիր կիւն էվվէլ իւզէրինտէ մէքրուհ պիր գուրպան քէսիլմիշ օլտուղու-ղունն օլունուր իտի։

Պու եէր ալթընտաքի օտա, իւսթ գաթտա պուլունան քէմէրլի օտանըն թամ չէքլ վէ պիւյիւքլիւկինտէ իտի։

Հինտլի, նէրտիվէնին սօն գատէմինէ վասըլ օլտուղուն-տա, սօլկուն սիմալը վէ մէճհուլ իւլ ահվալ օլան գատըն իլէ գարշը պէ գարշը պուլունտու. Լաքին շիմտի մէզպու-րէ, ալթուն բարչալարը իլէ միւզէյյէն օլան պիւյիւք թիւլ էօրթիւլէր իլէ քեամիլէն էօրթիւլիւ օլուպ, սիմասընտա իսէ, եալընըզ բարլագ վէ սիյահ կէօզլէրի միւշահատէ օլունմագտա իտի։

Պու թիւլ էօրթիւլէր իւզէրինտէն անլաշըլտըղընա կէօ-րէ, մէզպուրէ օրթա պօյլու, վէ էնդամը ղայէթլէ կիւ-զէլ պիր գատըն օլուպ, ասըլզատէլէրէ մախսուս օլան քիւ-չիւք վէ ինճէ բարմագլարընտա իսէ, կէօզլէրի գամաշտը-րըճը եիւզիւքլէր վար իտի, վէ պիր չիֆթ ալ բապուճլար, չօճուգ աեագընա միւշապիհ օլան ուֆագ աեագլարընը հըֆզ իթմիշլէր իտի։

—Էմրինիզի իճրա իթտիմ, մատամ, -տէտի Հինտլի ա-ղըր վէ պօղուգտան պիր սէտա իլէ, վէ իշթէ էճնէպիյի կէ-թիրտիմ։

—Նա՛սըլ, Սօկօր, կիւզէլ տէյի՛լ մի ահր, սիւալ իթ-տի կէնճ գատըն։

—Օրասընը պիլմէմ, մատամ։

—Աճա՛յիպ, Նա՛սըլ պիլմէեօրսուն, տիմէք սէն պունա ալա պագմամըշսըն։

—Պագտըմ, մատամ, լաքին պէնտէնիզ պու պէեազ սիմալարըն վէ կիւնէշին բէնկինէ պէնզէեէն սաչլարըն կիւ-զէլլիկինի թանըեամամ։ Պէնճէ գատընլարա զիեատէ պէն-զէեէն էրքէքլէր, էրքէք սաեըլամազլար։

Մէճհուլ իւլ ահվալ գատըն, սիմասընը գօյուգու էօրթիւ ալթընտա կիւլիւմսէտի, վէ քէլամա աղազլէ,

—Սօկօր, -տէտի, տիկէրլէր նէ՛րէտէ տիրլէր։

—Թահթրէվան իլէ պիրլիքտէ եէր ալթընտաքի տար կէչիտտէ տիրլէր։

—Բէք ալա, էօյլէ իսէ տէմիր գարուեու աչալըմ։

—Ֆագաթ նէ՛րէյէ կիտիեօրուզ, մատամ։

—Սէրաեա։

—Եինէ խուքխւմ իլէ պէրապէր, սիզտէն էվվէլ կիթմէքլիկիմ լազը՞մ մը տըր:

—Խա՛յըր, տիլսիզլէր էճնէպիյի Թահթրէվան իչինտէ կէօթիւրէճէ.ք սիզլէր:

—Փագաթ . . :

Կէնճ գադըն պիր ալէամէթ վէ հարէքէթի մութէքէպպիրանէ իլէ Հինտլիյի սուքութէ մէճպուր գըլտը, վէ «Սօն իֆատէմի իթմամ» ածէլէրէ.ք, արթըգ հիչ պիր գարշըլըգ ճէվապա թէհամմիւլ իտէմէյէճէկինի անլաթտը:

Պունուն իւզէրինէ Սօկօր պաշընը էյմի վէ սուս օլտու:

Պալքօնտաքի քէլամլէրին վուգու պուլտուղու եէր ալթը օտասընըն տիվարլարընտան պիրիսինտէ, գաթլէ հուքմ օլունանլարըն հապսխանէլէրի գաբուլարը միսիլլու, տէմիրտէն ճէսիմ պիր գաբու միւշահատէ գըլընմագտա իտի:

Մէճհուլ իւլ ահվալ գադըն քէնտիսինտէն պիր անախթար չըգարըբ, գիլիտէ սօգտու, վէ անախթարը չէվիրմէսիյլէ, քէնտիսի պիր տար կէչիտ աչըլտը.քի, զամմ իտէրսին եէր ալթընտէ կէօմիւլմիւշ իտի:

Պու մահալլտէ, օն իքի նէֆէր արապլար գըրմըզը էլպիսէ կիյինմիշ, վէ պաշլարընտա պյոք բէնկտէ սարըգ սարմըշ օլտուգլարը հալտէ, սիյահ բէնկլէրլէ պօեամըշ օլան պիր Թահթրէվանըն եանընտա աեագ իւզրէ, վէ պիլա հարէքէթ տուրմագտա իտիլէր:

Իքի նէֆէր մէշալէճի, քէզալիք արապ օլտուգլարը Թագտիրտէ, լաէնգաթի, եանմագտա պուլունան մէշալէլէրինէ զէյթ գօյմագտա իտիլէր:

Պու ատէմլէրին .քիաֆֆէսի տիլսիզ իտի, վէ հիչ պիրի եազը եազմագ պիլմէզ իտի: Շու հալտէ, տէէթթա մէզարիսթանա էմնիյէթ օլունուեօր կիպի, պունլարա տախի էմնիյէթ օլունապիլիր իտի, չիւն.քի հիչ պիր շէյտէն մալիւմաթլարը օլմատըգլընտան, վէ տիլսիզ տախի օլտուգլարընտան, Թալիաթլյէ հէր շէյէ պաշ էյմէլէրի լազըմ կէլիր իտի:

ՊԻՆ ՊԻՐ ԿԻՃԷՆԻՆ ՊԻՐ ՄԷՆՋԱՐԷՍԻ

Արապլար, մէճհուլ իւլ ահվալ գադընը կէօրտիւքլէրինտէ, մէզհէպլէրի իլահլէրինտէն պիրիսի կէօրիւնիւեօր կիպի, եիւզ իւսթիւ եէրէ գափանտըլար:

Սօկօր Թէսմիյէ օլունտուղունու իշիթտիկիմիզ Հինտլի, Թահթրէվանըն բէրտէլէրինի աչտը, վէ եումուշագ շիլթէլէր իւզէրինէ ինկիլիզին ճանսըզ վիճուտունու գօյտու, վէ սօկուն սիմալը գադընա պագտըգտան սօնրա, պիր էմր վէրտի:

Թահթրէվանը կէօթիւրէնլէր տէրհալ Թահթրէվանը օմուզլարընա ալարագ, նիզամը պիր եիւրիւեիւշ իլէ մէշալէճիլէրին արգասընտան եիւրիւմէքլիկէ պաշլատըլար:

Սօկօր իլէ գադըն տախի ասլա սէս չըգարմայարագ, պունլարըն արգասընտան կիթմէքտէ իտիլէր:

Օգուեանլարըմըզը իտխալ իթմիշ օլտուղումուզ քէմէրլի տար կէչիտ, Հինտիսթանտա սէյահաթ իտէն Էվրօբա սէյյահլարընըն Թէաճճիւպ վէ Թէհայեիւրինի մուճիպ օլան ճէսիմ իւլ հէյքէլ պինալարըն կէօրիւլմէեէ շայեան պիր նիւմունէսի տիր: Էպնիէյի մէզքիւրէնին նէ վագըթ ինշա իտիլմիշ օլտուղու մալիւմ օլմաեըպ, Բօմալըլար պիլէ աթիգ սիւննէտընըն էն պիւյիւք սանիալէրի օլտուգլարը Թագտիրտէ, պու եօլտա աճայիպ պիր շէյ ասլա պուլամամըշլար տըր:

Իշպու տար կէչիտ, Թըյնէլ Թապիր օլունան եէր ալթը եօլունա միւշապիհ օլուպ, պիր ֆարսախտան զիեատէ ուզունլուղու վար իտի, վէ պիր Թարաֆտան, օլ պիր Թարաֆա գատար բալանըըգ Թաշընտան օլան պիր տաղտան կէչմէքտէ, վէ լաթիֆ վէ տար պիր տէրէեէ գատար .քեամիլէն մինթազամ պուլունան պիր պահըրտան աշաղը ինմէքտէ, վէ աիկէր պիր տաղա պիթիշմէքտէ օլան մէզքիւր տէրէնին ալթ Թարաֆընտան միրուր էյլէմէքտէ, վէ նիհաեէթ իքի եիւզ էլլի գատէմտէն միւրէթթէպ պիր էնլի Թուղլա նէրտիվէնինտէ խիթամ պուլմագտա իտի:

Իշթէ Թահթրէվանը կէօթիւրէնլէր մէզքիւր նէրտիվէնին աշաղըսընտա տուրտուլար:

Օլ վագըթ Սօկօր եճնէպինին վիճուտինի գօլթուղունա ալարագ, նէրտիվէնտէն չըգտը, վէ արգասընտան մէճհուլ իւլ ահվալ գատըն կէլտիկի հալտէ, պիրինճտէն մամուլ պիր գաբու էօնինտէ վասըլ օլտու: Պու գաբու աչըլըբ, մէրգումին էշխաս, Շարգա մախսուս թէզեինաթ իլէ մուզէյյէն օլան վասի պիր տայիրէյէ կիրտիլէր քի, չիւպհէսիզ պու տայիրէ, ինս վէ ճինլէրէ մախսուս օլան պիր սէրայըն հավլիսի օլմալը իտի:

Հինտլի, տայիմա եւքիւ խուզէրինտէ օլարագ, մէզքիւր հավլիյի վէ պիր սըրա սալօնլարը միրուր էյլէտի: Ֆիլվագը պու հավլի իլէ սալօնլարը մուխթասարէն նագշ ու թարիֆ իթմէք լազըմ կէլսէ, պիր չօգ սահիֆէլէր տօլար: Հէր նէ հալ իսէ, մէրգում Հինտլի, թավսիֆտան ասըր պիր ագ մէրմէր լամպանըն ըշըղըյլա ճիւզինճէ այտընլանմըշ օլան եուվարլագ պիր հավլէթ օտասընտա տուրտու:

Պու օտանըն տիվարլարընա աչըգ րէնկլի իբէք գումաշլար սէրիլմիշ օլուպ, մէֆրուշաթ օլարագ, եալընըզ տէյիրմի վէ եաթագ միսիլլի զանէթ ալչագ վէ էնլի պիր սէտիր վար իտի, վէ րէնկլէրի պիր Քիշմիր հալըսը րէնկլէրինտէն տահա զիեատէ կիւզէլ վէ միւնթազամ, վէ խասանըն աեագլարը ալթընտա, զանէթ ուզ չարըր չիմէնլէրտէն տահա զիեատէ լաթիֆ օլան պիր Իզմիր հալըսը խուզէրինէ տախի րասթ կէլէ պազը չիլթէլէր գօնուլմուշ իտի:

Պիլճիւմլէ արալըգ եէրլէրէ, տիվարլարտաքի գումաշա միւշապիհ բէրտէլէր ասըլմըշ իտի:

Իշթէ Սօկօր պու օտատա, վէ մէզքիւր տէյիրմի էնլի սէտիր խուզէրինտէ եճնէպիյի պըրագտըգտան սօնրա, մէճհուլ իւլ ահվալ գատըն էօնինտէ էյիլէրէք, օրատան միւֆարագաթ իթթի, վէ մէզպուրէյի, ուեումագտա օլան Ինկիլիզին եանընտա եալընըզճա պըրագտը:

Կէնճ գատըն, խուզէրինէ էօրթինմիշ օլտուղու ինճէ թիւլլէրի չըգարտը, վէ սօլգուն սիմասը լամպանըն զիեասընտան տահա զիեատէ սօլգուն պիր սուրէթ քէսպ իթտիկի հալտէ, եէնիտէն զարիֆ պիր պարլագլըգ հէյէթինտէ միւշահատէ իտիլտի, վէ կէօզլէրինտէ կէօրիւլէն

մանէա, հէմ զարիֆ, վէ հէմ տէ թէպէտտիւլէ մէյեալ իտի: Շէօյլէ քի պազըն պիր նէվի սըթմաեա թութուլան ատէմլէրին կէօզլէրի կիպի պարլամագտա, վէ պազըն տախի կէօզլէրինտէ թաթլը պիր զաաֆէթ հասըլ օլարագ, մէզքիւր պարլագլըգ պիր տէրէճէ խաֆիֆլէշմէքտէ իտի:

Մէճհուլ իւլ ահվալ գատըն, սէտիրին էօնինտէ տիզ չէօքիւպ, պիր գաչ տագըգա գատար Ինկիլիզին տարը վէ կիւզէլ պաշընա տիգգաթլէ պագտըգտան սօնրա, խուզէրինէ էյիլէրէք, ահնընտան պուս իյլէտի, վէ եանընտան, Սօկօրուն, պիւթիւն վիրանէլէրինտէ գուլլանտըղը ուֆագ չիշէնէ միւշապիհ օլան, լաքին պունուն իչինտէքի սուեուն ալա րէնկլի օլմասըն պիր շիշէ չըգարարագ, Ինկիլիզէ գօգլաթտըրտը:

Պու անէ տէկին Ինկիլիզին նէֆէսի զանէթ զայիֆ, վէ ատէթա գալպի տարպ իթմէեօր օլտուղունու զանն իթտիրէճէք գատար զանէթ պիգարար իքէն, պիրտէն պիրէ մէրգում հէմ սիւրաթլէ վէ հէմ չամաթալը սուրէթտէ նէֆէս ալըբ վիրմէքլիկէ պաշլատը: Այնի վագըթտա կէօզ գաբագլարը տախի չիտտէթլէ օյնամագտա իտիլէր:

Եագընտա ույգուտան ուեանմագլըղըն իշ պու պիրինճի ալէամէթի վագը օլուր օլմազ, մէճհուլ իւլ ահվալ գատըն պիր չէյատէն գօրգմուշ օլան ճէյրան կիպի սըչրայարագ աեաղա գալգտը, վէ պուլունտուղու հավլէթ օտասընըն պիր բէրտէսինի գալտըրարագ, արգասընտա նապէտիտ օլտու:

Պիր իքի սանիէ սօնրա, Ինկիլիզին քիրփիքլէրի եէնիտէն օյնամաեա պաշլատըլար, լաքին պու քիրփիքլէր տահա եէկտիկէրինտէն այըլմամագտա իտիլէր: Վիճուտինտէ տահի արա սըրա խաֆիֆ հարէքէթ վուգու պուլարագ, ազալարընը սըքմէքտէ իտի: Աշիքեար կէօրինիեօր իտի քի, հէնուզ միւթէհաղրիք օլան մէրգումուն ճանը, հէման էօլիւմ սուրէթինտէ պուլունան պիր ուեուշուգլուգ գարշը ճէնկլէշմէքտէ իտի: Ֆագաթ պու ճէնկ չօգ սիւրմէյիպ, ուեուշուգլուգ նակեահ մահվ օլտու, վէ Ինկիլիզ ուեանարագ, եաթագը իչինտէ պաշընը գալտըր-

տը, վէ կէօզլէրինի աչըփ, էթրաֆա նազար էյլէտի։

Շու հալտէն տօլայը պիրտէն պիրէ մէրգումու խաթը-լա իտէն հիսսէեաթը անլամագլըգ, Թարիֆ իթմէքտէն զիեատէ գօլայ տըր։ Մէրգում, Սիվա պիւթխանէսինտէ, տէյիրմի օտանըն գարանլըգ վէ հէման մուքէտտէր գուպ-պէսի ալթընտա եաթմըշ իքէն, կիւզէլ գօգուլար իլէ Թաթհիր խտիլմիշ օլան ֆէվգէլատէ պիր հավլէթխանէտէ ուեանմագտա իտի։

Իմտի Թապըաթըյլէ մէրգում Ինկիլիզ շու հալտէն տօ-լայը զիեատէսիյլէ Թէհայեիւրտէ գալմըշ իտէ տէ, պու Թէհայեիւր չօգ սիւրմէմիշ տիր։ Զիրա քի պիրտէն պիրէ զիհնինտէ պիր էֆքեար վէ մուլահազաեը մուքէմմէլէ հա-սըլ օլարագ, շու պուլունտուղու ինանըլմաեաճագ վէ ա-ճայիպ հալին մանասընը, պիր սուրէթի գաթիեէտէ կեյ-ղաճ էյլէտի։ Պինաէնալէյհ մէրգումուն տուտագլարընտա պիր կիւլիւմսէմէ մուշահատէ օլունարագ, չէօյլէ մըրըլ-տանտը·

—Շարգըն Թէէսսիրի քէնտուսի հիսս իթտիրմէքլիկէ պաշլատը· խաեալի մասալլար մէմլէքէթի օլան շու Հին-տիսթան իւլքէսի պաշըմը տօլանտըրըեօր, վէ պէնի սէր-խօշ իտիեօր․․․ Րիւեա կէօրիւեօրում վէ կէօրտիւկիւմ րիւեա պէնի Պին պիր Կիճէնին ճինլէր տէրեասընա նագլ էյլէեօր։ Շիմտի տախի էօյլէ Թէաճճիւպէ չայեան վէ խօշ սէրկիւզէշթլէրէ Թէսատիւֆ իտէճէկիմ տիր քի, պունլա-րա Թէաճճիւպ իտէճէք տէյիլիմ։

Սէյեահ շու ֆիքրի պիլէ իհթիրազ գապուլ իտէրէք, հէր չէյէ մունթազըր օլմագլըղա, վէ հիչ պիր չէյէ Թէ-աճճիւպ իթմէմէքլիկէ գարար վիրտի, վէ պու Թէսավիրի իտէ հազըրլաթէնտէքէ մինասիպ օլտու, զիրա եալընըզճա Թէքէյյիւմ իթտիկի մէզքիւր մուխթասար քէլամընը Թէք-միլ իտէր իթմէզ, տէրհալ զաեէթ Թաթլը պիր մուզի-գա սէտասը իշիտիլմէկէ, վէ սէյեահը խօշ պիր սուրէթ-տէ էյլէնտիրմէկէ պաշլատը։ Ճալիպ պիր կիւզէլլիկի պու-լունան վէ կէօզէ կէօրիւնմէեէն շու մուզիգաեա, պագը-գատըն սէտալէրի տախի, եէկավազ պիր աչըգ վէ մու-

հապպէթ նաղմէսի Թէրէննիւմ իտէրէք, գարըշմագտա իտիլէր։

Պու մուզիգա սէտասը նէրէտէն կէլմէքտէ իտի։ Ին-կիլիզ իչին պունու անլամագ մումքին տէյիլ իտի։ Պա-զէն մէզքիւր սէտա հէր Թարաֆտան կէլէրէք, ատէթա մէրգումու իհաթա էյլէր իտի։

Կէնճ ատէմ եէնիտէն կիւլիւմսէտի, վէ իւք տէֆա կի-պի չէօյլէ մըրըլտանտը·

—Թամամը րիւեա հալէտա տէվամ իտիեօր։ Պու եօլտա րիւեա կէօրմէք, գաթ պէ գաթ եաշամագ տիմէք տիր։ Իշթէ պու գուլագ զէյնէթի տիր, աճապա կէօզ զէյնէթի նէ օլաճագ տըր․․․

Պու սուալին ճէվապը իշիտիլմէտի։

Ֆագաթ հավլէթխանէ տիվարլարըն իւզէրինտէքի էօր-Թիւնիւն պիր գըսմը սէսսիզճէ քէրտէ չըպուգլարը իւզէ-րինէ չէքիլիպ, տիկէր պիր օտա մուշահատէ գըլընտը։ Պու օտանըն տիվարլարը մէրմէր Թաշտան մամուլ օլուպ, օրթա եէրինտէ պիր չէշմէ վար իտի։ Պու չէշմէնին ֆըշ-գըրարագ ագան սուլարը, էթրաֆտա պուլունան եէկիրմի ատէտ կիւմիւշ լամպալարըն ըշըգընտան, էլէյիմ սաղմա-տան կէօրիւլէն րէնկլէրի քէսպ իտէրէք, ինճիլի սէտէֆ-տէն մամուլ էնլի պիր գապ իչինէ տիւշմէքտէ իտիլէր։

—«Նէ տէրէճէ կիւզէլ», -տէտի Ինկիլիզ մըրըլտանա-րագ, րիւեա գարըշըեօր· ֆագաթ շու Թէզեինաթը, էն մէշհուր Թէաթրօտա պիլէ իճրա իտէմէզլէր։ Անճագ պու Թէզեինաթը իքմալ իթմէք իչին, պիր պալէթ օեունու էքսիլմէքտէ տիր։

Զաննիտէրսին քի, կիզլի վէ սահիպ գուտրէթ պիր գուվվէթ, մէրգում Ինկիլիզին քէնտի արզուլարընը պէ-եան իթմէքլիկէ վագթը օլմաղտան էվվէլ, մէրգումուն մուԹթալըֆ օլտուղու խաեալաթը մէվգըի հագըգէթէ գօյմագլըգտա պիր մէմնունիյեէթ հիսս իտէր իտի։ Զիրա-քի մէրգում, պալէատէ տէրճ իթտիկիմիզ ճիւմլէնին սօն լուղէթլէրինի տահա հէնուզ իրատ իթմիշ իքէն, Շարգըն խանէնտէ վէ քէօշէքլէրինտէն օլան պիր սիւրիւ գատըն-

լար, անլարընա ալթուն թաճլար գօյմուշ օլտուգլարը, վէ սիյահ սաչլարը չըփլագ ումուզլարը իւզէրինտէ տալղանտըգլարը հալտէ, իչէրի կիրտիլէր, վէ Շարգա մախսուս օլան ճալիպ բագըշլարտան պիրինի իճրաէ պաշլատըլար:

Պունլարըն կէյինտիքլէրի էլպիսէլէրին ինճէլիկլէրինտէն, էսկի վագթըն օյմաճըլարընա լայըգ օլան չէքիլէրինին կիւզէլլիքլէրի կէօրիւլմէքտէ իտի: Մէզպուրէ գատընլար իճրա իթտիքլէրի րագստա, կահ խօշ պիր սուրէթտէ պիր եէրէ թօփլանմագտա, կահ էնվայի հէյէթլէրլէ իչ իչէ կիրմէքտէ, կահ տայա գըմըլտանմամագտա, վէ պու հարէքէթլէր թէքրար պէ թէքրար վուգու պուլունտուգտան սօնրա, էն նիհայէթ տէրվիշլէր կիպի ֆէվգէլատէ պիր սուրաթլէ տէօնմէքտէ իտիլէր:

Ինկլիզ, պու մէնզարէյի կիւլէրէք սէյր իթմէքտէ օլուպ, եավաշճա տախի շէօյլէ սէօյլէմէքտէ իտի:

—Ալգըշլանաճագըմ, լաքին ճէսարէթ իտէմէեօրում, չիւնքի էկէր ալգըշլանաճագ օլսամ, իհթիմալ տըր քի ուեանըրըմ, վէ օլ վագըթ շու կիւզէլ րիւեաեը գայպ իտէրիմ:

Պու էսնատէ կիւմիւշ լամպալարըն ըշըգը ազալտը, միւզիգանըն սէսի իշիտիլմէզ օլտու, խանէնտէ վէ քէօչէքլէր արտ արտա գայպ օլտուլար, վէ աչըլան բէրտէ տէ թէքրար գափանտը:

—Աճապա, —տէտի Ինկլիզ քէնտի քէնտինէ, շու իճրա օլունան ինիլէր վէ ճինիլէր օյունունուն մանէասը անլաշըլաճա՞գ մը տըր, վէ պու Պին պիր կիճէ մասալընըն նէթիճէսի նէ՞ օլաճագ տըր: Աճապա իշ պու ճալիպ սէրաեըն սահիպլէրի օլան Պատուլպատուր բրէնսէսի, վէ Ասյա գըրալիչասը, նիհայէթ կէլիպ պէնիմլէ աշգ վէ մուհապպէթ իւզէրինէ պահս իթմէք վագթինէ գատար, շու պիւեիւեիւ տէվամ իտէճէ՞գ մի տիրլէր:

Ինկլիզ պու սէօզլէրի սէօյլէր սէօյլէմէզ, բէրտէլէրտէն պիրի աչըլըպ, հայրէթխանէնէ պիր գատըն կիրտի: Մէզպուրէ, Շարգ գատընլարընա մախսուս պիր էլպիսէ կէյինմիշ օլուպ, իւզէրինտէն ինսանըն պաշընը տօլանտը-

րըճը կիւզէլ գօգուլար չըգմագտա իտի, վէ սիյահ գատիֆէտէն եարըմ պիր մասքէ, սիմասընըն պիր գըսմընը կիզլէմիշ իտի: Պու մասքէնին արալըգլարը իչինտէ, մէզպուրէնին պիւյիւք կէօզլէրի հէման ինանըլմայաճագ պիր բարլագլըգտա բարըլտամագտա, վէ գըրմըզը տուտագլարը, պիր կիւլիւմսէմէ իլէ աչըլարագ, բարլագ տիշլէրինի մէյտանա չըգարմագտա իտի: Ինճէ վէ լաթիֆ պօեու, եուվարլագ վէ պէեազ գօլլարը, վէ Գարար չէհրէնին պիր մէրմէր թաշը բարչասընտան օեուլմուշ կիպի օլան օմուզլարը, կէնճլիք չագընըն էն թըֆըլ վագթի իմարէլէրի իտիլէր:

Պու գատըն պիր գաչ սանիէ գատար, էշիյին իւզէրինտէ տուրտու: Զանն իտէրսին քի իչէրի կիրմէքլիկէ թէրէտտիւտ էյլէմէքտէ, վէ պիր նէվի գօրգագլըգ քէնտինէ մանի օլմագտա իտի:

Ա՜հ, եա Րապպիմ, պաղըրտը Ինկլիզ, պու պիր նիւմայիշի իլահի տիր: Խա՛եըր, պու պիր րիւեա օլամազ... վէ պէն պիր րիւեանըն հագըգէթ օլմասը իչին, էօմրիւմիւն պիր սէնէսինի ֆէտա իտէրիմ...:

Մէրգում, հէնուզ սէօզլէրինի իքմալ իթմէմիշ իքէն, գատիֆէ մասքէլի մէճհուլ իւլ ահվալ գատըն, չըպլագ աեագլարընա կէյինմիշ օլտուղու բապուճլար իլէ հալըյըն իւզէրինտէն խաֆիֆճէ վէ սէսսիզճէ կէչիպ, հալվէթ օտասընա կիրտի, վէ սէտիրէ եագլաշարագ, ահէնքլի պիր սէսա, վէ գուսուրսուզ պիր Ինկիլիզ լիսանը իլէ,

—Իսմինիզ նէ՞ տիր, —տէեու սուալ էյլէտի:

Սէյեահ պու սուալ իւզէրինէ տիթրէեէրէք:

—Աճա՜յիպ, —տէտի քէնտի քէնտինէ, պէնիմլէ գօնուշուեօր... աճապա ճէվապ վէրէյի՞մ մի. լաքին վէճուտի օլմաեան պիր մախլուգ իլէ կէօրիւշմէք, չիւպհէսիզ միւմքին տէյիլ տիր: Իհթիմալ տըր քի աղըզը աչար աչմազ, շու նիւմայիշ մահվ օլաճագ տըր քի, պու խուսուս պէնճէ պիւյիւք պիր մաղարութ տիմէք տիր...

—Լաքին նէ՞ իչին սուքիւթ իտիեօրսուն, —տէտի մէճհուլ իւլ ահվալ գատըն, պու կիճէ սէն պէնիմ միւսա-

Ֆիրիմսին, վէ պէն քիմի՞ միւսաֆիր իթմիշ օլտուղումու պիլմէք իսթէրիմ, վէ պունա հագգըմ տախի վար տըր ։ Իմտի սէօյլէ, ճէվապ վէր, իսմին նէ՞ տիր ։

Սէյյահ արթըգ սուքութու պէրթարաֆ իլէ, վէ պի-լա թէրէտտիւտ,

—Իսմիմ Ճօրճ Մալգօն տուր, -տէտի ։

ՊԻՆ ՊԻՐ ԿԻՃԷ ՄԷՆԶԱՐԷՍԻՆԻՆ ՏԷՎԱՄԸ

—Ճօրճ Մալգօ՞ն մու․․․ մըրըլտանտը Մէճհուլ իւլ ահվալ գատըն, պանա էօյլէ կէլիյօր քի, պու իսմի զա-թէն իշիթմիշիմ ։

Պատէհու մէզպուրէ եիւքսէք սէտա իլէ,

—Սէն ինկիլի՞զ մի սին, -տէտի ։

—Էվվէթ մատամ, -ճէվապ վիրտի սէյյահ ։

—Ասըլզատէ՞ մի սին ։

—Պէնիմ էճտատըմտան պիրի Րօպէրթ Պրուսուն եա-նընտա ճէնկ իթմէքտէ իտի ։

—Ինկիլթէրրայը նէ՞ վագըթ թէրք իթտին ։

—Ինկիլթէրրայը թէրք իտէլի, իքի սէնէ պիր աղ կէչ-միշ տիր ։

—Սէնին Հինտիսթանա կէլմէքլիկինէ սէպէպ նէ՞ տիր ։

—Սէպէպ, բէտէրիմին միւրատը տըր, եանի պուրա-տա բէտէրիմին նէզտինէ կիտէճէկիմ տիր ։

—Բէտէրինին իսմի նէ՞ տիր ։

—Սըր Ճօն Մալգօն տուր ։

—Մէմուրիէթի նէ՞ տիր ։

—Պէնարէս շէհրինին պիւյիւք հաքիմի տիր ։

Մէճհուլ իւլ ահվալ գատըն տիթրէտի, վէ եավաշճա շէօյլէ սէօյլէտի․

—Ճօ՛ն Մալգօն մու․․․ պիւյի՛ւք հաքիմ, վէ տէհ-շէթլի՛ արաշթըրըճը․․․ քէնտիսինի բէք ալէա պիլիրիմ վէ թանըրըմ․․․

Գատիֆէ մասքէլի գատընըն քէնտի քէնտունէ սէօյլէ-տիկի մէզքիւր սէօզլէրտէն սօնրա, պիր էյյամ սուքութ հիւքմ իթտի, պատէհու մէզպուրէ քէլամա աղազ պիրլէ,

—Պու կիճէ հագգընտա վուգուա կէլէն հալտէն տօլա-յը նէ միւլահազա իտիյօրսուն, -տէտի ։

—Մատամ, սիզէ տօղրուտան տօղրու ճէվապ վիրմէ՞ք մի լազըմ տըր, -տէտի Ինկիլիզ կիւլիւմսէյէրէք ։

—Շիւպհէսիզ ։

—Իմտի զա՞ն իտիօրում քի, թալթըը պիր րիւյա կէօրմէքտէյիմ, վէ պու րիւյայը տահա զիյատէ լաթիֆ գըլմագ իսէ, սիզին էլինիզտէ տիր ։

—Էյ պունուն իչին նէ՞ եափմագ լազըմ տըր ։

—Պունուն իչին, կիւզէլլիկինիզին պիր զըմմընը, պէ-գաէթ միւթէհայյիր օլան կէօզլէրիմտէն կիզլէյէն չու-հատա մասքէյի աչաղը ալմագ լազըմ տըր ։

—Լաքին պէնիմ կիւզէլ օլտուղումու նէտէն պիլիյօր-սուն ։

Զաթէն կէօրտիւկիւմ, պէնտէն կիզլի օլան կիւզէլլիք վէ բարլագլըղա թէէմմիւլաշ պիր քէֆալէթ տիր ։

—Ֆագաթ իհթիմալ տըր քի եանըլըսըն ։

—Օ՛հ, խայըր մատամ, ասլա եանըլմագտա տէյիլիմ ։

—Սիզ, ճէննէթին պիլճիւմլէ աղիզլէրինտէն տահա զիյա-տէ կիւզէլսինիզ, վէ պէն, եանընըղտա պուլունարագ, պէնի իսթիլա իտէն հէյէճան, վէ զալիմին իզթիրապլա-րը իլէ, պու չէյի հիս էյլէմէքտէյիմ ։

Մէճհուլ իւլ ահվալ գատըն, խօշ պիր սուրէթտէ կիւ-լիւմսէյէրէք ։

—Գալպի՞ն մի, -տէտի, գալպինտէ՞ն մի պահս իտի-յօրսուն ։ Տիմէք տիր քի սէնին գալպին պու գատար չա-բուգ վէ գուվվէթլէ վուրուր ։

—Խա՛յըր, մատամ, գալպիմին պու տէրէճէ չաբուգ վէ գուվվէթլէ վուրմասընա սէպէպ, եալընըզ սիզսինիզ ։

—Սէն պու սէօզլէրի, քըաֆֆէյի գատընլարա տախի սէօյլէրսին ։

—Խա՛յըր, հիչ պիրիսինէ սէօյլէմէմ, չիւնքի պէնիմ

տուտագլարըմ տահա եալան սէօյլէմէք էօյրէնմէմիշլէր տիր :

—Տէմէք տիր քի շիմտիյէ գատար սէն քիմսէյէ բըգհայը մուհապպէթ իթմէմիշսին տիր :

—Ալա . . . էվէթ , հագգընըզտա հիս իթտիկիմ շու մուհապպէթ վէ թէվէճճուհու , տահա պաշգա պիր գատըն հագգընտա հիս իթմէմիշիմ տիր :

—Լաքին սէն պէնի տահա իյիճէ պիլմէզսին :

—Պիլմէմ, ֆագաթ էվսաֆը մախսուսէնիզի քէնտի քէնտիմէ անլամագտայըմ :

Ճօրճ Մալգօն —պունտան պէօյլէ մէրգումուն թահմինի կիւզէլլէշէճէք հիչ պիր մանի գալմամըշ տըր— , եավաշ եավաշ սէտիրին իւզէրինտէ օթուրարագ , մէճհուլ իւլ ահվալ գատընըն պիլա մուգավէմէթ թէրք իթտիկի պէեազ էլլէրինի , քէնտի էլլէրի իչինէ ալտը , վէ շու նազիք վէ գօգուլու թէնի տուտագլարընա եագլաշտըրտըգընտա , լաթիֆ պիր տիթրէմէ հիս էյլէտի :

—Մատամ, -տէտի պիթտի Ճօրճ սահիպէն ճալիպ պիր մուհապպէթլէ , րիճա իտէրիմ սիզէ մասքէնիզի չըգարընըզ, վէ միւսաատէ իտինիզ պէնտէնիզէ սիզի կէօրմէքլիկէ , սիզէ հայրէթտէ գալմագլըղա , վէ սիզէ սէճտէ գըլմագլըղա :

Մէճհուլ իւլ ահվալ գատըն եէնիտէն կիւլիւմսէտի , վէ պիր աղ խաթիրճաքեարի սէտա իլէ .

—Հագգըմտա օլան մուհապպէթ , վէ թէվէճճուհունուզ մուհասէնաթընը գապուլ իթմէմէք իչին , արզունուզ իճրա իթմէյէճէկիմ , եանի մասքէմի տահա չըգարմայաճաղըմ :

—Սէպէ՞պ :

—Չիւնքի մասքէմի չըգարմագ իսթէմէմ :

—Մէզգուրէ , շու սօն սէօզիւ , շէտիտ պիր լիսան իլէ , վէ պիր էմր վիրմէք գըլըգըլը իրատ իթտիկինտէն , պաշգա ճէվապ տահա գապուլ իթմէյէճէկի անլաշըլմագտա իտի :

Ֆագաթ մէզքիւր սօն իֆատէնին շիտտէթինի աղալթմագ իւզրէ , մէրգումէ շէօյլէ իլավէ իթտի :

—Ճօրճ Մալգօն , էկէր գօյտուղում մասքէտէն գորգմագ իսէն , սէնի թամամ տավէթ իտէրիմ , գապուլ իտէրմիսին :

—Գապուլ իտէրիմ, -տէտի կէնճ ինկլիզ քէմալի թէհայյիւր իլէ :

Ֆիլվագը շու ագըլ իրմէզ վագըանըն քէսպ իթտիկի սուրէթի ճէտիտէ , մէրգումուն էֆքեարընը քեամիլէն պիր հալը իզթիրապա տուշմէքտէ իտի : Պիր րիւեա իչինտէ կէօրիւշմէքլիք , ալէա . պիր գատընըն էլլէրինի թութմագլըգ , վէ պու նազիք էլլէրին եումուշագճա թէրք իթտիկինի , վէ պունլարըն ատէթա քէնտի էլլէրինտէ էղլէտիկինի հիս իթմէքլիք , շիւպհէսիզ պու տահա ալէա . . . ֆագաթ թամամ իթմէքլիք . . . իշթէ ինկլիզին ագըլը պունա տահա իրմէմէքտէ իտի , վէ էկէր շու խաեալի հալ , հագըգաթէն մէվճուտ իտի իսէ , պէօյլէ պիր զարիֆ հալ , անճագ եուլարըն թէէսսիրաթըյլա հասըլ օլապիլիր իտի :

Ֆագաթ , Ճօրճ Մալգօն րիւեա կէօրմէքտէ օլտուղունա շիւպհէթլէ էմին իտի , չիւնքի , եօրկունլուգտան թագաթ վէ մէճալը գալմայարագ , Սիվա Նամ իլահինին պիւթխանէսինտէ ուեուշուգ օլտուղունու րէք ալէա տէրխաթըր իթտիկի կիպի , հիչ պիր շէքլ վէ սուրէթտէ էսպապ պուլմամըշ օլտուղունա տախի շիւպհէսի եօգ իտի :

Պիր թարաֆտան կէնճ ատէմ , պու տէրէճէ խըմըրլըգ վէ գահիրէն միւմքինօլուգ օլան պիր հալէ պիրտէն պիրէ տուչար օլմասընտան տօլայը , ազ ու ֆիքրի գալմագսըզըն միւլահազաթ տէրեալընտա չալգալանըրքըն սըրատա , տիկէր թարաֆտան մէճհուլ իւլ ահվալ գատըն պիր գաչ տաղըմ գատար մէրգում տէլիգանլընըն եանընտան ուզագլանարագ , իքի տէֆա էլինի վուրտու :

Տէրագգապ տէօրթ նէֆէր գըվըրճըգ սաչլը արապ օղլանլարը , պօյլարը սէյիսլէրին կէյինտիքլէրի չիգմէտէն չօգլուգ ուզուն օլմաղըլը , վէ գըրմըզը սաթէնտէն վէ ալէա ճինս չուխատան էլպիսէ կէյինմիշ օլտուգլարը հալտէ , տուղէլմիշ ալչագ պիր սոֆրայը տէօրթ քէօշէսինտէն

Թութարագ, հավլէթ տասալնա կիրտիլէր, վէ մէզքիւր սուֆրաեը տասնըն օրթասընա գօյուլար:

Պատէհու սուֆրանըն իքի թարաֆընա, հալընըն իւզէրինէ տարմատագըն գօնուլմուշ օլան չիլթէլէրի խակէմէ կիպի տիզիփ, քէնտիլէրի իսէ, ասլա սէս չըգարմաեարագ, վէ պիր չէվիքլիքլէ գայպ օլուրլար:

—Ճօրճ Մայգօն, -տէտի մէճհուլ իւլ ահվալ գատըն, թամամ պուեուր, պագալըմ:

—Աեագա գալգար գալգմազ, հէր չէյ մահվ օլաճագ տըր, -տէտի Ինկլիզ քէնտի քէնտունէ:

Ֆագաթ թէրէտտիւտ իթմէք տէ իչինէ կէլմէտիկինտէն, սէտիրտէն գալգտը, վէ ուեանըգ ատէմլէր միսիլլիւ գօլայճա վէ սէպաթլէ խիրխիւխէպլըտիկինի, վէ խատտա խիրխիւմէքտէ օլտուղունու ղանն իթտիկինի կէօրիւնճէ, բէք զիեատէ թէաճճիւպտէ գալտը:

Մէճհուլ իւլ ահվալ գատըն մէրգումուն էլինտէն թութարագ, չիլթէլէրտէն պիրինին իւզէրինէ կէօթիւրտիւ, վէ իւզէրինտէ օթուրթտու: Վէ քէնտիսի տախի մէրգումուն գարշըսընտա օթուրտու:

Ինկլիզ մէրագլէ սուֆրաեա նազար իտիփ, իշթահը ֆէվգէլատէ աչըլտը: Չիւնքի ղաեէթ նէֆիս թաամլար կէօզինէ կէօրինմէքտէ, վէ հէր մանթարլարընըն զիեատէ Եվրօբաքարի օլան գօգուսու, քէպապ իտիլմիշ օլան ավ հայվանաթընըն ալէա վէ նազիք գօգուսունա գարըշմագտա իտի:

Սուֆրա ալարուս տիւզէնլէնմիշ իտի, եանի թէքմիլ թապագլար, հէր պիր եէրտէ օլարագ, չէրէզ թագըմլարընըն վէ էզճիւմլէ Եվրօբանըն վէ Հինտիսթանըն էն կիւզէլ մէյվէլէրինին էթրաֆընա տիզիլմիշ իտիլէր: Ֆրանսա, Իսբանիա, վէ Րէն շարապլարը, Գըպրըս վէ Գաբ շարապլարը իլէ եան եանա գօնուլմուշ իտիլէր, վէ մատամ տուլ Գլիգօնուն շարապ մախզէնլէրինտէն չըգմըշ օլան իքի շիշէ, պուզ իլէ տօլու վէ կիւմիւշտէն մամուլ իքի սուտաճագ գապլար տէրունինէ վազ օլունմուշ իտիլէր:

Սուֆրա թագըմը, գատընլարըն մուճէվհէրաթը կիպի,

բէք կիւզէլ սուրէթտէ գալէմլէ իշլէնմիշ օլուպ, սու թասլարը ալթուն գապլարտան զիեատէ գըյմէթտար օլարագ, Չին էմթաալընտան, վէ չիշէլէր բէնկլի Պօհէմիա չիշէլէրինտէն իտիլէր:

—Սէնին թամամընը պէն վիրէյիմ Ճօրճ Մայգօն, -տէտի մէճհուլ իւլ ահվալ գատըն, վէ էթրաֆը եէր մանթարըյլա տօնատըլմըշ, վէ իւզէրի եալտըզլար իլէ թէզեին գըլընմըշ օլան պիր սիւյլին գուշունու պիր հիւանի մէրհամէթլէ քէսիփ, պունուն իքի գանատլարընը միսաֆիրինին թապագընա գօյտու:

Պատէհու իքի գատէհ տէրունինէ շարապ տօլտուրարագ,

—Շու Քսէրէս շարապընըն լէզզէթինէ պագ պագալըմ, պու շարապ պին եէտի իւզ սէքսէն տօգուզ սէնէսինին կիւնէշի ալթընտա եէթիշմիշ տիր, -տէտի:

Ճօրճ Մայգօն, իշպու զիգըյմէթ շարապը պիր եուտումտա իչիփ, գօգուլու պիր ալէվ, տամարլարը իչինէ ագըեօր, վէ գանընըն հարարէթի իքի գաթ օլուպ, եիւրէկի տախի տահա չաբուգ տարփ իտիեօր ղանն իթտի:

Պու սուրէթլէ պաշլաեան շու թաամ, բէք մէսրուր օլտու: Ինկլիզ, աճըգմըշ եօլճուլար կիպի եէտի, վէ պաշը մագպուլ օլտուղունու պիլէն, վէ պինաէն ալէյհ սէրխօշլուգտան գօրգմաեան Ինկլիզլէր կիպի իչտի, վէ նիհաեէթ քէնտիսինին ատիլ վէ քիպար պիր զաթ օլտուղունու կէօսթէրտի:

Մասքէլի գատըն տախի, հէր խուսուստա մէրգումա մուվաֆագաթ իթմէքտէ իտի: Իշ պու թաամ էսնասընտա, կէօզէ կէօրինմէեէն զարիփ պիր մուզիգա ուզագտան իշիտիլմէքտէ, վէ էն ալէա Իթալիա մուզիգասը բարչալարընը թէրէննիւմսազ օլմագտա իտի:

Եավաշ եավաշ, նէֆիս էթին վէ քէսքին շարապլարըն վէ աշգ ու մուհապպէթ պէսթէլէրինին գարըշը գօնուլմագ թէէսիրիլէ, մուքապէլէ աշգ վէ մուհապպէթ սուրէթինի քէսպ իթտի:

—Պէօյլէ կիւզէլ սուրէթտէ պաշլաեան պիր րիւեա ֆէ-

նա պիթմէզ, պագալըմ պէնիմ էյի էվլատըմ պանա նէ սագլամըշ տըր, -տէտի Ինկիլիզ:

Պունու սէօյլէյիփ, մէճհուլ իւլ ահվալ գատընա եանաշտը, վէ հէմէն մէզպուրէնին էլլէրինի թութուպ, տուտագլարընա տօղրու կէօթիւրտիւ . . . .

. . . .

Նասըլ քի սէօյլէտիք, Սօկօր, մէճհուլ իւլ ահվալ գատընըն էմրինէ իթաաթ իտէրէք, Սիվա պութխանէսինին տէյիրմի օտասընտան ճօրճ Մագտօնու ալըպ կէօթիւրտիւկինտէ, թագրիպա եարը կիճէ իտի :

Ռիճա իտէրիզ օգույանլարըմըզա քի, ֆէրտասը կիճէ եանի կէնճ Ինկիլիզին գայըպօլմասընտան թամ եիկիրմի տէօրթ սաաթ սօնրա, պիզիմլէ եինէ մէզքիւր օտայա կէլմէքլիկէ հիմմէթ պույուրսունլար :

Գագիլ իլէ Սմթօր էլան պու օտատա պուլունմագտա իտիլէր :

Իշթէ Սօկօրուն շիշէսինտէ մէվճուտ օլան գօգունուն ույուշթուրուճու թէէսսիրիյլէ, օտա խըզմէթքեարը իլէ կիճէտէն պէրի ասլա գըմըլտանմամըշ օլուպ, հալէ խըրլամագտա իտի :

Գագիլ իսէ, պիր սաաթ գատար ճօրճ Մագտօնուն եաթմըշ օլտուղու շիլթէլէր իւզէրինտէ ույանըգ տուրմագտա, վէ չէհրէսինտէ ազիմ պիր իսթիրապ միւշահատէ գըլընմագտա իտի : Կէօզլէրի ֆէվգէլատէ սուրէթտէ միւթէհարրիք օլուպ, տայիմա տէօրթ թարաֆա աթֆ օլունմագտա, վէ հէր գանգի թարաֆտան ճիւզի պիր սէս իշիտէճէք օլսա, գուլագլարը օլ թարաֆա չէվիրմէքտէ իտի :

Վագըա մէշալէճիլէն ալընան մէշալ սէօնմիւշ իտի իսէ տէ, եուվարլագ օտանըն իչէրիսի պիւսպիւթիւն գարանլըգա թէպտիլ օլմամըշ իտի : Զիրա քի գուպպէ յի սէմաիլէ իւզէրինտէ ասլա պուլութ գալմամըշ օլտուղունտան, պինլէրճէ եըլտըզլար իլէ բարլամագտա, վէ բարլագ պիր մահիթապ հէմէն կէօյիւն օրթա եէրինտէ պուլունտուղու հալտէ, խարապէ մահալլինի այտընլաթմագտա իտի :

Գագիլ պիրտէն պիրէ պիր հարէքէթ իճրա իտէրէք, այագա գալգտը :

Զիրա պայգուշուն սէտասը եինէ իշիտիլմիշ իտի, վէ պու տէֆա տաղ թէփէսի իւզէրինտէ տէյիլ, իշտէ պութխանէնին եէր ալթընտագի չուգուրլարընտան իշիտիլմիշ իտի :

—Իշթէ, -միրըլտանտը Գագիլ, շիմտի պէնի նէ՞ խապէր կէօթիւրէճէյիմ, չիւնքի էօմրիւմիւ քէնտինէ վաճիպ օլտուղում ատէմին էվլատը, պիր թագըմ տէհշէթլի էլլէրէ տիւշմիւշ տիւր : Սօկօրուն թէէմմինաթընա նիսպէթէն, պէն եինէ գօրգմագտայըմ . . . աճապա ճօրճ Մագտօնու նէ՞ եափտըլար :

Պէօյլէ սէօյլէյիփ, Գագիլ սօլուգսուզ պէքլէմէկէ պաշլատը : Անճագ չօգ պէքլէմէսի վէ թէլաշը չօգ վագըթ տէվամ իթմէյիփ, պիր գաչ տագիգա սօնրա, զիքրի սէպգաթ իտէն միւթէհարրիք թաշ, պէթէքրար եէրինտէն գալգտը, վէ Սօկօր, գօլթուղունտա տէրինճէ ույգույա տալմըշ օլան Ինկիլիզի համիլ օլարագ, զուհուրա կէլտի :

Գագիլ պու հալի կէօրիւր կէօրմէզ, չէհրէսի բարլատը, սէվինճ վէ շուգուր կէօզլէրինտէ պիր մէսրուրիյէթ միւշահատէ օլունտու, վէ տուտագլարընտա տախի պիր կիւլիւմսէմէ հուսուլէ կէլտի :

Սօկօր, ճօրճ Մագտօնու թահթրէվանըն շիլթէլէրի իւզէրինէ եաթըրտը, պաատէհու Սմթօրու կէօստէրէրէք,

—Տիւնտէն պէրի տըր կէօզլէրինի աչմատը, տէյի՞լ մի, -տէտի :

Գագիլ իշարէթլէ, -խայըր ճէվապը վէրտի :

—Բէք ալա, իլավէ իթտի Սօկօր, էօյլէ օլաճաղընը պէն զաթէն պիլիյօրտում:

Պատէհու մէրգում, մասքէլի գատընըն հայքէլխանէտէ գուլլանտըղը շիշէնի միւշապիհ պիր շիշէ ալարագ, ճօրճ Մագտօնա վէ Սմթօրա գօգլաթտըրտը : Վէ սօնրա Գագիլէ տէօնէրէք :

Պիր ալտան իքիսի տախի ույանըրլար, -տէտի :

ՈՒԵԱՆԸԼՄԱԳ

—Շիմտի պէն նէ եարաձադըմ, —տէտի Գաղիլ։

—Պօրա օլմատըղընտա, նէ՛ եարաձագ իտին իսէ, շիմտի տախի անը եարաձադսըն, եանի պու իքի էճնէպիյի Պէնարէս չէհրինէ կէօթիւրէճէքսին, —ճէվապ վէրտի Սօկօր։

—Էկէր պանա պազը չէյ սուալ իտէրլէր իսէ, նէ՞ ճէվապ վէրմէլիյիմ։

—Եալընըզ ուզուն միւտտէթտէն պէրու ուեումագտա օլտուգլարընը պէեան իտիպ, պաշգա հիչ պիր չէյտէն քէնտինի խապէրտար կէօսթէրմէզսին։

—Բէք ալէա, պու էմրէ իթաաթ իտէրիմ։

—Պէնիմ տէ պու խուսուստա էմնիյէթիմ վար տըր... Պոլհաննինին էվլատլարը տայիմա իթաաթ իտիպ, հիչ պիր չէյ տախի սէօյլէմէզլէր։

Սըր Ճօրճ վէ Սթօբ խաֆիֆ սուրէթտէ գըմըլտանտըլար։ Սօկօր պէ թէքրար, աչըգ օլան արալըգտան աշաղը ինտի, վէ թաշ եինէ եէրինէ կէլտի։

Տէօրթ պէշ սանիէ կէչէր կէչմէզ, էֆէնտի իլէ խըզմէթքեար պիրլիքտէ կէօզլէրինի աչտըլար։

Սըր Ճօրճ իլք տէֆա քէմէրլի սալոնըն տըվարլարընա նազար գըլըպ, մէզքիւր սալոնըն գարանլըգ գուպպէսինի, վէ թօհաֆ օյմա թաշլարընը թանըտը, վէ պունուն իւզէրինէ չէհրէսինտէ ֆէվգէլատէ պիր թէհայեիւր ալէամէթի միւշահատէ օլունտու։

—Ֆիլվագը, —տէտի մըրըլտանարագ վէ աշիքեար պիր մէյուսիյէթլէ, կէօրտիւկիւմ պիր րիւեա իտի։

Սթօբ տախի ումուզ քէմիքլէրինի գաշըեարագ, չէօյլէ բէբէլէմէքտէ իտի։

—Շէյթան չու Հինտիսթանըն վիճուտինի օրթատան գալտըրսըն, տօղրուսու չու լանէթլի պիւթխանէ, նէֆէսլիկի օլմեան պիր մախզէնտէն տահա զիեատէ նէֆրագ իմիշ։ Վագըա իյի ուեուտում ամմա, օնուրզա քէմիքլէրիմ տէ սըզլամեա պաշլատը, վէ թէքմիլ գըշ էսնասըն-

տա Նօրթօմպէրլէնտ մէմլէքէթինին կէօլլէրինտէ ավճըլըգ իթմիշիմ կիպի, պիր տէ պէլ աղրըսընա ուղրատըմ։ Հէլէ միտէմին պէնի եօրմասը տա պաշգա... տօղրուսու միտէմին պէնի եօրմասը թէաճճիւպ օլունաճագ հալ տէյի՞լ մի տիր։ Աճապա նէ օլուեօրում... չու հալիմէ պագըլըր իսէ, գարնըմըն աճ օլտուղու զանն օլունուր։

Սըր Ճօրճ չիլթէլէրտէն գալգըպ, պուլունտուգլարը օտանըն խարապաթ իլէ մինասէպէթի օլան գարուսունա եագլաշտը, վէ տըշարըեա աթֆը նազար իտէրէք, մահիթաբըն ըշըղընը, հինէշին իւզ գիեալարը զանն իթտի։ Վէ քէլամա աղազ պիրլէ։

—Ույգունուզ խայլի վագըթ տէվամ իթմիշ, —տէտի եիւքսէք սէտա իլէ, չիւնքի ատէթա սապահ օլմուշ։

—Եանըլըեօրսունուզ, —տէտի կէնճ Հինտլի։

—Նասը՞լ, —սուալ իթտի սըր Ճօրճ։

—Կէօրտիւկիւնիւզ կիւնէշ օլմեըպ, մահթապ տըր։

—Աճա՛յիպ, պաղըրտը Ինկիլիզ, պու տէրէճէ բարլագ պիր մահթապ, հէմ պու տէրէճէ պէրրաք պիր գուպպէյի սէմավիէ իւզէրինտէ... Տիմէք տիր քի պու կիճէնին պօրասը պու գատար չապուգ վէ քիւլլիէն մի զայիլ օլտու։

—Էֆէնտիմ, հավա տիւնտէն պէրու թէպտիլ օլմուշ տուր։

Ճօրճ Մալգօմ պիր սուրէթի մախսուսէտէ Գազիլըն իւզէրինէ աթֆը նազար իտէրէք,

—Տիւնտէն պէրի՞ մի, —տէտի, նէ տիմէք իսթէեօրսուն, սէօյլէտիկլինի անլաեամաեօրում։

—Էֆէնտիմ, չունու տիմէք իսթէրիմ քի, —ճէվապ վէրտի Գազիլ, պիզ պու վէրան մահէլլէ կիրտիկտէն պէրու, իքի տէֆա օն իքի սաաթ կէչտի; չէօյլէ քի կիճէ կիւնտիւզ, վէ կիւնտիւզէ կիճէ գայիմ օլտու...

—Ֆագաթ պու սէօյլէտիկլին միւմքին տէյիլ տիր, —պաղըրտը Ճօրճ։

—Էֆէնտիմ, հագըգէթի հալի սէօյլէեօրում։ Սիզ իքինիզ տախի ուեումագտա իտինիզ, վէ ույգունուզ օլ

գատար տէրին՝ իտի քի, սիզի ույգուտան ուեանտըրմագլըղա պիլէ ճէսարէթ իտէմէտիմ ։

—Պէնտէնիզ տախի էօյլէ զանն իտէրիմ, էֆէնտիմ, -տէտի Սէթօր պիզզյաթ իսկեաթ օլարագ, զաթէն գարնըմըն աճըըը տա պունա շահատէթ իտիեօր ։ Ցիլվագը եիկիրմի տէօրթ սաաթտան զիեատէ տիր քի, հիչ պիր շէյ եէմէմիշիմ, վէ աճըգտան էօլիւեօրում։ Զաթը ալինիզ տախի պիր քէրրէ զամիրինիզի, եանի միտէնիզի տիմէք իսթէրիմ, արաշթըրընըզ, էլպէթթէ սիզին միտէնիզի տէ պէնիմ միտէմ կիպի բէք եյի հալտէ պուլմազսընըզ, չիւնքի նիհաեէթ զաթը ալինիզ տախի, պէնիմ կիպի օրուճ թութմագտասընըզ ։

—Իշթէ պու տուր եա սէնի եանըլթան, -տէտի Ճօրճ, Գազիլի քէմալի տիգգաթլէ թէճէսսիւս իտէրէք, վէ ատէթա չէհրէսինի արիզ ու ամիգ սիւզէրէք ։

—Նէ՛յ զաթը ալինիզ գահվալթը՞ մը իթտինիզ ։

—Նա՞սըլ գահվալթը, թաամ իթտիմ, թաամ ։

—Աճա՛յիպ, լաքին նէ՞ վագըթ ։

—Զըգան կիճէ ։

—Պուրատա՞ մը ։

—Խա՛եըր ։

—Եա նէ՞րէտէ ։

—Օրասընը պէն տէ պիլմէմ ։

—Կէօրիւնիւր քի զաթը ալինիզ կիւլմէք իսթէեօրսունուզ, վէ պէնի իսթիհզա իթմէքլիկէ գալգըշմըշսընըզ ։

—Պէն էօմրիւմտէ պունտան զիեատէ ճիտտէն գօնուշմամըշըմ տըր ։

—Տիմէք տիր քի, զաթը ալինիզ սօնունա գատար ուեումատընըզ ։

—Իհթիմալ տըր․․․ լաքին պագալըմ պու խուսուստա Գազիլին էֆքեարը նէ՞ տիր ։

Էֆէնտի իլէ խըզմէթքեար պէյնինտէ փուգու պուլան մուքեալէմէ էսնասընտա, կէնճ Հինտլինին սիմասը պիլա թէէսսիր տուրմագտա իտի ։ Շէօյլէ քի, վագը օլան սէօզլէրի իշիթմէեօր կիպի զանն օլունմագտա իտի ։

Ֆագաթ սըր Ճօրճ Մալգօմ տօղրուտան տօղրու քէնտիսինէ իսթիապ իթտիկինտէ, Գազիլ շէօյլէ ճէվապ վիրտի․

—Էֆէնտիմ, պուրատա կէլտիկիմիզտէն պէրու, իւզէրինիզէ նէզարէթ իթտիմ, վէ սիզին քիրլիքլէրինիզ եէրինտէն պիլէ գըմըլտամամըշլար ։

Գազիլին սէտասը օլ տէրէճէ թէէսսիւրլէ իտի վէ քէմալի խալիսէթ իւզրէ իտի քի, կէնճ Ինկլիզ, ֆիքրինի ճիւզինճէ իսթիլա իթմիշ օլան պիր շիւպհէնին մահվ ու իզալէ օլունտուղունու հիսս էյլէտի, վէ քէլամա ատաղ պիրլէ,

—Րիւեա կէօրմիւշ օլտուղում կիպիքճէ զիեատէ սահիհլէշիեօր, -տէտի եիւքսէք սէսլէ իլէ ։

Պու սէօզլէրին իւզէրինէ զանն իտէրսին քի, անինտէ Սէթօրուն մէրագը թահրիք օլունարագ, էֆէնտիսինին եանընա եանաշտը, վէ.

—Աճա՛յիպ, -տէտի, զաթը ալինիզ պիր րիւեա՞ մը կէօրտիւնիւզ ։

—Էվվէթ ։

—Կիւզէ՞լ րիւեա մը ։

—Լէզիզ պիր րիւեա ։

—Տիւրհեսիզ րիւեանըզտա պօլ պօլ թաամ իթմիշ օլմալըսընըզ քի, չիմտի իշթահընըզ պիլէ գալմամըշ․․․ Իշթէ պէնտէնիզ պու իգդալտէն մահրում գալտըմ, -տէտի Սէթօր, տիլէնի տուատըլարը իւզէրինէ կէօթիւրէրէք ։

—Վագըա րիւեամտա պօլ պօլ թաամտա իթտիմ, ֆագաթ օ հիչ պիր շէյ տիմէք տէյիլ տիր ։

—Տահա պաշգա պիր շէյ մի վար տըր ։

—Տիւրհեսիզ ։

Գազիլ, պու սըրատա, Ճօրճ Մալգօմուն րիւեա զանն իթտիկի խուսուս, պիր հագըգաթ օլտուղունու պիլտիկինտէն, աղըրտան հիչ պիր քէլամ չըգարմաեարագ, քէմալի սիւքիւնէթ իւզրէ տուրմագտա իտի ։

—Րիւեամտա, -տէվամ իթտի կէնճ Ինկլիզ, թաամը եալընըզ իթմէտիմ ։

—Պէլքի զաթը ալինիզին մաեէթինտէ խօշ պիր սուֆրա րէֆիգի տախի վար իտի ։

—Րէֆիգ տէյիլ, իլլա պիր րէֆիգէ վար իտի . . .

—Օ թահթա ալէա եա . . . ֆագաթ պու գատըն կիւզէլ մի իտի :

—Կիւզէլ տէ սէօ՛զ մի, ճանըմ, էվվէլէ հուզուրունտա սէճտէ գըլմաեա շայեան իտի, վէ էօյլէ օլտուղունա եէմին պիլէ իտէպիլիրիմ: Անճագ շու վար տըր քի, մէզպուրէ սիմասընա պիր գատիֆէ մասքէ գօյմուշ օլուպ, վէ իթտիկիմ քեաֆֆէյի իսրարլարա նիսպէթէն, սիմասընը կէօրմէքլիկիմէ միւսաատէ իթմէմիշ օլտուղունտան, կիւզէլլիկինի թախմին իլէ անլամագլըղա մէճպուր օլմուշում տուր . . .

—Նէ աճայիպ թապիաթ . . . տօղրուսու պէնտէնիզ շու հալի, Եվրօբատա վուգու պուլան սէյահաթըմըզ էսնասընտա, պիր տէֆա Բարիզին Օբէրա պալօսունտա կիթտիկիմիզտէ կէօրտիւմ: Պունտան պաշգա պիր րիւեա իչինտէ . . . -Է՛յ նիհայէթ . . .

—Նիհայէթ շու քի, քէնտիսինի սէվտիկիմէ տայիր եէմին իթտիմ, վէ ֆիլվագը սըտգաթլիկիմ իւզէրինէ անտ վէրիրիմ քի, մէզքիւր եէմինիմ խալիսէթ իւզրէ իտի :

—Պէօյլէ եէմինլէր, պախուսուս պէօյլէ սըրալարտա տայիմա վուգու պուլուր, ֆագաթ գըյմէթի օլմատըղընը տա հէր քէս պիլիր :

Ծօրճ Մալգօմ կիւլէրէք,

—Լաքին, Սէթօր, սէն տէ օլսան շու գատընա ալէագա իտէրսին ա՛, -տէտի :

Սէթօր խօշ պիր հարէքէթ իճրա իտէրէք,

—Հէ՜, ալէագա՞ մը, -ճէվապ վիրտի . . . ապա . . . պունունլա պէրապէր Լօնտրատա հէր կիթտիկիմիզտէ, չօգ տէֆա գատընլար պէնի պաշտան չըգարըրլար իտի :

Պատէհու սէօզինի թէպտիլ իտէրէք, շէօյլէ տէվամ իթտի.

—Շիւպհէսիզ գատիֆէ մասքէլի գատըն գալպը պէնիզին եէմինլէրինէ ինանմըշ տըր :

—Ինանմամըշ իսէ տէ, ինանըրսօր օլտուղունու զանն իթտիրէճէք հարէքէթլէրտէ պուլունտու :

Սէթօր սաղ էլինին շահատէթ պարմագընը ֆագաթ պիր հէյպէթ իլէ սօլ կէօզինէ տաեատարագ,

—Է՛յ սօնրա՞, -տէտի,

—Սօնրա, -ճէվապ վիրտի Ծօրճ Մալգօմ, ուեանըգ օլտուղումու նասըլ քի րիւեատա կէօրիւեօրտում իսէ, էօյլէ տէ գարշը գօնուլմագ պիր ույգուտան եէնիտէն պէնի իսթիլա իթտիկինի տուշիւնտէ կէօրմէկէ պաշլատըմ, վէ իշթէ եիկիրմի տէօրթ սաաթտան պէրի տիր քի, պիրինճի տէֆա օլարագ, կէօզլէրիմի աչմագտայըմ, էկէր սահիհէն ուեանմըշ իսէմ. պունու իսէ թէքէմմիւլ իթմէքլիկէ ճէսարէթ իտէմէմ, զիրա տօղրուսու սախթէտէն, վէ րիւեաեը ուեանըգլըգ հալինտէն ֆէրգ ու թէմեիզ իտէմէեօրում:

—Օ՜հ, խաեըր էֆէնտիմ, շու էմնատէ նէ զաթը ալինիզ վէ նէ պէնտէնիզ ապա ուեումագտա տէյիլիզ, վէ պունու քէմալի ճէսարէթլէ թէէմին տախի իտէպիլիրիմ:

—Ֆագաթ շու զարիֆ ուեուշուգլուղուն, վէ իքիմիզին տախի եիկիրմի տէօրթ սաաթ ուեումագլըղըմըզըն մանէտար նէ տիր :

—Էֆէնտիմ, պունուն մանէտարընը իյզահ իթմէմէքլիք, էն քէսման թարիգ տիր :

Ծօրճ Մալգօմ Գաղլէ տօղրու տէօնէրէք :

—Օղլում, շու պիզիմ պաշըմըզա կէլէն հալին էմսալինի կէօրտիւկիւն վա՞ր մը տըր :

—Էվվէթ, էֆէնտիմ, վէ բէք չօգ տէֆա . . . Պա թարաֆլարա եէնի կէլմիշ օլան Եվրօբալըլարա, ֆուրթունալը հավալարտա պէօյլէ հալլէր չօգ տէֆա վուգու պուլուր:

Ծօրճուն, քիւչիւք Հինտլինին իֆատէսինի թէքզիպ իթմէք իչին հիչ պիր սէպէպի պուլունմատըղընտան, պիլա մուխալիֆէթ, մէրգումուն իֆատէսինի գապուլ իթտի, վէ քէլամա տէվամ իլէ,

—Զաննիմ իտէրիմ քի եօլումուզու տէվամ իթմէք իչին, արթըգ հիչ պիր մանի գալմատը, -տէտի :

—Այլա, էֆէնտիմ, թահթրէվանճըլար եօրկունլուգլարընը ալմըշ օլտուգլարը կիպի, հավա տախի կիւզէլ, կի-

ճէ բարլագ, վէ եօլլար գուրու տուր։ Սապահըն սաաթ ալթըտան էվվէլ, մահալլի մագսուտէ վասըլ օլուրուզ։

—Շիմտիք տիր քի պէտէր վէ պիրատէրիմէ սարըլմագ իգպալինէ նայիլ օլաճաղըմ, -տէտի Ճօրճ քէմալի մէսրուրիյէթլէ։

—Պէն տէ մուքէմմէլ պիր սոֆրանըն գարշըսընտա օթուրապիլէճէյիմ, մըրըլտանտը Սմիթ, վէ լաքին օլ վագթա գատար, գարնըմըն գօրչուլարընը սըգը սըգըտա տույմագտայըմ, ատէթա գահվալթը խաֆիֆ գըլըգըը րուեա կեօրմէկէ չալըշըյօրըմ։

Գազիլ, չիֆթէլէրի ումումըյունա ալտը, վէ պիզիմ իւչ չախսըր, թահթըրէվանճըլարըն, թահթըրէվանըն եանընտա պուլունան արաբի խըզըրլնաէ սապր իլէ պէքլէտիքլէրի մահալլէ վասըլ օլտուլար։

Պու արա, ուզուն բէրչէմլի զայիֆ պէյկիր, էօն այագլարը քեօսթէք իլէ պաղլը օլտուղու հալտէ, տաղ թէբէսինին գայալարընը իհաթա էտէն պիր ճուզի թօբրագ իւզէրինտէ ֆիլիզլէնմիշ օլան ինճէ վէ սէյրէք չայըր չիմէնլէրի գըրբմագտա իտի։ Մահթապ, տաղըն պայըրլարընը կիւնտիւզ վագթինտէ կիպի այտընլաթմագտա օլուպ, մէզքիւր տաղ իսէ տէրէճէ պէ տէրէճէ ինիպ, պիր թագըմ վասի օվալարա գատար մումթէտ օլմագտա, վէ պու օվալարըն օրթասընտա, Պէնարէս նամ պիւյիւք վէ մամուր շէհիր մուշահատէ գըլընըպ, շէհրի մէզքիւր շու արա տէրին պիր սուքունէթ հալինտէ իտի։ Տահա ուզագտա, Կանժ նէհրի, էթրաֆը կիւմիւշ կիպի սէտէֆլէր վէ թաշլար իլէ մէմլու օլարագ, ճէսիմ պիր եըլան միսիլլու մուշահատէ օլունմագտա իտի։

Գազիլ, էֆէնտիսինին կէլտիկինի խապէր վիրմէք իւզրէ, պօղազտան պիր սէս չըգարտը։ Անիտէն թահթըրէվանը կեօթիւրէնլէր տահա գալգտըլար, վէ մէշալէճի լիւզումսուզ մէշալէսինի եէնիտէն եագտը, վէ Սմիթըն պէյկիրինին կէմի գօնուլտու։

—Էֆէնտիմ, -տէտի Գազիլ, չիֆթէլէրի եէրլէշտիրտիքտէն սօնրա, թահթըրէվան հազըր տըր, պինինիզ։

—Խա՛յըր, -ճէվապ վիրտի Ճօրճ Մալգօմ, պու գատար ուզուն մուտտէթ ուզանտուգումտան տօլայը, վիճուտիմ ույուշմուշ տուր, պիր իքի սաաթ եիւրիւմէք իսթէրիմ, պինտի իշարէթ վէր տէ, եօլա չըգալըմ։

Պէօյլէճէ քէրվան եօլա չըգտը։ Էօնտէն թահթըրէվանը կեօթիւրէնլէր, պունլարըն արգասընտան կէնճ Ինկիլիզ իլէ Գազիլ, վէ տահա արգատան, ատէթի վէճհ իւզրէ Սմիթ պէյկիրէ սիւվար օլարագ եիւրիւմէկէ պաշլատըլար։

Էվվէլա սիւրաթլէ վէ սիւքիւթլէ եօլա տէվամ օլունուպ, Գազիլ, անճագ քէնտիսինէ պիր շէյ սուալ իտիլտիկինտէ գօնուշմագտա իտի. Ճօրճ Մալգօմ իսէ, հալէա հագիգաթ օլտուղունա տայիր ֆիքրինտէ պիր էսէր պըրագմըշ օլան զարիֆ րիւեանըն խաթըրալարի տէրիասընա տալմըշ օլուպ, հիչ պիր քէլամ պիլէ իրատ իթմէմէքտէ իտի։

Նիհայէթ, շու ալտատըճը խաթըրալարի պէր թարաֆ իթմէքլիկէ գարար վիրտի, վէ պունուն իչին մուլահազաթընը պաշգա պիր թարաֆա չէվիրմէք իւզրէ, Գազիլէ, եանընա եագլաշմասը իչին պիր իշարէթ իթտի։

—Կէլտիմ, էֆէնտիմ, մըրըլտանտը կէնճ Հինտլի, մուրատընըզ նէ տիր։

—Օղլում, սէն պանա պիւտաէֆաթ, բէտէրիմին սէնին էօմրիւնիւ պիւյիւք պիր թէհլիքէտէն գուրթարմըշ օլտուղունու սէօյլէտին։

—Էվվէթ, էֆէնտիմ, սէօյլէտիմ, վէ պու սէօյլէտիկիմ տէ պիր սահիհլիք տիր։

—Լաքին, -տէվամ իթտի Ճօրճ, տահա սանա սուալ իթմէտիմ, վէ զաթան պիլմէմ քի, պու թէհլիքէ նէ եօլտա շէյ իտի, վէ սէվկիլիւ բէտէրիմ նէ սըրատա խըրաղը շէճաաթ վէ ֆէտաքեարլըգ իթմիշ տիր։

—Ղալիպա բէտէրինիզին նէ ատէմ օլտուղունու պիլմէզ, վէ հագգընտա զիատէ մութէհայիր օլմագ իչին, թէֆսիլ հիքեայէյի տինլէմէք իսթէեօրսունուզ, տէյի՞լ մի։

—Էվվէթ, էվլատըմ, իշթէ պունուն իչին պու հիքեայէյի տինլէմէք իսթէեօրում։

—Էօյլէ իսէ, էֆէնտիմ, պէն տէ քէմալի մէմնունիյեէթլէ էմրինիզէ իթաաթ իտէրիմ, չիւնքի պէնիմ գուրթարըճըմ, վէլիյի նիմէթիմ, վէ ատէթա պէտէրիմ օլան սըր Ճօն Մալգօն հազրընտա պահս իթտիկիմտէ, գալպիմտէ պիր մէսրուրիյէթ հիս իյլէրիմ:

ԳԱԶԻԼԻՆ ՀԻՔԵԱՅԵՍԻ

Գազիլ, պալէատէքի սէօզլէրի թէլաֆֆուզ իթտիկի զէման, սիմասը կիւլիւմսէմէքտէ, ճանը, միւթէէսսիր օլան կէօզլէրի իչինտէ նագշ օլունմագտա, վէ սիմասը ասարընտան իսէ, թարիֆ օլունմազ պիր հէյէճան միւշահատէ գըլընմագտա իտի:

Ճօրճ Մալգօն մէրգումուն էլինի թութարագ տէտի:

—Սէօյլէ, էվլատըմ, -տէտի, սէնին հիքեաեէն իքի քիշիյի մէսուտ գըլաճագ տըր . . . չիւնքի սէնին գալպինին հիս իթտիկինի, պէնիմ գալպիմ անլայըպ, օնա հիսսէտար օլաճագ տըր:

—Իշթէ էֆէնտիմ, պաշլայօրում:

—Պէն տէ տինլէյօրում:

—Պունտան իքի սէնէ մուգատտէմ, եանի եաշըմ օն իքի չաղընտա օլտուղու զէման, պուլարը, պաղչէլէրտէ տիքիլի թազէ կիւլ չիչէքլէրինէ միւշապիհ պիր րէնքտէ օլան պաղը կիւզէլ պալըգլարը ավլամագ արզուսիյլէ, Կանժ նէհրինէ կիթմիշ իտիմ:

—Սաղան պալըղընա պէնզէյէն թաթլը սու պալըգլարընտան մը, -տէտի Ճօրճ Մալգօն:

—Պիզ պու պալըղա պաշգա պիր իսիմ վիրիրիզ, ճէվապ վիրտի չօճուգ: Վէ թօհաֆ պիր իսիմ վիրէրէք, չէօյլէ տէվամ իթտի:

—Պու պալըգլար, հէր չէյտէն զիատէ, Պէնարէստէն իւչ միլ ուզագլըգը պուլունան Բամկաութ օրմանընըն սըգ վէ կէօլկէլի տալլարընըն սուտա հասըլ իթտիքլէրի սէրին-

լիկի սէվէրլէր: Իշթէ պու հայվանլարըն մէզքիւր տալլար ալթընտա քիւմէ իլէ էյլէնտիքլէրի, վէ չէթլէնպիւչ վէնիլուֆէր ալաճլարընըն էնլի եափրագլարը ալթընտա սըչրատըգլարը կէօրիւլիւր, վէ պիր օլթա իլէ, անճագ պու օլթանըն չէնկէլինէ բարլագ վիճուտու վէ ինճէ գամըշը քիւչիւք պիր սինէք գօնտուղու հալտէ, մէզքիւր պալըգլար թութուլապիլիր:

«Պէնիմ օլթամ, սինէքլէրիմ, վէ ավլարըմը իչինէ գօյմագ, վէ պունլարըն սաղ գալմասը իչին տախի, սուտա սագլանապիլմէք իւզրէ, ալտան մաամուլ պիր ճէպիմ վար իտի: Իմտի, պիր սապահ էրքէն Պէնարէստէն հարէքէթլէ, նէհրին գըրըլընտան եօգարը եիւրիւտիւմ, վէ իքի սաաթ գատար եիւրիւտիւքտէն սօնրա, օրմանըն սինօրունա վասըլ օլտում:

«Պիր տաղըրգա պիլէ զայի իթմէյէրէք, պալըգ ավընա պաշլատըմ, վէ լաքին հիչ պիր թանէ թութամամագտա իտիմ:

«Չիւնքի ատէթա քէսիլմէճէք օրման հէյէթինի քէսպ իթմիշ օլան սազլար, գամըշլար, վէ սայիր սու նէպաթիքլէրի, նէհրին քէնարլարընը պիր խայլի մէսաֆէ իւզէրինտէ գարըլմըշ օլտուգլարընտան, օլթամ զահէթ գըսա կէլմէքտէ իտի: Շու հալտէ, գըրմըզը պալըգլարըն, պանա նիսպէթ կիպի օյնատըգլարընը կէօրմէքտէ իտիմ: Պու պալըգլար քէսիր իւլ ատէտ օլուպ, վըղլամագտա պուլունան քիւչիւք սինէքլէր իւզէրինէ աճ կէօզլիւքլէ սըչրամագտա իտիլէր, լաքին հայըֆ քի օլթամ պիր ազ ուզուն օլմատըղը ճիհէթլէ, պիր թանէսինի պիլէ թութամաեօր իտիմ:

«Իմտի, նէհրին բէք չօգ եէշիլլիքլէր իլէ իհաթա օլունմասըն պիր քէնարընը պուլմագ իւմիտիյլէ, թէքրարէն եիւրիւմէկէ պաշլատըմ: Պէօյլէճէ պիր սաաթտան զիատէ եիւրիւտիւմ, վէ ումիտիմ տայիմա պօշա չըգտըղը հալտէ, պիրտէն պիրէ մէսրուրիյէթլէ ալագ իյլէտիմ: Չիւնքի պալըգճըլարըն աղաճ քէօքիւնտէն պիր գաչ սաաթտա եաբտըգլարը, վէ իչինի աթէշ իլէ օյտուգլարը

քիւչիւք վէ խաֆիֆ սանտալլարտան պիրինին , րիւզկեարտան քէօքիւ գըրըլմըշ օլան իխթիեար պիր սէօկիւթ աղաճընըն պուտագլը տալլարընա պաղլանմըշ օլտուղունու մուշահատէ իթմիշ իտիմ։ Պու սանտալըն քիւրէքլէրի տախի վար իտի ։

«Անինտէ տիւշիւնտիւմ քի ; շու սանտալը պիր գաչ սաաթ գատար գուլլանըրըմ տա , եինէ եէրինէ կէօթիւրէյիմ, վէ պու արզումա գարշը տուրամատըմ։ Պինաէն ալէյհ , պուլունտուղում մահէլլին հէման տիպ օլան պաեըրընտան աշաղըեա գաճարագ , սանտալա վասըլ օլտում, վէ իչինէ ատլաեըպ , իփի չէօզտիւմ, վէ պիր գաչ էլ քիւրէք չէքմէմլէ , կանճ նէհրինին օրթասընտա պուլունտում։

«Նէհրի մէզկիւր , պօյտան պօեա Բամլաութ օրմանընըն եիւքսէք աղաճլարը արասընտա պուլունուպ , էնլիլիկի տախի պիր խայլի մէսաֆէտէ իտի ։ Վէ պունտան օն պին սէնէ մուգատտէմ, թօխումունու , Վիշնու իլահինին էքմիշ օլտուղու րիվաեէթ օլունան մէզքիւր աղաճլարըն թէբէլէրի իսէ , պիր գըեըտան տիկէր գըեըեա գատար ճէսիմ պիր քէմէր թէշքիլ իտէրլէր , վէ պու քէմէրին ալթընտա մուգատտէս նէհրին ալթուն րէնկի տալղալարը ճէրէեան իտէր ։ Իշ պու մէնզարէ , զահիրէն կիւզէլ իսէ տէ , հագիգաթէն տէհշէթլի իտի , վէ հիթաիքճէ գարարմագտա , վէ նաղարը տիգգաթտան ղայպ օլմագտա պուլունան հուպուպաթ ինլէրի , ինսանըն գալպինտէ իւթէմէեէրէք պիր գօրգու վէ տէհշէթ հասըլ իտէրլէր ։ Շու մահէլլտէ ինսան քէնտինի ատէթա պիր զինտան գարանլըղընտա զանն էյլէր ։

«Պու սէօյլէտիկլէրիմի , էֆէնտիմ, պէնտէնիզ էվվէլ էմիրտէ հիս էյլէմէտիմ . . . պիլաքիս օլթամըն սուեա սօգտուգտա , չէնկէլինէ պիր պալըգ թութուլմուշ օլարագ , եօգարը չըգարմագտա իտիմ, վէ պու սուրէթլէ թութտուղում պալըգլարը չէնկէլտէն չըգարմագտան , վէ աղըն իչինէ գօյմագտան պաշգա , պիր շէյ տիւշիւնմէեօր իտիմ. Պալըգլար իսէ , աղը տէլիպ գուրթուլմագ իչին , վար գուվվէթլէրի իլէ չալըշմագտա օլուպ , լաքին աղա մուվաֆագ օլամամագտա իտիլէր ։

«Նիհայէթ , իքի իւչ սաաթ սօնրա , օլթամը սուեա աթըպ չէքմէքտէն գօլում եօրուլտուղունտան , վէ աղըմ տախի հէման րաթլամագ տէրէճէսինտէ տօլմուշ օլտուղունտան , պու գատարլա իքթիֆա իտիպ , սանտալը աըրգըմ մահէլլէ կէօթիւրմէքլիկէ , վէ Պէնարէսէ ավտէթ էյլէմէքլիկէ գարար վիրտիմ։

«Պէօյլէճէ օլթամը թօփլայըպ իքէն , սուեըն աքընթըսընտան շաշմըշ օլան քիւչիւք սանտալըմ , պիրտէն պիրէ շիտտէթլի սուրէթտէ սարսըլտը ։ Պու սարսըլմագ , աղ գալտը պէնի սուեա տիւշիւրէճէք իտի ։ Ագընթընըն պէնի չալքալատըղը նէանէ նէ օլտուղունու անլամագ իչին , էթրաֆըմա նազար իթտիկիմտէ , սուեուն պիր աղ ալթընտա սիեահ վէ գալըն պիր նէսնէ կէօրտիւմ, վէ պունու պիր աղաճ քէօքիւ զանն իթտիմ։

«Պու պապտէ օլան խաթայըմ չօգ սիւրմէտի ։ Զիրա շու աղաճ քէօքիւ զանն իթտիկիմ նէսնէ , պիրտէն պիրէ ճանլանըպ , պիր թարաֆտան օ պիր թարաֆա տէօնտիւ , վէ սուեուն իչինտէ , էյրի թըրնագլը, էնլի վէ գըսա բէնչէլէր բաղլատը , վէ պէնիմ գօլումտան օմուզումա գատար ուզունլուղու օլան մէքրուհ պիր պաշ, պիր ուճտան տիկէր ուճունա գատար եարըլմըշ, վէ սէյրէք վէ եըլթըճը տիշլէր իլէ թէճհիզ իտիլմիշ օլտուղու հալտէ , սուեուն քէնարընա գատար եիւքսէլտի , վէ եուվարլագ վէ եէշիլ կէօզլէրինի էօյլէ պիր սուրէթտէ պանա ատֆ իթտի քի , շու պագըշը ասլա խաթըրըմտան չըգարմըեաճագըմ տըր ։ Իշթէ պու կէօրտիւկիւմ ճանվէր . կանճ նէհրինտէ պուլունան հայվանաթտան էն տէհշէթլիսի , էն վահշիսի , վէ էն գօրգունճու օլուպ , պիր նէվի թիմսահ (կոկորդիլոս) ճինսինտէն օլան վէ գայման թապիր օլունան ճանվէրլէրտէն իտի ։

«Էֆէնտիմ, պէնտէնիզ չօգ տէֆա գօրգու տէտիքլէրի շէյի ասլա պիլմէզ իտիմ, վէ հէր նէ գատար օ էսնատէ պէք ուֆագ պիր չօճուգ իտիմ իսէ տէ , պիր խայլի տէֆա մուխաթարաեը գարշըտա կէօրմիւշ իտիմ, հալ

պու քի օլ պապաէ գալման ախչարը խէվֆ ու դէհշէթ օլ-մամըշ իտի: Ֆագաթ , իգրար վէ իթիրաֆ իտէրիմ քի , Հինտլիլէրին հէր շէյտէն զիեատէ գօրգուլարը շու ճան-վէրլի , պու տէրէճէ եագընըմտա կէօրիւնճէ , քէնտիմի թութամատըմ , վէ պիւթիւն ազալարըմ իլէ տիթրէմէյէ պաշլատըմ : »

—Ա՛հ , զէվալլը չօճուգ , սէօյլէտիւքլէրինէ իթիմատ իտէրիմ , -պաղըրտը Ձօրճ Մալգօմ , -վէ թէէմին իտէրիմ քի , պէօյլէ պիր զըրատա էն զիեատէ ճէսուր օլան ատէմլէր պիլէ , կիւճ իլէ սօվուգ գանլըլըգլարընը վէ ագըլլարընը մուհաֆազա իտէպիլիրլէր :

—Պունունլա պէրապէր պէն սանա աղլ ու տիրայէթիմի ղայպ իթմէտիմ . -տէտի Գազիլ , -հաթթա էօլիւմի թէհլիւքէտէն գուրթարմագ իչին , էլտէն կէլէնի իճրա իթմէքլիկէ , վէ զաթէն քէնտիմի մուհաֆազա իթմէք իսթէրէ , հիչ պիր սըգըհըմ պուլունմատըղընտան , սէլամէթիմի ֆիրարտէ արամագլըզա գարար վիրտիմ : Պինապէրին օլթամը նէհրէ պրագըպ , վէ պուսուն , տէրհալ գայըգըն չէնէլէրի ալթընտա չաթըրտըլարընը իշիթթիմ : Պաահուքիւրէքլէրի էլիմէ ալըպ , սանտալը վար գուվվէթիմլէ նէհրին գըյըսընա տօղրու իլէրու կէօթիւրմէյէ պաշլատըմ:

«Գայըգըն պէնի գօվալատըգճա , պէն տէ զիեատէ ճահտ ու իգտամ իթմէքտէ իտիմ , վէ սիւրաթը հայրէթէթէ մէզքիւր ճանվէրի կէչմէքտէ օլտուղումու մէմնուն իթմէքտէ իքէն , նագեահ վուգուա կէլէն պիր սարսընթը , գօլլարըմը գուվվէթտէն տիւշիւրտիւ , վէ քիւրէքլիղ գալտըմ : Գայըգըն քիւրէքլէրիմի ըսըրմըշ օլուպ , օլթամը էգմիքի կիպի , պունլարը տախի տիշլէրի արասընտա էզմէքտէ իտի : »

Ձօրճ Մալգօմ պու արա պիր հիտաէթ սէտասը չըգարտը , վէ քիւչիւք Հինտլինին հիքեաեէսինտէն նէ տէրէճէ մութէէսսիր օլտուղունու իսպաթ իտէճէք պիր հարէքէթ իճրասընտա պուլունտու :

—Քիւրէքլէրիմ գալմատըղընտան , արթըգ ֆիրար իթմէքլիք միւմքին տէյիլ իտի , -տէվամ իթթի Գազիլ , -վէ

Գայըգըմ՝ Գանժ նէհրինին ագընթըսընտա տէվրիլտի , Ս. 61

քեամիլէն պիլա հարէքէթ վէ պիլա իգթիտար գալարագ , եօլիւմէ պէքլէմէքլիկէ մէճպուր օլմուշ իտիմ ։ Իմտի , սանտալըն իչինտէ տիզ չէօքտիւմ , վէ եարատըճը վէ եէկեանէ իլահըմ օլան , վէ ֆէնալըգ իլահը Սիվանըն տիւշմէնի պուլունան Վիշնունուն մուավէնէթինի խաթիրա իթմէքլիկէ պաշլատըմ ։

«Օթուրտուղում գիւչիւք սանտալ , տէնիզին ճէսիմ տալղալարընտան թաճրիք օլունան սանտալլար միսիլլի , Կանժ նէհրինին սուքին սուլարը իւզէրինտէ չալգանմագտա իտի ։ Գայըգըմ , սիւրաթլէ վէ թէքէրլիւրլէ սունուն իւզէրինտէ վուգու պուլան սըչրայըշլարըյլա , մէզքիւր սանտալը պու տէրէճէ սալլամագտա օլուպ , հալթթա բէնչէլէրինտէն պիրխինի սանտալըն իչինէ աթմագըղա չալըշմագտա իտի իսէ տէ , մուվաֆֆագ օլամամագտա իտի։ Անճագ մէզքիւր սիվրի բէնչէլէր սանտալըն տէօշէմէսինէ եէթիշիպ , պունու տէլինճէ չէտէլէմէքտէ իտիլէր ։

«Պիրտէն պիրէ մէզքիւր ճանվէր շու թէհի թէճրիւպէլէրտէն սանմըշ կիպի կէօրիւնտի , վէ սունուն իչինէ տալըպ գայպ օլտու ։ Պէն տէ քէնտիմի արթըգ թէհլիքէտէն գուրթուլմուշ տէխու զանն իտէրէք , Վիշնու իլահինէ , ըէճամը վէ տուամը իչիթմիշ օլտուղունտան տոլայը թէշէքքիւր իթմէքտէ իքէն , Նակեահ տիւշմէնիմ թէքրարէն սունուն հէման իւզէրինտէ զուհուրա կէլտի , վէ սանտալ իլէ քէնտի արասընտա օլան մէսաֆէյի պիր հիսսի թամի իլէ հէսապ իտէրէք , հարէքէթէ պաշլատը , վէ պիր տէֆա տէհշէթլի գույրուղունու չարբմասըյլա , սանտալըն ալթընը իւսթիւնէ չէվիրտի ։

«Շու հալ , օլ գատար ազ վագըթտա օլտու քի , թարիֆ իտէմէմ , վէ օլ մէրթէպէ թէաճճիւպտէ պուլունտում քի , Նասըլ օլտու տա , պաշըմտան եօգարըսը սու օլարագ , Կանժ նէհրինտէ պուլունմուշ օլտուղումու պիլմէմ ։

«Պէնտէնիզ պալըգ կիպի եիւզմէք վէ սուտա տալմագ պիլիրիմ ․ ֆագաթ սուտա էն զիեատէ եիւզմէք պիլէնլէրին պիլէ , գայըգըն մուհիք բէնչէլէրինտէն գուրթուլամայաճագլարը տախի մալիւմ իտի ։ Իմտի , զան իլէ միւ-

լէմմա օլան վէ պալը Թարաֆը ճէրհ խախմիշ պուլունան մինուախին մէկրէ ճանլէրէ նէմ օլանալընը, վէ ապա գուրթուլամանաճաղըմը մուլահազա իթթիմ: Ֆագաթ հէր նէ գատար պու խուսուսա խակեալթ օլմուշ իտիմ իսէ տէ, տիկէր Թարաֆտան տա քէնտիմի մուհաֆազա իթմէքլիքտէն վազ կէչմէտիմ. պինաէնալէյհ տէվրիյէմիզ օլան սանտալըն եանընտա պուլունտուղումուզ, պունուն օնուրդաար ինկիլիզ չըգարագ, ինսանըն եիւրէկինի պարչալաեաճագ սուրէթտէ ֆիղան ու ֆէրեատլար իթմէկէ պաշլատըմ, վագըա սէսիմ իշիտիլիր իտի, ամմա եարտըմ օլունուր տէեու ասլա ումիտիմ եօգ իտի:

«Գայըգըն չիւրուհէսից չիւքեարըՆը էլէ կէչիրէպիլէճէկլինի մէմնուն իթմէքտէ իտի, պու քէրրէ եինէ չու մուրատըմա իրէմէտիկլինի կէօրիւնճէ, ինկիլիզլէրէն գօգմաճ մուգ գօգուսունուն Թէաֆինինի չըգարագ, վէ ճէսիմ գույրուղունուն ուճունու սուեա չարբարագ, վէ կիլթտիքճէ չըգրըղը պայըրէլէրի պարլաթարագ, էլթաֆըմտա աճըմէնէ պաշլատը:

«Պէնտէնիզ հալէա նիւրէքլէրի պարալանըճը վէ մէյնուսանէ ֆիղան ու ֆէրեատլար իթմէքտէ իտիմ: Պու արա կէօզիւմ աթէշիա գարարըղ, կէօրտիւկիւմ նէանէլէրի իսէ, գաթը պիր ախմաճ իշինտէ կիպի, պէլլիսիզ վէ գարմագարըշըգ կէօրմէկէ պաշլատըմ:

«Ֆագաթ պիրտէն պիրէ պէնտէնիզէ պու տիւման մահվ օլուր կիպի կէօրիւնտիւ: Զինքի իթտիկիմ ֆիղան ու ֆէրեատլարա ճէվապ օլարագ, պիր սէսա իշիտիլմէքտէ իտի, պու սէսա չէօյլէ սէօյլէմէքտէ իտի. «Ճէսուր օլ, էվլատըմ, ճէսուր, իշթէ պէն սանա եարտըմա կէլիյորում:»

«Իմտի ասլա եալընըզ օլմատըղըմը, վէ մէթրուք հալտէ պուլունմատըղըմը անլատըղըմ, աէրհալ քէտտի կուվվէթ պուլտում: Վէ կանժ նէհրինին սոլ գըեըսընտա պազարղըմտա, իքի մահմուտիյէ պէյլիկինին իքի պէօյրիւնիւ գանաթմըշ օլան, վէ մէզքիւր պէյլիկի նէհրի մէզպուրէ սօգմագըղըա իճապ էյլէտէն գիր աթլը աթէմ կէօրտիւմ:

«Պու հայվան սիեահ օլուպ, ֆագաթ ինկիլիզլէրի պէեազ քէօփիւքլէր վար իտի, վէ սուեա կիրմէքլիկէ դօրգմուղունտան, օլ պապտէ մուխալիֆէթ իթմէքտէ, վէ արտ աեագլարը ինկիլիզէ; պօյլու պօեունա աուրմագտա օլտուղու ճիհէթլէ, գանն իտէրսին քի հէման տէվրիլէճէք կիպի իտի:

«Հայվան իլէ ինկիլիզլէրի աթէմ պէյնինտէ վագը օլան չու նիզա պիր գաչ սանիյէ գատար տէվամ իթտիքտէն սօնրա, հայվանըն ինկիլիզէ օթուրան, գալէպէ իթտի, վէ պէյլիկի նէհրէ սըչրատըպ, մահիր պինիճինին գուլլանըշըյլա, սուրաթլը սանտալա տօղրու եիւզմէկէ պաշլատը: Աթլընըն սաղ եանինտէ պիր Հինտլի խանչէրի օլտուղու կիպի, տիշլէրինին արասընտա պիր Թապանճա վար իտի:

«Սու, պէյլիկին կէօվտէսինտէն չիտտէթլէ ըսլանմըշ իթտիկի հալտէ, սաղ վէ սօլ Թարաֆտա ֆըրչըլըմագտա իտի:

«Զօգ սիւրմէյիպ, մէրգում աթէմ իլէ պէյլիկի, քէնտուլէրինի սանտալտան Թէֆրիգ իտէն մէսաֆէյի հէմէն գեամիլէն կէչտիլէր:

«Գայըգըն, իշպու եէնի վէ քէնտինին տօյմադ իշթահըննա տահա զիեատէ լաեըգ օլան չիւքեարլարըն եագլաշտըգլարընը կէօրիւնճէ, պէնիմլէ ուղրաշմագտան վազ կէչտի, վէ իշտիլմէմիշ պիր գըսմաթըղըա գարշըսընտա չը գըն վէ էմրի պաճիրէթ սահիպի օմաեանլարա տօղրու եիւրիւմէկէ պաշլատը:

«Աթըլ, պէյլիկինի տուրտուրթուպ, պէքլէտի: Գայըգըն տիշլէրինի չաթըրտաթարագ, հիւճում իթտի: Մէճհուլ ատէմ իսէ, Հինտիսթան խանչէրինի համիլ օլան գօլունու, ճանավարըն մէյդանընտա ազըընը օրթասընա սալըրըվարըյա, մէզքիւր սիլահը ճանավարըն Թա ախմաղընա գատար սօգտու, վէ խանչէրին սափը ալթ չէնէսինէ գատար սապլատը: Գայըգըն մաղլուպ օլտուղունտան, աղզընը պիր տախի գարաեամատը:

«Պունուն իւզէրինէ, աթլը Թապանճասընը էլէ ալարագ,

ճանվէրին կէօզլինէ պիր գուրշուն սըգմասըյլա , մէզքիւր ճանվէր պիր թարաֆտան օլ պիր թարաֆա տէօնտիւ , վէ ազալարը տիթրէեէրէք , պիր էյեամ սուեուն իչինտէ զայպ օլտուգտան սօնրա , եինէ գարնը հավաեա տօղրու օլարագ , սուեուն խուզէրինտէ զուհուրա կէլտի ։ Վէ եէշիլլիքտէն թէրթիպ խալմիշ օլան քէմէրին արասընտա կէօրինէն կիւնէշին պիր զիեասըյլա , ճանվէրի մէզպուրուն գարնընըն պէեազ տէրիսի , վէ կիւմիւշ կիպի պէեազ թույլարը բարըլտը ։

«Իշթէ պէօյլէճէ գայմամ գալթը ու թէլէֆ խալմիշ իտի ։

«Պատէհու մէրգում աթլը , պէյկիրինի , պիւզիւլմիւշ օլան ազալարըմ իլէ հասպէլ զարուր խուզէրինտէ տուրմագտա օլտուղում սանտալա տօղրու սիւրտիւ , զիրա , պու էսնատէ պէնտէնիզին գուվվէթի թէքմիլէն գաթ օլունտուղու կիպի , գալպիմին տախի արթըգ վուրմամասը վէ կէօզլէրիմին գարանլըգ պաշլատըգընը հիս իյլէմէքտէ իտիմ , չէօյլէ քի գարշը գօնուլմաղ ազիմ պիր տէրմանըըլըգ հէր թարաֆըմը գուշաթմըշ իտի ։ Ֆագաթ մէրգում մէճհուլ քիմէսնէ , օլ տէրէճէ լաթիֆ , խօշ , վէ ճալիպ պիր սէտա իլէ , «գուրթուլտուն , պիչարէ էվլատըմ , արթըգ գօրգմա , վէ կէլ պէնիմլէ» տէտի քի , պիւսպիւթիւն ճանլանտըմ ։

«Մէրգում պէնտէնիզէ պու սէօզլէրի սէօյլէտիքինտէ , պէնի գուճաղընա ալտը , վէ աթըն էնսէսինէ օթուրթտուրարագ , պիրլիքտէ սահիլէ կէօթիւրտիւ ։»

. . . .

Գազիլ պիր տագըգա գատար սիւքիւթ իթտիքտէն սօնրա , ուզուն քիրփիքլէրի խուզէրինտէ պուլունան պիր տամլա կէօզ եաշընը , էսմէր բարմագլարընըն ուճույլա սիլտի , վէ չէօյլէ իլավէ իթտի ․

—Էֆէնտիմ , նէ քէնտի ճինսինէ , նէ քէնտի թայիֆէսինէ վէ նէ քէնտի մէզհէպինէ ասլա օլմաեան մէճհուլ պիր չօճուղուն էօմրիւնիւ գուրթարմագ իզըրէ , քէնտի էմրիւնիւ թէհլիքէեէ գօեան պու աթլը աճէպ , սըր ձօն

Մալգօն թէսմիեէ օլունմագտա իտի , վէ իշթէ պու զաթ , սիզին բէտէրինիզ իտի ։

—Պէնիմ միւհթէրէմ բէտէրի՞մ մի , -մըրըլտանտը կէնճ Ինկիլիզ , ա՛հ , օ ատէմ էսկի վագըթլարըն ատէմի տիր , պիր գահրաման տըր ։ Վէ անճագ պու ատէմ տիր քի , քէնտինին իճրա էյլէտիկի գահրամանլըգ , վէ իֆա էյլէտիկի պիւյիւք , ալի վէ սիրէհիլէրէ մախսուս ամէլլէր , զաեէթ սաֆի տուրէթտէ կէօրինիր ։

—Շիմտի , բէտէրինիզէ մուհապպէթիմ օլտուղունու անլատընը՞զ մը , -տէտիւմ իթտի Գազիլ , -վէ տէյիլ եալընըզ բէտէրինիզի , իլլա օնա ֆէտայի նէֆս իտէնլէրի վէ քէնտիսինէ սէվկիւլիւ օլանլարը տախի սէվէրիմ ։

—Գա՛զիլ էվլատըմ , վալլահէն հալէա հաեաթտա՞ մը տըր , -սիւալ իթտի ձօրճ ։

Թիւշիւք Հինտլի պաշը իլէ խաեըր տէտի ։

—Էյ բէտէրին հաեաթտա՞ մը տըր ։

—Խա՛եըր , էֆէնտիմ ։

—Հիչ տէյիլ իսէ , ֆամիլեանտան քիմսէ , վէ եախօտ ազ չօգ եագըն ագրապան վա՞ր մը տըր ։

—Խա՛եըր , քիմսէմ եօգ տուր ։

—Աճա՛յիպ , տիւնեատա սէն պի քէս վէ եէթի՞մ մի սին ։

—Էվվէթ , պի քէս վէ եէթիմիմ ։ Բէտէրինիզտէն մաատա , քիմսէ պէնի ասլա սէվմէմիշ տիր , վէ սէվմէզ , վէ պէնտէնիզ տախի եալընըզ բէտէրինիզի , վէ բէտէրինիզին թէալլուգաթընը սէվէրիմ ։

—Էվլատըմ , -տէտիւմ իթտի Ինկիլիզ , -էկէր խաթէր իսէն , պիզ պիրի պիրիմիզտէն գաթան այըրըլմաեըզ ։

Գազիլ պաշընը էյտի , վէ ճէվապ վիրմէտի ։

—Տիմէք տիր քի , բէտէրիմին վէ պիրատէրիմին խանէսինտէ , վէ պէնիմ նէզտիմտէ եաշամագլըգ ֆիքրի , սանա գօրգու վիրիեօրլար , -տէտի ձօրճ ։

—Օ՛հ , խա՛եըր , էֆէնտիմ , -պաղըրտը չօճուգ ։

—Աճապա ամիր ալթընտա պուլունուրտու՞մ մու տէեու գօրգուեօրսուն , էկէր պու իսէ գօրգուն , եանըլըըրսըն , չիւնքի , սէն պիզիմ իչին պիր խըտմէթքեար մագամընտա օլմաեըպ , պիր տօսթ օլաճագսըն ։

—Խա՛նըմ, էֆէնտիմ, օ տէյիլ, -ըէբէլէտի Գաղիլ:

—Եա նէ՞ տիր:

—Քէնտիմի Թէքմիլէն սիզէ Թէսլիմ իթմէք իչին, քի պունու քէմալի մէմնունիյէթլէ արզու իտէրիմ, սէրպէսթ օլմագլըղըմ լազըմ տըր:

—Էյ սէն սէրպէսթ տէյի՞լ մի սին:

—Խա՛նըմ:

—Պաշգասընա՞ մը այիտ սին:

—Էվլէթ:

—Քի՞մէ:

—Օրասընը սիզէ սէօյլէյէմէմ:

—Նէ՞ իչին:

—Չիւնքի, օլ խուսուսու կիզլի սագլամագ իչին եէմին իթմիշիմ:

ՍԷՅՖԻՆԷ

Ճօրճ Մալգօն իւրար իտէճէք իտի, ֆագաթ Գաղիլ մէրգումուն տուտագլարընըն օյնամասընտան, եէնի պիր սիւալ իթմէկէ հազըրլանտըղընը անլատըղ, չիտանէթլէ չէօյլէ իլավէ իթտի.

—Էվլէթ, էֆէնտիմ, եէմին իթմիշիմ տիր, վէ սիզ պանա էօյլէ պիր շէյ սիւալ իտիւօրսունուզ քի, պանա այիտ տէյիլ տիր: Իմտի, րիճա իտէրիմ սիզէ, պանա արթըգ օլ պապտէ պիր շէյ սիւալ իթմէյինիզ, չիւնքի սիզէ ճէվապ վէրմէք, պէնտէնիզճէ միւմքին տէյիլ տիր:

—Սըրրընը վէ հուրրիյէթինի սանա սադլա, օղլում, -ճէվապ վէրտի Ճօրճ, -վէ մատամ քի պէնիմ օլամաեօրսուն, նէ չարէ օլսա, անճագ պիլմիշ օլ քի, սէնի սէվտիկիմտէն տօլայը, պունա Թէէսսիւֆ իթմէմէք էլիմտէն կէլմէզ:

Գաղիլ, տալա ճէվապ վէրմէեիպ, ֆագաթ իսթէմէեէրէք պիր ա՜հ իթտի:

Պիր սաաթ գատար Ինկիլիզ, կէնճ Հինտլի իլէ եան պէ

եան եիւրիւտիւ, վէ մէմլէքէթին ատաթ, ախլագ, ուսուլ, մէզհէպ վէ մէտէնիյէթի հագգընտա պազը շէյլէր սիւալ իտէրէք, չօճուղուն, ֆէվգէլատէ տիրանէթ վէ սարիհէսինտէն տօլայը, արա սըրա միւթէհայյիր օլուր իտի:

Նավաշ նավաշ մահիթապ ուֆուգտա Թէնէզզիւլ իթտի, վէ նիհայէթ տաղլարըն գաստըրգը Թէրէլէրի արգասընտա պիւսպիւթիւն զայիպ օլտու: Պու արա բօրեազ բիւզկեարը զուհուրա կէլէրէք, կիճէնին ըլըճագ հավասը նէրինէ, չէֆֆաֆ աթմասընա րէհպէր օլան քէսկին պիր սօղուգ չըգտը:

Ճօրճ, Գաղիլին վասըթասըյլա, Թահթրէվանը կէօթիւրէնլէրին տուրմալարընը էմր իտիպ, եէնիտէն Թահթրէվանըն չիւլթէլէրի իւզէրինէ եատըրտը, վէ սէյյահաթա մախսուս օլան եումուշագ էօրթիւլէրէ սարըլարագ սօնրա, քէրվան Թէքրար եօլա րէվան օլտու:

Կէնճ Ինկիլիզ, Թահթրէվանճըլարըն նիզամը եիւրիւեիւշիւ իլէ պէշիքտէ կիպի սալլանարագ, տէրհալ մատտի վէ մանէվի պիր ուեուշուգլուգ հալինէ տիւշտիւ քի, վագըա ույգու տէյիլ իտի իսէ տէ, ույգուեա պէնզէմէքտէ իտի, վէ մէրգումուն շու հալինտէ, անճագ իչ կիճէքի լաթիֆ նիւմայիշի, քեաֆֆէյի Թէֆէրրուաթը հաւէնէսիյլէ եէնիտէն տավէթ իթմէք իչին լազըմ օլան գուվվէյի ագլիեէսի գալմըշ իտի:

Իշպու իննի վէ ճիննիլէր խալթըրըլէրի իլէ եարը ույգու արասընտա, Ճօրճ Մալգօն սաաթլարըն կէչտիկինի տալա անլայամատը: Աշաղը իւտիրիլմիշ օլան բէրտէլէր, Թահթրէվանըն իչինտէ խօշ պիր գարանլըգ հուսուլէ կէթիրմէքտէ իտիլէր: Գաղիլին, բէրտէլէրի գալտըրարագ, «Էֆէնտիմ կէլիեօրուզ, իշթէ Պէնարէս պազարըդ» տիմէսինտէ, կէնճ Ինկիլիզ պիրտէն պիրէ ախթըրըտը, վէ ճալիպ պիր ըիւեա կէօրտիւկիւ ազըտա, նաշէհան ույգուտան ուեանան ատէմլէր կիպի, էլինի անընըն իւզէրինէ կէօթիւրտիւ:

Պու արա օրթալըգ ըշըմըշ իտի: Ճօրճ Մալգօն անին-

տէ թահթրէվանտան աշաղը ինտի, վէ մութէհայեիր վէ մէրաք նազարը, Պէնարէսին էն սօն էվլէրինտէն պիր մըլ ուզագլըղը պուլունան վէ խայլիճէ եիւքսէք պիր մէվգըտան կէօրիւնէն ֆէվգէլատէ պիր թասվիր խուզէրինէ ատֆ օլունտու :

Օլ էսնատէ, հէնուզ տօղմուշ օլան կիւնէշին իլք զիեալարընտան, մուգատտէս նէհրին իքի գըեըլարը ուզէրինտէ վաքի պիր մէսաֆէ թութմուշ օլան մէզքիւր շէհրին պութխանէլէրինին գուպպէլէրի, վէ քիւչիւք գամբանա մահէլլէրինէ միւշապիհ գուլէլէրին, վէ քէօշքլէրին վէ մինարէլէրին թէփէլէրի, ալթուն կիպի բարլամագտա իտի :

Իշ պու մուազզամ շէհրտէ, Շարգըն մասալ եազանլըղը վէ շայիրլէրի թարաֆընտան պատիհ մէֆթունիյէթ օլաճագ սուրէթտէ վուգուա կէլէն վասֆ ու թարիֆլէր, հագըգաթ իւզրէ մէվճուտ օլտուղունտան, շէհրի մէզքիւր ֆիլվագը «շէհիրլէրին գրալիչասը» տինմէկէ շայեան իտի :

Մէնզարէյի մէզպուրէնին ֆէվգէլատէ կիւզէլլիկի, պիր գաչ սանիէ գատար Ճօրճ Մալգօմուն ֆիքրինի վէ նազարը տիգգաթինը իշղալ էյլէտի․ պատէհու մէրգում, Գալիլէ տօղրու տէօնէրէք,

—Օղլում, բէնտէրիմին խանէսինին պուլունտուղու մահալլէյի կէօսթէր պանա, -տէտի :

Գալիլ, պիր աղ ուզագտա օլան պիր վարըշա տօղրու էլինի ուզաթտը քի, մէզքիւր վարըշտա պիր միգտար էվլէր օլուպ, պու էվլէր պիր չօգ աղաճլըգ վէ եէշիլլիք արասընտա աթէլթա գայպ օլմուշ իտիլէր :

—Իշթէ բէնտէրինիզին խանէսի շու մահէլլատէ տիր, -տէյու ճէվապ վէրտի մէրգում չօճուգ :

—Ցագաթ, -տէտի Ճօրճ, -սէնին պանա կէօսթէրտիկին, շէհիր օլմայըպ, քէօյ տիւր :

—Ցիլ վագը ըլը Ճօն Մալգօմուն խանէսի հէմէն պիր քէօյ իչինտէ տիր : Մէրգում մուազզամ հաքիմ, եէշիլլիքտէն եաբըլմըշ օլան տիվարլարը, թաշ տիվարլարա թէրճիհ իտէր : Մէրգում, մէզքիւր պինանըն թէբէսինտէն,

քէնտինինին օլան պիւյիւք պաղչէլէրին չիչէքլէրինի սէյր ու թէմաշա իտէպիլիր :

—Հէր վագըթ քի թալիպտը . . . -մըրըլտանտը Ճօրճ, -չիչէք վէ եէշիլլիկի էվմէքտէ կիպի սէվիեօր . . :

Պատէհու եիւքսէք սէսլէ իլէ իլավէ իթտի :

—Ցագաթ պու սէյֆիեէտէ վասըլ օլմագլըգ իչին, նէ գատար վագըթ լազըմ տըր :

—Էֆէնտիմ, եարըմ սաաթ սիւրմէզ եէթիշիրիզ:

—Էյլէ իսէ Գալիլ, պիր աղ չապուգ եիւրիւեէլիմ, սէն տէ անլատըրսըն էվլատըմ քի, պիր ան էվվէլ բէնտէրիմէ սալըմաղըլըղը նէ տէրէճէ արզու իտիեօրում:

Գալիլ, պաշը իլէ անլամագտա օլտուղունու իմա իթտի : Պինաէալէյհ Ճօրճ իլէ Գալիլ սիւրաթլէ եիւրիւմէկէ պաշլատըգլարընտան, թահթրէվանը կէօթիւրէնլէրի խայլի մէսաֆէ կէրիտէ պըրագըլար, վէ Սիթօր մէրգումանէ եէթիշմէք իչին, ուզուն բէրչէմլի զայիֆ պէյգիրինի սիւրաթլէ սիւրմէկէ մէճպուր օլտու :

Թագրիպա եիրմի տագիգա սօնրա, պիզիմ իւչ չախսլար, Հինտ գամըշլարընտան թօհաֆ վէ կէօրիւլմէմէ շայեան սուրէթտէ եափըլմըշ օլան պիր չիթ եանընտան եուրիւմէկէ պաշլատըլար : Իշպու չիթին, տահա կիւզէլ վէ տահա մագպուլ օլան տիկէր թարաֆընտա իսէ, Էվրօբանըն թանըլմըշ օլմայան պիր թագըմ եիւքսէք աղաճլարըն եուզէրինէ սէնէլիք պօյլարը, մազրուֆանէ սուրէթտէ գուպպէյի սէմավիէյէ տօղրու ուզանմագտա իտի :

—Իշթէ սէյֆիէնին պաղչէլէրի պունլար տըր, -տէտի Գալիլ:

Ճօրճ, գալպինին իզտիրապընը թէսքին իթմէք իւզրէ, էլինի կէօքսինին սօլ ճիհէթինէ տայատը : Ցագաթ պիր ան էվվէլ քէնտինին սէվկիլիլէրինէ գավուշմագ արզուսինէ գարշը գօեամատըղընտան, գօշմայա պաշլատը, վէ եարըմ աշըրգ պիր գարու պուլուպ, անտէն պաղչէլէրէ կիրտի, վէ քէմալի հէեէճանընտան նաշի, պօղուլմագ տէրէճէսինէ կէլէն պիր սէսլէ իլէ,

—Բէնտէրիմ . . . պիրատէրիմ, իշթէ կէլտիմ, -պաղըրտը:

Ճօրճ, պու սէօզլէրի հավայա սէօյլէտիկի զէման, սէյֆիեէտէն անճագ պիր թիւֆէնք մէնզիլի ուզագլըղըտա իտի, Մէզքիւր սէյֆիէ կիւզէլ պիր քէօշք օլուպ, ճէսամէթլի իսէ, պու կիւնքի կիւն Պարիզտէ քիւչիւք օթէլ թարզը օլունան օթէլլէրին ճէսամէթինտէ իտի, վէ էթրաֆը տախի, կէօրիւնիւշ վէ գօգուլարըյլա լաթիֆ օլան չիչէքլէր իլէ իհաթա գըլընմըշ իտի։

Կէնճ ատէմ, պալէատէքի սէօզլէրի հէնուզ ավազ իթմիշ իքէն, իքի պօղուգ սէս հէք ավազ օլարագ, մուգապէլէ էթտիլէր, վէ իքի քիշի սէյֆիեէտէն տըշարը աթըլտըլար, Ճօրճա տօղրու գօշուշտուլար, վէ թարիֆ օլունմազ պիր մուհապպէթ վէ հէյէճան իլէ մէրգումա սարըլտըլար։

Պէօյլէճէ պիր գաչ սանիէ գարըշընտա թարաֆէյնտէն պուսէլէր վէ սըգմագլէր մուպատէլէսի վուգու պուլտուգտան սօնրա, Ճօրճ պիր սուրէթի հասէնէտէ գուճագլարընտան սըյրըլտը, վէ խանըմլարը մէսրուրիյէթ կէօզ եաշլարըյլա միւլէմմա օլտուղու հալտէ, էլլէրինի քէնտի էլլէրի իչինտէ թութտուղու սէվկիլիլէրինէ շէօյլէ սէօյլէտի,

—Բէ՛աթրիս... գա՛ըննաշըմ... մատամ քի պիրիպիրլէրիմիզէ գավուշտուգ, մատամ քի սիզին պուսէլէրինիզէ մազհար օլտում, պրագընըզ պիր ազ սիզլէրէ նազար գըլայըմ, չիւնքի նիչէ վէ նիչէ վագըթլարտան պէրու տըր, սիզի կէօրմէմիշիմ տիր։

Ճօրճ, պու սէօզլէրի սէօյլէտիկի սըրատա, տէրունինտէ էվլատըգ վէ գարտաշլըգ մուհապպէթի ալէվլէրի բարլայան նէմլագ կէօզլէրինի, իհթիեար վէ կէնճ ատէմլէրին իւզլէրինէ աթֆ էյլէմէքտէ իտի։

Իհթիեարը նագշ ու թարիֆ իտէլիմ։

Պու իհթիեար թաղիրի, սաչը ֆիքրիմիզի կեղաճ իթմէզ, վէ օգուեանլարըմըզա եանլըշ մալումաթ վէրէպիլիր, զիրա վագտա Ճօն Մալգօն սիննէն հէման պիր իհթիեար, եանի ալթմըշ եաշընտա իտի իսէ տէ, եալընըզ հէյէթինէ պագըլսա, վիճուտ վէ ճանը, սիննի քէմալին թա-

զէլիկինի մուհաֆազա էյլէտիկի անլաշըլըյըր իտի։

Ճօն Մալգօն Ճօրճա քէք զիեատէ պէնզէր իտի։ Մէրգում պիր վագըթ սարը իքէն, շիմտի պէեազլանմըշ օլան սըգ սաչլարը, հէնուզ պուրուշմամըշ պաշլաեան սիմասը իւզէրինտէ թաճ միսիլլու տուրմագտա, վէ չէհրէսինին խալիս վէ աթէշի գանը, խանագլարընա աչըգ պիր գըրմըզըլըգ վիրմէքտէ իտի։ Մէրգումուն հաքիմին ուզուն պօեու, սիննինէ նիսպէթէն էյիլմիշ օլմատըղը կիպի, չէվիքլիկինի տախի ասլա զայի իթմէմիշ իտի։

Շու հաքիմի մուազզամ, Գազիլին հիքեաեէսինտէ կէօրիւլէն օլ զաթը գահրաման իտի քի, էլինտէ խանչէր, վէ տիշլէրինտէ թապանճա օլարագ, մուխաթարատա պուլունան պիր չօճուղու տէհշէթլի պիր էօլիւմտէն գուրթարմագ նիեէթիյլէ, պէյկիրինի Կանժ նէհրի տալղալարընա սիւրմիւշ իտի։

Սըր Ճօն Մալգօնուն սիմասը, իւք նազարտա, հէր քէսին տիգգաթընը ճէլպ իթտիկի հալտէ, օլ պապատէ պիր թէհայիւլի հիւրմէթքեարանէ հիսս էյլէմէք տախի միւմքին տէյիլ իտի։ Շէօյլէ քի, պու սիմա կիւզէլ վէ ճալիպի թէվէճճիւհ օլուպ, լէթաֆէթ, նէզաքէթ վէ գարշը գօնուլմազ պիր սէպաթ իյմա էյլէր, վէ կէնիշ վէ խիւսէք ալնընտան, էհլի տիրայէթ օլտուղու անլաշըլըր իտի։ Վէ սէպաթ իւզրէ վէ տէրին պագըշը իսէ, գըլուպու ամմէնին տէրունինէ գատար իննէճէք, վէ պէնիի ատէմին մուլահազաթը էսարընը ըգտանիլ իտէճէք սուրէթտէ իտի։ Աղզընտա թաթլը վէ խօշ պիր կիւլիւմսէմէք վար իտի։ Ֆագաթ տուտագլարընտաքի չիզկըլար, մէրգումուն գարար ու էֆքեարընտա սապիթ վէ իճրայի մուհաքքէմէ միւգթէտիր պիր զաթ օլտուղունու, եանըլմազ պէեանէթլէր իտիլէր։

Էտուարտ Մալգօնա կէլինճէ, պու տախի թագրիպա իկիրմի տէօրթ եաշընտա կիւզէլ պիր տէլիգանլը օլուպ, թա սիննի սէպավէթինտէ զայի իթմիշ օլտուղու վալիտէսինէ պէնզէր, ֆագաթ բէտէր վէ պիրատէրինէ ասլա պէնզէմէզ իտի։ Մէրգումուն սիեահ կէօզլէրի, էմէր սաչ վէ

իքի թարաֆը սագալլարը, ճիզիճէ գըրմըզըլըզը պուլունան վէ սաարը ղանէյթ մինթազամ օլան տիլլէր սիմասընա, ֆէվգէլատէ պիր բարլագըլըգ վիրմէքտէ իտիլէր:

—Ա՛, սէվկիլիւ բէտէր, -պաղըրտը Ճօրճ, պիր նազարը սէրի իլէ մէրգումու թէֆթիշ իթտիքտէն սօնրա, -շու սաաթտա նէ գատար մութլուեում: Հա՛նըֆ, ալթը սէնէ տըր, Օգեանոս պիզի անըրմագտա իտի, վէ լաքին համտ ու սէնալէր օլսուն Ճէնապը Հագգա քի, շու ալթը սէնէ սիզին իւզէրինիզէ սալա թէէսսիր իթմէեէրէք կէչմիշ տիր: Սիզի նէ հալտէ թէրք իթտիմ իսէ, եինէ օ հալտէ պուլուեօրում: Այնի սըհհէթ վէ այնի գուվվէթ իւզէրինիզտէ մէվճուտ տուր: Վէ Հագգ թէալանըն եարդ-եըլէտիկի ղանէյթլէ ալիճէնապ վէ տօղրու պիր ճանըն գապը օլան շու թուճճան մաամուլ վիճուտընըզէ, Հինտիսթանըն շիտտէթլի իգլիմի պիլէ հիւքմէթ իթմիշ տիր:

—Սէվկիլիւ էվլատըմ, -տէտի Ճօն Մալգօմ եէնիտէն օղլունա սարըլարագ, Հագգ թէալա հազրէթլէրինին հէր եաբտըղը շէյ, էյի տիր: Պէն պիւթիւն պիր վագիթ տէրիւհտէ իթտիմ, վէ ճէսիմ պիր իշէ էլ վուրտում: Իմտի, իւմիտ իտէրիմ քի, պու վագիֆէնի իֆա իտէնէ, վէ իշիմի իքմալ էյլէեէնէ գատար, Ճէնապը Հագգ պէնի սաղ պըրագաճագ, վէ գուվվէթտէն տիւշիւրմէեէճէք տիր: Վէ էկէր, օլ վագըթ, պէնի քէնտի նէզտինէ չըղըրըր, վէ պանա պիր էպէտի ույգու կէօնտէրիր իսէ, «Եա՛ Րապպ, սէնին մուրատը իլահին օլսուն» տիեէրէք, պիլա թէէսսիւֆ ուեուեաճագըմ:

Ճօրճ, բէտէրինին էլինի թութուպ, հիւրմէթլէ պուս էյլէտիքտէն սօնրա,

—Էկէր հէր քէս սիզին կիպի նատիր իւլ էմսալ օլսայտը, ինսանիեէթ բէք պիւեիւք օլուր իտի, -տէտի:

Պատէհու քիւչիւք պիրատէրինէ տօղրու տէօնէրէք, շու վէճհ իլէ իլավէ իթտի,

—Եա՛ սէն, սէվկիլիւմ Էտուարտ, սէ՛ն քի, հէման պիր չօճուգ իքէն թէրք իթտիմ, վէ կէնճլիք չաղընըն հէման աչըլմագ վագթինտէ թէքրարէն սանա գավուշտում,

սէնի կէօրտիւկիւմտէն տօլայը նէ՛ տէրէճէ մէսուտ վէ մաղրուր օլտուղումու, վէ սէնին էլլէրինի պէնիմ էլլէրիմ իչինտէ կէօրտիւկիւմտէ, վէ իքի ճանը պիր ճան վէ իքի գալպի պիր գալպ իտէն «պիրատէրիմ» քէլամը լէթաֆէթրէսանընը թէքէլլիւմ իտէպիլտիկիմտէ, թէքմիլ վիճուտիմի նէ՛ մէրթէպէ պիր մէսըուրիեէթ իհաթա էյլէտիկինի էկէր պիլէճէք օլսան . . . :

Սթօրուն վէ Գաղիլին կէլմէսիյլէ, պու մուհապպէթլէր գաթ օլունտուլար:

Սըր Ճօրճուն օտա խըտմէթքեարը, պէյլէրինի պաշչէ գաբուսունտա պըրագըպ, գօշարագ կէլմէքտէ իտի: Հալ պու քի, Գաղիլ, քէնտի մէվճուտիեէթիյլէ, էֆէնտիլէրինին իւք մուհապպէթլէրինէ մանի օլմամագ իւզրէ, տիշարտա տուրմագըղը մինասիպ կէօրմիւշ իտի, ֆագաթ Սթօրուն, մէրգումունըն եանլարընա եագլաշտըղընը կէօրիւնճէ, արթըգ ուզուն միւտտէթ իհթիրազ իթմէքլիկէ լիւզում գալմատըղընը միւլահազա իթտի, վէ պիզզաթ քէնտիսի տախի եանլարընա եագլաշտը:

Սթօք, սըր Ճօնու վէ սըր Էտվարտը թանըր, վէ պիզզաթ քէնտի էֆէնտիսինէ օլան վէ սատէթա ղայրի մինասիպ վէ հատըրգաթէն էսէրի թէաալիւպ պուլունան աշըրի պիր մուհապպէթի անլէր հագգընտա տախի իզհար էյլէր իտի: Պինաէն ալէյհ մէրգումանը թէքրարէն կէօրտիւկիւնտէ, պիր տէրէճէի խալիսանէտէ պէեանը մահզուզիյեէթ էյլէմէկէ պաշլատը, վէ արա սըրա տախի եօլճուլուղու զէմանընտա թէսատիւֆ իթտիկի պիր չօգ էհէմմիյեէթսիզ վէ ճիւզի միւշքիլաթը նագլ էյլէր, վէ Հինտիսթան իլէ անըն իգլիմի, ֆուրթունալարը, վէ էհալիսի վէ սայիրէ հագգընտա խօշնուտուզլուգ էսէրլէրի կէօսթէրիր, վէ շիքեաեէթլէր իտէր իտի:

Իշպու տույղուլու, վէ հիտտէթլի վէ գըրըթըգալընութգուն սօնու կէլմէեէճէք կիպի կէօրիւնտիւկիւնտէն, Ճօրճ պունու գըսսա քէսմէք իւզրէ,

—Սթօ՛ք, -տէտի կիւլէրէք, պու կիւնլիւք -պու գատարը քեաֆի տըր, պագալըմ նէ եարըն տէվամ էյլէ:

Օտա խըզմէթքեարը, քէնտինէ մախսուս օլան ազամէթ ու վագարը քէօք եիւքսէլէրէք, վէ չէհրէսի, քէնտի զաննընճա ճիտտի, լաքին հագըգաթէն կիւլիւնճէք պիր սուրէթտէ կիւլէրէք, կէրի չէքիլտի :

—Պու կիճէ պօշ օլան գարնըմը տօյուրմալը, վէ ադըմ ադըմ տէնու պաղըրդըղըն հալտէ, -տէվամ իթտի Ձօրճ, -շու սաաթտա աճըգտան եարը էօլմիւշ օլմալըյըմ : Իմտի, էվլատըմ, սէյֆինէնէ կիթ, վէ խօթէլիլին թաամըէթ, օլ պապաղ բէղէրիմ մուստաղ խանէ, պօլ պօլ նէմէք նէ, վէ պիզիմ սըհհէթիմիզէ օլարագ, քէմալի մէսրուրիյէթլէ պիր աէսմի պիրա իլէ պիր շիշէ տէ պէյազ շարապ իչ :

Պու սէօզլէր իւզէրինէ, Ալթօրանըն սիմասընտա պիր կիւլիւմսէմէ հասըլ իթտիլէր : Մէրգում աճըգտան վէ սուսուզլուգտան էօլմէք բաստէսինտէ պուլունտուղունտան տէրխալթըր խօննէ, մէզքիւր էւի խասլաթլըղա գարշը գուվէթլի պիր իլաճ իլէ ճէնկլէշմէք իւզրէ, սիւրաթլէ տօղրու սէյֆինէնէ գօշտու :

Պու սըրա Ձօն Մարգօն Գաթլիյի կէօրիւպ, եագըն կէլմէսի իչին պիր իշարէթ իթտի :

—Թէշէքքիւր իտէրիմ, օղլում, -տէտի, -սէն պէնիմ էվլատըմը սագ վէ սէլիմ օլարագ, պուրայա կէթիրտին : Սէն քէնտի պօրճունու իֆա իթտին, արթըգ պիրիպիրիմիզէ պօրճլու տէյիլիզ :

—Էֆէնտիմ, -միրըլտանտը Գաթլի, Հինտլիլէրին ուսուլինճէ պիր ատըմըն խըտմէթքեարըն էօնինտէ գօնուպ, մէրգումուն պիր էլինի տախի պաշընըն իւզէրինէ վազ խաէրէք, -պէնիմ էօմրիւմ սիզէ պաղլը տըր, վէ պիւթիւն գանըմը սիզին իչին վէ սիզին աւէմլէրինիզ իչին աէօքէճէկիմ կիւնէ գատար, սիզէ պօրճլու գալաճաղըմ :

—Յազըգ, օղլում, -պէյան իթտի Ձօն, -քէ՞մ միւթաղպէլի պիլիր, վէ օլ պապաղ պիր չէյ սէօյլէնէպիլիր : Իհթիմալ տըր պիր կիւն կէլէճէք տիր քի, պիզ սէնին սաատէթընա մուհթաճ օլաճաղըզ, վէ օլ կիւնիւ սէնի պուլաճաղըզ, տէյի՞լ մի :

—Էֆէնտիմ, պէն օլ կիւնիւ հազըր օլաճաղըմ, -տէտի Գաթլի խալիսանէ պիր հէյէճան իլէ :

Ձօն Մարգօն իլէ Նավարտ, Ձօրճու սէյֆինէնէ կէօթիւրտիւլէր, վէ պունտան սէօյլէ քէնտինին օլաճագ օլան կիւզէլ տայիրէնէ գատար մէրգումա րիֆագաթ իթտիլէր :

Պու տայիրէ, այթ գաթտա պըր Ձօն Մարգօնուն իգամէթ իթտիկի տայիրէնին իւսթ գաթը օլուպ, իւչ օտատան, եանի պիր եաթագ օտասը, պիր պիւյիւք թուալէթ օտասը, վէ իշ վէ քիւթիւպխանէ տայիրէսի եէրինէ գուլընըլան պիր սալօնտան միւրէքքէպ իտի :

Իշպու իւչ օտա զարիֆանէ հազըրտար օլուպ, պունլարըն Չին բէրտէլէրի իլէ էօրթիւլիւ կէնիշ բէնճէրէլէրի վար իտի, վէ պու բէրտէլէրտէն բիւզկեար կէչտիկի հալտէ, կիւնէշին զիյալարը կէչէմէզ իտի : Էօրթիւլէր վէ տէօշէմէ հալըլարը աօզլուտան աօզլու Չինտէն կէթիրիլմիշլէր իտի : Քէզաքի ջմա իշլէմէլի տախտա վէ գամըշ մէֆրուշաթ տախի Չին էմթաասը իտիլէր :

Մէզքիւր տայիրէնին իչ թարաֆլարը, սաֆիյէլէրիյլէ պէրապէր, գանէթ կիւզէլ վէ կէօրիւլմէնէ շայեան մէրթէպէտէ օլուպ, իհթիմալ տըր քի, պու հալտէ պու տէրէճէ կիւզէլլիք խարիճ խայալ իտիմէզ իտի :

Ձօրճ Մարգօն, իհթիյարլըղըն հիմմէթի իւզրէ, պիր գաչ տէֆա տիգգաթլէ եըգանտըղընտան, իւզէրինտէ սէյահաթըն եօրղունլուղունա տայիր հիչ պիր էսէր գալմատը : Պաէհտա էյլիւլէտէ, Նավարտ իլէ պիրլիքտէ, Ձօն Մարգօնու պուլմագ իչին կիթտի քի, մէրգում, տէրունինտէ միւքէմմէլ պիր թաամ սուֆրասը պուլունան, թաամ օտասընտա էվլատըլըընը պէքլէմէքտէ իտի :

Ձօրճ, սուֆրանըն օթուրուր օթուրմազ, Ալթօրան իչթահընտա բէգամէթ խաէճէք տէրէճէտէ իշթահը աչըլտը: Պինապէրին սօն բօսթա վափօրու իլէ Նիւ-Եօրգտան․ Վիլուս խաէն կէօտէն վէ ճամայօնտան քէմալի իշթահ իլէ եէտի, վէ իչի էթլի պէօրէքտէն պիւյիւք պիր բարչա գը-

վըրըր : Վէ սօնրա , Ջին էմթալընտան օլան սալլանմըլը սանտըկլըեէսինէ եաքլաշարաք ,

—Շիմտի պիթըրտ գօնուշալըմ, -տէտի :

—Օղլում, -տէտի Ճօն Մաղրօն , -թամամ պաշլանալըր-տան պէրու , տիկկին ունանտա պիր սիւալ վար տըր , օ սիւալի պէեան իթմէք իսթէրիմ:

—Նէ՞ տիր օ սիւալ, սէվկիլիլի պէտէր :

—Շու քի , նա՞սըլ օլտու տա սէն պուրատա անճագ պու կիւն վարըլ օլտուն : Գաղիլին կէօնտէրտիկի խապէր մուճիպինճէ , պապը հիտայըթ իթտիմ քի , պունըարըն տօղրու օլտուղունու զանն էյլէր իտիմ: Եանի պու հիտայ-ճա , սէնի տիւնքի կիւն պէքլէր իտիմ, Փաղաթ սէն կէ-ճիքտիքճէ , պէնի պիր իղթիրապ իսթիլա իթմէքիկէ պաշլատը , վէ էկէր տապըն պինէրճէ եօլլարընտան պիրի-սինտէ պիլա շիւպհէ սանա թէսատիւֆ իտէճէկիմէ էմին օլա իտիմ, Նավարտ վէ պէն սապահլարըն էրքէնտէն սէ-նին իւթիգալինէ կէլէճէք իտիք : Իմտի , օղլում, սէօյլէ պանա , պէնիմ հիտայըթըմ եանլը՞շ մը իտիլէր , եօգսա Փէվգէլատէ պիր վագըա , սէնին շու կէճիքմէնէ սէպէ՞պ մի օլտու :

Ճօրճ կիւլիւմսէեէրէք ,

—Սէվկիլիլի պէտէր , -տէտի , -սիզին հիտայըթընըզ պէք տօղրու տուըրար : Ֆիլվագը , թա տիւնքի կիւնտէն սիզին եանընըզտա պուլունաճագ իտիմ: Լաքին , զարիֆ , վէ պանա օլտուղու կիպի , շիւպհէսիզ սիզին իչին տախի Թարիֆի նագապիլ պիր վագըա , պէքլէնիլմէտիկիմ վագըթ-տա նէզտինիզէ կէլմէքլիկէ մանի օլտու :

—Ֆաղաթ , պու վագըա նէ՞ իտի , -սիւալ իթտի Ճօն :

—Պու վագըա , եիկիրմի տէօրթ սաաթլըգ պիր ույ-գու իտի :

Սըր Ճօն պիր թէաճճիւպ ալէամէթի կէօսթէրտի : Վէ Ճօրճ տախի շու վէճհ իլէ տէվամ իթտի :

—Էվվէթ , պէտէր , եիկիրմի տէօրթ սաաթ , պու իսէ , պիր տուրէթի մախսուսատէ իմթիտատ իտիլմիշ օլան պիր մահէլլատէ :

—Օ մահէլլին իսմի նէ՞ տիր :

—Պէօյլէ տաղը իւզէրինտէ , Սիվա պիւթխանէսինին վիրանէլէրի տիր :

Սըր Ճօն տիթրէեէրէք ,

—Սիվա պիւթխանէսինին վիրանէլէրի՞ մի , -թէքէր-րիւր իթտի :

—Էվվէթ , պէտէր :

—Ֆաղաթ նա՞սըլ օլուր տա , պու վիրանէլէրտէ պու-լունտուն :

—Տէհշէթլի պիր պօրանա թութուլտուղումտան , օրա-տա սըղընաճագ պիր մահէլլ արամագլըղա մէճպուր օլ-տում, վէ պու մահէլլտէ ույգուեա տալտըմ :

—Էյ պու ույգուն եիկիրմի տէօրթ սաաթ տէվա՞մ մը իթտի :

—Էվվէթ , չէօյլէ քի , պու ույգու աղշամըն հէման սաաթ օն պիրինտէ պաշլատը , Փէրտասը կիճէնին այնի սաաթընտա խիթամ պուլտու :

—Տօղրուսու պու թուհաֆ չէյ :

—Սահիհէն թուհաֆ չէյ տէյի՞լ մի տիր :

—Էյ Սըթօք :

—Օ տախի պէնիմ կիպի ուեուտու :

—Լաքին գաղի՞լ :

—Ջանըն իստէրիմ քի , օ տախի պիզիմ իքիմիզ կիպի ուեումուշ օլմալը տըր , հալ պու քի , քէնտիսի մուղաեի-րինի իտտաա իտիեօր :

—Պու ուզուն ույգու զէմանընտա , թախթըրէվանճըլար նէ՞ եափմագտա իտիլէր :

—Պէքլէմէքտէ իտիլէր :

—Սիզին եանընըզտա՞ մը :

—Խա՞եըր , չիւնքի , օնլար էֆքեարը պաթըլէ էսէրի օլան պիր գօրգու իլէ , պիւթխանէնին վիրանէլէրինէ կիր-մէմէքլիկէ գարար վէրմիշ օլտուգլարընտան , պիր տիւրլիւ քէնտիլէրինի տէ պիզիմլէ պիրլիքտէ իչէրի կիրտիրմէք-լիկէ մուվաֆֆագ օլամատըգ :

—Լաքին , հագըգի պիր տամլա օլան շու ույգունուզու-

պիր տագըգա օլան գատ խանճէր հիչ պիր շէյ օլմա-մը՞ մը :

—Խա՛նըմ, եավրըմըզ պիր բիւեա իլէ շու ույգու պիր էյեամ գատ օլունուր :

—Ահ . . . —մըրըլտանըր Ճօն Մալգօն :

—Լաթիֆ պիր բիւեա, —տէյմամ իթտի Ճօրճ, —վէ է-կէր շու բիւեանըն տէրհալ թէձաւիւ խաւյէձէկինէ ճիւզի պիր իւմիտիմ օլսա, էն կիւզէլ հագըգաթի պիլէ, պու բիւեա իլէ միւպատէլէ իթմէմ :

—Աճապա պու բիւեանըն գատըն սիմասը գարըշմագ-տա՞ մը իտի :

—Էվվէթ, հօգուլունտա սէճտէ գըլըմըշ շայեան պիր գատըն :

—Սանա պու տէրճէ խօշ կէօրինէն շու բիւեանը, չիւպհէսիզ ուեանտըգըն զէման պիւթիւն ունութմա-մըշըն տըր :

—Էն ճիւզի թէֆէրրիւաթը պիլէ խաթըրլըյօր տըր :

—Էօյլէ իսէ, քեաֆֆէյի թէֆէրրիւաթըյլա, պու հի-քեայէյի պանա նագլ իթմէքլիկին լազըմ տըր :

—Սիզէ նագլ իթմէ՞ք մի, ֆագաթ նէ՞ նիյէթլէ :

—Սօնրա անլարսըն, լաքին էվվէլ պէ էվվէլ սէն նագլ իլէ պաշլայըմ:

ԲԷՏԷՐ ՎԷ ԷՎԼԱՏ

ԿԷՉՄԻՇԷ ՊԻՐ ԱԹՖԸ ՆԱԶԱՐ

Ճօրճ Մալգօն, գահիրէն պիր ատ գալիպ օլարագ, բէ-տէրի Թարաֆընտան իգնար օլունան արզուեա տահա մու-գըֆ օլամամագտա իտի : Մէրգում, տանէթա աշըգլարա մախսուս պիր բիւեա էտէրի օլան պիր սէրկիւզէշթ հիքեա-եէսինտէն, վագար սահիպի պուլունան պիր հաքիմին նէ՞

խաթիֆանէ խանճէկինի քէնտու քէրտանէ սիւալ խալէր, լաքին ազըյըլա պիր մանեա պուլամազ իտի :

Պունունլա պէրապէր, սէպէպինի անլայամատըղը մէզ-քիւր արզուեա մաւֆագաթ խալէրէք, օգուեանլարըմը-գըն զաթէն մալիւմի օլան բիւեանը բէտէրինէ թէքմիլէն նագլ իթտի :

Ճօն Մալգօն քէմալի տիգգաթլէ տինլէտի, վէ արա-լըգտա հիքեայէյի տալա գաթ իթմէտի, ֆագաթ նագ-լիյեաթ պիթթէր պիթմէզ, մէրգում քէլամա աղազ պիլէ,

—Անլայըշըմա կէօրէ, —տէտի, —պու գատըն մաւքէլի իտի, տէյի՞լ մի :

—Էվվէթ, բէտէր :

—Սիմասընը սանա կէօսթէրմէմիշ իչին, պիտատէֆաթ խայալ իթտին, վէ օ տալիմա մուխալիֆէթ իթտի, տէ-յի՞լ մի :

—Էվվէթ, բէտէր :

—Իքինճի տէֆա ույգուտա տալտըղըն վագըթ, մէր-գումէ գատընըն բիւեասա էն սօն իչինէ՞ օլտուղու, խաթ-ըրլը՞ըր մը տըր :

—Մէնտիլինին ուճունտա բաղլամըշ օլտուղու զարֆ վէ քէսկին պիր բուհու, պանա գօզլամըշ տըր :

—Ահ, —պաղըրտը Ճօն Մալգօն, ֆէվգէլատէ պիր ֆիւ-թուհաթ գազանմըշլարըն սէտասը իլէ, —իշթէ պէն պու-նա էմին իտիմ :

—Ֆագաթ, բէտէր, սիզ նէ՞ շէյէ էմին իտինիզ, —սի-ուալ իթտի Ճօրճ, շաշըրարագ :

—Օ հիքեայա մախլուգուն, սէնի եէնիտէն ուեաթ-մագ իչին, ույգու կէթիրիճի քէաքին բուհլարտան պիրի-նի, պաշգա պիր բուհ իլէ պիրլէշթիրէճէկինէ էմին իտիմ : Իշթէ Հինտիսթանտա պու իքի բուհու պիրլէշթիրտիքլէ-րինտէն, իքինճիտէն հասըլ օլան գօզու, եէնի պիր գուվ-վէթ քէսպ իտէր :

Ճօրճ Մալգօն կիւլիւմսէմէյէ պաշլատը, վէ քէլամէ աղազ պիլէ,

—Լաքին, բէտէր, —տէտի, —սիզ ունուտուեօրսունուզ

.քի , սիզէ սէօյլէտիկիմ գատըն , եալընըզ պէնիմ խանէմէ մէվճուտ իտի : Էվվէլ , սիզ իչին պիր րիւեա , վէ պիր խայալ օլտուղունու խաթըրըտան չըգարըեօրտունուզ :

Ճօն Մալգօն տախի կիւլիւմսէտի , վէ .քէլամընը տէվամ իլէ ,

—Սէվկիլիւ Էվլատըմ , -ճէվապ վիրտի , -ֆիկրինդէ օ խայալ ատէմիյէթին պաղը իտի , ֆագաթ եալընըզ սէնին ֆի.քրինին իչինտէ իտի : Սէն , հագըգէթի րիւեա զաննը իթտիրէճէ.ք ուստա տանէմէյի էյլէտէ պուլունմաշտուն :

Ճօրճ տիթրէտի , վէ բէտէրի իւզէրինէ մութէհայեւրանէ նազար իթտի :

—Ա՛հ , պունլար պանա բէգ-ապէթ խանէճէ.ք աերէճէտէ խասիմ տիրլէր , -տէվամ էյլէտի իսմթիեար , -չիւնքի իշ կէօրմէ.ք իչին Թէաճճիւպէ շայեան Թէտպիրլէրիյլէ պէրապէր , ադլ ու տիրանէթլէրի վէ մուրատլարը տախի վար տըր : Էվվէլ , պու խասիմլէր բէ.ք գիւտտէ գուվվէթլի տիրլէր : Խնտի , Էվլատըմ , սէնին կէօրտիւկիւն րիւեա տէ.յիլ տիր , սէնին հիսսի գատէրին , խայալի տէ.յիլ տիր : Մաս.քէլի գատըն մէվճուտ տուր , վէ պէն պիլթաէֆաթ մէզպուրէնին էսէրինի արատըմ իտէ տէ , պուլամատըմ , չիւնքի , մէրգումէ սանա օյնատըղը օեունու , պաշգալարընա տախի օյնամըշ տըր :

—Մումքի՞ն մու տիւր , -բէրէյլէտի Ճօրճ , փէմայի Թէաճճիւպլէ :

—Հէմ մումքին , վէ հէմտէ սահիհ տիր , -ճէվապ վիրտի Ճօն Մալգօն , -պիզիմ կէնճ հէմշէհրիլէրիմիզտէն չօգլար , սէնին կիպի ույգուտա տալարագ , պազը մէզհէպտէ կէօսթէրիլէն ճէննէթ գափուլարը , պիր սաաթ իչին .քէնտի հուզուրլարընտա աչըլմըշ օլտուղունու րիւեալարընտա կէօրիւեօրլար տէեու իթիգատ իթմիշլէր տիր :

—Աճա՛եիպ , -տէտի Ճօրճ , -պէօյլէ պիր գէնկին , վէ սահիպ գուտրէթ պիր գատընըն մէվճուտ օլուպ , պիլա հիճապ , .քէնտինին չու զարիպ խուլյալարընը խօշնուտ իթմէսինէ Թէաճճիւպ իտիեօրում :

—Պունտա Թէաճճիւպ իտիլէճէ.ք պիր չէ.յ եօգ տուր :

—Լա.քին , պու աճայիպ չէ.յ տիր :

—Է՛հ , Էվլատըմ , Թապիաթ պու կիպի աճաիպլի.քլէր իլէ տոլու տուր : Մէ.քթէպ խաթըրըէլէրինի տէրխաթըր իյլէ , վէ կէչմիշ զէմանտա պիր ալթ ֆը նազար իտէրէ.ք , Նէլ Գուլէսի հագգընտա Ֆրանսըզլարըն մուգէտտէր պիր հի.քեաեէսինի խաթըրընա կէթիր : Պիր գըրալիչա , մութէպէր վէ կիւզէլ տէլիգանլըլարը .քէնտինին գուլէսինէ ճէլպ իտէր իտի : Անըն տախի պիր մաս.քէսի օլուպ , աշգ վէ մուհապպէթ գօմէտիալընտա , գաթլ ու ճինաեէթ Թրաճէտեաը գայիմ օլուր իտի , եանի սէֆահաթ վէ էյլէնճէտէն սօնրա , գան ագար իտի : Լա.քին , հանի օլտուն , Հինտիսթանըն Մարկրիթ տը Պուրկօնեըսը , պու կիւնէ գատար վահշիանէ վէ գանլը մուամէլաթ վէ Թապիաթ խարագ իթմէմիշ տիր : Մէրգումէ , .քէնտի մաշուգէլէրինի գաթլ ու Թէլէֆ իթմէեիպ , եալընըզ ուեութմագլըղա գանաաթ իթմէ.քտէ տիր :

—Տիմէ.ք տիր .քի , պէնիմ կէօրտիւկիւմ պիր րիւեա տէյի՞լ իտի , -մըրըլտանտը Ճօրճ Մալգօն :

—Խա՛եըր :

—Պու գատըն օլ տէրէճէ կիւզէլ իտի .քի . . . -պէեան իթտի տէլիգանլը , վէ սօնրա հէման անլաշըլմազ պիր սէտա իլէ , -.քէնտիսինի պիր տախի կէօրմէ.քլիկի արզու իտէր իտիմ , -տէյի իլավէ իթտի :

Հա.քիմ , պիրտէն պիրէ պիր հարէ.քէթ իճրասընտա պուլունարագ ,

—Ֆագաթ , սէն օնու սէվմէմէզսին , -տէտի , -չիւնքի , սիմասընը պիլմէզսին :

—Քէնտիսինի սէվմէ՞.ք մի , խաեըր , նէ՞ իչին պէն .քէնտիսինի սէվէճէյիմ , լա.քին մէզպուրէ .քէնտիսինի սէվտիրէճէ.ք պիր հայիեէթէ մալի.ք օլտուղունտան , իշթէ պու հայիեէթ պէնի .քէնտիսինէ ճէլպ էյլէմէ.քտէ տիր :

—Հալ պու .քի , պէրէ.քեաթ վիրսին պիր տախի մէզպուրէ գատընը կէօրմէեէճէ.քսին :

—Քի՞մ պիլիր , -տէտի Ճօրճ Մալգօն .քէնտու .քէնտուեէ :

—Իշպու Պախօս քէհինէսինէ մուհապպէթ վիրմէք սանա եագըշմազ, -տէվամ իթթի իխթիեար, -սէնին գալպինէ վէ մուհապպէթինէ, սաֆ վէ էհլի ըրզ պիր գըզ մալիք օլմալը տըր, վէ սէն; Մարի Պըրթէլի Թանըրըդըղըն-տա, քի սէնին զէվճէն օլաճաղընը մէմնուն իտէրիմ, Հինտիսթանըն պիւյիւքի գադընլարընըն պիւյիւքլէրի պիր տախի խաթըրընա պիլէ կէլմէնէճէք տիր: Վէ սէնին իգպալ վէ թալէյին, ճանը վէ վիճտանի մէլէքլէրէ մախսուս օլան օլ կէնճ գըզ նէզտինտէ օլտուղունու անլաճաղսըն:

—Մարի Պըրթէ՞լ մի . . . -թէքրար իթթի Ճօրճ, -լաքին, բէտէր, մէզպուրէյի նէ՞ վագըթ կէօրէճէկիմ.

—Իհթիմալքի պիր աղտան, եա պիր գաչ կիւնտէն, եախօտ էն չօղու պիր գաչ հաֆթատան կէօրիւրսիւն: Մարի իլէ, Նոռվարտըն նիշանլըսը օլան վէ մէզպուրէնին գըզգարտաշը պուլունան Էվա, պէնիմ բէրվէրտէլէրիմ օլուպ, չու էմնատէ, պիր թանէճիք ագրապալարը օլան Լոռտ Պըրթէլ նամ հէման եիւզ եաշընտաքի մուհթէրէմ գատընըն, Ալլահապատ շէհրինտէ մալիք օլտուղու խանէսինտէ պուլունմագտա տըրլար:

—Էյ սիզ, Մարիյի սէվէճէք օլտուղումու զանն իտէ՞րմիսինիզ:

—Մէրգումէյի սէվմէմէք իչին, կէօզլիւն կէօրմէզ վէ գուլաղըն իշիթմէզ օլմալը տըր· չիւնքի, գալպին նէ տէրէճէ զայըֆ միւէսսիր տէմիրտէն մամուլ կիպի օլսա, վէ պուզ կիպի սօնմուշ պուլունսա, էյնէ մէզպուրէնին կիւզէլ սիմասը վէ ահէնքլի սէտասը, հէր հալտէ սէնին գալպինի ճէլպ իտէճէք տիր:

—Էօյլէ իսէ, բէք ալա, -տէտի Ճօրճ, -պէնիմ հագըգաթէն քիմսէնէ աշգ ու ալագատար օլմատըղըմ հալտէ, գալպիմի մէզպուրէնէ թէսլիմ իտէրիմ:

—Սէնին գալպին, Մարի Պըրթէլին նէզտինտէ բէք կիւզէլ մուհաֆազա իտիլէճէք տիր, հալ պու քի, մէրգումէյի հիւսնի սուրէթտէ գապուլ իթմէք իչին, գալպինի թէմիզլէ, վէ կէօրտիւկիւն րիւեայը պիր ան էվվէլ խաթըրընտան չըգար:

—Բէ՛տէր, խաթըրըմա պիր շէյ կէլիյօր:

—Նէ՞ տիր:

—Սիզին, Գաղլէ էֆէնտիլէ թանըշմանըզ վար տըր' տէյի՞լ մի:

—Շիւպհէսիզ:

—Իմտի էյէր զաննըմըզ իսէ, պէնիմ սէրկիւզէշթիմ պիր րիւեա տէյիլ իսէ, Գաղըլ պու էֆէնտիէթէ չաբէսթէ պուլունմագտա տըր:

—Նէ՞ իչին:

—Չիւնքի, շիւպհէսիզ պանա գարշը, մէճհուլ գատընըն հէմշիրէ օլմուշ տուր, վէ էյէր էվվէլճէ օնուն տալա սէս չըգարմամասը թէէմմին իտիլմէմիշ օլսա իտի, պէնի տէ Սիվանըն պիւթխանէսինտէն տըշարը չըգարմագ իսթէր:

—Ագլընը պաշընա թօփլա Ճօրճ, իմի մանթըգ ըրգգալթ պիլմէզ, էյէր Գաղլի գապահաթլը տա խաիեօրսան, Սէթօրուն տախի գապահաթլը օլմասը լազըմ կէլիր:

—Նասը՞լ:

—Սէն, Սիվա պիւթխանէսինին վիրանէլէրի իչէրիսինտէ օլտուղուն զէման, իւչիւնճիւ պիրլիքտէ տէյի՞լ մի իտինիզ:

—Էվէթ, հալ պու քի, Սէթօր տէրին պիր ույգուտա տալմըշ իտի:

—Ֆագաթ Գաղլին ույգուսու տախի, Սէթօրուն ույգուսու գատար տէրին օլամա՞զ մը:

—Պէն քէնտիսինէ սուալ իթտիկիմտէ, տալա ուեանըգըմ, տայիմա պիզի պէքլէմիշ օլտուղունու իղրար իթտի:

Ճօն Մալգօն օմուզլարընը սիլքէրէք,

—Ֆիլվագը, սէն պէնի թէաճճիւպտէ պըրագըեօրսուն, -տէտի, -զէվալլը չօճուգ պիլմէնէրէք եալան սէօյլէմիշ տիր, վէ պէն զանն իտէմ քի, սէն պու չօճուղու թագնիգ իթմէք իչին, չահատէթինի թալէպ իտէսին: Պիչարէ ունանըգ տուրուեօրում զաննըյլա, ույգուտա տալմըշ: Սանա վէ Սէթօրա թէէսսիր իտէն րուհ, օնա տախի թէէս-

սըր իմիշ տիր ։ Պէն Գաչիլի թանըրըմ, մէրհում ղանէէթ սահըպ, վէ տօղրու սէօզլիւ պիր չօճուգ տուր ։ Տիւնեատա հիչ պիր շէյ եօգ տուր քի, պէնիմ օնա օլան էմնիյէթիմի մահվ իտէպիլսին ։

Ճօրճ, պու սէօզլէրէ խիկեաթ օլարագ, մուվաֆֆագաթ ալէամէթի կէօսթէրտի ։

Բէտէր իլէ իպի էվլատ պէյնինտէ օլան մուհավէրէ, տէվամ իթմիշ իսէ տէ, պու մուհավէրէնին մաատէլէրի, ինչպու Նագլինէթէ այիտ օլմատըգլարընտան, անլէրի սիւքիւթլէ կէչէրիզ ։

Ֆագաթ, պունտան սօնրա կէլէճէք հիքեաէ հագգընտա մալումաթ օլմագ իչիւն, լազըմէտէն կէօրիւնէն պազը մուխթասար էյզահաթը պուրատա զիքր ու պէեան իտէրիզ ։ Շէօյլէ քի, Մաղդօն սիլսիլէսի, Ինկիլթէրրանըն ղաեէթ գատիմ վէ մէշհուր ասըլզատէկեանընտան օլուպ, վագթիյլէ պիւյիւք վարիտաթա մալիք իտի ։ Սըր Ճօնուն բէտէրի Հարրի Մաղդօն, բէտէրինտէն միրաս գալան սէրվէթի սահէսինտէ, րէֆահը հալ իլէ եօմիւր կէչիրմիշ, վէ պիր չօգ կիւզէլ ամ քէօշքլէրինէ, վէ ալէա ճինս վէ միւթէատտիտ պէյգիրլէրէ, վէ զազար սիւրիւճիւլէրինէ, վէ չուհատար վէ սէյիսլէրէ մալիք օլմուշ, վէ պիր թագըմ ասըլզատէկեանա միւքէմմէլ զիեաֆէթլէր վիրմիշ տիր ։ Մէրհում ախլէագ կիւզէլլիկինտէն մահրում օլուպ, ֆագաթ վիճտան կիւզէլլիկինէ մալիք պուլունտուղունտան, պու սահէտէ զէնտօսթլուգ տախի իտէրէք, Նիհայէթ զէվճէսինի էլէմ ու քէտէր իլէ էճէլէ գուրպան սալմըշ, վէ արթըգ օնտան սօնրա իխթիարիկի կիպի, սէրպէսթ հարէքէթ իտէրէք, գըրգ սէքիզ եաշընա կիրմիշ օլտուղու հալտէ, Նիհայէթ, Տըրրի Լան թէաթրօսու աքթրիսլէրինտէն պիրիսիլէ օլան ալէագատընտան տօլայը, բագիպլէրէ վուգու պուլան տուէլլօտա վէֆաթ իթմիշ տիր ։

Մէրհում, վէֆաթ իթտիկի վագըթ, պիր միգտար գարըշըգ վարիտաթ իլէ հէնուզ օն իքի եաշընա վասըլ օլմուշ պիր էվլատ պըրագմըշ իտի ։

Ջօնուգ, Էթօն մէքթէպինէ գօնուլուպ, տահա մէ-

քիլլէրի տախի միւթէվէֆֆանըն իշլէրինի րույէթէ պաշլամըշլար տըր ։

Իշպու տավա վէքիլլէրի օլան էֆէնտիլէրին նէ եօլտա իշ կէօրտիւքլէրի մալիւմ տիւր ։ Պունլարըն կէօրտիւքլէրի իշ, Ֆրանսատա նասըլ իսէ, Ինկիլթէրրատա տախի էօյլէ տիր ։

Շէօյլէ քի, իշլէրի րույէթ իթմէք պէհանէսիյլէ, պօզուլար վէ գարմագարըշըգ իտէրլէր, վէ չօգ տէֆա միւթէվէֆֆանըն պըրագտըղը վարիտաթընտան պիր միգտար հիսսէ քէնտիլէրինէ չըգարմագ պէհանէսիյլէ, թէքմիլ վարիտաթա միւթասարրըֆ օլուրլար ։

Նասըլ քի պու սըրատա տախի տավա վէքիլլէրի օլան էֆէնտիլէր, պիր թագըմ տավալարտան, մուհաքէմէլէրտէն, լայիհալարտան, վէ արզուհալլարտան վէ թաթիլ վագըթլարընտան, վէ գարընլարընը էվէլէճէք գատար տօեուրտուգտան սօնրա, հէր ուճունտան կէմիրտիւքլէրի քէմիկի արթըգ թէրք իտիպ, մուհասէպաթ վէ մէսալիհին իքմալ իտիլմիշ օլտուղունու պէեան իթմիշլէր տիր ։

Պու սուրէթլէ, սէնէվի իւչ եիւզ պին ֆրանգ իրատը միւթէճավիզ օլան պիր վարիտաթտան, Ճօն Մաղդօնա ճիւզի պիր իրատ, եանի օն իքի պին պէշ եիւզ ֆրանգ, վէ միւլք օլարագ, եալընըզ Նօրթօնպէրլընտտա վագը Անէզպէրի չիֆթլիկի գալմըշ տըր ։ Վագըա, մէզքիւր իգամէթկեահ կիւզէլ, վէ չայեանը թէմաշա իսէ տէ, գըյմէթի բէք ճիւզի տիր ։

Ինկիլթէրրատա սէնէվի օն իքի պին պէշ եիւզ ֆրանգ պիր իրատ, պիւսպիւթիւն ֆագըրլըգ տիմէք տէյիլ իսէ տէ, րահաթ եօմիւր կէչիրմէքլիկէ ալըշմըշ օլան պիր ասըլզատէ իչին տէ պիւյիւք պիր մէսլագ տիմէք տէյիլ տիր։

Ճօն Մաղդօն, միւքէմմէլ տուրէթտէ իքմալը ֆիւնուն իտէրէք, մէքթէպտէն չըգտըգտան սօնրա, քէնտիսինէ պիր իշ ինթիխապ իթմէքլիկէ պաշլատըգ, նիհայէթ հարիճիյէտէ գարար գըլտը ։

Մէրհում, հայիզ օլտուղու իսիմ սահէսինտէ, սահիպ սէրվէթ պիր գըզ իլէ էվլէնէպիլիր, վէ պէօյլէլիքլէ սէր-

յէթինի թէքրարէն իպգա իտէպիլիր իտի ։ Ֆագաթ Ճօն Մալտօնուն ֆիքրինճէ էօյլէ պիր թասավվուր ասլա վագի օլամազտը, զիրա մէրհում, պիր սուրէթի գավիէ վէ մագպուլթէյտէ, կէնճ պիր գըզը ալէյտա իթմի. վագըա մէզպուրէ պու ալէյտանը լայըգ իտի իսէ տէ, գէնտիսինին կիւզէլլիկինտէն, տիրայէթինտէն վէ ֆազիլէթինտէն պաշգա, հիչ պիր ճիհէզի եօգ իտի ։ Հէր նէ հալ իսէ, Ճօն մէրհումէ իլէ թէզվիճ իտէրէք, պիրի Ճօրճ վէ տիկէրի Էտվարտ նամընտա իքի էվլատը տիւնեայա կէլտի, վէ կէնճ զէվճէսինին պիրտէն պիրէ էօլիւմ բէնչէսինէ տիւշտիւկիւ կիւնէ գատար, մէրհում սաատէթի հալ իչինտէ իմրարը էվգաթ էյլէտի ։

Մէրհում, շու ագիմ ֆէլաքէթէ տայանամազ, վէ էօմրիւնիւ զայը իթմէսէ պիլէ, ագլընը զայը իտէր տէնու զանն օլունուր ։

Ֆիլվագը, Ճօն Մալտօն, մէյուսիյէթինտէն նաշի ատէթա տիվանէ օլմագ րատտէսինէ կէլտիկինի պիզզաթ հիս էյլէտիկի հալտէ, պիր էյեամ գէնտի սէվկիլիսի իլէ ահրէթտէ պիրլէշմէք իւզրէ, գէնտինի էօլտիւրմէքլիկի տիւշիւնմիւշ իսէ տէ, մուախխարէն բէտէր օլտուղունու տէրխաթըր իտէրէք, եաշամագլըղա գարար գըլտը, վէ շու վազիֆէսի տույղուսու, ֆէվգէլատէ միւհթաճ օլտուղու գուվվէթի գէնտիսինէ իթա էյլէտի ։ Մէրհում պու գարարը վէրտիկինտէ, «Էվվէթ, էվլատլարըմ իչին եաշայաճաղըմ» տէտի ։

Պինաէնալէյհ, պուլունտուղու մէմուրիյէթտէ զիեատէ իահիշլէ չալըշմաղըղա պաշլատը, վէ ալ վագըթտա, մալիք օլտուղու էվսաֆը մէմտուհէսիյլէ, միւսթահագգ պուլունտուղու ֆէվգէլատէ շան ու շէօհրէթի գազանտը ։

Պիր կիւն գէնտիսինէ, Հինտ շիրքէթի մէճլիսի իտարէսի թարաֆընտան, Պէնկալէ շէհրինին պիւյիւք հագիմլիք մէմուրիյէթի թէքլիֆ օլունտու ։

Իֆաէ խիտմէթ իչին Հինտիսթանա կիտէնլէրէ, մէզքիւր շիրքէթ թարաֆընտան նէ պիւյիւք միւքաֆաթլար վէրիլտիկի մալիւմ տիր ։

իմտի, Ճօն Մալտօն, մէզքիւր թէքլիֆի գապուլ իթտիկինտէ, պիր գաչ սէնէ զարֆընտա էվլատլարընա միւքէմմէլ պիր սէրվէթ հազըր իտէճէկինի տիւշիւնէրէք, թէքլիֆի մէզքիւրու գապուլ իթտի, վէ Հինտիսթանըն մէրքազ իգլիմի ալթընտա Էվրօպալըլարա պէքլէհէն վէ չօգ տէֆա միւհլիք օլան մուխալիֆ հավալարը ասլա խաթըրընա կէթիրմէյէրէք, վէ Ճօրճ իլէ Էտվարտ մէքթէպէ գօյարագ, գէնտիսի Հինտիսթանա ազիմէթ էյլէտի ։

Մէրհում օն սէնէ սօնրա, տօղուտու վաթանը վէ էվլատլարընը թէքրարէն կէօրմէք արզու իտէրէք, պիր գաչ մահ մէզունիյէթ թահսիլիյլէ, Ինկիլթէրրայա կէլտի ։

Օլ էսնատէ մէրհումուն պիւյիւք էվլատը Ճօրճ եիկիրմի իքի, վէ Էտվարտ օն տօգուզ եաշընտա օլուպ, իքմալը իւլում իտէրէք, իքիսի պիրլիքտէ Աեէտպէրնէքի քիւչիւք չիֆթլիքլէրինտէ, ռէֆահը հալ իւզրէ իմրարը էվգաթ էյլէմէքտէ, վէ ռէտէրլէրի սահէսինտէ, ավ իչին սէքիզ քէլլէ, վէ իչ պէյկիրէ մալիք պուլունմագտա իտիլէր ։

Ճօն Մալտօն ալթը այ գատար էվլատլարը եանընտա սաատէթի հալ իլէ վագըթ կէչիրտի, վէ պունլարը դանէթլէ կիւզէլ վէ պիւյիւմիւշ կէօրէրէք, ֆէվգէլատէ պիր մէսրուրիյէթ հիս էյլէր, վէ գէնտու գէնտունէ թէշէքքիւր իտէր իտի ։ Պունտան պաշգա, էվլատլարը գէնտիսինի սէվմէքտէ օլտուգլարընը անլար իտի ։

Մուֆարագաթ զէմանը կէլտիկինտէ, մէրհումուն իքի էվլատը տախի, պէտէրլէրինտէն ասլա այրըլմագ իսթէմէնէրէք, պէրապէր կիթմէք իսթէտիլէր ։

Ճօն Մալտօն միւթէէսսիր օլարագ, պիր էյեամ էվլատլարընըն թալէպինէ մուվաֆագաթ պիլէ, «Էվվէթ, սէվկիլի էվլատլարըմ, պիզ պիրպիրիմիզտէն պիր տախի այրըլմայաճաղըզ, վէ սիզի պիրլիքտէ կէօթիւրէճէկիմ» տէտի ։

Ֆագաթ, մուախխարէն Հինտիսթանըն վէխամէթի հավասընը, իլէլի սաիրէսինի, վահշի հայվանլարընը, վէ նէրլի էհալիսինին էճնէպիլէրէ օլան ատավէթլէրինի միւ-

լաճաղա խանըմ.ք, իքի էվլատըմը պիրտէն կէօթիւրմէք իսթէմէտի, վէ իմտայի ճէվապը,

—Իքինիզտէն հայընըզ պիրինիզի պիրլիքտէ կէօթիւրմէքլիկէ րազը օլուրում, ֆագաթ օլ պիրինիզ, ինկիլթէրրատա գալաճագ տըր, —տէտի:

—Բէք ալէա, —ճէվապ վէրտի Ճօրճ, —իմտի մատամ քի պիւյիւք պէնիմ, սիզին իլէ պէրապէր պէն կէլմէլիյիմ:

—Լաքին նէ՞ իչին սէն կիտէսինտէ, պիրատէրին կիթմէսին, —սիւալ իթտի Նօվարտ, —պու պիւյիւք պիր հագգսըզլըգ տըր, չիւնքի սիննին քիւչիւք օլմասընտա պիր պէյիս եօգ տուր:

Պու միւպահասա սօնու պըլմախաճագ սուրէթտէ թէմտիտ օլալիլիր իտի, վէ Ճօն Մալգօմ իքի էվլատլարը պէյնինտէ քէնտիսի ինթիխապը իճրա իթմէաէճէկինի պէեան իթմիշ օլտուղունտան, մէրգումուն իքի տէլիգանլըլար միւշքիւլաթը հալլ իչին, գուրա քէշիտէսինէ գարար վիրտիլէր:

Գուրա քիւչիւկէ իսապէթ իտէրէք, Նօվարտ քէմալի մէսրուրիյէթլէ,

—Սէվկիլիւ բէտէր, —տիմէք տիր քի, պէն սիզէ ըֆագաթ իտէճէկիմ, պէն սիզտէն այրըլմախաճագըմ, —տէտի:

Ճօրճուն կէօզլէրի ըսլանտը:

—Էվլատըմ, —պէեան իթտի Ճօն Մալգօմ, մէրգումուն իքի էլլէրինի թութարագ, —սապըրլը վէ ճէսուր օլ, չիւնքի սէն տախի ուզուն միւտտէթ ինկիլթէրրատա գալմախաճագսըն:

—Պու պապատէ սէօզ վէրի՞րմիսինիզ, —տէտի Ճօրճ պիր արզու իլէ:

—Էվվէթ:

—Էյ պու սէօզիւնիւզ չաբուգ սուրէթտէ իճրա օլունաճա՞գ մը տըր:

—Պիր թէէմմիւնաթ թահսիլ իտէր իթմէզ իճրա իտէճէկիմ տիր:

—Ցագաթ նէ՞ կիպի թէէմմիւնաթ:

—Շու քի, պապամըմ Հինտիսթանըն հավասը վէ ատաթը ճէտիտէսի, պէնիմճէ իմթիզաճ իթտիքլէրի կիպի, պիրատէրին Նօվարտըն սըհհէթ վէ վիճուտի իլէ տախի իմթիզաճ իտէրլէ՞ր մի:

Մէզքիւր մէնզարէտէն իքի կիւն սօնրա, Ճօն Մալգօմ քիւչիւք մախտումի իլէ պիրլիքտէ Հինտիսթան չիրքէթինին սէֆինէլէրինտէն պիրիսինէ րաքիպ էն, վէ միւսայիտ պիր հավա իլէ, ինկիլթէրրատան հարէքէթ իթտի:

—Ճօրճ, բէտէրինին վատը իւզէրինէ պիր ազ միւթէսէլլի օլարագ, Աևէզպէրիտէքի քիւչիւք չիֆթլիկինէ չէքիլտի, վէ քէօյլէրտէ սաքին օլան զէնկինլէրին եօմիւնէ միւշապիհ պիր եօմ կէչիրմէկէ պաշլատը, վէ կիւնտէ պիր գաչ սաաթ բէտէրի թարաֆընտան կէօնտէրիլէն քիթապլար իլէ Հինտ լիսանընը թահսիլէ չալըշըր իտի:

Գէօյլէճէ ալթը սէնէ կէչտի: Իշպու ալթը սէնէ զարֆընտա, Ճօրճ Մալգօմ քէնտի սարըգ խըտմէթքեարը օլան Սմթօր իլէ պիրլիքտէ, պիր գաչ տէֆա Լօնտրա, վէ պիր տէֆա տէօրթ պէշ այ գատար Ֆրանսա սէյահաթ իտէրէք, պիր թարզ իւզրէ կէչիրտիկի եօմիւ թէպտիլ իթտի:

Հէր այ, հէման մունթազամ պիր սուրէթտէ, Ճօրճա, եա բէտէրինտէն վէ եախօտ պիրատէրինտէն բօսթա իլէ պիր մէքթուպ կէլիր իտի: Մէքթուպ կէլտիկի կիւն, Ճօրճ Մալգօմ աշուրի սէվինճ իչինտէ օլուպ, ալա ավա կիթմէքլիկի վէ եախօտ պէյկիրէ պինմէքլիկի տիւշիւնմէզ, վէ նիչէ սաաթլար, քէնտի սէվկիլիլէրի թարաֆընտան եազըլան սահիֆէլէրի օգումագլա կէչիրիր իտի:

Պիր սապահ, թամ ալթընճը սէնէնին նիհայէթինտէ, Ճօրճ Մալգօմ ավա կիթմէք իւզրէ օլուպ, հաթթա ավ քէօբէքլէրի հազըր իտիլմիշ, վէ հայվանը պիլէ պինէք թաշընա եանաշտըրըլմըշ օլտուղու հալտէ, պիրտէն պիրէ Սմթօր, էլինտէ պիր մէքթուպ սալլաևարագ, էֆէնտիսինին օտասընա կիրիփ,

—Էֆէնտիմ, եինէ սիզէ կիւզէլ պիր խապէր, եանի,

աշաղըտան բէտէրինիզտէն վէ պիրատէրինիզտէն պիր մէքթուպ կէթիրտիմ, -տէտի ։

(Աշաղըտան տիմէքլէ, Հինտիսթանը քէպիրտէն տիմէք իսթէր իտի ։)

ՍԸՐ ՃՕՆ ՄԱԼԳՕՆՈՒՆ ՍԸՐՐԸ

Ճօրճ, էվվէլճէ հիսս իթտիկի պիր տույղուտան թահրիգ օլունարագ, գալպինին չիտտէթլէ վուրտուղունու հիսս էյլէտի ։

—Բէտէրիմ Թարաֆընտան տըր, -տէտի, մէքթուպուն միհրինի վէ զարֆընը եըրթարագ ։

Մէզքիւր մէքթուպ գըսսա օլուպ, տէլիգանլը պունու օգուր օգումազ, չէհրէսինտէ վէ կէօզլէրինտէ ֆէվգէլատէ պիր մէսրուրիէթ միւշահէտէ օլունտու ։

Պու արալըգ Սթօբ էֆէնտիսինին օտասընտա պուլունուպ, կէօզլէրի էֆէնտիսի իւզէրինէ ատֆ օլունմուշ օլտուղու Թագտիրտէ, մէրագլը վէ սապըրսըզլըգլա պէքլէմէքտէ իտի ։

—Ա՛, -պաղըրտը մէրգում, քէնտի հուզուզունու Թանըեան պիր էհմիէթլի խըտմէթքեարըն, չայեանը հիւրմէթ Թէքլիֆսիզլիկլէ, -եա պէն ալտանըեօրում, վէ եախօտ զաթը ալինիզ, սաատէթպախշ պիր խապէր ալմըշտասընըզ։

—Ալտանմաեօրսուն, պէնիմ եիկիտ Սթօբում, -ճէվապ վիրտի Ճօրճ Մալգօն, -ալտըղըմ խապէր քեաֆֆէյի խապէրլէրտէն զիեատէ սաատէթպախշ տըր, վէ զաթէն չօգտան պէրու պու խապէրէ պէքլէմէքտէ իտիմ։

—Էֆէնտիմ, զաթը ալինիզէ պիր չէյ սիւալ իթմէքլիկիմէ միւսաատէ պուեուրու՞րմուսունուզ ։

—Մէսրուրիէթիմին սէպէպինի՞ մի սիւալ իտէճէքսին ։ իմտի, էկէր սիւալ իտէճէկին չէյ օ իսէ, պիլմիշ օլ քի, պիր գաչ հաֆթաեա գատար բէտէր վէ պիրատէրիմէ գավուշաճաղըմ ։

—Սըր Ճօն իլէ սըր Էտվարտ Ինկիլթէրրաեա աւտէ՞թ մի իտիեօրլար, -սիւալ իթտի չիտտէթլէ օտա խըտմէթքեարը ։

—Խա՛եըր, -ճէվապ վիրտի Ճօրճ կիւլիւմսէեէրէք, -պիզ օնլարը պուլմաեա կիտէճէյիզ ։

Սթօբուն չէհրէսի սէվինճ իչինտէ իքէն, պիրտէն պիրէ մահզունիյեէթ քէսպ իտէրէք,

—Հինտիսթանը քէպիրէ՞ մի, -բէրէլէտի ։

—Էվվէթ, Պէնարէսէ, նէ՛ կիւզէլ սէյեահաթ ։

Սթօբ, ճէվապ վիրմէեիպ, պաշընը էյտի ։

—Աճա՛յիպ, -պէեան իթտի Ճօրճ, -զաննըմ իտէրսին քի շու ազիմէթ սէնի մահզուն գըլըեօր ։

—Խա՛եըր, ասլա մահզուն գըլմաեօր, -մըրըլտանտը Սթօբ, -ֆագաթ, պէօյլէ պիր խապէր վիրուտինի օլ տէրէճէ մէմուլ իթմէեօր իտիմ քի . . . ։

—Տիմէք տիր քի, անսըզըն խօշ պիր սուրէթտէ սէնին Թէաճճիւպինի մուճիպ օլտու ։

—Շիւբհէսիզ, էֆէնտիմ, հալ պու քի, պիզ պուրատա բէք ռահաթ իտիք ։

—Հինտիսթանտա տահա զիեատէ ռահաթ օլաճաղըզ, զիրա օրատա բէտէր վէ պիրատէրիմի պուլաճաղըզ։

—Էֆէնտիմ, պէնտէնիզ պունուն մուղայիրինի իստաիթմէեօրում, լաքին կիտէճէկիմիզ եօլ ուզուն վէ Թէհլիքէլի օլտուղունտան պաշգա, տէնիզ գազալարը տախի բէք չօգ վուգու պուլուր ։

Ճօրճ, խըտմէթքեարը իւզէրինէ սէրթ պիր նազարլա պագարագ,

—Էկէր պէնիմլէ կէլմէեէ գօրգուեօրսան, սէնին պուրատա գալմանա քիմսէ մանի օլմազ, -տէտի, -վէ պէն Թէհլիքէտէն գօրգան, վէ սատագաթընըն խալաթընը կէօսԹէրմէք լազըմ կէլտիկինտէ, քէսպի զաֆ էյլէեէն պիր րէֆիգլէ արգատաշլըգ իթմէք իսթէմէմ ։

—Զաթը ալինիզ բէք էյի պիլիրսինիզ քի, -ճէվապ վիրտի Սթօբ քէնտու քէնտուեէ գահրամանի պիր ճահտ իտէրէք, -պէն հէր եէրտէ սիզէ րէֆագաթ իտէճէկիմ,

վէ ասլա սիզտէն այրըլմաեարագ, միթրալեօզ համիլ օլան պիր թօբա, վէ տէնիզ խըրսըզլարընա պիլէ գարշը գօեաճաղըմ :

—Աֆէ՛րին, պէնիմ հիւրմէթլու Սթօբում, իշթէ սէնի պէօյլէ իսթէրիմ :

—Ֆագաթ, էֆէնտիմ, նէ՞ վագըթ եօլա չըգաճաղըզ :

—Գալքիւթթաեա կիտէն Հինտիսթան շիրքէթինին իլք սէֆինէսինէ, վէ օլ պապտէ քէսպի մալիւմաթ իթմէք իւզրէ, շիմտի Լօնտրաեա պիր մէքթուպ եազաճաղըմ, վէ եարընտան թէտարիքաթըմըզա պաշլաեաճաղըզ :

—Պէնիմ թէտարիքաթըմ չապուգ պիթէր, —մըրըլտանըր Սթօբ քէմալի թէեախմինէթլէ, վէ սօնրա օտասըն տըշարը չըգարագ, սըր Ճօրճ իլէ քէնտիսինին եագընտա մուֆարագաթ իտէճէքլէրինի տիկէր խըտմէթքեարլարա պիլտիրտի :

Իշթէ, Ճօն Մալգօնուն էվլատընա եազտըղը գըսա մէքթուպուն սուրէթի .

«Սէվկիլի էվլատըմ,

«Հէր պիր մէքթուպումտա զանէթ միւէսսիր խապարլար իլէ թալէպ իթտիկին խուսուսա, վէ արզ էյլէտիկին արզուլարա մուվաֆֆագաթ իթմէքլիկին վագթը կէլտի : Իմտի, արթըգ սէնին Հինտիսթանա կէլմէքլիկինէ րազը օլուրում, վէ շիրքէթին բօսթա վափօրլարընտան պիրինինէ, պիր ան էվվէլ րաքիպ օլմանը իխթար իտէրիմ: Սէնի կէօրմէյի, վէ սանա սարըլմաեը զիեատէսիլէ արզու իտիեօրում, պունտան պաշգա, սանա տախի իհթիեաճըմ վար տըր :

«Սէվկիլի էվլատըմ, պիր խայլի սէնէլէրտէն պէրու, կիզլի վէ մուգատտէս պիր նիեէթիմ վար տըր: Պիւյիւք վէ թէհլիքէլի պիր իշէ թէշէպպիւս իթտիմ, պիր իշ քի, եալընըզ պէն պիլիրիմ, վէ եալընըզ պէն պաշա չըգարապիլիրիմ:

«Նիեէթիմէ վասըլ օլուեօրում, եախօտ վասըլ օլամատըղըմը զանն վէ մէմուլ իտիեօրում. Ֆագաթ, հասթա ու հիթիեարլըգ մուխաթարալար էթրաֆըմը սարմըշլար տըր,

վէ կէօզէ կէօրիւնմէեէն տիւշմէնլէր, էթրաֆըմըզա նէզարէթ իթմէքտէ իտիլէր: Վէ պիր սաաթ տէյիլ իսէ, տիկէր պիր սաաթ մէճհուլ պիր քիմէսնէ պէնի վուրարագ, գաթլ ու թէլէֆ իտէպիլիր, վէ պիր քէրրէ պէն վէֆաթ իտէճէք օլուր իսէմ, կէրէք շիմտիեէ տէկին եաբտըղըմ, վէ կէրէք պունտան սօնրա եաբաճաղըմ մահվ ու նապէտիտ օլաճագ տըր :

«Հալ պու քի, պու շէյ օլմամագ լազըմ տըր, վէ օլմաեաճագ տըր: Անճագ պիրատէրին Էտվարտ, հէնուզ կէնճ օլտուղունտան, հիչ հաճէթտէ պէնիմ եէրիմէ կէչէմէզ: Իմտի, սէնի պէնիմ եէրիմէ նասպ իթմէք իսթէրիմ, վէ էկէր պէն վէֆաթ իտէճէք օլուր իսէմ, պիր շան վէ իֆթիխար միրաս օլարագ, պաշլատըղըմ ճէսիմ իշի տէվամ վէ իքմալ իթմէքլիկի սանա թէրք իտէճէկիմ, վէ պու սուրէթլէ, Մալգօն սիլսիլէսինին նամը գատիմի ասլա զայի օլմաեաճագ տըր, չիւնքի, պիզ պիւյիւք իշլէր եաբմըշ, վէ իհթիմալ տըր քի, Ինկիլթէրրատա Ինկիլիզ հիւքիւմէթինի գուրթարմըշ օլաճաղըզ:

«Շու մուխթասար իֆատէմտէն անլաեապիլիրսին քի, նէ տէրէճէ սապըրսըզլըգլա սանա պէքլէմէքտէյիմ, չիւնքի իլէրու տօղրու հէր ատըմ ատըղըմտա մուխաթարալար արթմագտա տըր :

«Իմտի, սէվկիլի էվլատըմ Ճօրճ, պիր կիւն էվվէլ պուրաեա կէլ :

«Հէր գանը կիւն վասըլ օլաճաղըն իհթիմալտէն օլուր իսէ, օ կիւնտէն պէտ իլէ, Գալիլ Նամընտա պիր տէլիգանլը Հինտլի, էօմրիւնիւ գուրթարմըշ օլտուղումտան տօլաեը, զանէթ սատըգ վէ մութէշէքքիր օլտուղու հալտէ, պիր թահթըրէվան վէ պազը թահթըրէվանճըլար իլէ Գալքիւթթատա սանա պէքլէեէճէք տիր: Մէրգում ագըլլը վէ ասլա եօրուլմագ պիլմէզ պիր չօճուգ տուր, վէ Ինկիլիզ սէֆինէլէրինին եօլճուլարը իչինտէ, սէնի թէֆրիգ իտէպիլիր: Օ սանա րէհպէր օլաճագ տըր: Պու չօճուղա թէքմիլ էմնիեէթ իտէպիլիրսին :

«Իմտի, չապուգ կէլ Ճօրճ: —Պիրատէրին Էտվարտ վէ

պէն, զաթէն սէնին օյան ճանըմըզը, վէ պիր գաչ հաֆթատան մէսրուրէն վէ քէմալի սէրպէսթի իլէ սանա գավուշմաղ սէվտասըյլա, իհթիրազ իչինտէ պուլունան գալպիմիզի սանա ֆէտա իտէրիզ ։

«Սէնի սէվէն վէ սանա պէքլէյէն,

«ՃՕՆ ՄԱԼԳՍՆ»

Իշպու մէքթուպուն գապուլինտէն սէքիզ կիւն սօնրա, Ճօրճ իլէ Սմօք, Գալկիւթայա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իտէն Լը Բուա ժօրժ նամ պիւյիւք սէֆինէյէ րաքիպ օլտուլար, անճագ զէվալլը Սմօք, գարատա չըգտըղը վագթէ գատար, տէնիզին խաթիֆրալըղընա թութուլմագտան գուրթուլամատը ։

Սէֆինէ տահա հէնուզ եալը դըրըլընա վասըլ օլմաշ իքէն, Գալըն Թըրմալանարագ, տէրունի սէֆինէյէ տախիլ օլտու, վէ քէնտիսինի սըր Ճօրճա թանըթտը ։ Ճօրճ եօրկուն օլտուղունտան, իքի կիւն Գալկիւթատա իսթիրահաթ իթմէք իսթէտի . վէ Գալըն, իշպու թէվգըֆ վագթինտէն պիլ իսթիֆատէ, Ճօրճուն, սալիմէն գարատա չըգտըղընը, վէ եագընտա պէնարէսէ վասըլ օլաճաղընը պիլտիրմէք իչին, մէրգումուն բէտէրի նէզտինէ պիր մուխպիր կէօնտէրտի ։

Տէօրթ կիւնտէն սօնրա, սըր Ճօրճ, հէր տիւրլիւ լէվազըմըյէ թէհիէ իտիլմիշ օլան թահթըրէվանա օթուրտու ։ Սմօք տախի, մալիւմիւմիւզ օլան ուզուն բէրչէմլի զայիֆ պէյկիրէ սիւվար օլարագ, քէրվան եօլա չըգտը ։

Իշպու սէյահաթըն պաշլըճա մուհիմմ ֆըգրասընը պիլտիրմիլիզտէն, մէզքիւր քէրվանըն րիֆագաթ իթմէքլիկէ հաճէթ կէօրմէյիզ ։ վէ գարիունլէրիմիզ, հիքեայէմիզտէ պուլունան էշխասը, քիֆայէթ իտէճէք մէրթէպէտէ պիլտիքլէրինտէն, պունտան պէօյլէ նագլիէթիմիզի տէվամ էյլէմէյի միւնասիպ կէօրիւրիւզ ։

Սըր Ճօն Մալգօնուն տայիրէսի, պունտան էվվէլ զիքրի սէպգաթ իտէն կիւզէլ սէյֆիեէնին ալթ գաթընտա օլուպ, պիր իչ օտասը, պիր պիւյիւք իչ օտասը, վէ պիր եաթագ օտասընտան միւրէքքէպ իտի ։

Իչ օտասընըն հէր թարաֆը, կէօրիւլմէկէ շայեան սուրէթտէ իշլէնմիշ Հինտ գումաշը վէ հալըլարըյլա եօրթիւլիւ օլուպ, տէրունինտէ տախի պաշլըճա մէֆրուշաթ օլարագ, միւքէմմէլ պիր քիւթիւպխանէ, վէ Ինկիլթէրրատան կէթիրիլմիշ պիւյիւք պիր եազըխանէ, պու եազըխանէնին ուզէրինտէ քեաղըտ տէմէթլէրի պուլունմագտա իտի ։

Գաբուլարըն պիրիսի իչէրինտէ, պիր սիլահ գապը ատըր օլուպ, նաղարը տիգգաթը ճէլպ իտէր իտի ։ Մէզքիւր սիլահ գապը տէրունինտէ, ալ իչին ալէթ ինկլիզ սիլահլարընտան պաշգա, հէր չէշիտ գըլըճլար, վէ հէր պօյտա վէ չափտա թապանճալար տախի վար իտի ։ Վէլհասըլ մէզքիւր սիլահ գապը, ատէթա քիւչիւք պիր ճէպխանէ տիմէք իտի ։

Իքի եիւքսէք բէնչէրէ, հէման տայիմա աչըգ օլտուղու, վէ լաքին, աչըգ բէնչէրէ Ջին բէրտէլէրիյլէ, կիւնէշին զիեալարընա գարշը մուհաֆազա իտիլմիշ պուլունտուղու թագտիրտէ, պունլարտան սըր Ճօն Մալգօն իլէ սըր Ճօրճուն պիրլիքտէ պուլունտուգլարը օտաեա հավա վէ այտընլըգ կիրմէքտէ իտի, վէ բէտէր իլէ էվլատ պէյնինտէ վուգու պուլան չու թէսատիւֆ, Ճօրճուն պէնարէսէ մուվասալէթինին ֆէրտասը կիւնիւ իտի ։

Ճօրճ, բէտէրինին իչ տայիրէսի էշիկինտէն իչէրի կիրտիկի էսնատէ, հաքիմ իքի էլլէրինի պաշընա տաեամըշ օլտուղու թագտիրտէ, եազըխանէսի էօնինտէ օթուրմուշ իտի ։

Սըր Ճօն, էվլատընըն աեագ սէսինի իշիտինճէ, պաշընը գալտըրտը, վէ պիր կիւլիւմսէմէ իլէ մէրգումու խիթապ իթտի ։

Ճօրճ, եազըխանէնին եանընա պիր գօլթուգ սանտալիեէսի կէթիրէրէք,

—Բէտէր, —տէտի, —էկէր վագթինիզ վար իսէ գօնուշալըմ,

—Սէվկիլիւ էվլատըմ, վագթիմ օլմագտա սէօ՞զ մի տիր, պիլմէ՞զ մի սին քի, սէնինլէ գօնուշմագ, պէնճէ

ղաեէթ գըյմէթտար պիր մէսրուրիյէթ օլտուղու հալտէ, միւտտէթի մէտիտէտէն պէրու շու իգպալտէն մահրում գալմըշըմ տըր ։

Ճօրճ, բէտէրինին էլինի էօբէրէք, չէօյլէ տէվամ իթտի,

—Պանա եազտըղընըզ մէքթուպ իւզէրինէ գօնուշալըմ,

—Եազտըղըմ մէքթուպ իւզէրինէ՞ մի, -թէքրարլատը Ճօն Մալգօն, սիւալ եօլլու պիր սէտա իլէ ։

—Էվվէթ, էֆէնտիմ, օլ մէքթուպ քի, պանա Ինկիլթէրրայը թէրք իթտիրտի, օլ մէքթուպ քի, տէրունինտէ, սիզին պիւյիւք պիր իշէ պաշլամըշ օլտուղունուզ, վէ պէնի տախի օ իշէ շէրիք իտէճէկինիզ, գարարը սուրէթտէ պէեան իտիլմիշ իտի ։ Շիւպհէսիզ խաթըրընըզտա օլմազ կէրէք տիր քի, մէզքիւր մէքթուպտա, մուխաթարատան վէ շան ու շէրէֆտէն պահս օլունմուշ իտի, վէ պէն իզրար վէ իթիրաֆ իտէրիմ քի, -իլավէ իթտի Ճօրճ պիր կիւլիւմսէմէքլէ, -մուխաթարա վէ շան ու շէրէֆ մասալի, հազըրլըմա ֆէվգէլատէ գուվվէյի ճազիպէ իճրա էյլէմէքտէ տիր ։ Իւզէրիմտէ էօյլէ թահրիք իտիճի պիր էսէր, վէ անլաշըլմազ պիր պիլմէճէ վար տըր քի, Տուվրատան Գալկիւթայա կէլէնէ տէկին, նիճէ կիճէլէր պէնի ուըթմասա տիւշար, վէ ույգուսունտան մահրում գըլմըշ տըր ։

—Տիմէք տիր քի, շու հալտէ, մէզքիւր էսրարա վէ պիլմէճէյէ, պիր ան էվվէլ վագըֆ օլմագ իսթէեօրսուն ։

—Զանն իտէրիմ քի, պու թապիի պիր շէյ տիր ։

—Օ՛, ղաեէթ թապիի տիր, զաթէն պէն սէնտէն շու սապըրսըզլըգ հալինի պէքլէեօրտում, վէ հաթթա իզրար իտէրիմ քի, էկէր պու խուսուստա սօվուգ վէ պիլա վագըֆէ տավրանսա իտին, պունտան տօլայը քէմալի թէէսսիւֆլէ թէաճճիւպ իտէճէք իտիմ ։

—Իմտի, կէօրիւեօրսունուզ պէտէր էֆէնտի քի, պէնիմ վազիֆէսիզլիք վէ սօվուգ մուամէլէմտէն գօրգաճագ հիչ պիր սէպէպինիզ եօգ տուր, վէ սիզին էսրարընըզը պանա թէպլիղ իտէպիլիրսինիզ ։ Իմտի, սէօյլէեին . . .

վէ չաբուգ սէօյլէյին . . . զիրա, սիզի պէքլէեօրում ։

—Սէվկիլի էվլատըմ, տահա պէքլէմէք լազըմ տըր, -տէտի Ճօն Մալգօն ։

—Պէքլէմէ՞ք մի, -թէքրարլատը Ճօրճ, քէմալի մէյուսանէ պիր սէտա իլէ ։

—Էվվէթ, հէմ սապըրլը օլմալըսըն, զիրա, մէրագըն պու կիւն թէսքին իտիլէմէզ ։

—Ֆագաթ նէ՞ իչին ։

—Իշ ահվալինին խօտբէսէնտլիկի իչին ։

—Նէ՞ տիմէք իսթէրսինիզ ։

—Շունու տիմէք իսթէրիմ քի, Նասըլ քի պիր մուհարրիր, պիր հիքեաէ եախօտ պիր թէաթրօ օեունու գալէմէ ալտըղընտա, անըն պայը միւխթէլիֆ ճիհէթլէրինի իքմալ իթմիշ օլտուղունտա զաննը գալի հասըլ իթմէտիքճէ, մէզքիւր թէէլիֆքէրտէսինի էնզարը ամմէյէ արզ իթմէք իսթէմէզ իսէ, էօյլէ տէ պէն թէշէպպիւսիւմիւն թէֆէրրուաթընը սըրասընտա գօյմատըգճա, վէ թէքմիլինի իքմալ իթմէտիքճէ, մէզքիւր թէշէպպիւսիմանա թէրք իթմէք իսթէմէմ ։

—Աճա՛յիպ, պիր պապա էվլատընտան սըրըրընը սագլա՞ր մը ։

—Նէ՞ իչին սագլամազ, չիւնքի, էվլատըմ պէնի տինլէտիկինտէ, պէնիմ հաքիմիմ օլաճագ տըր. պու հալտէ էվլատըմըն հազըրլըմա թէաճճիւպինի տավէթ իթմէքլիկի, պիւյիւք իշ եէրինէ գօյում ։

—Սիզ բէք ալէա պիլիրսինիզ քի, հազըրընըզտա թէաճճիւպ վէ թէհայյիւրիւմիւ զաթէն էվվէլինտէն գազանմըշըընըզ տըր ։ Չիւնքի, սիզին հէր եարտըղընըզ վէ եարաճաղընըզ, հէմ պիւյիւք վէ հէմտէ կիւզէլ տիր ։

—Շու էմնատէ սէնին գալպին տիր քի, սէօյլէեօր, հալպու քի, պանա լազըմ օլան, էվլատըմ թէաճճիւպ վէ թէհայյիւրիւ տէյիլ տիր ։ Պանա լազըմ օլան, ագըլանէ վէ միւլահազալը պիր րէյ տիր ։ Իմտի, միւրատըմ պու րէյի իսթիհսալ իթմէք՝ տիր ; վէ իշթէ պու սէպէպտէն սըրրըլարըմը կիզլէմէքտէյիմ ։

—Լաքին, բէտէր էֆէնտի, եազտըղընըզ մէքթուպ-տա պու եօլտա տիւշիւնմէմիշտինիզ տիր :

—Օրասը սահիհ տիր :

—Իմտի, նա՞սըլ պու պապտէ օլան էֆքեար վէ թա-սավվուրաթընըզ պու տէրէճէ թէպտիլ օլունմուշ տուր :

—Զիրա քի, մէքթուպումու կէօնտէրտիքտէն սօնրա, ի-լէրուէ տօղրու պիւյիւք պիր ատըմ ատըմ : Եանի, թէ-շէպպիւսիւմ մէմուլիմ ղայրի պիր սուրէթտէ քեափի թա-րագգը իթմիշ տիր : Արանըզ, վէ էյտէ խատիրօրում տէ-եու ղանն էյլէտիկիմ սըրատա, պէլքի եիկիրմի տէֆա ալ-տանտըղըմ շու գալթի սըրրը, պու տէֆա էլիմտէն գուր-թուլամայաճագ տըր, վէ իշթէ ճօրճ, պիր քէրրէ մէզ-քիւր սըրրը էլէ կէչիրիր իսէմ, քեափի մուվաֆֆագըյ-եէթ վէ փիւթուհաթ իթմիշ օլաճաղըմ: Իմտի մադամա-մէ կէլիյօրում, վէ անէ եէթիշիյօրում ;

Ճօն Մալգօն պու սուրէթլէ թէքէլլիւմ իթտիկի սըրա-տա, սէսի ախիրէմէքտէ, վէ պիր նէվի բարլագլըգ, էն-լի անլընըն էթրաֆընտա բարլամագտա իտի :

—Սէվկիւլիւ էվլատըմ, -տէյամ իթտի խիթիպէար, -շան ու շէրէֆէ սէնինլէ պիրլիքտէ հիսսէտար օլաճաղըմ, լա-քին սօն ճահտը եալընըզ քէնտիմէ սագլամագ իսթէրիմ:

—Եանի, -մըրըլտանտը ճօրճ Մալգօն, -սէն պէնի մու-խաթարատան սագընմագ նիյէթինտէ պուլունուեօրսուն ;

Հալ պու քի, սէվկիւլիւ բէտէր, սիզէ խապէր վէրիրիմ քի, թէհլիքէ օլմասընտա, շան ու շէրէֆ իսթէմէմ :

Հաքիմի քէպիր էյլէրինի, ճօրճուն սաչը վէ կիւզէլ պաշը իւզէրինէ գօեարագ,

—Օ՜հ, թէէմին օլ, սէվկիւլիւ էվլատըմ, -տէտի, -սա-նա սըրըլարըմը թէպլիղ իթտիկիմ սըրատա, իշին սօնու գաթիէն ալընմըշ օլմաեաճագ տըր, վէ սէօզ վէրիրիմ սանա քի, տահա բէք պիւյիւք մուխաթարալար պուլու-նաճագ տըր :

—Պէնտէ էօյլէ օլմասընը իսթէրիմ,

—Շիմտի մէմնուն օլտո՞ւն մու :

—Հի՛չ տէյիլ իտէ, մութէէսսիֆ օլտում ;

—Տիմէք տիր քի, սաղ իլէ պէքլէնէճէքսին :

—Էվվէթ, չիւնքի հէր հալտէ պէքլէմէք լազըմ տըր, լաքին, Ալլահ վիրէ տէ, չու պէքլէմէքլիք չօգ ուզուն սիւրմէսէ իտի :

—Սէնի սապըրսըզլանմագլըղը վար իտէրիմ, վէ պու կիւնտէն իթիպարէն սէնտէն պիր մահ թալէպ էյլէրիմ:

—Տիմէք պիր այտան սէօյլէնէճէքսինիզ :

—Էվվէթ :

—Հէր շէյի՞ մի :

—Էվվէթ :

—Պու կիւնտէն պիր աեա գատար հէր նէ սախի օլ-սա, վէ հաթթա շու էմսալ մէմուլ իթտիկինիզ իսմի տախի պաշա չըգմասա, եինէ վատինիզտէ պուլունաճագ-սընըզ, տէյի՞լ մի :

—Էվվէթ :

—Բէք ալէա, բէտէր էֆէնտի, սէօզինիզի գապուլ էյլէրիմ, վէ պիր այտան կիւնիւ կիւնիւնէ կէլիպ, «իշթէ կէլտիմ, վէ սիզի տինլէեօրում» տէեէճէկիմ :

ՐՈՒԽՍԱ ԹԷՔՐԱՐԷՆ ՊԱՇԼԱՐ

Բէտէր իլէ էվլատ մուսահէպինտէ վուգու պուլան մէզ-քիւր մուլագաթըն ֆէրտասը կիւնիւ, ճօրճ Մալգօն ագ-շամ թաամընը ֆամիլեասը իթտիքտէն սօնրա, սէյֆի-նէյտէն պիր ճիւզի ուզագլըղը պուլունան Պէնարէսէ տօղ-րու ուզանտը :

Էախուտ, օլ կիւնիւ պէյկիրլէ ուզուն պիր եօլճուլուգ խաէրէք, եօրկուն օլտուղունտան, պիրատէրինէ րէֆագաթ իթմէմէքտէ իտի :

Վագտա կէճէ իտի իսէտէ, հատտ ու հիտտալըզ եըլ-տըզլարըն զիեասը, կէճէնին գարանլըղընը պիր տէրէճէ այտընլաթմագտա իտի : Հավա մուլայիմ օլուպ, խաֆիֆ եէլ ագաճլարըն թէրէլէրինտէն խաէ, ալա րիւզկեար հուպուպ իթմէմէքտէ իտի : Շու էմնատէ ուզագտան, իմճէ պիր

սէսլէ պիր Հինտիսթան շարգըսը թէրէննիւմ իտիյօրտու, վէ քիւչիւք պիր տավուլուն մէզքիւր շարգըյէ հէմահէնկ իթթիպաը իշիտիլմէքտէ իտի :

Ճօրճ Մալգօմ, պաղչէտէն տըշարը չըգըպ, վէ գարշըսընա ուզանան գարանլըգ, չուգուր պիր եօլտան եիւրիւմէկէ պաշլատը քի, մէզքիւր եօլտա տալլարըն մահամուլ օլարագ, մէյվէսի օլան գայըն քէմէր, օրթալըղը տահա զիյատէ գարարթմըշ իտի :

Մէրգում Ճօրճ, պու քէմէրլին ալթընտա հէնուզ պիր ատըմ ատմըշ իքէն, եէշիլլիքտէն եարըլմըշ տիվարըն արասընտան, ուզուն պօյլու պէեազ պիր կէօլկէ զուհուր իտէրէք, արգասընտան կէլմէյէ պաշլատը : Ճօրճ, պունու, պիր տէֆա տահա Սիվա պիւթխանէսինին վիրանէլէրինտէ պուլունմագլըղը, վէ օ կիճէքի կէօրտիւկիւ րիւեանըն սահիհ օլտուղունա տայիր պէտէրի թարաֆընտան վուգու պուլան խապարըն սահիհ օլուպ օլմատըղընը թէֆէքքիւր իթմէքտէ, վէ տիկէր թարաֆտան մէզքիւր պէեազ կէօլկէնին, զահէթ թէսալիլէ թօբրագա պասմասընտան, պունուն սաղ պիր մախլուգ օլտուղունա տայր շիւպհէ իթմէմէքտէ իտի :

Մէրգում, աղաճ տալլարընըն սըգըլըգ օլմասընտան տօլայը, եըլտըզլարըն զիեասընտան պիր տէրէճէ այտընլըգ հասըլ օլմուշ օլան պիր մահալտէն կէչէճէկի սըրատա, պիրտէն պիրէ տիթրէտի, չիւնքի օմուզու իւզէրինէ պիր էլ գօնուլմուշ իտի :

Ճօրճ, անինտէ արգասընա տէօնտիւ, վէ զաննէթ ուզուն պօյլու պիր կէօլկէնին գարշըսընա տիքիլմիշ օլտուղունու կէօրտիւ : Պու կէօլկէ, օն տէօրտիւնճիւ ասըրտա քէշիշլէրին վէ թէօպէքեարլարըն կիյինտիքլէրի էլպիսէ միսիլլի, պաշտան թըրնագա գատար պէեազ չարշաֆա պիւրիւնմիւշ օլուպ, մէզքիւր չարշաֆըն եարըգը կէօզլէրիյլէ ագզընա կէլէն մահալլի աչըգ իտի :

Ճօն Մալգօմ, օղլունա, տըշարը չըգտըղընտա, եանընա իւչ ագըզլը պիր Հինտ խանչէրի իլէ, իքի թանէ տախի ճէպ թապանճասը ալմասընը իխթար իթմիշ, վէ Ճօրճ

մուճիպինճէ հարէքէթ իթմիշ օլտուղունտան, մէրգում տէրհալ մէզքիւր թապանճալարտան պիրինի էլինէ ալարագ, շիտտէթլէ շէօյլէ սէօյլէտի ,

—Սագըն քէնտինի, զիրա իլէրիյէ սըլահ վար տըր, -տէյու պաղըրտը :

—Սիլահընըզ պիհուտէ տըր, -ճէվապ վիրտի պիր էրքէք սէտասը, ինկիլիզճէ ֆէնա պիր թէլաֆֆուզ իլէ, -պէնտէն գօրգաճագ հիչ պիր սէպէպինիզ եօգ տուր :

—Ֆագաթ, նէ՞ իչին պէնի թէվգիֆ իտիեօրսունուզ :

—Չիւնքի, սիզէ պազը շէյ սէօյլէճէկիմ :

—Նէ՞ կիպի :

—Սիզ, տէրումինտէն տըշարը չըգտըղընըզ սէյֆիհէտէքի հաքիմի քէպիրին էվլատը՞ մը սընըզ :

—Էվվէթ :

—Իւչ կիւ՞ն միւ տիւր Պէնարէսէ վասըլ օլտուղունուզ :

—Էվվէթ :

—Գալքիւթթատան Պէնարէսէ գատար սիզէ րէհպէր օլան, Գաղըլ նամընտա պիր տէլիգանլը Հինտլի՞ մի տիր :

—Էվվէթ :

—Ցիմտէք տիր քի, Ճօրճ Մալգօմ թէսմիյէ օլունան զաթ, սիզսինիզ :

—Էվվէթ, պէնիմ, ֆագաթ սիզին նէ՞ նինիզէ լազըմ, նէ՞ սէպէպէ պանա պու սուալլէրի արզ իտիեօրսունուզ :

Պու սուալ իւզէրինէ պիր տագըգա գատար սուքիւթ հիւքմ իթտի :

Զանն իտէրիմ քի, Ճօրճ Մալգօմուն զարիֆ մուհաւիրի, մէզքիւր մուհաւէրէնէ տէվամ իթմէքլիքտէ պիր կիւճլիւք հիսս իթմէքտէ, վէ աոըլ սէտասը նագըլ քէլամ իլէմէկէ չալըշմագտա իտի: վէ նիհայէթ շու վէճհ իլէ մուհավէրէյի թէպտիլ իթտի ,

—Պէօյլէ տագը իւզէրինտէ պուլունան պիւթխանէտէ կէչիրտիկինիզ ֆուրթունալը կիճէ խաթըրընըզտա՞ մը տըր:

—Խա՛յըր :

—Պիր րիւեա կէօրտիւկիւնիւզիւ տէ խաթըրլա՞մըյօրսունուզ :

Ճօրճ, թէաճճիւպլէ պիր սէս չըգարմագտան քէնտինի թութամայարագ,

—Պիր րիւեա՞ մը, —տէտի, —աճայի՞պ, սիզ պիլիյօ՞ր-մուսունուզ :

—Կէօրիւյօրսունուզ քի, հէր շէյէ մալումաթըմ վար տըր, լաքին ճէվապ վիրին, օ րիւեա խաթըրընըզտա՞ մը տըր :

—Էվէթ, չիւպհէսիզ խաթըրըմտա տըր :

—Է՞յ պու խաթըրըէ սիզին իւզէրինիզէ նէ՞ թէէսիր իշլէթմէքտէ տիր :

—Գալպիմի վուրմագտա տըր :

—Էյէր պու րիւեայը սիզէ թէքրարէն կէօրտիւրմէքլի-կի թէքլիֆ իտէն օլուր իսէ . . . :

—Քի՞մ պանա էօյլէ պիր թէքլիֆ իտէպիլիր, —տէտի Ճօրճ, միւսաահիպինին սէօզլէրինի գաթ իտէրէք :

—Իհթիմալ տըր քի, պէն, —ճէվապ վիրտի մէճհուլ ատէմ, վէ սօնրա, —գապուլ իտէրմիսինիզ, —տէյու իլա-վէ էթտի :

—Ֆէվգէլատէ սէվինճ վէ մէմնունիյէթլէ, վէ տէր-թա տիլանէ կիպի գապուլ իտէրիմ : Զաթէն էն սէվկիլի-լի արզում օ տուր :

—Էօյլէ իսէ, սէնին պու արզուն իճրա օլունաճագ տըր:

—Նէ՞ վագըթ :

—Պու կիճէ :

—Պունուն իչին նէ՞ եափմագ լազըմ տըր :

—Սիզ, Ինկիլթէրրանըն «Ճէնթըլմէն» թապիր օլունան խըթիեարը ֆըրգասընտան տէյի՞լ միսինիզ :

—Էվէթ :

—Օ հալտէ, սիզէ պիր օլունաճագ քեաֆֆէյի շէրա-յիթի գապուլ իտէճէկինիզ իչին, մէզքիւր նամընըզ իւ-զէրինէ սէօզ վէրի՞րմիսինիզ :

—Ֆագաթ, պու շարթլար հագգընտա նէմին վիրմէզ-տէն էվվէլ, օ շարթլարը անլամագլըգ, հէմ հագգըմ, վէ հէմտէ մուրատըմ տըր :

—Բէք ալէա, իմտի, էվվէլ պէ էվվէլ կէօզլէրինիզին

պիր մէնտիլ իլէ պաղլանմասընա մուսաատէ իթմէլիսինիզ :

—Կէօզլէրիմի պաղլամա՞գ մը, —տէտի Ճօրճ :

—Չիւնքի էօյլէ օլմագ լազըմ տըր :

—Ֆագաթ, էկէր պու պիր տէսիսէ իսէ . . . :

—Տէսիսէ՞ մի, սիզ պէօյլէ շէյլէրտէն շիւպհէ իթմէ-մէլիսինիզ, վէ խապաթը տա շու տուր քի, էկէր սիզէ սույի գասըտ օյսա իտի, արգանըզտան կէլիր իքէն, օ-մուզլարընըզա պիր գամա սապլայարագ, վէ սէս չըգար-մանըզա ալա վագըթ վիրմէնէրէք, անիտաէ սիզի գաթլ ու թէլէֆ իտէր իտիմ :

—Սահի՞հ տիր, —տէտի կէնճ Ինկիլիզ քէնտու քէնտու-նէ, շու չուգուր եօլ գանլը իտէրսին քի, գաթլ ու ճինա-եէթ իչին եարըմըշ տըր . վէ պաշտէհու եիւքսէք պիր սէտա իլէ, —բէք ալէա, կէօզլէրիմին պաղլանմասընա րա-զը օլուրում, —տէյու իլավէ իթտի, —տահա պաշգա :

—Պու կիճէ, եիւզիւնիւզիւ աչմաեա ուղրաշմաեաճա-ղընըզ կիպի, նէ՛ եարըն, նէ՛ տէ պաշգա վագըթ կիթտի-կինիզ մահէլլի անլամագլըգա տախի չալըշմաեաճագսընըզ :

—Բէք էյի, պունա տա րազը օլուրում :

—Գարշըսընտա պուլունաճագընըզ եիւզիւ մասքէլի գատընըն քի՞մ օլտուղունու անլամաեա չալըշմաեաճագ-սընըզ :

Ճօրճ Մալգօմ պիր հիտտէթ ալէամէթի կէօսթէրէրէք,

—Նէ՛, եի՞նէ մի եիւզիւ գափալը օլաճագ տըր, —տէ-տի եիւքսէք սէտա վէ աշիքեար պիր մէյուսիեէթլէ :

—Էվէթ, վէ տայիմի սուրէթտէ :

—Մասքէ եիւզիւնտէն հիչ չըգմաեաճա՞գ մը տըր :

—Ասլա :

—Պու պիր ազ կիւճճէ տիր, ֆագաթ նէ՞ չարէ, մա-տամ քի հէր հալտէ պէօյլէ օլմագ լազըմ իսէ, պունա տա րազը օլուրում : Շիմտի սէօյլէյին պագալըմ, շու թիւ-քէնմէզ շարթլարընըզըն սօնու կէ՞լտի մի :

—Խա՛յըր, սօնու կէլմէտի, պիր շարթ տահա վար տըր:

—Էյ օ նէ՞ տիր :

—Շու քի, քիմսէ, նէ՛ րէֆաքէրինիզ, նէ՛ պիրատէրի-

նիզ, վէ նէ՛ տէ խըտմէթքեարընըզ, պաշընըզա կէլէն պու վագըատան խապէրտար օլմայաճագ տըրլար ։

—Պու խուսուստա քիմսէյէ պիր քէլիմէ պիլէ սէօյլէմէմէյէ սէօզ վիրիրիմ ։

—Շայէտ պիրի, կիճէնին պիր գըսմընը սէյֆինէտէն տըշարըտա կէչիրտիկինիզի անլայաճագ օլուր իսէ, ղայպուպէթինիզին սէպէպինի իյզահ իթմէք իւզրէ, պիր վէսիլէ պուլմալըճըքսընըզ տա ։

—Վաատ իտէրիմ ։

—Ֆագաթ, չու շարթլարը հիւմի սուրէթտէ իյֆա իտէճէկինիզ իչին, սարըղատէլիկինիզ իւզէրինէ եէմին իտէպիլի՞րմիսինիզ ։

—Էվվէթ, եէմին իտէրիմ ։

—Բէք ալա, էօյլէ իսէ, հայտէ կիտէլիմ ։

—Աճայի՜պ, չիմտի՞ մի ։

—Էվվէթ, չիւնքի սիզէ պէքլէեօրլար ։ Ֆագաթ, նէ՞ օլուեօրսունուզ, սիզի կէօրէն, թէրէտտիւտ իտիեօրսունուզ զաննէ իտէր ։

—Խա՛յըր, Ալլահ իթմէսին քի թէրէտտիւտ իտէյիմ, անճագ բէտէրիմէ, պիր սաաթտան կէլիրիմ տէեու սէօզ վիրտիմ տէ, չիմտի կիթմէսէճէք օլուր իսէմ, պէլքի իզթիրապընտան էօլիւր ։

—Էօյլէ իսէ, հայտէ սէյֆինէյէ կիտին, վէ բէտէրինիզէ կիճէլէր խայր օլսուն տէյին, տայիրէնիզտէ եաթմաեա կիտէեօր կիպի կէօսթէրին, վէ սօնրա կէլին պէնի պուլուն ։

—Բէք էյի, պանա պիր չարէյէ միւսաատէ վիրմէլիսինիզ ։

—Հայտէ կիտինիզ, չապուգ կէլմէյէ պագըն ։

—Շիմտի գօշ կիպի կիտէր վէ կէլիրիմ ։

Պիր չարէյէ կէչմէզտէն էվվէլ, Ճօրճ Մօրգօն հէման աշգ ու սէվտասը միւշտախըն օլան պիր ֆիքրի չէլիտ իլէ, եէնիտէն չուգուր եօլուն գարանլըգ քէմէրի ալթընտա կիրտի։ Մէրգում ավտէթինտէ, հէմ սէյֆինէնին վէ հէմ պապասը գարուսունուն անախթարլարընը եէտինէ ալտը ։

—Իշթէ կէլտիմ, -տէտի ։

—Էօյլէ իսէ, հայտէ արգամտան կէլին ։

—Լաքին, կէօզլէրիմի պաղլամատընըզ ։

—Պիր ալտան ։

—Նասըլ իսթէրսէնիզ ։

Պունուն իւզէրինէ, պու իքի քիշի պիր քէլիմէ պիլէ թէլաֆֆուզ իթմէքսիզին, պիր գաչ տագիգա գատար պիրլիքտէ վէ սիւրաթլէ եիւրիւտիւլէր ։ Ճիքրի սէպքաթ իտէն չուգուր եօլուն նիհայէթինէ կէլտիքլէրի զէման, պիր հայվան քիշնէմէսի սէտասը իշիտիլտիքէ, գըղղու տուրտու, վէ քէլամա աղազ պիրլէ,

—Հայվանա պինմէք պիլիրմիսինիզ, տէյի՞լ մի, -տէտի ։

—Ինկիլիզ օլտուղում հալտէ, հայվանա պինէպիլմէմէք միւմքի՞ն մի տիր ։ Ֆագաթ, պու սուալի իթմէքտէն մուրատընըզ նէ՞ տիր ։

—Չիւնքի սէտասընը իշիթտիկինիզ հայվան սիզին պինէճէկինիզ տիր տէ․ ․ ․ ․

—Ա՛, հայվանա՞ մը պինէճէկիզ ։

—Էվվէթ ։

—Էօյլէ իսէ, ուզագ կիտէճէկիզ ։

Եապանճը աթէմ ճէվապ վիրմէտի ։

—Ֆագաթ հիչ տէյիլ իսէ, չու գատարընը օլսուն սէօյլէյին քի, -տէվամ իթտի Ճօրճ, -սապահ օլմատան սէյֆինէյէ ավտէթ իտէպիլէճէ՞քմիյիմ ։

—Էվվէթ ։

—Իշթէ պէնտէ պունու պիլմէք արզու իտիեօրտում ։

Ճօրճ իլէ գըլաղուզու պու արա տուրմուշ իտիլէր ։ Մէրգում գըլաղուզ, կիյինտիկի պէեազ չարշաֆ արասընտան էլլէրինի տըշարը չըգարարագ,

—Վարըթ կէլտի, -տէտի Ինկիլիզէ, -ինմէ էյլէյինիզ ։

Ճօրճ իթաաթ իթտի, վէ գըլաղուզ, էյինտէ թութտուղու իրէքլի մէնտիլի մէրգումուն կէօզլէրինէ պաղլատը ։

Գըլաղուզ, Ճօրճուն էյնտէն թութուպ, պիր գաչ ատըմ ալտըգտան սօնրա, զաքէթ եագընտան պիր հայվան քիշնէմէսի վէ աեագ սէտալարը տահա իշիտիլտի ։

—Շիմտի սիզ, ռիւզկեար իլէ կիտէր ալէա ճինս պիր պէյկիրին եանընտա պուլունմագտասընըզ : Սօլ էլինիզի գալտըրըպ, տիզկինլէրինի թութունուզ, պէն իւզէնկիյի սիզէ թութմագտայըմ :

—Իշթէ պինտիմ, —տէտի Ճօրճ, տիզկինլէրի թութուպ, հայվանըն իւզէրինէ աթլայարագ :

Պաթէհու, պէեազ չարշաֆա պիւրիւնմիւշ օլան ատէմ տախի, տիկէր պիր հայվանա ռաքիպ օլարագ, Ճօրճուն պինմիշ օլտուղու հայվանըն պաշլըղընտան թութտու, վէ պօղազտան պիր սէս չըգարըպ, իքիսինէ պիրտէն եօլ վէրտի :

Պունուն իւզէրինէ, մէզքիւր հայվանլար անիտէ սըչրատըլար, վէ եախօտ տահա տօղրուսու ուչմաեա պաշլատըլար, զիրա պունլարըն տէօրթ նալ իլէ ֆէվգէլատէ սուրէթտէ գաթը մէսաֆէ էյլէմէլէրի, անճագ պազը խաեալի կիճէ գուշլարընըն պաշը տօլանտըրըր սուրէթտէ ուչուշլարըյլա թէշպիհ օլունապիլիր իտի :

—Իշթէ, —տիմէքտէ իտի Ճօրճ քէնտու քէնտունէ, պէյկիրինին սիւրաթը հարէքէթինտէն միւթէլէզզիզ օլարագ, —իշթէ Շարգ, տայիմա Շարգ գալաճագ տըր : Օն տօգուզունճու ասըրըն օրթասընտա պիլէ, ինն վէ ճիննլէր հալէա հուգուգլարընը մուհաֆազա էթմէքտէ տիրլէր : Հագգըմտա խաեըրլը օլան պիր ճին, էսկի զէմանըն կիւզէլ, վէ լաքին ինանըլմազ հիքեաեէլէրինի ֆիքրիմտէ թէվէլլիւտ էթտիրմէքտէ տիր, նասըլ քի օլ զէմանտա, եիւզէրի գարալը օլան ալթըն հարէմլէրի, պիր սաաթ իչին ալթընլարա ռաքիպ թայէին էթմէք իւզրէ, խաթէտիքլէրի սիւարիլէրի, գանատլը աթլարըտան զապթ իտէրլէր իտի :

Գարանլըգտա, ղաեէթ սիւրաթլէ հարէքէթ վուգու պուլտուղունտա, նէ միգտար մէսաֆէ գաթ իտիլտիկի անլաշըլամազ, վէ պունուն իսպաթը, տէմիր եօլլարընըն թէշքիլի կիւնիւնտէն պէրու կէօրիւլմէքտէ տիր : Նասըլ քի պիզիմ իքի սիւարիլէրին պէյկիրլէրի տուրտուգլարընտա, Ճօրճ Մալգօմ, նէ միգտար մէսաֆէ գաթ իտիլտիկինի, վէ նէ գատար միւտտէթ եիւրիւտիւկլէրինի պիլմէեօր իտի :

—Մահէլլի մագսուտէ վասըլ օլտուգ, —տէտի գըլաղուզ Ճօրճուն գուլաղընտան աշաղըեա, —իմտի, արթըգ աշաղըեա էնին, վէ էլինիզի պանա վէրին, պէն սիզի կէօթիւրիւրիւմ :

Ճօրճ, գատիֆէ հալը կիպի եումշագ պիր գում իւզէրինտէ եիւրիւտիւկիւնտէն, վէ էթրաֆտան կէլէն ղաեէթ կիւզէլ չիչէք գօգուլարըյլա պէրապէր, հավուզա տէօքիւլիւեիւ իշիտիլէն սու չըգըրթըլարընտան, քէնտիլէրինին պիր սարայա միւթթասըլ պաղչէտէն կէչմէքտէ օլտուգլարընը հիս իտէր իտի :

Գըլաղուզ, Ճօրճա պիր նէրտիւպան գատէմլէրինի կէչիրթտիքտէն սօնրա, պիր գաբու աչըլտը, վէ տըշարտա Ճօրճուն եիւզիւնէ էսէն ռիւզկեար, պու մահէլլտէ գաթ օլունուպ, վէ չիչէք գօգուլարը եէրինէ տախի, Շարգա մախսուս սայիր պաշգա չարըար գօգուլար գայիմ իտի :

Պու իքի ատէմլէր, սէսսիզճէ վէ սիւրաթլէ պիր խայլի տայիրէլէրի կէչտիքտէն սօնրա, գըլաղուզ Ճօրճուն էլինի պըրագտը, վէ, «Պիրտէն եիւկիրմիեէ գատար սաեըն տա, եիւկիրմինճի սաեըտա կէօզլէրինիզին պաղընը չէօզիւն» տէտի :

Ճօրճ տախի մուճիպինճէ, պիրտէն եիւկիրմիեէ գատար սայտը, վէ եիւկիրմինճիտէ իքի մէնտիլի չէօզտիւ, վէ էթրաֆը սէյր ու թէմաշաեա պաշլատը :

Ճօրճուն եանընըզճա պուլունտուղու օտա, պիւյիւքլիւք, շէքիլ վէ մէֆրուշաթ ճիհէթլէ, իշպու հիքեաեէնին պիրինճի պապլարընտան պիրինտէ վասֆ իթմիշ օլտուղումուզ հավլէթ օտասընա պէնզէր իտի : Շու գատար քի, մէզքիւր օտանըն օրթասընտա, ղաեէթ պէրրագ եանար պիր լամպա ասըլը օլուպ, վէ գաբու վէ բէնճէրէլէրինէ տախի, իւզէրլէրի մասալլարտա իշիտիլէն գուշլար վէ վիճուտի օլմաեան չիչէքլէր իլէ իշլէնմիշ իբէքլի էնլի բէրտէլէր պուլունմագտա իտի :

Ճօրճ Մալգօմ տէյիրմի սէտիրին իւզէրինէ օթուրտու :

Մէրդումին պաշը աթէշ կիպի սըճագ օլուպ, խուրէկի չիտտէթլէ չարբմագտա, վէ ֆէվգէլատէ պիր սապըրսըզ-լըգլա պէքլէմէքտէ օլտուղու հալտէ, կէչիրտիկի հէր պիր տագիգա, քէնտիսինէ պիր սաաթ գատար ուզուն կէօ-րիւնիւր իտի ։

Շու պէքլէմէք, քէնտիսինէ հէր նէ գատար ուզուն տախի կէօրիւնսէ, հագըգաթը հալտէ, բէք ազ սիւր-տիւ ։ Զիրա քի Նաքէհան գարու բէրտէլէրինտէն պիրի ա-չըլարագ, տէլիգանլըն բալըգ վէ գամաշմըշ կէօզլէ-րինէ պիր ճալիպ նիւմայիշ կէօրիւնտիւ ։

Պու նիւմայիշ, զաթէն մալիւմիւմուզ օլան վէ պիւթ-խանէ տէրունինտէ կէչիրիլէն կիճէտէն պէրու, լաէնգա-թի մէրդում տէլիգանլընըն խաեալինտէն չըգմաեան կիզ-լի գատըն իտի ։

Մէրդումէ, սըրմա իլէ միւզէյյէն օլարագ, հէման պիր թարաֆտան օլ պիր թարաֆա կէօրիւնէճէք սուրէթտէ, տիւլպէնտտէն պիր էլպիսէ կիյինմիշ օլուպ, պաշընըն սաչ-լարը եէրէ սիւրիւնմէքտէ, վէ իքի կէօզլէրի տախի, մաս-քէնին ալթընտա բարլամագտա իտի ։

Ցօրճ, մէրդումէյի կէօրտիւկիւ կիպի, խաթըրգալընէ կիթտի, վէ էլլէրինի էօբիւպ,

—Ա՜հ, էֆէնտիմ, կէչէնքի մուլագաթը րիւեա զանն իթմիշ իտիմ, ֆագաթ պու տէֆա կէօրտիւկիւմ րիւեա տէյիլ տիր, զաթընըզ մէվճուտտուր, մատամ, վէ պէնտէնիզի թէքրարէն կէօրմէքլիկի լիւթֆէթմիշսինիզ ։

—Էվէթ, սէնի թէքրարէն կէօրմէք իսթէտիմ, —ճէվապ վէրտի մէճհուլէ գատըն, —չիւնքի, սէնի սէվտիմ ։

Պիր գաչ սաաթ սոնրա, տէլիգանլը թէքրարէն եալը-նըզ գալտը ։ պատէհու, պէեազ չարշաֆա պիւրիւնմիշ օլան ատէմ կէլիպ, Ցօրճուն կէօզլէրինի մէնտիլ իլէ պաղ-լատը, վէ էլինտէն թութարագ, մէզքիւր իգամէթկեահ-տան տըշարը չըգարտը, վէ կէրէք քէնտիսի, վէ կէրէք Ցօրճ պէյհիւտէ սիւար օլտուգլարը հալտէ, գաթը մէ-սաֆէ իթմէկէ պաշլատըլար ։

Մալիւմիւմուզ օլան կիզլի գատընըն Նիւմայիշի ։ Ս․ 108

Մեզքիւր պէհալ չարշաֆլը դըլղըլըուն Սօկօր օլտուղու, օգուեանլարըմըզըն մալիւմիւ օլմուշ օլմալը տըր:

Հէնուզ կիւնէշ տօղմամըշ իքէն, Ճօրճ Մալգօն իքինճի տէֆա օլարագ, կէօզիւնտէքի մէնտիլի չըգարըպ, բէտէրինին սէյֆինէսինտէն պիր գաչ եւզ տարմ ուզագտա պուլունան չուգուր եօլա աեագ պասար:

ՌԵՍՄԻ ԹԱԳՏԻՄ

Ճօրճ Մալգօն իլէ հէնուզ մէճհուլէ օլան գըղըլըղըլը պէյնինտէ գարար վէրիլէն մուգավէլէ իգթիզասընճա, մէրգում տէլիգանլը, հէր աքշամ Պէնարէս չէհրի հիւքիւմէթ սէրաեընըն սաաթը օն վուրտուղունտա, սէյֆինէնին պաղչէլէրինտէ տոլաշաճագ իտի:

Էկէր, եէշիլլիքտէն մահրում քէմէրլէր ալթընտա իւչ տէֆա պայղուշ սէսի իշիտիլիր իսէ, պու պիր իշարէթ սայըլըըպ, պու իշարէթ, մասքէլի գատընըն Ճօրճ Մալգօնա պէքլէմէքտէ օլտուղունու, վէ մէրգումուն անինտէ սէյֆինէտէն հարէքէթլէ, չուգուր եօլուն ուճունտա Սօկօր իլէ պէյգիրլէրի պուլմասը կիթմէսինի իմա իտէճէք իտի:

Օն պէշ կիւն զարֆընտա, պու իշարէթ սէքիզ տէֆա իշիտիլտի, վէ Ճօրճ Մալգօն սէքիզ տէֆա քէմալի խահիշլէ մէզպուրէնին նէզտինէ կիթմիշ իտի:

Տէլիգանլընըն, մէզպուրէ գատընա ալէագա իթտակկլինի պէեան իթմէք, եալան սէօյլէմիշ օլուրուգ: Ճօրճ Մալգօնուն պէեան իթտիկի կիպի, պիր տաէմ եուզինիւ պիլմէտիկի պիր գատընա ալէագա՛ իտէմէզ: Ֆագաթ, մէզքիւր զարիֆ մախլուգ, տէլիգանլընըն իւզէրինէ փէվգէլատէ պիր թէէսիր իճրա իթմիշ, վէ տաէթա պիւեիւլէմիշ օլտուղունտան, մէրգումուն ագլ ու ֆիքրի տայիմա մէրգումէեէ հասր իտիլմիշ իտի, վէ տաշլարը իւզէրինտէն չըգան գօգուլարը խաթըրընա կէթիրտիքճէ, տամարլարըն-

տա խօշ պիր տիթրէմէ հասըլ օլուր իտի, վէ մէզքիւր իշարէթին եագընտա թամթիլ իտիլմէսի իհթիմալինի տիւշիւնտիւքճէ, մէյուս օլուր իտի:

Պաշէն տախի Ճօրճ Մայգօն, բէտէրինին Մարի Պըրթէլ հագգընտա սէօյլէտիկլի սէօզլէրի տէրխաթըր իթմէքտէ իտի: Վէ թասխեաթը իսէ հէր չէյտէն էվվէլ նամուսու վէ հէնի ըրզ օլմաղլէ, մէզքիւր սէօզլէր խաթըրնա կէլտիկի զէման, քէնտու քէնտունէ մահճուպ օլուր, վէ մուխալիֆէթ իտէմէտիկի մէզքիւր գուվվէյի ճազիպէնէ լանէթ օգուր իտի:

—Շու պէնիմ եարատըղըմ ֆէնա չէյ տիր, —տէր իտի քէնտու քէնտունէ, —նիշանլըմ օլաճագ կիւզէլ վէ բագ գըզա բէտէրիմ վարըթաբըյլա արզ ու թագտիմ օլունմագըըղըմըն վագթի կէլիեօր: Իմտի, մէրգումէնէ թագտիմ իթմէք իւզրէ, գալպիմի անըն գալպինէ լաեըգ պիր սուրէթէ գօյմագըըզա չալըշաճագ նէրտէ, զարիպ պիր թարզտա գարշըմա չըգան մէճհուլէ պիր գատընա էսիր օլմագտա, վէ քէնտիսինի լաեըգըյլա թանըմամըշ իքէն, շիմտիտէն պիր թագըմ լանէթլի շէհվաթը նէֆսանիյէ բէնչէսինէ տիւշմէքտէեիմ: Իմտի շու հարէքէթիմ, ալչագճա պիր հարէքէթ տէյի՞լ մի տիր: Վէ պէնիմ նամըմը համիլ օլաճագ պիր գատընը բէչինէն ալտաթմագ տէյի՞լ մի տիր:

Ճօրճ պու սէօզլէրի զաեէթ խաֆիֆանէ վէ սաֆվէթի գալպ իլէ սէօյլէր, վէ աղըրանէ գատըմլար վիրէրէք, մէզքիւր իգտամըը մուզիրրէնէ գարշը տուրմագըըզա քէնտու քէնտունէ նէյմին իտէր իտի, ֆագաթ կիւճէ օլսուն, սաաթ օն չալտըղընտա, հէման քէնտի մուրաարընա գարշը օլարագ, տէօրթ թարաֆտա տախի գուլագ վէրիր, վէ պաշըէտիլմէտիկինտէ, չաեէա պայգուշուն սէսի իշիֆիեէնէ ալտէթ իտէր իտի:

Ճօրճ Մայգօն, քիմսէնէ սէօյլէմէմէք իչին, Սօֆօրա եէմին վիրմիշ օլտուղու սըրրը, հագգըգաթէն քիմսէնէ իֆաշէ իթմէմիշ օլտուղունտան, նէ բէտէրի վէ նէ տախի

պիրատէրի, մէրգումուն կէճէլէրի սըգ սըգ սէյֆինէտէ պուլունմամասընտան տօլայը, հիչ պիր կէօնա շիւպհէյէ ղահիպ օլմամագտա իտիլէր:

Նասըլ քի սէօյլէտիք, պէօյլէճէ օն պէշ կիւն կէչմիշ իտի: Սօն տէֆա օլարագ, Ճօրճ թանըմատըղը մահպուպէսիյլէ գօնուշտուգտան սօնրա, սապահըն սաաթ տէօրտիւնտէ օտասընա ավտէթ իտէրէք, էօյլէ պիր տէրին ույգուեա տալմըշ իտի քի, Սիթօբ, մէրգումու, անճագ գահվալթը վագթինէ հազըր օլաճագ գատար միւտաէթ գալտըղը հալտէ, ուեանտըրապիլմիշ իտի: Ճօրճ տէրհալ էլպիսէսինի կիյինիփ, վէ զիհնի իլէ միճուտի աճայիպ պիր եօրկունլուգ հալինտէ պուլունարագ, օտասընտան աշաղըեա ինտի:

Մէրգում աշաղը կէլտիկինտէ, բէտէրինի զաեէթ մէսրուր պիր հալտէ պուլտու: Ճօն Մայգօն շու սըրատա ատէթա կէնճէլմիշէ պէնզէեօր իտի: Մէրգումուն եիւզի ալէտէվինէ տուրկուն վէ տըզըր օլուր իքէն, շիմտի եանագլարընտա պիր սէվինճ էսէրի միւշահատէ գըլընմագտա իտի: Ճօն Մայգօն, էլինտէ աչըգ պիր մէքթուպ թութմագտա օլուպ, մէզքիւր մէքթուպու թէքրար պէ թէքրար օգումագտան տալա օանմաեօր իտի:

—Էֆէնտի բէտէր, —տէտի Ճօրճ, բէտէրինին էլինի էօբէրէք, —նէ՞յինիզ վար տըր, պու կիւն սիզի բէք պախթիեար կէօրիւեօրում:

—Կէօրիւեօրսուն եա, հագըգաթէն պու կիւն բէք պախթիեարըմ:

—Պու տէրէճէ սաատէթինիզի մուճիպ օլան շու մէքթու՞պ մու տուր:

—Էվվէթ, պու մէքթուպ տուր: Պունտա, հագգըմտա խաեըրլը պիր խապէր վար տըր, վէ սէն տէ պէնիմ պու սէվինճիմէ հիսսէտար օլաճագսըն . . . : Զիրա քի, կէօզլէրիմին նուրի օլան, Մարի իլէ Էվա Պըրթէլ, պու թարաֆա կէլմէք իւզրէ, եօլտա տըրլար:

—Ա՛հ, պու գատար չապո՞ւգ մու:

—Էվվէթ, եարըն պուրատա պուլունաճագ տըրլար,

նարըն , օգլում , սէն քէնտի նըշանլընը թանըեաճաղըն կիպի , Նովարտ տախի , քէնտի նիշանլըսընը թէքրարէն կէօրէճէք սին : Ֆագաթ , նէ՞ օ , վազիֆէսիզ մի տուրկուն տուրուեօրսուն :

Ճօրճ , մէճպուրի կիւլիւմսէեէրէք ,

—Խա՛երը , էֆէնտիմ , ղաեէթլէ մէսրուրում , -ճէվապ վէրտի , -անճագ չիմտիյէ գատար պէն մատմուազէլ Մարի Պըրթէլի կէօրմէտիմ , վէ լաքին , մատամ քի սիզ մէզպուրէնին կիւզէլ օլտուղունու պէեան իտիեօրսունուզ , էլպէթտէ կիւզէլ օլմալը տըր : Իշթէ , նարըն պու կիւզէլ գըզճըղազա թագտիմ օլունաճաղըմը տիւշիւնտիւքճէ , գալպիմտէ պիր հէեէճան հիսս իյլէմէքտէեիմ ․ ․ ․ :

—Հագգըն վար տըր , օղլում , պէնիմ իսէ , հէր նէ գատար սաչլարըմ պէեազլանմըշ իսէ տէ , գանըմըն հարարէթի հէնուզ թէսքին օլմամըշ տըր , վէ իշթէ պու սէպէպտէն իշի , զիեատէ աճէլէ իթմէք իսթէեօրում : Վէ վագթինտէն էվվէլ , սէնին մէրգումէ հաղգընտա մուհապպէթին պուլունտուղունու զաննըն իտիեօրում ․ ․ ․ Ֆագաթ պու կիւն վագաա սէն տուրկուն իսէն տէ , նարըն աթէշի մուհապպէթլէ թութուշաճագսըն :

—Պու սէօզլէրինիզէ էմի՞ն մի սինիզ , -տէտի Ճօրճ , եէնիտէն կիւլիւմսէեէրէք :

—Քէնտի իսմիմին Ճօն Մալգօմ օլտուղունա նէ տէրէճէ էմին իսէմ , պունա տա օլ գատար էմինիմ : Իմտի , մատամ քի գալպինտէ պաշգա քիմսէեէ մուհապպէթին եօգ տուր , վէ պէօյլէ օլտուղունա տայիր եէմին տախի իթտին , պու հալտէ գալպինի նարըն պիւսպիւթիւն մէզպուրէեէ ֆէտա իտէճէքինէ բէք ալէտ էմինիմ :

Ճօրճ ճէվապ վէրմէտի , վէ Նովարտըն կէլմէսիյլէ , մուհավէրէ պիր ումումի սուրէթ քէսպ իթտի : Պիր ազ սօնրա , օտա խըտմէթքեարը իչէրի կիրիպ , գահվալթընըն հազըր օլտուղունու պիլտիրտի : Պէօյլէճէ սուֆրայա օթուրտուլար : Գահվալթը պիթէնէ գատար , Ճօն Մալգօմ Մարի իլէ Նվարտըն կիւզէլլիք , ֆազիլէթ վէ քէմալէթլէրինտէն պահս իթտի , վէ Նովարտըն քէնտի նիշանլըսընա

ֆէվգէլատէ մուհապպէթի պուլունտուղունտան , մէրգում , բէտէրինին սէօզլէրինտէն զիեատէսիյլէ սէվինճ հիսս իտէր իտի :

Պիլ աքս Ճօրճ , բէտէրինին սէօզլէրինտէն , վէ քէնտիսինի Մարի իլէ կէօրիւշտիւրմէկէ իսրար իթմէսինտէն տոլայը սըգըլըր , վէ պիր ֆէնալըգ տուեար իտի :

Պէօյլէճէ մէրգում սուֆրատան գալգտը , վէ եալընըզ գալմագ իչին , շիտտէթլի պիր պաշ աղըրըսնա թութուլմուշ օլտուղունու պէհանէ իտէրէք , պաղչէնին ուճունտա , պիր պիւյիւք աղաճլարըն կէօլկէսի ալթընտա պուլունան պիր գանափէեէ կիտիպ օթուրտու :

Օրատա Ճօրճ , բէտէրինին ֆէվգէլատէ մէսրուրիեէթինի մուճիպ օլան մուվաֆըգէթի գարիպէեէ գարշը լանէթ օգումաեա պաշլատը , վէ քէնտիսինի , մէճհուլէ գատընա րագմ իտէն պազըլարըն գուվվէթինի միւպալաղալը կէօրէրէք , քէնտի քէնտինէ ,

—Աճա՛յիպ , -տիմէքտէ իտի , -պէնիմ սիննիմ արթըգ քէնտիմի գուլլանաճագ տէրէճէեէ վարըլ օլմուշ տուր , բէտէրիմ իսէ , ալա պանա տանըշմաեարագ , պէնի էվլէնտիրմէկէ գալգըշըեօր հալտէ , եալընըզ էմրի պաիրէթէ մուղայիր պիր հարէքէթտէ պուլունմաեըպ , իլա , պապալըգ իգթիտարընը տախի սույի իսթիմալ էյլէմէքտէ տիր :

Իմտի , բէտէրինին միւրատըլարընա գարշը գօյմագլըգա վէ թէքլիֆ իթտիկի սուրէթտէ էվլէնմէմէկէ գաթիէն գարար վէրտի :

—Պու տիւնեատա , -տէտի քէնտի քէնտինէ , -հէր քէս քէնտիսի իչին տիր : Շիւպհէսիզ բէտէրիմ , պէնիմ սաատէթի հայիրլի արզու իտիեօր ․ լաքին , պու սուրէթլէ պէնիմ սաատէթիմի թէէմին իթմիշ օլտուղունու զաննը իթտիկինտէ , ալտանըր : Բէտէրիմին խիւլեալարընտան պիրինի եէրինէ վարտըրմագ իչին , պիւթիւն էօմրիւմիւ զինճիրլէնտէ գըլմագ , աֆըլ օլունմագ պիր տիվանէլիք տիր : Պէն հիւրրիւմ վէ հիւր գալմագ իսթէրիմ : Մատմուազէլ Մարի Պըրթէլ տախի , իսթէտիկի ատէմ իլէ իզտիվաճ ի-

տէյիլտիր ։ Պիւթիւն ալէմի քէնտիսինէ թէրք էտէրիմ, չու գատար քի, գօճայընըն խամի, ասլա Ճօրճ Մալգօն օյնանաճագ տըր ։

Տէլիգանլը, ասլա ֆէնա օլունմանաճագ սուրէթտէ պու գարարը վէրտիքտէն սօնրա, եիւրէկի ֆէրահլանտը, վէ ագըլ պաշընա կէլտի, վէ «մէզքիւր թէքլիֆի րէտտ իչին, հազըրլըգ կէօրմէքլիկէ, եարընա գատար վագըթ վար» տիէրէք, կիտիպ պէտէրինի պուլտու ։

Օլ կիւնիւ, ճիւզի պիր վագըթ պիլէ վուգու պուլմայարագ, ագշամ օլտու ։ Սաաթ օնտա, Ճօրճ, ատէթի վէճհ իւզրէ պաղչէյէ կէզմէքլիկէ կիտէրէք, հէր վագըթտան զիեատէ տալըրալըրգըլա, պայգուշուն սէտասընա պէքլէմէյէ պաշլատը ։ Պու արա սաաթ օն վուրմագտա օլտուղունտան, Ճօրճ գուլագ վէրտի, վէ սաաթըն վուրմասը տաւրտու իսէ տէ, գարարկիր օլան իշարէթ իշիտիլմէտի ։

Պունուն ուզէրինէ տէլիգանլը, հէնուզ թանըրմատըղը գատընըն, սէօզլէրինէ վէ վաատ իթթիկի մահէլլէտէ պուլունմատըղը իչին մէյուս օլտու, վէ մէրգումէնին պիր պաշգասընա ալէագա խաէրէք, քէնտիսի օնա ֆէնա իթտիկինի տիւշիւնէրէք, ֆիքրինտէ պիր հայլի էֆքեարը հուսուլէ կէլտի ։

Ճօրճ, չու հալտէ տայիրէսինէ ավտէթլէ եաթագընա կիրիպ, սապահա գատար ույուեամատը, վէ նիհայէթ թագաթը գալմայարագ, պիր իքի սաաթ գատար ույուեապիլտի ։ Ընճագ մէրգում, պաղչէտէ զուհուր իտէն պիր թագըմ էրքէք վէ գատըն սէսլէրինտէն, եուգիւ սօլգուն վէ պէյմիւրտէ օլարագ, ույգուսունտան ույանտը ։

Ճօրճ, պու սէտալարը սէվինճ իլէ տարըշըգ իշիտէրէք, աճապա քի՞մ իմիշ տիէրէ պէնչէրէտէն եագլաշտըղընտա, խանէնին պաշըրճա գարուսու էօնիւնտէ, պիւեիւք պիր թահթըրէվան կէօրիւլտիւ ։

—Հա՛, -տէտի նալըշ սէսլէ վէ սարըլըրըրգըլա, -իշթէ կէնճ գըզլար կէլտիլէր ։ Պիր սաաթտան, եանի գահվալթը վագթը րէսմի թագտիմ վուգու պուլաճագ տըր ։

Պու ալէմտէ, էրքէքլէր տախի գատընլար մախլիւսու վէ զարաֆէթի սէվտիքլէրինտէն, Ճօրճ Մալգօն վագտա քէնտիսինի կիւզէլ կէօսթէրմէք իչին տէյիլ, իլլա քէնտիսինի չու հէյէթի հազըրէսինտէ կէօրէնլէրէ գօրգու վէրմէք իչին, պիր չան չալարագ, Աթօրու կէթիրթտի, վէ մէրգում օտա խըտմէթքեարընըն մուավէնէթիլէ, զանէթ ուրուգաթլէ թուալէթինի եարատը ։ Մէրգում պէտէրինին սէվկիւլիւլէրի գարշըրնտա գուսուրսուզ օլարագ, վէ սէրզատէլիկէ եագըշըր սուրէթտէ չըգմագ իսթէր իտի ։

Աթօրուն, թայխալթտան լաֆաղան օլտուղու օգունանլըրմըղըն չիւպհէսիզ մալիւմէրի տիր ։ Ընճագ մէրգում, էմրի նէզաքէթ իգթիզասընճա, լագըրտըսա պաշլամագ իչին, էֆէնտիսինին քէնտուսինէ պիր չէյ սիւալ իթմէսինէ պէքլէմէքտէ օլուպ, հալ պու քի, օլ կիւնիւ Ճօրճ Մալգօն սուքիւթ իխթիյարէն, էվվէլ պէ էվվէլ Աթօր մուհավէրէնէ պաշլայարագ,

—Ջաթը ալինիզին խայէրի վա՞ր մը տըր, -տէյու, պիրտէն պիրէ սիւալ իթթի ։

—Նէ՞տէն խապէրիմ օլաճագ տըր, -տէտի Ճօրճ ։

—Պու կիւն կէլէն կէնճ գըզլարտան ։

—Բէք էյի, պու կիւն կէլէն գըզլարտան պիրինի նէ՞միզէ լագըմ ։

—Ա՜հ, էֆէնտիմ, նա՞սըլ նէմիզէ լագըմ ։ Պունտան սօնրա խանէմիզ չէնլէնէճէք տիր ։ Էկէր զաթը ալինիզ, պէտէրինիզին վէ պիրատէրինիզին ֆէվգէլատէ սէվտիճինի կէօրտէ խալինիզ ։ Հէլէ պունլարըն եանընտա, Սինտիա նամընտա պիր տէ օտա խըտմէթի խաէն պիր գըզ վար տըր · լաքին, նէ՛ թօհաֆ խըզ, տէյի՛լ մի էֆէնտիմ, ամմա կէօրսէնիզ պու քիւչիւք Հինտլի գըզճըղազ նէ՛ գատար տա կիւզէլ, գարա գաշլը, գարա կէօզլիւ, վէ կիւլէրիւքլիւ վագըթ, ինճի կիպի պէյազ օլան օթուզ իքի տիշի պիրտէն կէօրինիյօր ։ Հէմ զանէթ կիւլէճ, մէկէրչի կիւլմէք աղէթի իմիշ ։

—Աճա՛յիպ, պու գարա գաշլը Հինտլի, սէնին զալըպ-

նի պու գատար չապուգ ճէլպ իթմէ, հա՛, -տէտի Ճօրճ:

—Ա՛հ, էֆէնտիմ, պէն գալպիմի Աեէզպէրի չիֆթլիկինտէ, ալճը պաշընըն սիւս չանտը կիպի պէյազ, վէ ալեանտըր կըզըն, ֆէթթինէն եանընտա թէրք իթտիմ, Պէն օնա սաատըդ գալմատըղը եէմին իթտիմ, վէ պէն սէօզիւմիւ թութար պիր ատամըմ, ամմա շիմտի մէրգումէ պիր աղ ուզագ գալտը . . : Ա՛հ, զէվալը Ֆէթի, պիլմէմ քի, շու քիւչիւք Հինտլի իլէ ալըշտըղըմտա, հալիմիզ նէ՞րէյէ վարաճագ տըր:

Ճօրճ կիւլիւմսէմէյինի թութամատը,

—Տիմէք, սէն սէօզիւնտէ պէօյլէ սապիթ սըն հա՛, էօյլէ մի՞, -տէտի:

—Էֆէնտիմ, պէնիմ ատէմ զայիֆ տըր, վէ էն սօղրու ատէմ պիլէ, կիւնտէ եէտի տէֆա կիւնահա կիրէր: Անճագ զանն իտէրիմ քի, էկէր զաթը ալինիզին իզտիվաճընտան սօնրա, եազընտա Ինկիլթէրրայա ավտէթ իւտէճէք օլուր իսէք, օլ վագըթ ալճը պաշընըն զըղըմա սաատըդ գալըրըմ:

Սթօք . պու սէօզլէրի սէօյլէտիկի զէման, էֆէնտիսինին եիւզիւնիւ թըրաշ իթմէքտէ իտի:

Ճօրճ, պիրտէն պիրէ թէբըրէնէրէք,

—Իզտիվաճը՞մ մը, -տէտի եիւքսէք սէսլէ, -Սթօք, սէն ագլընը գաչըրըեօրսուն:

—Իհթիմալ տըր, էֆէնտիմ:

—Վէլհասըլ, նէ՞ տիմէք իսթէեօրսուն:

—Խա՛եըր, էֆէնտիմ, պէն պիր շէյ տիմէեօրում, իլլա, պուրատա կէլտիկիմիզտէն պէրի, որ Ճօն Մալգօնուն գեաֆֆէյի խըտմէթքեարլարը թարաֆընտան սէօյլէնիլէն սէօզլէրի թէքրարլաեօրում: Էկէր եանըլըշ իսէ, էֆէնտիմ, աֆվընըզը րիճա իտէրիմ. . : Զաթէն պունտա սէօյլէնէնլէր, նասըլ քի տէտիմ, պէն տէյիլիմ, բէտէրինիզին խըտմէթքեարլարը տըրլար:

—Նէ՞, օնլար նէ՞ տիեօրլար:

—Մատմազէլ Մարի Պըրթէլ իլէ, զաթը ալինիզին էմիր իզտիվաճը, որ Ճօն Մալգօն թարաֆընտան տիւշիւ-

նիւմիւշ օլտուղունու սէօյլէեօրլար, հաթթա օլ տէրէճէ գավիէն սէօյլէեօրլար քի, պէնտէնիզ տախի պունլարա ինանըըմ, վէ պու սապահ իքի կէնճ գըզլարը կէօրիւր կէօրմէզ, սիզին պախթիեար օլաճաղընըզը անլատըմ. լաքին, իհթիմալ տըր քի պու պապտէ ալտանմըշըմ տըր:

—Տիմէք, պու կէնճ գըզլար բէք կիւզէլ տիրլէր, հա՛:

—Ա՛հ, էֆէնտիմ, կէօրտէնիզ նէ՞ գատար կիւզէլ, պիլսէնիզ նէ՞ գատար նազիք տիրլէր:

Սթօք, էյլէնտէ ուսթուրասը թութարագ, քէմալի հէյէճան վէ թէաճճիւպ իլէ, մէզքիւր քէլամլէրի իրատ վէ պատէհու չէօյլէ իլավէ իթտի,

—Պէն հէր նէ գատար սէֆիլ պիր օտա ուշաղը իսէմ տէ, կիւզէլի չիրքինտէն ֆէրգ իտէպիլիրիմ, վէ պաշըմը վէրիրիմ, էկէր զաթը ալինիզ Ինկիլթէրրատա, Սգօչեատա, Իրլանտատա, Ֆրանսատա, Հինտիսթանտա վէ տիւնեանըն տիկէր օն գըսմընտա, զէվճէնիզ օլաճագ մատամ Մալգօն գատար կիւզէլ պիր գատըն պուլուր իսէնիզ..:

Ճօրճուն տուտագլարընտա պիր կիւլիւմսէմէ միւշահէտէ օլունարագ,

—Հօճա Սթօք, պու նէ՞ գատար մէտհ, -տէտի:

—Էֆէնտիմ, սիզտէ պիզզաթ կէօզլէրինիզլէ կէօրէճէքսինիզ եա, պունտան պաշգա պէն քէնտիմի պիլիրիմ, վէ կիւզէլ իլէ չիրքինի տախի ֆէրգ իթմէկէ իգթիտարըմ վար տըր: Ա՛հ, օ կէնճ գըզլար բէք կիւզէլ տիրլէր:

—Պօշ պօղազլըգ լազըմ տէյիլ, սագալըմը թըրաշըմը պիթիրմէկէ պագ:

—Բէք էյի, էֆէնտիմ:

Ճօրճ թուալէթինի թէքմիլ իթմէք իւզրէ իքէն, եավաշճա գարուսու չալընարագ, սէյֆիեէնին ուշագլարընտան պիրինի իչէրի կիրտի, վէ քէլամը աղաղ պիրլէ,

—Սըր Ճօն Մալգօն, զաթը ալինիզին սալօնա ինմէսինի րիճա իտիեօր, -տէտի:

—Հայտէ խապէր վէրինիզ բէտէրիմէ քի, պիր գաչ տագըգատան կէլիեօրում, -ճէվապ վիրտի տէլիգանլը:

Պունուն իւզէրինէ Ճօրճ, էլպիսէ վէ սայիէսինտէ պիր

գուստր օլմամագ իւզրէ , պիր տէֆա տահա պնեանա պա-
գարագ , պատէհու աչաղը ինաի :

Մէրգում խըրմէթ.քեարըն պէեան իթտիկի սալօնուն գարուսունու աչարըընտա , Ճօն Մալգօն .քէնտիսինի գարշըլատը , վէ էլինաէն թութարագ , Նոմարա իլէ գօնուշմագտա օլան իւքի կէնճ գըզլարա աօղրու կէօթիւրտիւ , վէ մէսրուր պիր սէտա վէ քէմալի հէեէճան իլէ ,

—Մա՛րի , վէ Նիվա՛ , սէվկիւլիւ գըզլարըմ , իշթէ սիզէ , չօգ տէֆա հագգընտա պահս իթտիկիմ , պիւյիւք էվլատըմ Ճօրճ Մալգօնու թագտիմ իտէրիմ , -տէտի :

Ճօրճ , պու գըզլարըն հուզուրունտա էյիլտի , վէ սնլէր տախի , ինկիլիզլէրին ատէթի օլարագ , խօշ պիր թէ.քլիֆսիզլի.քլէ էլլէրինի մէրգումա աօղրու ուզաթտըլար : Իշպու տէլիգանլը , իւքի կէնճ գըզա աթֆը Նազար իթտիկինաէ , մուատէթի հաեաթընտա պիրինճի տէֆա օլմագ իւզրէ , պիրաէն պիրէ պիր կէօղ գամաշըգլըղը հիսս էյլէտի :

ՊԱՑԳՈՒՇՈՒՆ ԼՕԹՄԷՍԻ

Ճօրճ Մալգօն , բէաէրինին Նուրի տխաէլէրինէ աթֆը Նազար իթտիկինաէ , մուատէթի հաեաթընտա պիրինճի տէֆա օլմագ իւզրէ , պիրաէն պիրէ պիր կէօղ գամաշըգլըղը հիսս իթտի , տէտիք :

Ցիվվագը , Մարի իլէ Նիվա Պըրիթէլ , չօգ տէֆա հի.քեաեէ .քիթապլարընտա գատընլար հագգընտա կէօրիւլէն ֆէվգէլատէ վէ իչիտիլմէմիշ , վէ թէշպիհ գապուլ իթմէզ .քէմալաթա մալի.ք տէյիլ իտիլէր , լա.քին բէ.ք զիեատէ կիւզէլլէրտէ տէ , ալէաէվինէ պիր գալպ սօղուգլուղու պուլունուր , հալ պու .քի , պու կէնճ գըզլարըն կիւզէլլիկի , լաթիֆ վէ ճալիպ պիր սուրէթտէ օլտուղու կիպի , խուզէրլէրինաէ տախի բագըլըգ վէ սի.քիլի.ք ալէամէթի մուշահատէ օլունուր իտի :

Պու իւքի գըզլարըն պիւյիւկիւ օլան Մարի , հէնուզ օն սէ.քիզ եաշընա գատէմ պասմըշ , ուզունճա պօյլու , վէ վիճուտի պիչիմլի , սիեահ սաչլարը կիւմիւշ վէ եումշագ վէ Թալիեաթտան տալգա տալգա , կէօզլէրի էլա , թէնի կիւլ րէնկինաէ , վէ սիմասը ագլ ու սէպաթ վէ խուլուս իմա իտէճէ.ք սուրէթտէ օլուպ , Նիվա տախի գըզգարընտաշընտան ազաճըգ գըսա պօյլու , վէ սնըն կիպի ճալիպ , վէ կէօզլէրի գարա վէ սաչլարը սարը , վէ չէհրէսինին հէյեէթի լաթիֆ վէ սաֆ , ֆագաթ հէմշիրէսի գատար էֆ.քեարը սապիթէ սահիպէսի կէօրիւնմէեօր իտի :

Ճօրճ Մալգօն , Մարի Պըրթէլի կէօրիւր կէօրմէզ , .քէմալի թէհայեիւրինաէն Նաշի , տէրհալ պիրուհ րէսմի մուճէսսէմ հէյեէթինի .քեսպ իտէրէ.ք , պիր խայլի մուատէթ կէօզլէրինի օլ տիլրիւպա մախլուգուն իւզէրինաէն աերրամատը : Մէրգումուն տիլսիզ կիպի տուրուշու , վէ զահիրէն կէօրինէն թէաճճիւպիւ , օլ մէրթէպէ զահիր սուրէթտէ իտի .քի , մէրգումէ կէնճ գըզ , .քէնտիսինի թութամաեարագ կիւլիւմսէտի , վէ պնի վագըթտա եուզիւնիւն գըզարտըղընտան , հիճապ իթտիկի անլաշըլտը :

Ճօրճ իսէ , պու կիւլիւմսէմէյի կէօրէրէ.ք , տէրհալ .քէնտիսինի թօբլաեըպ , էսկի հալինի պուլտու :

Մարի վէ Նիվա , պիր մահճուպիյեէթի մէմտուհէ իլէ մութթասըֆ օլուպ , ֆագաթ Ճօն Մալգօն իլէ Նոմարան եանընտա պուլունտուգլարընտա , ատէթա .քէնտի ֆամիլեալարը իչինաէ պուլունուեօրլար կիպի տավրանըրլար իտի , վէ Ճօրճ տախի Ճօնուն էվլատը , վէ Նոմարանըն պիրատէրի օլմագլէ , պու կէնճ գըզլար , մէրգումա տախի եագընճը Նազարըյլա պագմաեօրլար իտի : Հաթթա պունլարըն .քէմալի վագար վէ պէլագաթլէ վուգու պուլան մուհավէրէլէրինաէն , .քէնտիլէրինին նէ տէրէճէ ագըլլը վէ թէրպիեէլի օլտուգլարը Ճօրճ բէ.ք ալէա անլամըշ իտի :

Կէչէն սարըն թագիրի իւզրէ սէօյլէտիկիմիզաէ , Ճօրճ Մալգօն կէօրտիւկիւ չու մէնզարէ իւզէրինէ ատէթա եըլտըրըմտան վուրուլմուշա տէօնտիւ : Շէօյլէ .քի , մէրգում պիրաէն պիրէ վէ թէ.քմիլէն թէպտիլ օլմուշ , վէ Մարի

Պըրթէլի կէօրէլիտէն պէրու, գալպինտէ տէյիլ իսէ տէ, խայալինտէ պիւյիւք պիր մահէլ թութմուշ օլան եւգիւ-մաւքէլի գատընը, պիւսպիւթիւն ունութմուշ իտի, վէ բէտէրինին քէնտիսինէ նըշանլամագ իսթէտիկի գըզը պա-գարագ, քէնտի քէնտինէ,

—Իշթէ պու տուր պէնիմ միւսթագպէլիմ, վէ պէնիմ սաատէթի հալիմ: Իմտի, էօմրիւմիւ պու պաքիրէնին հու-զուրունտա կէչիրէճէյիմ, վէ ճանըմը անըն քիւչիւճիւք էլլէրինէ թէսլիմ իտէճէկիմ, -տիմէքտէ իտի :

Էօյլէտէն իքի սաաթ սօնրա, կէնճ գըզլար պիր մըգ-տար եօրկունլուգ ալմագ, վէ թաամ վագթը թէքրարէն տիշարը չըգմագ իւզրէ, քէնտիլէրինէ թախսիս օլունան տայիրէլէրէ չէքիլիպ, Ճօրճ իլէ բէտէրի վէ պիրատէրի եալընըզճա գալտըլար :

—Է՛յ օղլում, նա՞սըլ պուլտուն, -տէտի Ճօն Մալգօն :

—Ալլահ իչին, իքիսիտէ մէլէք կիպի գըզլար, -ճէվապ վիրտի Ճօրճ, աշիքեար պիր հէյէճան իլէ :

Ճօն կիւլիւմսէյէրէք,

—Նէ՛ օ, պու նէ՛ գատար հէյէճան, -տէտի :

—Էվվէթ, էֆէնտի բէտէր, չու եաշըմա կէլէլիտէն պէրու, պու տէրէճէ խալիս վէ սաֆ պիր հէյէճան հիս իթմէմիշիմ տիր :

—Տիմէք, Մարի իլէ Էմա հագգընտա պահս իթտի-կիմտէ, միւպալաղա իթմէմիշ օլտուղումու անլատըն :

—Միւպալաղա օլմատըղտան պաշգա, հագըգաթը հալ-տէն բէք չօգ նօգսանընըզ օլմուշ տուր :

—Պու հալտէ, Մարի սէնին զէվճէն օլմագ իչին, քէն-տինի մէճպուրիեէթէ գօյմագլըղա լիւզում եօգ տուր :

—Խա՛եըր, հաթթա, պէն մէրգումէ իլէ էվլէնտիկիմ-տէ, բէք պախթիեար օլաճաղըմ :

—Բէք էյի, լաքին պու գըզը սէվէճէ՞ք մի սին :

—Զաթէն շիմտիտէն սէվէրիմ, հէմ տահա տօղրուսու սէվմէք տէյիլ, ճանըմը ֆէտաեէ հազըրըմ :

Սըր Ճօն Մալգօն, էվլատընըն էլլէրինի թութարագ,

—Ահ, սէվկիլի Ճօրճում, -տէտի հէյէճան իլէ, -Ճէ-

նապը Հագգըն, չու իխթիեարլըգ սիննիմտէ պէնի պու տէրէճէ պիր մահզուզիեէթի ազիմէյէ նայիլ իթտիկի ի-չին, թէշէքքիւր իտէրիմ : Մարիյի սէնինլէ, վէ Էտվար-տը տախի Էմա իլէ պիրլէշտիրմէք, իշթէ պու իտի պէ-նիմ էն շէտիտ արզում, վէ պու արզում տախի իճրա օ-լունմագ իւզրէ օլտուղունտան, պունտան պէօյլէ ֆամիլ-եամ իչին պաշգա պիր սաատէթի հալ պէքլէմէմ : Պուն-տան սօնրա, Ալլահ վիրէ տէ, վաթանըմըն հիւքիւմէթինի Հինտիսթանտա մազպութ վէ ֆէթհ օլունմազ պիր սուրէ-թէ գօյմագ իւզրէ, պաշլամըշ օլտուղում թէշէպպիւսի պաշա չըգարսամ, արթըգ օլ վագըթ պու տիւնեատա էֆքեարըմը գուվվէտէն ֆիիլէ կէթիրմիշ օլաճաղըմտան, էօլսէմ տէ ասլա ղամմ ու գասավէթ իթմէմ :

Ճօն Մալգօն պու սէօզլէրի սէօյլէտիկինտէ, կէօզլէ-րինտէն պիր գաչ տամլա եաշ ագտը, Ճօրճ, բէտէրինին չու հալինի կէօրիւնճէ,

—Էֆէնտի բէտէր, -տէտի, -նէ՞ սէօյլէեօրսունուզ, էօլմէ՞ք մի, սիզ պու եաշտա նի՞չին էօլէճէքսինիզ : Ալ-լահ ասլա ֆէնա իշ եազմազ, պու հալտէ սիզին տահա ուզուն միւտտէթ եաշաեըպ, պիզիմէ վէ պիզիմ վար-թամըզլա պախթիեար օլմանըզա միւսաատէ պուեուրա-ճագ տըր :

Ճօն Մալգօն պու սէօզէ ճէվապ օլարագ, էվլատլարը-նա սարըլըպ, ալընլարընտան էօբտիւ :

Ագշամ թաամը վագթը կէլտիկինտէ, կէնճ գըզլար նըշանլըլարը իլէ պիրլէշտիլէր :

Մարի իլէ Էմա պիր գաչ սաաթ ույուեարագ, վիճուտ-լէրի րահաթլանմըշ, վէ իքիսի տախի պիւսպիւթիւն եէք-տիկէրինէ մուշապիհ օլարագ, պէեազ էլպիսէլէր կիյին-միշ օլտուգլարընտան, Ճօրճ իլէ Էտվարտա տիկէր պիր հէյեէթլէ, վէ սապահքինտէն տահա զիեատէ կիւզէլ կէօ-րիւնտիւլէր :

Թաամ խայլի վագըթ տէվամ իթտի, վէ ագշամըն սաաթ տօգուզ րատտէլէրինտէ ճիւմլէսի պիրլիքտէ թաամ օտասընը թէրք պիրլէ, պաղչէյէ ինտիլէր :

Բու արա խաֆիֆ պիր ըիւզկեար, պաղչէտէքի չիչէքլէրին թաթլը գօգուսունու համիլէն հուպուպ խոլպ, աղած եափրագլարը արասընտան խօշ պիր ֆըշըլթը իլէ միրուր իթտիկի հալտէ, օլ կիւնքի չէտիտ հարարէթի հավանըն մուգաբիլ, օրթալըղա լաթիֆ պիր սէրինլիք պախշ իթմէքտէ իտի։ Մահիթապ հէր թարաֆը զիեատար գըլըպ, գըրըլարը, եէշիլլիք վէ գում իլէ իհաթա օլունմուշ օլան չայ վէ ըրմագլարը պիր սուրէթի զարիֆէտէ էթրաֆա եանսըտըգլարը, միւշահատէ օլունմագտա իտի։

Ճօրճ իլէ Մարի, վէ Լուվարտա իլէ Լիվա պիրլիքտէ աղըր աղըր եիւրիւմէքտէ, վէ նատիրէն պիրինին աղընտան պիր սէօզ չըգմագտա օլուպ, պունա իսէ, անճագ մանէտարըղ վէ պէլլի պիր ճէվապ վիրիլմէքտէ իտի։ Պունլար հէր նէ գատար պէօյլէ սուքիւթլէ եիւրիւմէքտէ իտի իսէլէր տէ, հագըգաթը հալտէ քեաֆֆէսինին եիւրէկիտէ չարըմագտա, վէ գալպէն պիրպիրլէրինէ սէօյլէշիպ, էֆքեարլարընը անլամագտա իտիլէր։

Ճօն Մալգօմ տախի, պունլարըն արգասընտան սիւքիւթլէ վէ մէսրուրէն կիթմէքտէ օլուպ, շիմտիտէն Մարի իլէ Լիվանը, «սէվկիւլիւ գըզլարըմ» տէեու թէսմիյէ իթմէսինտէն նաշի, ղաեէթլէ միւթէլէզզիզ օլուր, վէ պունլար իւզէրինէ պիր հէեէճան նազարըյլա պագար իտի։

Շիւպհեսիզ, շու էսնատէ, Ճօն Մալգօմ միւսթագպէլի բէք մէսրուր օլունաճագ պիր սուրէթտէ միւշահատէ իտէրէք, պիր էյեամ Հինտիսթան թահարրիեաթընը, վէ պունուն մուխաթարաըլընը ունութմուշ իտի։ Բու սըրատա, Պէնարէս վալիսի լօրտ Սինկըլթընըն սէրայ սաաթընըն օն վուրտուղու ուզագտան իշիտիլտի։

Սաաթ չանընըն ինիլթիսի հէնուզ քէսիլմիշ իքէն, պիր տէ զիքրի սէպգաթ իթմիշ օլան չուգուր եօլտա, իւչ տէֆա պայղուշ սէսի իշիտիլտի։

Ճօրճ, ապանսըզ վէ թէլաշ իլէ ույգուտան ուեանան ատէմլէր կիպի, տիթրէտի։ Մէզքիւր իշարէթ, եիւզի մասքէլի գատընըն, մէրգումու, թախսիս օլունան մահէլլէ չըգըրտըղընա տայիր իթթիխազ օլունան իշարէթ իտի,

վէ Ճօրճ պու իշարէթի իշիտինճէ, սապահտան պէրու, եանի մատմուազէլ Մարիյի կէօրտիւկտէն պէրու, խանաեալինտէն չըգմըշ օլան մէճհուլէ գատընըն շէհրէթէնկիզ վէ շէտիտ խաթըրըլէրի պիրտէն պիրէ եինէ կէօզիւ էօնիւնէ կէլտի։

Մէրգում տէլիգանլը, պու իշարէթ սէսինի ալըր ալմազ, եիւրէկի սէվինճ վէ արզուլէր իլէ մալամալ օլուր իքէն, պու տէֆա իսէ, մէզքիւր իշարէթ իւզէրինէ, տամարլարընտա պիր ճէվէլան հասըլ օլմագ շէօյլէ տուրսուն, տահա պիր կիւն էվվէլ ֆէվգէլատէ սապըրսըզլըգլա պէքլէտիկի պու խապէրտէն, ատէթա միւքէտտէր վէ մէյեուս օլարագ, վիճտանինտէ պիր տիթրէմէ հիսս իթտի. վէ քէնտու քէնտունէ,

—Խա՛եըր, օրաեա տալա կիթմէեէճէկիմ, –տէտի։

Մատմուազէլ Մարի, նըշանլըսընըն գօլթուղունա կիրմիշ օլտուղունտան, մէրգումուն գօլունուն տիթրէտիկինի հիսս իթմիշ իտի։ Իմտի իրի կէօզլէրինի թէաճճիւպլէ, Ճօրճա տօղրու տէօնտիւրէրէք, վէ շիւպհէլի պիր իզթիրապ իլէ,

—Նէ՞ օլուեօրսունուզ, սըր Ճօրճ, –տէտի։

—Հիչ պիր շէյ օլմաեօրում, ղաթէն նէ՞ օլապիլիրիմ, էֆէնտիմ։

—Պիլմէմ, լաքին պիրտէն պիրէ տիթրէտինիզ տէ...։

—Իյի պիլի՞րմիսինիզ, մատմուազէլ։

—Էվվէթ, բէք իյի պիլիրիմ։

—Տիմէք պիր սինիր հարաքէթի օլմուշ տուր, պէն հիսս իթմէմիշիմ։

—Պունուն սէպէպի, եագընլարըմըզտա պիր կիճէ գուշունուն իւչ տէֆա տէհշէթլի սուրէթտէ էօթմէսի օլմասըն։

—Ա՛հ, մատմուազէլ, սի՞զ տէ մի իշիթտինիզ։

—Էվվէթ, էֆէնտիմ, հաթթա պէն տախի սիզին կիպի պիր ֆէնալըգ տույտում։ Չիւնքի, էրքէք օլտուղունուզ հալտէ, սիզ տախի գատընլար կիպի գօրգտուղունուզու ինքեար իտէմէզսինիզ եա, –իլավէ իթտի կէնճ գըզ կիւլիւմսէեէրէք։

Ճօրճ պաշընը էյէրէք,

—Ֆիլվագը, մատմուազէլ, հագըգաթը հալի անլատըղընըզը ինքեար էտէմէմ.

—Էօթթիւկիւնիւ իշիթթիկինիզ կիպի գուշու, զանն իտէրիմ քի, պայգուշ օլմալը տըր, տէյի՞լ մի.

—Էվվէթ, պայգուշ տուր.

—Էյլէ տէրլէր քի, պայգուշ խանէ տամլարը ուզէրինտէ էօթէր իսէ, օրատարտան պիրի միւճէլլէթա վէֆաթ իտէր իմիշ.

—Պու խուրաֆաթա պէօյլէ ինանըլտըղընը պիլիրիմ, մատմուազէլ, լաքին աւամ խալգըն իշպու քիւլլիյէն ատ ու էսասսըզ պաթըլ իթիգատընա, ճիւզինճէ հէյվանէյի սէսի իթիպար իթմէք պիլէ, պէնճէ ագըլսըզլըգ տէյիլ տիր, վէ շու պաթըլ իթիգատըն նէ վագըթ զուհուրա կէլտիկինի արամագտա իսէմ տէ, պիր տիւրլիւ անլայամամագտայըմ.

—Սըր Ճօրճ, սիզ բէք ագըլլը քիմսէսինիզ.

—Մատմուազէլ, պէնտէնիզ ագըլըն րէյա կէօրտիւկիւնիւ մաէլմէմնունիյէթ գապուլ վէ իթիգատ իտէրիմ, ֆագաթ, ագլըն մուղայիրի օլան խուսուսաթը նէ՛ գապուլ վէ նէ՛ իթիգատ իտէրիմ.

—Հալ պու քի, պիր ազ էվվէլ տիւթրէտիկինիզին սէպէպի նէ՞ իտի.

—Զիրա քի, կիճէնին սուսլուղունտա, պայգուշուն էօյլէ ֆէնա էօթմէսի, սինիրլէրիմէ թէսիր իթթի տէ . . .

—Տիմէք հալա գօրգմայընըզ.

—Ասլա.

—Հիչ պիր շէյ հիս իթմէտինիզ.

—Հագըգաթէն հիչ պիր շէյ հիս իթմէտիմ.

—Պու հալտէ, սիզ պէնտէն ճէսուր վէ մէսուտ սանուզ, չիւնքի, իգրար իտէրիմ քի, պու տէրէճէ սաքին պիր կիճէ վագթինտէ, շու էլէմպախշ սէսին իշիտիլիշի, պանա, եագընտա վէ հէր հալտէ իշիտիլտէն պիրինէ պիր ֆէնալըգ վագը օլաճաղընա տայիր բէշինէն պիր խապէր մագամընտա կէօրիւնիւր.

Մարինին պու սէօզլէրի, Ճօրճուն էֆքեարը խէֆիֆէսի ուզէրինէ օլ տէրէճէ աճայիպ պիր սուրէթտէ մուգապէլէ իթմէքտէ իտիլէր քի, մէրգում եէնիտէն վէ էվվէլքինտէն տահա շիտտէթլէ տիթրէտի.

ՍՕԿՕՐ ԻԼԷ ՄԷՃՀՈՒԼ ԳԱՏԸՆ

Սօկօր, չուգուր եօլուն պիր մահալլինտէ, իքի պէյկիր եանընտա, աեագտա տուրմագտա, վէ պիր խըտմէթքեար աղաճըն քէօքիւնէ տայանմագտա իտի.

Ալէսսէվիյէ պայգուշ էօթմէսինին իշիտիլմէսինտէն պիր թագըգա սօնրա, Ճօրճ Մալգօմ գօշուպ, մահալլի մալումէ կիտէր իտի. Ֆագաթ պու աղշամ, նասըլ քի մալումումուզ տուր, պայգուշուն պիրինճի էօթմէսի ճէվապըզ գալտը, եանի Սօկօր, գումուն ուզէրինտէն Ճօրճուն եիւրիւեէրէք կէլտիկինի իշիթմէմիշ իտի.

Հինտլի Սօկօր, քէնտի թապիաթը իգթիզասընճա սապըրլը օլտուղունտան, մէզքիւր թէքէրրիւրի թապիի զանն իտէրէք, օլ պապտէ ալա թէաճճիւպ իթմէտի. Իմտի, եէրինտէն ասլա գըմըլտանմայարագ, վէ պիլա վագիֆէ պէքլէտի. Լաքին սէքիզ օն տագըգա կէչմէտի, վէ կէնճ Ինկիլիզին տէ հէնուզ կէօզիւքմէմէսի ուզէրինէ, Սօկօր, «Շիւպհէսիզ իշիթմէմիշ օլմալը տըր» տիյէրէք, էլլէրինտէն պիրինի աղզընա կէօթիւրտիւ, վէ իքինճի տէֆա, տահա միւքէմմէլ օլարագ, պայգուշ գուշու սէտասը չըգարտը.

Պու արա Ճօրճ Մալգօմ, բէտէրի, պիրատէրի վէ իքի կէնճ գըզ իլէ հէնուզ պաղչէտէ օլուպ, իքինճի տէֆա օլարագ, քէնտիսինին չաղըրըլտըղընը իշիտինճէ, ազիմ պիր իզթիրապ հիս իթթի, վէ շու հալտէն Մարի Պըրթէլ տախի, էվվէլքինտէն տահա զիատէ միւթէէսսիր օլարագ, պիչարէ պիրտէն պիրէ մանէասը անլաշըլմազ պիր սուրէթտէ պիր ֆէնալըգ տույտու, վէ վիճուտինին ճիւմլէ

աղալարը տիթրէմէյէ պաշլատը ։ Վէ քէսիք պիր սէտա իլէ ,

—Ալլահ աշգընա օլսուն , սըր ձօն իչէրի կիրէյիմ , -տէտի , -պայգուշուն տէհշէթլի սէտալարը պանա ֆէնալըգ կէթիրիյօր ։ Վագըա սիզ պէնիմ ճէսարէթսիզլիկիմ իւզէրինէ կիւլէպիլիրսինիզ , լաքին մէզքիւր սէտալէրին պիր ֆէնալըգ խապէր վիրտիքլէրինէ տայիր , ֆիքրիմձէ հասըլ օլան իթիգատը գալպըմտան մահվ ու իզալէ իտէմէզսինիզ ։

Մարի չու սօն սէօզլէրի թէլաֆֆուզ իթտիկինտէ , գուվվէթի գայիպ օլուպ , գալպի պիր տէրմանսըզլըգ մի-ճալինի խաթիրա իթմէկէ պաշլատըգընը հիս էյլէտի ։ Վէ քէնտիսինէ , տիւնեա գարարար կիպի կէօրինիւպ , հաթթա էկէր ճօրճ գօլլարընտան թութմամըշ իսէ , պիչարէ եէրէ եըգըլաճագ իտի ։

—Նա՛ Բապալըմ , -տէտի սըր ձօն եիւքսէք սէսլէ , վէ քէմալի իզթիրապ իլէ , -պու չօճուգա նէ՞ օլտու ։

—Էֆէնտի բէտէր , պայըլըյօր , նէ՞ եափմալը , -ճէվապ վիրտի ճօրճ իզթիրապլէ ։

—Շիւպհէսիզ կէչիճի պիր ֆէնալըգ օլմալը , չապուգ իչէրի կիրէլիմ տէ թէտավիսինէ պագալըմ ։

Գունուն իւզէրինէ ճօրճ , սէվկիւլիւսինի գուճագընա ալըպ , եօլէ պիր սիւրաթլէ սէյիրթէնէ կիթտի քի , Էմա իլէ Էտվարտ վէ սըր ձօն կիւճ իլէ արգասընտան եէթիշէպիլմէքտէ իտիլէր ։

Ճօրճ , սէյիրթէնին նէրտիվէնլէրինտէն չըգըպ , ալթ գաթտա սալօն եէրինէ գուլլանըլան տայիրէյէ կիրտիկինտէ , Մարի պիւսպիւթիւն պայըլմըշ իտի ։ Մէրգումէնին ուզուն քիրփիքլէրի , իրի կէօզլէրի իւզէրինէ էյիլմիշ , վէ կէօզլէրինին էթրաֆընա ինճէ սիեահ պիր չէնպէր չըգըլմըշ օլտուղու կիպի , պաշը տախի , իւզէրինտէքի սաչլար եօրկունլուգ օլտուղու հալտէ , պիր ումուզունտան տիկէր ումուզունա տօղրու սալլանմագտա իտի ։

Ճօրճ մէզպուրէյի , իւզէրի չիւթէյէր իլէ պիր իսթիրահաթ եաթաղընա թահվիլ իտիլմիշ օլան ուզո՛ւն պիր գանափէ իւզէրինէ տիգգաթլէ եաթըրտը ։ Էտվարտ գօշուպ

պիր պարտագ սօղուգ սու կէթիրտի ։ Էմա տախի քէնտի օտասընա չըգարագ , պիր շիշէ րուհ կէթիրէրէք , գըզ գարընտաշընըն պուրնունա գօգլաթմաեա պաշլատը ։ Ճօն Մալգօն տախի թազէ սուեա պաթըրըլմըշ օլան ինճէ պիր մէնտիլ իլէ մէզպուրէնին պիլէքլէրինի օղալամագտա իտի ։

Զօգ սիւրմէտի , պու միւտաալաթըն սէմէրէսի կէօրիւլտիւ ։ Շէօյլէ քի , Մարի ուզուն պիր ա՛հ իտէրէք , կէօզլէրինի աչտը , վէ իքի սանիյէ գատար տախի սէրսէմ պիր հալտէ տուրտուգտան սօնրա , ագլը պաշընա կէլէրէք , էլլէրինի եանընտա պուլունանլարա ուզաթտը , վէ խօշ պիր կիւլիւմսէմէ իլէ չէօյլէ սէօյլէտի ,

—Պէն բէք մասխարա պիր գըզ իմիշիմ , սագըն ինքեար իթմէյինիզ , էվվէթ , բէք կիւլիւնմէյէ շայեան պիրի իմիշիմ ։ Ցիւվագը պու աքշամ նէ օլտուղումու պիլմէմ ։ Էօմրիւմտէ պէնլէքի եիկիրմի տէֆա , եիւզ տէֆա պայգուշուն սէտասընը իշիթտիկիմ հալտէ , պու տէֆա պու գատար ֆէնալըգ տույմուշ օլտուղումա պէն թէաճճիւպ իտիեօրում ։ Իհթիմալ տըր քի , եօլ եօրկունլուղունտան նէշէթ իթմիշ տիր , եախօտ պէնիմ վէլիի ազիզիմին խանէսինտէ պուլունմագ սէվինճի իլէ , սինիրլէրիմտէ հասըլ օլան ֆէվգէլատէ թէհէյեիւճտէն տիր ։

—Էվէթ , էվլատըմ , հիչ շիւպհէ իթմէ քի , պու սօնրաքի տէտիկլէրինտէն տիր ։

—Էօյլէ իսէ բէք էյի , տիմէք շու հալ պիր տախի վագը օլմաեաճագ տըր ։

Ճօն Մալգօն , սաղ էլինին իքի բարմաղընը , կէնճ գըզըն պէեազ վէ նազիք էլի իւզէրինէ տաեատը ։

—Ցահա սըթմամ վա՞ր մը տըր , -տէտի մէրգումէ կիւլէրէք ։

—Պիր ազ , լաքին պունուն տալա զարարը եօգ տուր , պիր գաչ սաաթ րահաթ ույուեաճագ օլուր իսէն , օ տախի վահվ օլուր ։ Ցագաթ , գըզըմ , պիր ան էվվէլ ույումալըսըն ։ Պիր էլինի պանա , վէ տիկէրինի հէմշիրէնէ վէր , պիզ սէնի օտանա կէօթիւրիւրիւզ ։

Մարի աեագտա տուրմագտա օլտուղու հալտէ , կիւլ-

մէյտանը թութմանըտարագ , չէօյլէ իլավէ էտէրէք ,

—Էֆէնտիմ , պէնի թութմաքա հաճէթ եօգ տուր , չիւնքի , պէն սիզին մէմուլ իհթիմալինիզտէն զիհատէ գուվվէթլի օլտուղումտան , եայընըզճա օտամա չըգարթըլըրըմ :

Ֆօլվագը , կէնճ գըզ պու սէօզլէրինի ֆիիլէն իճրա իտէրէք , եավաշ եավաշ սալօնու կէչտի , վէ էշիյին իւզէրինէ կէլինճէ տուրտու , վէ արգասընա տէօնիւբ ,

—Սէվկիլիւ տօսթլար , -տէտի , -պու կիճէ սիզէ վիրտիկիմ սըգընթըլըտան տօլայը , աֆվըյնըզը րիճա իտէրիմ , ֆագաթ , էկէր ձէնապը Հագգ մուսատէ իտէր իսէ , Մարիյի եարըն եինէ հալինտէ պուլուրսունուզ :

Պատէհու , անըյընը ձօն Մալգօմա ուզաթտը , վէ ձօրճ իլէ Նօվարայըն տախի էլլէրինի սըգարագ , հէմէն գափըտան մամուլ նէրտիվէնին բարմագլըղընա ալա տայանարագ , եավաշ եավաշ եօգարը չըգտը :

Բէտէր իլէ Իքի Էվլատ պիր մըգտար եալընըզ գալարագ , մուհավէրէլէրի , վագը օլան զարիպ վուգուաթ իւզէրինէ ճէրէեան իթտի : Նիհայէթ ձօրճ , քէնտու քէնտիսինէ գալըբ , տուշիւնմէք իսթէտիկինտէն , բէտէրինի սէլամլաեարագ , օտասընա չէքիլտի :

Պինաէն ալէյհ օտասընտա գալանլար , բէնչէրէյի աչտը , վէ սիրտէկինի բէնչէրէնին տաեանաճագ մահալլինէ գօեարագ , վէ աթէշ կիպի սըճագ օլան պաշընը տախի , կիճէնին սէրին հավասընա տօղրու ուզաթարագ , տէրին մութալաալար իթմէկէ պաշլատը , վէ էնճամ , եուղումասքէլի գատըն իլէ իւլֆէթ ու իւնսիյէթի պիւսպիւթիւն գաթ իթմէքլիկէ գարար վէրտի :

Տիկէր թարաֆտան Սօկօր իսէ , իքինճի տէֆա պայգուշ սէտասընը չըգարտըգտան սօնրա , էմնիյէթլէ պէքլէտի . ֆագաթ , պու տէֆա տախի ձօրճուն կէլմէտիկինի կէօրիւնճէ , թէաճճիւպտէ գալտը :

Պունունլա պէրապէր , «պէլքի պու կիճէ խանէ խալգը էվտէ տէյիլ իտիլէր» տիէրէք , վէ պունա թէէմմին օլմագ իւզրէ , աթլարը մահէլլի մէզքիւրտէ պըրագտը , վէ չուգուր եօլտան կէչէրէք , պաղչէնին չալը չըրբըլարտան

եարըլմըշ բարմագլըղը էօնիւնէ վասըլ օլտու : Վէ պունուն իչինտէն պիր արալըգ պուլարագ , պինանըն տիվարընա գատար եագլաշտը : Պու սըրատա հէման քեաֆֆէյի բէնչէրէլէրտէն ըշըգ կէօրիւնմէքտէ , վէ աթ գաթ օտալարընտան պիրիսինին բէրտէլէրի արգասընտա պիր չօգ ինսան կէօլկէլէրինին կիտիպ կէլտիկի մուշահատէ գըլընմագտա իտի : Պու կէօլկէլէր միեանէսինտէ , պիրիսինի ձօրճ Մալգօմա պէնզէթտի , վէ հագըգաթէն մէրգում պու խուսուստա եանըլմամըշ իտի :

Տիմէք տէյիգանըն սէյֆիէտէ պուլունտուղու հալտէ , իքի տէֆա իճրա իտիլէն իշարէթի իշիթմէմէսի մումքին տէյիլ իտի , վէ կէլմէտիկի իսէ , էլպէթթէ պիր սէպէպ թահթընտա իտի :

Սօկօր , հէնուզ զարիպ կիւզէլլիկինտէն վէ ախլագը աճիպէսինտէն պաշգա էվսաֆընը թանըմատըղըմըզ գատընըն էմիրլէրինի թէմամը թէմամընա իճրա իտիպ , մէրգումէյէ ֆէվգէլատէ իթաաթը տախի վար իտի :

Իմտի , կիթտիկի մահէլլտէն ալտէթլէ , հայվանլարըն եանընա տէօնտիւ , վէ պիրինէ քէնտիսի վէ տիկէրինէ , պիրլիւքտէ կէթիրմիշ օլտուղու տիկէր պիր Հինտլիյի պինտիրէրէք , ձօրճուն կէօղէրի գարալը օլարագ կիթմիշ օլտուղու սէրատա տօղրու կիթմէեէ պաշլատըլար :

Մէրգում Սօկօր , զահէթ միւզէյեէն սուրէթտէ տօնատըլմըշ օլան տայիրէլէրտէն սիւրաթլէ կէչիպ , մէճհուլէ գատընըն պէքլէմէքտէ օլտուղու հավլէթ օտասընա մուվասըլէթ իթտի :

Մէրգումէ , Սօկորուն աեագ սէտասընը իշիտինճէ , պիրտէն պիրէ եիւզինիւն մասքէսինի գօյտու : Սօկօր , հավլէթ օտասընըն իփէքլի բէրտէսինի գալտըրըպ , օտանըն էշիկինտէն կէչտի , վէ էլլէրի կէօքսիւնտէ վէ վիճուտի իլէ պաշը տախի հիւրմէթէն էյիլմի օլտուղու հալտէ , տուրտու :

Մէճհուլէ գատըն , մէրգում իւզէրինէ աթֆը նազարլէ , վէ տիթրէեէք ,

—Նէ՞ օ , եալընը՞զ մըսըն , -տէտի :

—Էվվէթ, էֆէնտիմ, եալընըզըմ։

—Աճապա ձօրճ Մալգօնա պիր ֆէնալը՞գ մը օլտու, -սիւալ իթտի մէրգումէ, սէսի տիթրէեէրէք։

Հինտլի պաշընը սալլաեարագ,

—Խաեըր, -տէտի։

—Եօգսա օրատա եօ՞գ մու իտի։

—Խա՛եըր, էֆէնտիմ, օրատա իտի։

—Տէմէք պայգուշուն սէտասընը իշիտմէմիշ տիր,

—Իշիթմէմէք օլամազ, չիւնքի իքի տէֆա թէքրարլատըմ, վէ պէն ճինլարըն սէսլէրինին չամաթասընը իշիտիեօրտում։

Մէճհուլէ գատըն, պիրտէն պիրէ չիտտէթլէ մասքէսինի չըգարարագ, սիմասընըն սօլմուշ օլտուղու կէօրիւլտիւ, վէ մէրգումէ տիթրէէր պիր սէտա իլէ,

—Էյ ճէվապ վիրմէ՞տի մի, -տէտի։

—Խա՛եըր, էֆէնտիմ։

—Տէմէք տիր քի, կիտիպ կէլմէքտէն օսանտըղընտան, արթըգ սէնին իլէ կէլմէք իսթէմէեօր, վէ կէլմէեճէք տիր։

Սօկօրուն պու սէօզէ վիրէճէք ճէվապը պուլունմատըղընտան, կէօզլէրինի էնէրէք, սիւքիւթ իթտի։

Կէնճ գատըն, գարշըսընտա տուրտ օլան պիւյիւք վէնէտիք այնասընա պագարագ, հիւսնի ճէմալինի կէօրտիւ, վէ քէնտու քէնտունէ մաղրուրլանարագ,

—Իշթէ, -տէտի, -պէնտէն տահա կիւզէլ վէ տահա տիլպէր քիմսէ օլամազ։ Պէն, աշգ ու մուհապպէթլէրի կէվշէեէնլէրտէն տէյիլիմ։ Էլպէթթէ ձօրճուն պու ագշամ Սօկօր իլէ պիրլիքտէ կէլմէմէսինտէ պիւեիւճէք պիր սէպէպ օլմալը տըր, վէ պէն պու սէպէպի անլամագ իսթէրիմ։ Իսթէրիմ քի, ձօրճ կէլմէլի տիր, վէ կէլէճէք տիր, վէ էկէր մէրգումու եանըմըտա տագլամագ վէ պանա պագըթ իթմէք իչին, մասքէմի չըգարմագ վէ եիւզիւմիւ քէնտիսինէ կէօսթէրմէք տախի լազըմ կէլիր իսէ, օնու տախի իճրա իտէճէկիմ, չիւնքի քէնտիսինի սէվէրիմ։

Մէրգումէ պու քէլամլէրի օլ տէրէճէ եավաշ սէօյլէմէքտէ իտի քի, Սօկօրուն գուլաղընա անճագ պէլլիսիզ

պիր մըրըլտանմագ կիպի կէլիեօր իտի։

Պատէհու, մէճհուլէ գատըն Սօկօրա տօղրու տէօնիւպ, եիւքսէք սէտա իլէ։

—Սօկօր, -տէտի։

—Էֆէնտիմ, -ճէվապ վիրտի խըտմէթքեար։

—Սէն եինէ կիտէճէքսին։

—Սէյֆիեէ՞եէ մի։

—Էվվէթ։

—Նէ՞ իչին, էֆէնտիմ։

—Պէր եօլ իլէ բարմագլըգտան կէչիպ, տէրունի խանէեէ վարըլ օլուրսուն։

—Բէք էյի, էֆէնտիմ։

—Ձօրճ Մալգօնուն եանընա կիտէրսին, վէ պէնիմ պէքլէտիկիմի, վէ շիմտի կէլմէսինի իսթէտիկիմի պիլտիրիրսին. անլատը՞ն մը Սօկօր։

—Էմրինիզի խապէր վիրիրիմ, էֆէնտիմ, լաքին . . .

—Թէքմիլ էթ, Սօկօր, թէքմիլ էթ, -պաղըրտը մէճհուլէ գատըն սապըրսըզըգլա։

—Լա՛քին գապու իթմէզ իսէ։

Կէնճ գատըն ալէթէքրար այնայա պագարագ, եիւզիւնտէ մազլումանէ պիր կիւլիւմսէմէ միւշահատէ օլունտու, վէ,

—Սէն էմին օլ Սօկօր, պու տէֆա գապու իթմէմէզլիք իթմէեէճէք տիր, -տէտի։

Հինտլի պաշընը էյմէսինտէ, կէնճ գատըն չէօլէ տէվամ իթտի,

—Հայտէ կիթ, պէնիմ սատըգ խըտմէթքեարըմ, կիթ վէ չապուգ կէլ։ Սէնին կիտիպ կէլէճէկին տագըգալարըն պէհէրի, պանա պիր սաաթ գատար կէլէճէք տիր։

Մէրգումէ, հէնուզ սէօզիւնիւ թէքմիլ իթմիշ իքէն, Սօկօր, Հինտ գավմընըն մախսուս սիւրաթ վէ սիւքիւթ իլէ օրատան ղայպ օլտու։

Սէյֆիեէ իլէ սէրայ արասընտա օլան մէսաֆէ, եարըմ ֆարսախլըգ եօլտան իպարէթ իտի իսէ տէ, Սօկօր, ձօրճա գըլաղուզլուգ իթտիկինտէ, Նէրէեէ կիթտիկինի

անլամամաղը , վէ Պէնտրէսէն չօգ ուզագ կիտիյօր օլտուղունու զանն իյլէմէսի իչին , մէրգումու տօլաշտըրըր իտի · ֆագաթ պու կիճէ պէօյլէ տէսիսէլէրէ լիւզում օլմատըղը ճիհէթլէ , տօղրուճա վէ քէստիրմէ թարիգլէ մահէլլի մէզգուրէ վարըլ օլտու ։ Վէ քիմսէ քէնտիսինի ֆէրգ իտէմէմէսի իչին տախի , պէհաղ չարշաֆը չըգարարագ , չուգուր եօլա կիրտի , վէ սէսսիզճէ տուվարըն վէ չիթլէրին արասընտան կէչիպ , սէյֆիհէնին պաղչէսինէ կիրտի ։ Վէ աղաճլարըն արգասընտան , մէզքիւր սէյֆիհէնին պաղը մահէլլինտէ հէնուզ մօմլար եանմագտա օլտուղունու կէօրտիւ ։

ՍՕԿՕՐ ԻԼԷ ՃՕՐՃ

Սօկօր , սայիր Հինտլիլէր կիպի ֆէնափաղ օլտուղունտան , էվվէլա արգասընտա կէչտիկի եէրին իզինի պըրագմամագ իսթէտի ։ Պինաէն ալէյհ պաղչէնին գումլու եօլարընտան կէչէճէք օլսա , գումուն իւզէրինտէ ատըմլարընըն էսէրի գալաճաղընտան , հալ պու քի , չայըր չիմէնլէր իւզէրինտէ եիւրիւտիւկիւնտէ , էզիլէն չայըրլար սապահըն չիյի իլէ եէնիտէն տիրիլէճէքլէրինի պիլտիկինտէն , սէյֆիհէնէ կիթմէք իչին չայըր չիմէնլիք իւզէրինտէն եիւրիւմէկէ պաշլատը ,

Պէօյլէճէ մէրգում Հինտլի եէշիլլիքլէր իւսթիւնտէն կէչէրէք , վէ գարշըսընա նէ տէրէճէ էնկէլլէր եօլար թէսատիւֆ իթսէ , անլէրի տախի պիր սըչրայըշտա ատլայարագ , քիմսէ թարաֆընտան կէօրիւլմէքսիզին , թա սէյֆիհէնին եանընա մուվասըլէթ իթտի ։

Նասըլ.քի տէտիք , պիր չօգ բէնչիրէլէրտէն մում ըշըղը կէօրիւնիւյօր իտի ։ Շէօյլէ քի , պինանըն ալթ գաթընտա Ճօն Մալգօմուն իշ օտասընտա , վէ իւսթ գաթտա իքի գըզգարտաշլարըն օտալարընտա Ճօրճուն եաթագ օտասընտա մում եանմագտա օլուպ , հալ պու քի , Լա-

վարտ , գարտաշը գատար մէշղուլ օլմատըղը ճիհէթլէ , մումունու սէօնտիւրմիւշ իտի ։

Սօկօր , տէրունի սէյֆիհէնէ կիրմէքլիկի արա թասավվուր իտէմէզ իտի ։ Զիրա քի , թէրթիպաթը տախիլիհէսինի պիլմէտիկի կիպի , ուհար ույմագ կիթտիկինտէ , իհթիմալ տըր քի , Ճօրճ Մալգօմուն օտասընա կիտէմէտիքճէն պաշգա , նակէհան գարշըսընա պիր ուշագ տախի չըգապիլիր , պիր վալէյլա գօբարարագ , քէնտիսինին ֆիրարընը , վէ պինաէն ալէյհ ատէմի մուվաֆֆագըյէթինի մուճիպ օլապիլիր իտի ։

Իմտի Հինտլի , ըշըղը օտալարտա պուլունան էշխասը թահգըգ ու թէֆթիշ իթմէք իւզրէ , ալթ գաթ բէնչիրէլէրինէ եագլաշտը , վէ նազարը տիգգաթընը , նիմ չէֆֆաֆ օլմասընտան , տէրունի , էն չօգ ֆէրգ ու թէմեիզ օլունմագտա օլան բէնչիրէ բէրտէլէրի իւզէրինէ աթֆ իթտի ։ Վէ պու սուրէթլէ պիր օտա տէրունինտէ պիր իխթիյար քիմսէ կէօրտիւ քի , պիյիւք պիր եազըխանէ էօնիւնտէ օթուրմուշ օլուպ , գարշըսընտա պուլունան քեաղըտ տէմէթլէրինի գարըշտըրմագտա իտի ։ Պու իխթիյար Ճօն Մալգօն իտի ։

—Պապասը , -տէտի Սօկօր քէնտու քէնտույէ , վէ թահարրիյաթընա տէվամ իթմէք իւզրէ , սէյֆիհէնին պօյունա տօղրու եիւրիւմէկէ պաշլատը ։ Վէ Ճօրճուն ահըրգ բէնչիրէսինին ալթընա մուվասըլէթ իթտի ։ Մէրգումուն բէնչիրէսինին բէրտէսի գալտըրըլմըշ օլուպ , պիր այագ սէսի իշիտիլիյօր իտի ։

—Պու կէլէն Ճօրճ օլմալը տըր , -տէտի Հինտլի քէնտու քէնտույէ ։

Պիրինճի գաթ բէնչիրէլէրինին հէր պիրինտէ , պիր չահնիշին օլուպ , պունլարըն ալթընտա տէմիր չուպուգլար վար իտի քի , իւզէրլէրի սարմաշըգ աղաճլարըյլա գայէթ կիւզէլ պիր սուրէթտէ իհաթա օլունմուշ օլտուգլարը հալտէ , սահիհէն չիչէքտէն եափըլմըշ սէբէթլէրէ պէնզէմիշ իտիլէր ։

Սօկօր , պօյունուն ուզունլուղունա նիսպէթէն , եուգ

կիպի չեվիք, մայմուն կիպի ամթիք օլմազը, հաթթը զաթինտէ վիճուտինին աղըրլըղընա տաեանամաեան մէզքիւր տէմիր չուպուգլարա տաեանարագ, պիր հարէքէթտէ չահնիշլյնէ պէլ վիրուպ, իքի էլլէրիյլէ թըրմալանտը:

Պաշը պէնչիրէնին հիզասընա կէլտիկինտէ, թախմինինտէ ալտանմամըշ օլտուղունու, վէ պիր համլա տահա իթսէ, Ճօրճուն գարշըսընտա պուլունաճաղընը անլատը:

Իմտի կէնճ ինկիլիզ, սըրթընը Սօկօրա տօղրու տէօնտիւկիւնտէ, մէրգում Հինտլի, չահնիշլյն պարմագլըղը էօնիւնէ չըգըպ տուրտու, վէ Ճօրճ նիւզիւնիւ չէվիրտիկինտէ, իլք տէֆա պու Հինտլիյի պէնչիրէ էօնիւնտէ վէ աեաղ իւզէրի պուլտու: Ճօրճ, չիմտիյէ գատար Սօկօրու պաշտան թըրնաղաաղ պէեազ չարշաֆա պիւրիւնմիւշ օլարագ, կէօրմիւշ օլտուղունտան, թապիաթըյլա չիմտի նիւզիւնիւ աչըգ կէօրտիւկիւնտէ, քէնտիսինի թանըեամազ իտի, վէ չունքի տախի իլավէ իտէրիզ, պէօյլէ կիճէ վագթի մէրգում Հինտլինին պէտնի միւճէսսէմ կիպի օլան հէյպէթի վէ վահշի սըֆաթը, ինսանա տէհշէթ վիրիճի հալէթտան իտի:

Ճօրճ, մէրգումու նակէհան կէօրիւր կէօրմէզ տուրտու, վէ իմտատ չաղըրմաղ իւզրէ աղզընը աչմազտա, վէ ախլահա տավրանմագ կիպի հարէքէթտէ իքէն, Սօկօր պարմաղընը աղզընա կէօթիւրիւպ, վէ սուս իշարէթի իտէրէք, շէօյլէ տէտի,

—Սէսինիզի չըգարմայըն, վէ ախլահա տախի տավրանմայըն: Պէն տուշմէն տէյիլիմ:

—Էօյլէ իսէ սիզ քի՞մսինիզ, -սուալ իթտի Ճօրճ:

—Պէն օ ատէմիմ քի, նիւզիւնիւզիւ պիլմէզ իտէնիզ տէ, սէսինի թանըեապիլիրսինիզ: Պէն օ ատէմիմ քի, եօգուշուն աշաղըսընտաքի չուգուրտա պիր խայլի մուտտէթ պիհուտէ պէքլէտիմ:

—Հա՛ անլատըմ, գլավուզում:

—Էվվէթ, թա քէնտիսի:

—Բէք էյի, լաքին պուրատա քի՞մի արամաեա կէլտին:

—Սիզի:

—Նէ՞ իչին:

—Սիզի, պէքլէնիլմէքտէ օլտուղունուզ մահէլլէ կէօթիւրմէք իչին:

—Սէնի քի՞մ կէօնտէրտի:

—Օ՛:

Ճօրճ կիւլիւմսէեէրէք,

—Բէք էյի, ֆագաթ օ գատըն էվվէլճէ սէնին պուրաեա կէլտիկինի, վէ իքի տէֆա պէնի չաղըրըպ տա, պիր ճէվապ ալամատըղընը պիլմէեօ՞ր մու:

—Պիլիր:

—Պիլտիկի հալտէ, սէնի թէքրարէ՞ն մի կէօնտէրտի:

—Էվվէթ, մէրգումէ պանա, «հայտէ, սէն թէքրար կիթ տէ, քէնտիսինի կէօր, վէ պէնիմ քէնտիսինէ պէքլէմէքտէ օլտուղումու սէօյլէ, միւճէրրէտ արգամտան կէլէճէք տիր» տէտի, վէ իշթէ պունուն իչին կէլտիմ:

Ճօրճ պիր իքի սանիյէ գատար սիւքիւթ իթտի:

—Կէլինիզ, էֆէնտիմ, -տէվամ իթտի Սօկօր, -պէյկիրլէր մահէլլինտէ պէքլէեօրլար, վէ սուրաթլէ մահէլլի մագսուտէ եէթիշէլիմ:

—Պէն սէնինլէ կէլէմէեէճէյիմ, սէն եալընըզճա կիթ, -տէտի Ճօրճ:

Սօկօր, պիրտէն պիրէ պիր հարէքէթ իճրա իթտի, վէ նիւզիւնտէ ֆէվգէլատէ պիր թէհայեիւր ալէմէթի միւշահատէ օլունտու:

—Լաքին, պէն էֆէնտիմի ալմաեա կէլմիշ իտիմ, -տէտի:

—Նիեէթինին պու օլտուղունու բէք էյի անլատըմ, -ճէվապ վիրտի կէնճ ինկիլիզ: -Ֆագաթ ախնատա հէր նիեէթ, գուվվէտէն ֆիիլէ կէլէմէզ: Սէն եալընըզ կէլտին, վէ եալընըզ կիթմէլիսին:

Սօկօր էմնիեէթսիզլիքլէ պաշընը սալլաեարագ,

—Պունուն իհթիմալի եօգ տուր, էֆէնտիմ, -տէտի:

—Նէ՞ իչին:

—Չիւնքի, էֆէնտիմ սիզի պէրապէր կէօթիւրմէքլիկի էմր իթմիշ օլտուղու հալտէ, անըն էմրինէ իթաաթ

իթմէք , պէնիմ պօրճում տուր , -տէտի Սօկօր :

—Զարարը եօգ , սէն պիր ամիր գուլու օլտուղուն հալտէ , պու եօլտա մուամէլէ վէ հարէքէթ իթմէն լազըմ տըր : Սէն պիր սատըգ խըտմէթքեար օլտուղուն իչին , իյի պիր էֆէնտիյէ մալիք պուլունմաղա չալըշմըշսըն . . . : Շայէտ մէրգումէ սանա եօլ վիրէճէք օլուր իսէ , պէն սէնի մէմնունէն եանըմա գապուլ իտէրիմ :

Ճօճ պունու սէօյլէյիպ , սանտըղընտան օն ատէտ Ինկիլիզ լիրասը չըգարտը , վէ շէօյլէ իլավէ իթտի :

—Սէն պանա պէք չօգ տէֆա գըլաղուզլուգ իթտին , վէ պու կիճէ տախի եանըմա գատար կէլմէք իչին , էօմրիւնիւ պիլէ պիր թէհլիքէյէ գօյտուն , իմտի պու խուսուստա պիր մուքեաֆաթա լայըգ օլտուղունտան , իշթէ պէն պու մուքեաֆաթը իթա իտէրիմ :

Պէօյլէ տէյիպ , Ճօրճ ալթունլարը Հինտլինին պիր է-լինէ գօյտու :

Մէրգում տախի պիր սանիյէ գատար թէրէտտիւտ իլէ ալթունլարա պագըտըգտան սօնրա , քէմալի թահգիր իլէ ալթունլարը հալընըն իւզէրինէ աթըրտը :

—Յազըգ նէ՞ եապըեօրսուն , -տէտի Ճօրճ եուքսէք սէտա իլէ :

—Էֆէնտիմ , -ճէվապ վիրտի Սօկօր պիր ազամէթլէ , մահէթլինաէ խըտմէթ իթտիկիմ զաթ , Կօլգօնտանըն էլմաս մատէնլէրինտէն տահա զէնկին , վէ Վիշնու մապուտունտան տահա ճէօմէրտ տիր : Պիր չէշմէտէն սու նասըլ ագար իսէ , անըն բարմագլարընտան տա ալթուն էօյլէ ագար : Անըն սէրպայլարընտա ալթուն էօյլէ ատի պիր շէյ տիր քի , օնա խըտմէթ իտէնլէրին էն ֆագիրլէրի պիլէ , ալթունտան իպրիգ իտէրլէր :

—Նէ՛ աճայիպ խալգ , -տէտի Ճօրճ քէնտու քէնտունէ , -խըտմէթքեարլըգտա պիլէ , նէ՞ տէրէճէ մաղրուր տըրլար . . . :

Պատէհու եուքսէք սէտա իլէ շէօյլէ իլավէ իթտի :

—Պիզտէ պիր ատէմ տիկէրինէ պիր խըտմէթտէ պուլունաճագ օլուր իսէ , օնա պօրճլու գալըրլար , վէ մուքեաֆաթ վիրիրլէր . . . : Էկէր պու եօլտա մուամէլէ իթմէքլիկիմտէն , պու տէրէճէ հիտտէթլէնէճէկինի պիլսէ իտիմ , պու մուամէլէտէ պուլունմազ իտիմ :

—Էֆէնտիմ , սիզ գուլունուզու ասլա հիտտէթլէնտիրմէյիպ , իլլա ալտանըրըզ , -ճէվապ վիրտի Սօկօր հիւրմէթլէ պաշընը էյէրէք :

Վէ սօնրա բէնչիրէյէ եագլաշարագ , տըշարըեա աթֆը նազար իթտի , վէ մահիթապըն ուֆուգտա տօղրու պաթտըղընը կէօրէրէք ,

—Սօն տէֆա օլարագ թէքլիֆ իտէրիմ , էֆէնտիմ հայտէ կիտէլիմ , զիրա վագըթ կէչիեօր , վէ էֆէնտիմ տախի էօթէտէ պէքլէեօր , -տէտի :

—Զաթէն պէն ճէվապըմը վիրտիմ , -տէտի Ճօրճ էօյլէ պիր սէպաթ իւզրէ քի , Սօկօրուն արթըգ իւմիտինի քէսմէսի լազըմ կէլիր իտի , -էվվէթ , պէնիմ գարարըմ ֆէսխ օլունմազ տըր , վէ թէքրար իտէրիմ քի , սէնինլէ պէրապէր կէլմէեէճէկիմ :

—Յազըգ նէ՞ իչին :

—Պունուն սէպէպի պանա այիտ տիր :

—Բէք իյի էֆէնտիմ , լաքին պու հարէքէթինիզ օ գատըր պիր հագարէթ տիր , հիչ տէյիլ իսէ ճէվապը րէտտինիզին սէպէպինի կէօսթէրմէլի տիր :

—Պունա տա մուվաֆֆագաթ իտէրիմ , սանա պիր մէքթուպ վիրէյիմ տէ , սէն տէ մէճհուլէ գատընա վէր : Պարի պու սուրէթլէ , վազիֆէնի թէմամը թէմամընա իյֆա իթմիշ օլտուղուն մէյտանա չըգար :

Պունուն իւզէրինէ , Ճօրճ եազըխանէնին գարշըսընտա օթուրտու , վէ քէնտի նիշանը խանէտանի միհրիյլէ մէմհուր օլան պիր քեաղըտը ալարագ , սիւրաթլէ շու աթիտէքի սըրալարը եազտը ,

« Օլ զաթա քի , եիւզինիզի կէօրմէտիմ , վէ իսմի
« տախի մէճհուլում տուր : Մալումունուզ օլսուն քի , մա-
« տամ , պէն սանէնիզտէ պիր րիւեա կէօրտիւմ , հէմ տէ
« զահէթ կիւզէլ պիր րիւեա քի , պէնի իհթիմալ տըր ա-
« չըգ իտէպիլիր իտի , վէ աղ գալտը քի , իտէճէք իտի ,

«Պէրէքեաթ վէրսին, աշգ ու մուհապպէթ իլէ պէնիմ արամըզա պիր եօրթու վար իտի, վէ օ եօրթու, մատամ, «սիզին մաւքէնիզ իտի: Մաւքէնիզի չըգարմանըզ իչին, «Թէհի եէրտէ սիզէ տայիմա րէճա իթտիմ իսէ տէ, գալտըրըլմասը մումքին օլամատը, վէ անըն իչին սէվտա եօլու գաբանտը: Պու կիւն իսէ ույգուսըն ուեանմամ իլէ, րիւեա խիթամ պուլտու, ֆագաթ անըն եաչըր սալա խաթըրըմտան չըգմաեաճագ տըր: Վէ սիզին Նաթէմամ, լաքին զանեէթ կիւզէլ րէսմինիզ, պէնիմ, եանի, «Ճօրճ Մալգօմուն գիւհինինտէ եազըլը գալաճագ տըր:»

Ճօրճ, իշպու մէքթուպու պիր զարֆ տէրունինէ գօեուպ, ուզէրինէ տախի, բարմագընտաքի եիւզիւք թաշընըն իւսթիւնտէ օեուլմուշ օլան Մալգօմ խանէտանընըն նիշանը լէվհասըյլա միհիրլէտի: Վէ պատէհու Սօկօրա ուզաթարագ,

—Ալ, վէ էֆէնտինէ թէսլիմ էթ, -տէտի:

Հինտլի մէքթուպու ալտըգտան սօնրա, պաշընը էեէրէք, վէ իքի էլինի կէօքսինէ տաեաեարագ Ճօրճու սէլամլատը, վէ սօնրա սըրթընը մուատհիպինէ չէվիրէրէք, վէ պու տէֆա չահնիշինին տէմիր տէսաթէկինէ տաեանմաեարագ, պիր սըչրաեըշտա պաշչէեէ աթլատը:

Ճօրճ տէրհալ բէնճէրէեէ եագլաշարագ, Սօկօրուն նէ Թարաֆա կիթտիկինի կէօրմէք իչին, տիշարը էյիլտի իսէ տէ, հիչ պիր չէյ կէօրէմէտի:

Ճօրճ եալընըզ գալընճա, քէնտու քէնտունէ,

—Աճապա պօրճումու խիճէ՞ մի իյֆա իթտիմ, եօգսա, պիր գատընա լազըմ կէլէն րիաեէթտէ գուսո՞ւր մու իթտիմ, -տէտի, -օ գատընա քի, նիհաեէթ քէնտիսինէ պօրճլուեում, զիրա, պէնիմ գըյմէթիմի թագտիր իթտի, վէ խայաթընը տախի կէօսթէրտի: Աճապա մէքթուպ եագաճագ եէրտէ, սօն տէֆա օլարագ նէզտինէ կիտիպ, պիզզաթ իֆատէյի հալ իթսէ իտիմ, տահա մունասիպ օլմա՞զ մը իտի: Պիր աղ էվվէլ Հինտլի պիլէ, պէնիմ րէտտ ճէվապըմըն տէէթա պիր հագարէթ օլտուղունու, հագգըյլա պանա սէօյլէտի, վէ էկէր պու կիճէ մէրգում

Հինտլի իլէ պիրլիքտէ կիթմիշ օլսա իտիմ, տահա եօլուզ վէ մունասիպէթսիզ պիր սուրէթտէ գաթլ մուամէլէ իթմիշ օլմա՞զ մը իտիմ:

Ճօրճ Մալգօմ, բէտէրի վէ պիրատէրինի թէրքլէ, քէնտի օտասընա չէքիլէլիտէն պէրու, պէլքի եիկիրմինճի տէֆա իտի քի, պու սիւալլէրի քէնտու քէնտունէ իտէր. ֆագաթ պիր տիւրլիւ հալլ իտէմէզ իտի. չիւնքի, պազէն պիր թարաֆ զալէպէ իթտիկի հալտէ, պազէն տախի տիկէր թարաֆ զալէպէ իտէր իտի:

Լաքին, պիրտէն պիրէ ուճուզլարընը սիլքէրէք, աղըր պիր եիւքտէն գուրթուլմուշ կիպի, պաշընը եօգարը գալտըրտը:

—Էվվէթ, վէ եիւզ տէֆա էվվէթ, -տէտի քէնտու քէնտունէ, -էվվէթ, պէն քէնտի վաճիպէյի զիմմէթիմի իյֆա իթտիմ, վէ պաշգա չէյ իթմէտիմ: Մարի Պըրթէլէ պիր պագըշտա, եիւրէկիմտէ հասըլ օլան մուհապպէթ վէ սէվտա, քեամիլէն լէքէսիզ գալմալը տըր: Իսթէմէեէրէք իտէճէկիմ պիր սատագաթսըզլըգ պիլէ, մէրգումէ պիկիւնահ գըզըն եիւրէկիմտէ մէվճուտ օլան պէեազ րէսմինի մուրտարլամաեա քեաֆի տիր: Նամուսում, րէտտ ճէվապը վիրմէքլիկի պանա էմր իտիեօր իտի, պէնտէ պու էմրի իճրա իթտիմ, վէ եինէ տէ իճրա իտէճէկիմ:

Ճօրճ Մալգօմ, պու եօլտա մութալաաթ վէ մուլահազաթա տալմըշ օլտուղու ճիհէթլէ, վագթըն կէչտիկինի անլաեամամըշ իտի. ֆագաթ պիզ օգուեանլարըմըզա պիլտիրիրիզ քի, Սօկօրուն մուֆարագաթընտան պէրու, պիր սաաթա եագըն վագըթ կէչմիշ իտի:

Ինկիլիզ, աեագլարընըն ալթընտա պէեազ, քիւչիւք, վէ լաքին աղըրճա պիր չէյ կէօրմէսիյլէ, պիրտէն պիրէ տիթրէտի: Մէրգում, էյիլիպ պու չէյի ալտըղընտա, պունուն պիր չագըլ թաշընա սարըլը պիր քեաղըտ օլտուղունու կէօրտիւ: Վէ քեաղըտը չըգարըպ, պիր գատըն էլիյլէ կիւզէլճէ վէ Ինկիլիզ լիսանըյլա, շու աթիտէքի ճիւմլէնին եազըլմըշ օլտուղունու միւշահատէ իթտի, եանի,

«Կէլին, սէվկիւլիւմ, եիւզիւմտէ օլան մաւքէ գալըր-

«օլաճագ տըր, վէ րիւեաեա խիթամ վիրիլմէլիւ, պու «կիճէտէն իթիպարէն սէվտա պաշլայաճագ տըր:»

Վէ պիր ազ աշաղըտա շէօյլէ եազըլը իտի,

«Մէքթուպու կէթիրէն պէքլէմէքտէ տիր:»

Ճօրճ եէնիտէն բէնճիրէեէ եագլաշտը, վէ շաշգընլըգընը ալթընտա պիր ատէմին այագ իւզրէ տուրտուղունու կէօրիւնճէ, մէրգումուն քէնտի գըլաղուզու Սօկօր օլտուղունու թանըտը:

Պու տէֆա Ճօրճ կիւճլիւք չէքմէեէրէք, պիր քեաղըտ բարչասը ալտը, վէ իւզէրինէ «պիհուտէ պանա պէքլէմէ վագըթ կէչտի» տէյու եազտը:

Քէնտիսի տէ պու մէքթուպու, մէզքիւր չագըլ թաշընա սարըպ, վէ բէնճիրէտէն աշաղը աթտըգտան սօնրա, Սօկօրուն տախի եէնի պիր թէճրիւպէեէ գըեամընա մուհէյյա վիրմէմէք իւզրէ, բէնճիրէյի հըզլըճա գաբատը: Վէ աշիքեար պիր վիճտան րահաթլըղը իլէ, քէնտու քէնտունէ, շէօյլէ տէտի:

—Հայտէ կիթ, արթըգ պու տէֆա պիւթիւն պիւթիւն պիթտի:

Պատէհու, կիճէնին իզթիրապաթընտան եօրուլմուշ օլտուղու հալտէ, Մարի Պըրթէյին խայալի իլէ եաթաղա կիրիպ ույուտու:

Սօկօր իսէ, օն տագըգա սօնրա, Ճօրճ Մալգօնուն մէքթուպունու մէճհուլէ գատընա թէսլիմ իթտի:

Մէրգումէ, իմկանի պիւսպիւթիւն գաթ իտէն մէզքիւր պիր գաչ ճիւմլէյի օգուտուղունտա, եիւզինին րէնկի սօլմագտա իտի: Պու արա տուտագլարընտա մուքէտտէր պիր կիւլիւմսէմէ մուշահատէ օլունարագ, վէ կէօզլէրի գամաշտըրըճը տիշլէրի կէօրիւլէրէք,

—Եա՛, վագըթ կէչտի, հա՛, -տէտի եիւքսէք սէսլէ, -տիմէք սէվտամը գապուլ իթմէեօրսուն, էօյլէ իսէ, Ճօրճ Մալգօն, սագըն քէնտինի, զիրա, սանա իշթէ զարար ու ատալէթիմի վազ իտիեօրում, բըրէնսէս Ճէլլա ունութմագ վէ աֆվ իթմէք պիլմէզ:

Իմտի վէ շէօհրէթինի խապէր վիրմիշ օլան մէրգումէ

գատըն, պու սէօզլէրի Սօկօրուն գարշըսընտա եիւքսէք սէսլէ սէօյլէմիշ իտի:

Մէրգում խըտմէթքեար, մէզպուրէնին հէմ սատըգ խըտմէթքեարը, վէ հէմ տէ սըրտաշը օլտուղու ճիհէթլէ,

—Էֆէնտիմ, նէ՞ եափաճագսընըզ, -տէեու սուալ իթտի,

Ինթիգամ ալաճաղըմ, -ճէվապ վիրտի Ճէլլա:

—Նէ՞ եօլտա:

—Շիմտիլիք անը պէնտէ պիլմէմ, ֆագաթ եէմին իտէրիմ քի, ինթիգամըմ ղայէթ տէհշէթլի, վէ կէօրտիւկիւմ հագարէթէ մուսթահագ օլաճագ տըր:

—Էֆէնտիմ, պու իշի պէնտէնիզէ հավալէ իտէ՞րմիսինիզ:

—Սանա՞ մը:

—Էվվէթ, պէնտէնիզէ, չիւնքի բէք ալէա պիլիրսինիզ քի, էֆէնտիմէ խըտմէթ իթմէք իչին, Սօկօր հէր շէյէ հազըր տըր:

—Պիլիրիմ, լաքին սէն նէ՞ եափաճագսըն:

—Գամամը եիւրէկինէ սաբլայաճաղըմ, վէ եախօտ խասմը տէհշէթլի իշկէնճէլէր իլէ օլ պիր տիւնեայա կէօթիւրէն պիր զէհիրի քէնտիսինէ իչիրտէպիլիրիմ: Հէր հէր հալտէ, Ճօրճ Մալգօնուն պու կիճէ էօլմէսի լազըմ իսէ, պէն պու իշի պէճէրմէկէ հազըրըմ:

Բրէնսէս, Սօկօրա նազար իտէրէք, ումուզլարընը սիլքտի, վէ:

—Ճօրճ Մալգօնուն պիր գըլընա պիլէ տօգունուլմասընը մէնէ իտէրիմ, -տէտի, -շուրասընը տա պիլ քի, սէնին իչին վէ պիզիմ ատէմլէրիմիզ իչին, Ճօրճ Մալգօն մուգատտէս պիր ատէմ մախլուգ թութուլմալը տըր: Անլատը՞ն մը . . . :

Հիտմէթչինին եիւզինտէ պիր թէհայյիւր ալէամէթի մուշահատէ օլունարագ,

—Աճա՛յիպ, էֆէնտիմ, մէրգումուն սաղ գալմասը՞նը արզու իտէեօրսունուզ:

—Էվվէթ, մէշագգաթ չէքմէսի իչին եաշամասընը ար-

ղու իստէրտիմ: Էվվէլա, պիւթիւն օրտուլարընըն վէ ղումանտա-նլարընըն քէնտի էթրաֆընտա մահվ ու հէլաք օլունտու-ղունու կէօրմէսի իչին, եաշամաղըմը իստէրտիմ: Նիհայէթ պանա թէսլիմ օլմաղ, վէ ուզուն մուտտէթ էօլումու ա-րամաղ իչին, օլ մութէքէպպիր եիւրէկի այաղլարըմըն ալթընտա չըղնամաղ իստէրտիմ, վէ սէպէպինի սէօյլէյէ-րէք; պիզզաթ էլիմլէ եիւրէկինէ դամարը պէն սապլամաղ իստէրտիմ: Շիմտի անլատը՞ն մը, Սօկօր, պէնիմ ինթի-ղամըմըն թարզընը, վէ պու սահնա խօշ տէյի՞լ մի տիր:

Հինտլի, կէօզլէրինտէ ղարշը աթէշլէրի բարլամաղտա օլան բըլէնտէսին այաղլարընա ղափանարաղ,

—Էֆէնտիմ, -տէտի, -սիզ պիւյիւք պիր ղատընսընըզ, վէ ֆէնալըղ մապուտու Սիվանըն վէ ատավէթ իլահէսի օ-լան Փօվհանինին ղայէթ սէվկիլի ղըզը օլտուղունուզ հալտէ, ատէթա սիզէ թափմալըյըմ:

—Էվվէթ, Թամէրլիկալէր, Ալլահլարըն էվլատլարը տըր-լար, -ճէվապ վէրտի Ճէլլա, -ֆէվղէլատէ պիր թէքէպ-պիւր իլէ, -վէ պէն Թամէրլիքալէրին ղըզըյըմ:

ՊԻՐԻՆՃԻ ՏԱՎԻԹ

Ճօրճ Մաղտօնուն Պէնարէսէ կէլտիկինին ֆէրտասը կիւ-նիւ, քէնտիսիյլէ բէտէրի պէյնինտէ վուղու պուլան մու-հավէրէ օղույանլարըմըզըն խաթըրընտա իսէ տէ, պիզ ի-նէ մուհավէրէյի մէզքիւրէնին խուլասասընը պէր վէճհ զիր պէյան էտէրիզ:

Ճօրճ, բէտէրինտէն, քէնտիսինէ եաղըլըղը մէքթուպ-լարտա պէյան իթմիշ օլտուղու էսրարը պիր ան էվվէլ պիլտիրմէսինի, վէ բէտէրի թարաֆընտան պաղըշլանըլմըշ օլուպ, Ինկիլթէրրանըն Հինտիսթանտաքի հիւքիւմէթի-նի, ալիմ վէ մէճճան պիր թէհլիքէտէն ղուրթարարաք, մաղպուլ պիր սուրէթլէ դօհաճաղ օլան պիւեիւք վէ տէհ-շէթլի թէշէպպիւսէ քէնտիսինի տախի հիսսէտար էյլէմէ-

սինի թալէպ, վէ օլ պապաէ բիճա իթաիկի հալտէ, բէ-տէրի տախի վատէնէ պուլունմաղ, վէ հէր սըրըրընը սէօյ-լէմէք իչին, էվլատընտան պիր մահ մէօհլէթ իսթէմիշ իտի:

Օլ վաղըթտան պէրու իւչ հաֆթա կէչմիշ օլուպ, Ճօրճ սապըրսըզլըղլա կիւնլէրի սայմաղտա, վէ օլ թէշէպպիւ-սաթըն մուխաթարալարընա վէ մուվաֆֆաղըյէթլէ չէրէ-սին բէտէրի իլէ հիսսէտար օլապիլէճէկի վաղթա քէ-մալի խահիշլէ պէքլէմէքտէ իտի:

Վաղըթ տարալաշըրտճա, Ճօն Մալտօն օ տէրէճէ ղայ-րէթի ալթըրմաղտա իտի քի, էվլատլարըյլա պունլարըն նիշանլըլարը, օլ եաշտա օլան պիր ատէմին ղուվվէթի, հէման ասլա խաթըրահալ իթմէեէրէք, պու տէրէճէ չա-լըշմաղըլըղա նասըլ մուղթէտիր օլապիլտիկինէ թէաճճիւպ էտէրլէր իտի:

Սապահլարըն էրքէն, Ճօն Մալտօն պէյկիրէ սիւար օ-լարաղ, վէ մաիէթինէ հիչ պիր խըտմէթքեար ալմայա-րաղ, սէյֆիյէտէն հարէքէթ իտէր, վէ քիմսէ, մէրղու-մուն նէ թարաֆա կիթտիկինի պիլէմէզ իտի:

Պիր տէֆա Ճօրճ, բէտէրի իլէ կիթմէք իչին միւսաա-տէ իսթէտի իսէ տէ, թէքլիֆի ղապուլ օլունմատը:

Ճօն Մալտօն ալէլէքսէր աղշամ թաամը վաղթընտա խա-նէսինէ աւտէթ իտէր իտի, վէ պէյկիրին իւզէրինտէքի պիր ղարըշ ղատար թօզտան վէ ղուրումուշ օլան թէ-րինտէն, մէրղումուն բէք չօղ մէսաֆէ ղաթ իթմիշ օլ-տուղու անլաշըլըր իտի:

Ճօն Մալտօն, սէվկիւլիւլէրի իլէ պիր իքի սաաթ ղա-տար կէօրիւշմէսինտէ, վիճտան սօքուլտուղու ադընտա տախի սիրաէթ իթմէտիկինի իսպաթ իտէր, վէ տէրու-նէն մութթասըֆ օլտուղու սէվինճ էսէրինտէն, սիմասըն-տա պիր բարլաղըղ միւշահէտէ օլունուր իտի: Պատէհու-տայիրէսինէ չէքիլիպ կիւնտիւզ եազմըշ օլտուղու էվրագ-լար իլէ ուղրաշըր, վէ լամպասը հէման սապահա ղատար եազըխանէսի իւզէրինտէ եանար իտի: Պազը սապահ օ-տասընըն ուշաղը, էֆէնտիսինին եաթաղը պօզուլմամըշ

վէ չըղնամամըշ օլտուղունու կէօրիւր իտի ։

Պիր կիւն պու ուշագ, վուգուաթի հալի Սթօրա անլաթտըղընտան, օ տախի Ծօրճա պիլտիրտի ։

—Աճա՛յիպ, էֆէնտի բէտէր, -տէտի Ծօրճ բէտէրինէ, -ղալիպա կիճէլէրի բէ.ք մէշղուլ պուլունուեօրտունուզ ։

—Սէվկիլի էվլատըմ, կիճէլէրի բէ.ք մէշղուլ օլմագլըղը պէնտէ իսթէմէմ իսէ տէ, նէ՛ չարէ, էօյլէ իճապ իտիեօր ։

—Շիմտի հիչ ուեումաեօրտունուզ ։

—Բէ.ք ազ, չիւն.քի վագըթ պուլամաեօրում ։

—Իշթէ պէնտէնիզի տիւշարը խաթիրլայ իտէն պու ճիհէթ տիր ։

—Նէ՞ իչին ։

—Չիւն.քի, Թաշտան եիւրէկինիզ վէ տէմիրտէն վիւճուտունուզ տախի օլսա, պէօյլէ էօմիւր կէչիրտիկինիզտէ, միւճէրրէտ Թէլէֆ օլաճագսընըզ տըր ։

—Էվվէթ, պէնտէ պիլիրիմ քի, պու եօլտա էօմիւր կէչիրմէ.քլիկէ տէվամ իտէր իսէմ, Թէլէֆ օլաճաղըմ, լա.քին . . . ։

—Էյ սօնրա՞ ։

—Սօնրասը սէվկիլի էվլատըմ, սէն Թէէմին օլ, պու եօլտա կէչիրտիկիմ էօմիւր եագընտա խիթամ պուլաճագ տըր ։

—Պու սէօյլէտիկինիզ տօղրու՞ մու տուր ։

—Բէ.ք տօղրու տուր, օղլում, ինշաալլահ միւտտէթի մէտիտէտէն պէրու Թէշէպպիւս էթտիկիմ մատտէնին արգասընը արթըգ եագընտա ալաճաղըմ տըր ։ Պիր հաֆթատան պէն իսթիրահաթ իտէճէկիմ, էօյլէ պիր իսթիրահաթ քի, վագտա պիւսպիւթիւն պօշ տուրմագ տէյիլ իսէ տէ, էվվէլքի գատար եօրուլմաեաճաղըմ, չիւն.քի օլ վագըթ սէն պէնիմ Թասավվուրաթըմը, էսրարըմը վէ ամէլիեաթըմը հիսսէտար օլարագ, պէնիմ գուվվէթիմի սէնին գուվվէթին իլէ իքի գաթ իտէճէ.քսին . . . պանա պագ, օղլում, պաշլատըղըմ իշի պաշա չըգարմագլըգ իւմիտ վէ իթիգատը, պէնի գուվվէթտէն տիւշիւրմէմէ.քտէ

տիր ․ վէ շու հալտէ պէն նէ՛ վիճուտ վէ նէ՛ եիւրէ.ք եօրկունլուղու վէ կէվշէ.քլիկի հիս իթմէմէ.քտէ.յիմ ։

Ֆիլվագը, պախթիեար Մալգօնուն պու սէօզլէրի տօղրու իտի, չիւն.քի ֆէվգէլատէ սուրէթտէ չալըշմասը, քէնտի իշլէրինտէ սալա էսէր պըրագմասըյ, Ծօրճ սէյֆինէսէ իլ.ք տէֆա կէլտիկինտէ, բէտէրինի նէ հալտէ կէօրտիւ իտի իսէ, մէրգում եինէ օ հալտէ իտի ։ Շէօյլէ.քի մէսլէ.ք վէ եիւրիւեիւշիւնտէ այնի չէվի.քլի.ք, վէ չէհրէսինտէ այնի սէպաթ, պագըշընտա այնի բարլագլըգ, վէ կիւլիւշիւնտէ այնի խալավէթ միւշահէտէ օլունուր իտի ։

Իմտի Ծօրճ Մալգօն, բէտէրինին շու հալինտէն քեամիլէն Թէէմին օլարագ, վէ պիր Թագըմ կէչիճի իզթիրապլարը պէրթարաֆ իտէրէ.ք, եալընըզ Մարի Պըրթէլի տիւշիւնմէկէ պաշլատը, վէ կիւնտէն կիւնէ, վէ սաաթտան սաաթա վէ տագըգատան տագըգասա քէնտինին միւլահազաթը, ան ճագ վէ ան ճագ մէրգումէյէ հասր իտիլմէ.քտէ իտի ։

Շիմտի Ծօրճ իլէ Մարի տախի, Էտվարտ իլէ Էմմա միսիլլի նիշանլը իտիլէր ։ Պունլար կիւնիւն պիրինտէ պիրիպիրլէրի իլէ րապթ օլունաճագլարընը, վէ տիւնեատա հիչ պիր շէյ քէնտիլէրինի աեըրամագ օլտուղունու, վէ պէյնլէրինտէ կիրէմէզ իտուկինի պիլիրլէր, վէ կէրէ.ք Հագգ Թէալա աղմիւշշան հազրէթլէրինին վէ կէրէ.ք բէտէրի պիւյիւքլէրինին Թէպէրրիւքեաթըյլա միւսթահքէմ գըլընմըշ օլտուգլարընը հիս իտէրէ.ք, ինսանլարտան գօրգմամագտա, ֆէլա.քէթլէրի սայմամագտա, վէ .քէմալի էմնիյեէթ վէ մուհապպէթլէ սաատէթ հալի համիլ օլան պիր միւսթագպէլէ տօղրու կիթմէ.քտէ իտիլէր ։

Պունլար պիրպիրլէրինի սէվմէ.քտէ օլուպ, եիւրէ.քլէրինի միւպատէլէ իթմիշ իտիլէր ․ շէօյլէ .քի, Ծօրճ .քէնտի եիւրէկինէ նազար իթտիկինտէ, Մարինին րէսմինի կէօրիւր, վէ Մարի իսէ կէօզլէրինի գարատըղընտա, քէնտի նիշանլըսընը խաեալ իտէր իտի,

Տիւնեատա պու տէրէճէ խալիս վէ կիւզէլ պիր սէվտա մէվճուտ օլտուղունա ինանմագ կէլմէզ ։ Ֆագաթ պու տիւ-

նեատա հիչ պիր քէմալէթ օլմատըղը ճիհէթլէ, պու նիշանլըլարըն պաշը խուզէրինտէ օլան ղայէթ պալըղ մէ կիւզէլ ասըմանտա տախի, պիր պօյա զուհուրա կէլէճէք իտի :

Ճօն Մալգօմ, պիր սապահ էրքէն սէյֆինէտէն հարէքէթ իթմիշ օլտուղու հալտէ, օ կիւնիւ ագշամըը պէյկիրի ղայէթ եօրկուն օլարագ, վէ ուշագլար սուֆրանը թամամը կէթիրէճէքլէրի էսնատէ, մէրգում սէյֆինէյէ ավտէթ իթտի : Պուրաճըգտա շունու պէեան իտէրիզ քի, մէրգումուն սէյֆինէյէ կէլէճէկի վագըթի պէլլիսիզ օլմաղլէ, քէնտիսինէ պէքլէմէմէլէրինի իխթար իթմիշ իտի :

Ճօն Մալգօմ թուալէթ օտասընա կիտիփ, եիւզիւնիւ վէ էլլէրինի եըգատըգտան սօնրա, սուֆրատա էվլատլարը եանընա ավտէթ իթտի :

Սըր Ճօն Մալգօմ նամընա օլարագ, օլ կիւնիւ կէլմիշ օլան պիր մըգտար մէքթուպլար, մէրգումուն սուֆրա թագըմընըն եանընա գօնուլմուշ իտի :

Պու մէքթուպլարտան իքի թանէսի, իրէքլի քեաղըտտան օլան զարֆլարընըն գալընլըղը, վէ մէօհիւրլէրինին վիւսաթիյլէ կէօզէ չարփմագտա իտի :

Մէզքիւր մէքթուպլարըն միհիրլէրինտէն պիրի, Ինկիլթէրրանըն թանընմըշ օլան խանէտան նիշանլարընըն պիրինի համիլ օլուփ, տիկէրի տախի Հինտէ մախսուս պիր չօգ պաշլը վէ եիւզ գօլլու պիր պութուն րէսմի խաւայինին եարըմ չէքիլ վէ սուրէթի իտի :

Ճօն Մալգօմ, իշպու մէքթուպլարըն իւսթիւնէ կէօզ կէզտիրտիքտէն սօնրա, հիչ պիրիսինի աչմայարագ, սուֆրանըն իւզէրինէ գօյտու, վէ կիւլէրէք,

—Շիմտիլիք շու մուհիմմ իշլէրի պէրթարաֆ իտէլիմ, -տէտի, -չիւնքի պու կիւն ղայէթ սըճագ կիւնէշին ալթընտա, պէյկիրլէ եիկիրմի ֆարսախ եօլ եիւրիւտիւկիւմ հալտէ, պօլ պօլ իսթիրահաթ իտէճէք իքի սաաթըմ վար տըր : Հէմ գարնըմ տա զիյատէսիյլէ աճ տըր : Իմտի, էվլատլարըմ, էկէր աճլըգտան էօլմէմի իսթէմէզ իսէնիզ, պիր ան էվվէլ եէմէյէ պաշլայալըմ :

Պունուն իւզէրինէ Մարի, գատէհին պիրինէ շարապ տօլտուրարագ,

—Պույուրունուզ, էֆէնտիմ, -տէտի, խօշ պիր կիւլիւմսէմէքլէ գատէհի սըր Ճօնա թագտիմ իտէրէք, -պու բէք ալէա վէ գուվվէթլի վիրինճի պիր շարապ տըր :

—Թէշէքքիւր իտէրիմ, սէվկիլիւ գըզըմ, -ճէվապ վիրտի Ճօն Մալգօմ, վէ շարապը իչտիքտէն վէ մէզպուրէնին պէեազ ալընընը տախի պուս իյլէտիքտէն սօնրա, չէօյլէ իլավէ իթտի, -ֆագաթ, պիր բէտէրին սէնին կիպի պիր մէլէյին ալընտան ալտըղը պուսէճիք տահա ալա տըր, վէ եօրկունլուղու, աճլըղը վէ սուսուզլուղու ունութտուրուր :

—Էֆէնտի բէտէր, -տէտի Ճօրճ, -պու կիւն եիկիրմի ֆարսախ եօլ եիւրիւմիւշ օլտուղունուզ միւմքի՞ն մի տիր :

—Էվվէթ, պու կիւն ազալը եիկիրմի ֆարսախ մէսաֆէ գաթ իթտիմ :

—Լաքին, աֆվ իտէրսինիզ ամմա, սիզ ատէթա ագլընըզա խիֆֆէթ կէթիրմիշսինիզ, չիւնքի քէնտինիզի թէլէֆ իթմէկէ ուղրաշըեօրսունուզ :

—Նէ՞տէն քէնտիմի թէլէֆ իտէճէկիմ, կէօրիւեօրսուն եա, իշթէ եինէ սաղ սէլիմ կէլտիմ, վէ կիւնէշին հարարէթի պիլէ եիւզիւմիւ եագմատը :

—Մուվաֆֆագըեէթինիզի անլաեօրում, ֆագաթ նիհայէթի ֆէնա կէլէճէյինտէն գօրգուեօրում :

—Հայտէ, էվլատըմ, բէտէրինի թէքտիր իթմէ, զիրա պու պիւյիւք եօրկունլուգլարըմ խիթամ պուլտու : Շիմտիյէ գատար էքտիմ, պունտան սօնրա տախի պիչմէյէ պաշլայաճաղըմ :

—Պունունլա պէրապէր եարըն տախի գալգըփ, շու սույի գաստ օլան էօմրիւնիւզիւն տէվամընա պաշլարսընըզ :

—Պունտա եանըլըեօրսուն, էվլատըմ :

—Նէ՞ կիպի :

—Չիւնքի, եարըն պէն իսթիրահաթ իտէճէկիմ :

—Իսթիրահա՞թ մը իտէճէքսինիզ, -տէտի Ճօրճ թէաճճիւպ իլէ :

—Եվվէթ . . . եվվէթ . . . եվվէթ . . . սէվկիլի էվլատըմ, եարըն խաթըրահալթ խաճճէկիմ վէսսէլամ։

—Պու տէտիկլէրինիզէ ինանմաղ իսթէյօր իտիմ ամա, նէ՛ չարէ էլիմտէն կէլմէյօր։

—Պու սըրատա հագգըլը սըն։

—Տիմէք արթըգ գուվվէթինիզին քէսիլտիկինի հիսս իտիյօրսունուզ։

—Այլա, անճագ տահա պու կիւն, արդու իթթաֆկիմ պիր չէյին խապէրինի ալտըմ։ Պունտան պէօյլէ թէշէպպիւս իթմիշ օլտուղում պիւյիւք իշէ, տամամա խիթամ վիրէճէկիմ։ Եազըն վագըթտա պու իշին նէթիճէլէրինի սէնտէ անլայաճագսըն։

—Ա՛հ, էֆէնտի բէտէր, նէ՛ կիւզէլ խապէր, պունտան սօնրա իշիմիզտէ եաշայաճագսընըզ, հա՛, տիմէք պունտան պէօյլէ պուրատա, սահիպի պուլունմայան պիր խանէտէքի եապանճըլար միսիլլի եաշամայաճաղըզ։

Ճօրճուն սէօյլէտիկի պու սէօզլէր, ումումուն էֆքեարը տիմէք իտի։ Իմտի, Ճօն Մալգօնուն վէրտիկի խայըրլը խապէր իւզէրինէ, ճիւմլէսի պիրլիքտէ սէվինճլէ թամամա խիթամ վիրտիլէր։

Պատէհու չէրէզ թագըմը կէթիրիլիպ, վէ ուշագլար շարապ շիշէլէրինի սուֆրայա գօյուպ, քէնտիլէրի թամամ օտասընտան տըշարը չըգտըգլարընտա, Ճօն Մալգօն պիր թարաֆտան գօնուշմագտա վէ տիկէր թարաֆտան եանընտա պուլունան մէքթուպլարտան պիրինին միհրինի աչմագտա իտի։

Ֆագաթ հիչ պիրինին իշէ եարար պիր չէյ օլմատըգլարը, Ճօն Մալգօնուն սատէճէ կէօզ ուճույլա օգուեարագ կէչիրմէսինտէն, վէ սօնրա եէնէ սուֆրանըն իւզէրինէ գօյմասընտան անլաշըլըր իտի։

Պու մէքթուպլարտան, եալընըզ միհրլէրինին էնկիլիզ ճիհէթիյլէ, պալաատա զիքրինի իթմիշ օլտուղումուզ պիր մէքթուպ գալմըշ իտի։

Ճօն Մալգօն, պիրինճի մէքթուպու աչըպ, մունտէրիճաթընը քէմալի տիգգաթլէ օգումայա պաշլատը։

Պատէհու կէնճ գըզլարա խիթապէն,

—Սէվկիլի գըզլարըմ, —տէտի, —իշթէ սիզէ կէօրէ պիր չէյ քի, եւրէկլէրինիզի սէվինճ իչինտէ պըրագաճագտըր։

—Աճապա նէ՞ տիր, էֆէնտիմ, —տէյու սիւալ իթտիլէր Մարի իլէ Էվա պիրլիքտէ։

—Պիր տավէթ տիր։

—Ա՛հ, նէ՛ սաատէթ, —պաղըրտը սէվինճ իլէ Մարի, —պալօյա տավէթ տիր, տէյի՞լ մի էֆէնտիմ։

—Էվվէթ, պիւյիւք պիր պալօ տավէթի։

Պու սէօզիւն իւզէրինէ իքի կէնճ գըզլար, սէվինճ իլէ էլ չըրբըլար։

—Աճապա պու պալօյու վիրէն վէ պիզի տավէթ իտէն քի՞մ տիր, —սիւալ իթտի Էվա։

Պու սիւալ իւզէրինէ, Ճօն Մալգօն ալէնէն շու մէքթուպու օգուտու։

« 1830 սէնէսի Եուլիուսուն սէքիզինճի ճումա իրթէսի
« կիւնիւ, Րիասէթ սէրայընտա վիրիլէճէք օլան պալօյա,
« սըր Ճօն, սըր Ճօրճ, սըր Էտվարտ Մալգօնուն, վէ մատ-
« մուազէլ Մարի վէ մատմուազէլ Էվա Պըրթէյլին տախի
« մէվճուտ պուլունմալարը ըճա օլունուր։

« Հինտիսթան վալիսի
« ԼՕՐՏ ՍԻՆԿԸԼԹԸՆ »

—Լօրտ Սինկըլթըն թարաֆընտան, մուքէմմէլ սալօնլարը վէ պաղչէլէրի պուլունան Րիասէթ սէրայընտա պիր պալօ, ա՛հ, նէ՞ կիւզէլ օլաճագ, տէյի՞լ մի էֆէնտի բէտէր, —տէտի սէվինճ իլէ Մարի։

—Էվվէթ, սէվկիլի էվլատլարըմ, —ճէվապ վիրտի Ճօն Մալգօն, —բէք կիւզէլ վէ հէմտէ բէք թանթանալը օլաճագ տըր, զիրա թէէմին իտէրիմ սիզի քի, Լօրտ Սինկըլթըն ֆէվգէլատէ հիսսիեաթը միլլիէ իլէ մութթասըֆ օլտուղունտան, Ինկլիզլէրին տարալթ ու սալթանաթընը, Շարգլըլարըն տարալթ ու սալթանաթընա ղալէպէ իթտիրմէքլիկէ չալըշըր։

—Էյ, պու պիւյիւք պալօ, կէլէճէք ճումա իրթէսի

կիմսէյէ մի՞ վիրիլէճէք տիր, — տէտի Մարի աճէլէ իլէ :

—Էվվէթ :

—Յահու պու կիւն բազար իրթէսի տիր, տիմէք թուա-լէթլէրիմիզ իլէ մէշղուլ օլաճաղ վագըթ վար տըր :

—Շիմտի սիւսլէնէճէքսինիզ, — տէտի Ժօրժ Մալգօմ, կիւլիւմսէյէրէք :

—Էվվէթ էֆէնտիմ, իսթէտիկինիզ գատար սիւսլէնէ-ճէկիզ, չիւնքի պիզիմ պօրճումուզ տուր, Ինկիլիզլէրին նա-մուսունու միւտաֆաա էթմէք տիր : Իսթէրիզ քի սիզի ու-թանտըրմայալըմ, վէ օրատա պուլունաճագ Հինտիսթան պէյլէրինտէն կիւզէլ կէօրինէլիմ, վէ Հինտլի պէյլէ-րին կէօզլէրինի գամաշտըրալըմ : Կիւզէլ վէ զանկին կիւ-զէլ կէօրինմէք իսթէրիզ վէսսէլամ :

—Միւճէրրէտ սիւսլէնմէք իսթէյօրսունուզ, հա՛, — տէ-տի Ժօրժ եէնիտէն կիւլիւմսէյէրէք :

—Էվվէթ, միւճէրրէտ, ֆագաթ զաննը իտէրսինիզ քի պու կիւճ պիր շէ՞յ մի տիր :

—Բէք գօլայ օլտուղունու պիլտիկիմ իչին, սիզէ պիր նասիհաթ վիրէճէք իտիմ :

—Նասիհա՞թ մը :

—Էվվէթ :

—Նէ՞ կիպի :

—Շու քի, կիւզէլլէրին կիւզէլի օլմագ իչին, եալընըզ պիր շէյ եափմայընըզ :

—Նէ՞ շէյ, էֆէնտիմ,

—Եանի, հալ վէ գըեաֆէթինիզի թէպտիլ էթմէ-մէլիսինիզ :

Մարի, Նազիքէ բարմագլարընը ուճույլա, նիշանլըսը-նա խօշ պիր թէհտիտ իտէրէք,

—Միւտահալէճի . . . — տէտի :

—Ա՜հ սէվկիլիմ, նէ՞ իչին պէօյլէ սէօյլէյօրսուն, — ճէվապ վիրտի Ժօրժ, — մատամ քի բէք իյի պիլիրսին քի, պու սէօզիմ պաշգասընա միւտահալէ օլսա պիլէ, սէնին իլէ գըրգարընտաշլընա տօղրու տուր :

Նիհա, նէզաքէթլէ Մարինին էֆքեարընը իսթիգամէթ-

տի : Հալ պու քի, Նավարօ, գարընտաշընա հէմէֆքեար օլտուղունտան, թամամիյլէ իքի թարաֆ պէյնինտէ խօշ պիր թաամմիւլի էֆքեար վէ մունազաա պաշլատը, վէ նի-հայէթ պիր գաչ տագըգա սօնրա, մունազաանըն հալլ ու թէսվիյէսինի, Ժօն Մալգօմուն մուհաքէմէսինէ հէվալէ իտիլտիկինտէն, մէրգում տախի,

—Պէն տախի Ժօրժ իլէ Նավարօյըն սէօզլէրինի թաստիգ իտէրիմ, — տէտի, — չիւնքի սիզ հէր նէրէյէ կիտսէնիզ, սիզին կիպի կիւզէլ պուլունմայաճաղընտան, ֆազլա սիւ-սէ վէ զինէթէ լիւզում եօգ տուր :

—Էֆէնտի բէտէր, — պէյան իթտի Ժօրժ բէտէրինէ խիթապէն, լօրտ Սէնկըլթըն պէնիմ Պէնարէսէ կէլտիկիմի նէ՞ պիլիեօր :

—Սէնին կէլտիկինի պիր գաչ կիւն էվվէլ պէն խապէր վիրմիշ, վէ սէնի քէնտիսինէ թագտիմ իտէճէկիմի տա-խի վաատ իթմիշ իտիմ իսէ տէ, օլ վագըթտան պէրու պիր տիւրլիւ շու պօրճումու իֆա իթմէքլիկէ վագըթ պուլա-մատըմ : Ֆագաթ, եարըն պէրլիքտէ վալի գօնաղընա կի-տէլիմ տէ, սէնի թագտիմ իտէյիմ, վէ օ պօրճտան տա-խի գուրթուլայըմ :

—Լօրտ Սէնկըլթըն մուհթէպէր պիր զա՞թ մը տըր :

—Օղլում, պու սուալինէ գաթիյէն ճէվապ վիրմէք մուշքիւլ տիւր : Անճագ շու գատար սէօյլէյէպիլիրիմ քի, պէլքի լօրտ Սէնկըլթըն բօլիթիգա ճիհէթիյլէ օլ գատար պիւյիւք վէ մուհթէպէր պիր զաթ տէյիլ իսէ տէ, զանկին իյի թապիաթլը, ճէսուր վէ ագըլլը պիր զաթ տըր : Վէ էկէր Խուտա նէ քէրտէ, պէտպախթլըղընտան նաշի, լօր-տու մումայլէյհ նակեահէն ահվալ վէ վուգուաթը մուշ-քիւլէ սըրասընտա եալընըզ գալըր, Հինտիսթանտաքի Ինկիլիզ հիւքիւմէթինին գատէր վէ թալէյի, անճագ քէն-տիսինէ այիտ օլսա իտի, իհթիմալ տըր քի եիւրէկլիճէ, վուգուաթլարա գարշը գօեաճագ, վէ անլէր իւզէրինէ հիւքմ սիւրէճէք գատար գուվվէթ վէ շիտտէթէ մալիք պուլունմայաճագ իտի . Պունունլա պէրապէր թէէմմին իտէպիլիրիմ քի, օլ սըրատա մաղլուպիյէթինի կէօրմէք-

լիկէ տէ բաղը օլմայաճաղ, վէ գավկասը ըսրար իթմէքտէն իսէ, քէնտիսինի թէլէֆ իթմէքլիկի միւրաճճահ սայաճաղ իտի . . . : Ինճէ լօրտ Սինկլէյրին հագգընտա պուլունան տահա զիյատէ պիթարաֆանէ մուհաքէմէ իտիլէմէզ : Պու, միւմաիլէյհին վաքթիլէ մէմուրիէթինտէ հայիզ օլտուղու էվսաֆը տըր : Անըն խարիճինտէ օլան հայսիէթլէրինէ կէլինճէ, միւմաիլէյհ գուսուրսուզ պիր զաթ տըր : Շէօյլէ քի, լօրտ Սինկլէյրին, միւթթաֆէգ օլտուղու թէրպիէ վէ նէզաքէթ սայէսինտէ, Հինտիսթանըն գատիմ հիւքիւմտար սըլսիլէսի օլան վէ պինաէն ալէյհ Ինկիլիզ հիւքիւմէթինին տայիմի էքպէրլէրի պուլունան զէվաթ իլէ բէք էյի կէչինէպիլմէքտէ իտի . . . : Տօղրուսու պէօյլէ պիր զաթըն էմսալի, Ինկիլթէրրա մէմալիքինտէ ասլա պուլունամազ :

—Էֆէնտի բէտէր, –տէտի Ճօրճ, –սիզ պու զաթը բէք չօգ մէտհ ու սէնա իթտիկինիզի պիլիյօ՞րմուսունուզ :

—Էվվէթ, պիլիրիմ, վէ էկէր անըն եէրինտէ պիր պաշգասը օլսա իտի, պէնիմ պիւթիւն իւմիտլէրիմ մահվ օլմուշ օլուր իտի : Իմտի, պէնիմ լօրտ Սինկլէյրինա ֆէվգէլատէ թէվէճճիւհիւմ վէ մուհապպէթիմ վար տըր, վէ զաննը իտէրիմ քի անըն տախի պէնիմ հագգըմտա մուհապպէթի վար տըր :

—Լօրտ Սինկլէյրին տահա կէ՞նճ մի տիր :

—Խա՛եըր, էվլատըմ, կէնճ տէյիլ տիր, անճագ էյի եաշընտա վար տըր, ֆագաթ վիճուտինի էյիճէ մուհաֆազա իթմիշ, վէ հալէա մուհաֆազա իթմէքտէ օլտուղունտան, գըրգ եաշընտա զաննը օլունուր :

—Պէքեա՞ր մը եօգսա էվլի՞ մի տիր :

—Տուլ տուր : Միւմաիլէյհ պունտան օն պէշ սէնէ էվվէլ Ինկիլթէրրատան Հինտէ կէլտիկի վագըթ, կէնճ զէվճէսի րիֆագաթընտա իտի : Մէրգումէ Նազիք վիճուտլու օլտուղունտան, Հինտիսթանըն շիտտէթլի իգլիմինէ տայանամատը, վէ սինիր զաաֆիյէթինէ տուչար օլարագ, վէֆաթ իթտի : Սինկլէյրին իսէ պունտան տօլայը պիր խայլի սէնէլէր միւթէէսսիր օլտու իսէ տէ, նիհայէթ վագթին միրուրիյլէ պու քէտէրի թատիլ օլունտու, եանի, միւմաիլէյհ տախի տիւնեանըն գանունունա մուվաֆֆագաթ իթտի :

—Բէք էյի, լաքին պու ատէմ սալթանաթը՞ մը իմրարը էվգաթ էյլէր :

—Էվվէթ, բրէնսլէրէ մախսուս պիր էօմիւր կէչիրիր . . . վէ սէրվէթի շախսիէսինին իրատլարընը վէ ճէսիմ մաաշլարընը ճէօմէրտճէ սարֆ իտէր : Բէք չօգ ատէմ գապուլ իտէր, վէ տիւնեանըն պէշ գըտասընտան տախի, էն ալէա վէ էն նէֆիս թաամլար վէ իչկիլէր կէթիրտիրիր, հէման հէր հաֆթա, Հինտիսթանտա պուլունան պաշլըճա Ինկիլիզ մէմուրլարընա զիեաֆէթլէր քէշիտէ իտէր, վէ այտա պիր տէֆա վիզիթա գապուլ իթմէք իչին, սալօնլարընը աչար, վէլհասըլ հէր սէնէ պու վագըթլար պիր պալօ վիրիր, Նասըլ քի պու սէնէքի վիրէճէկի պալօտան սէն տէ իսթիֆատէ իտէճէքսին, օղլում :

—Նէ՞տէն իսթիֆատէ իտէճէկիմի անլայամայօրում, չիւնքի օրատա պուլունաճաղ ատէմլէրին հիչ պիրիսինի պէն թանըմամ, տօղրուսու չու հալ, մէմնուն օլունաճագ պիր հալ տէյիլ տիր :

—Էկէր մէշհուր պալօեա տավէթ օլունանլար, ատի ատէմլէր օլսալար իտի, պու տէտիկին տօղրու օլապիլիր իտի : Հալ պու քի, պու պալօեա Հինտիսթանըն էսկի ասըլզատէկեան ճինսլէրինտէն օլան պիր թագըմ միւթէպէր զաթլար, վէ ալահլարտան տօղմուշ օլտուգլարընը իտտիա իտէն Թամէրլինլէրին էվլատլարը, վէ Բրահմա թապիր օլունան բրէնսլէր հաղըր պուլունաճագլար տըր : Պու բրէնսլէր քէնտի ճինսլէրինէ մախսուս օլան էլպիսէլէրինի կէյինիպ, օլ մէրթէպէ տարաթ վէ սալթանաթլը տըրլար քի, պիզիմ Էվրօբայը միլեօն սահիպլէրիմիզ, ատէթա պունլարա հասէտ իտէրլէր : Վէ պունլար օլ գատար էսկի սիլսիլէտէն օլտուգլարընը իտտիա իտէրլէր քի, ատէթա տիւնեանըն խալգ օլունտուղու վագըթտան, վէ էկէր քէնտի սէօզլէրինէ ինանըլմաղ լազըմ կէլիր իսէ, անտէն տահա զիեատէ էսկի իմիշլէր :

—Աճա՜յիպ, տիւննեա եօգ իքէն ալ պուհլար վար ի-միշ, հա՜, -ըսաւ Ճօրճ թէաճճիւպ իլէ ։

—Շիմտի սէօյլէտիկիմի ունութտո՞ւն մու, -ճէվապ վիր-տի Ճօն Մալգօն, -պուհլար քէնտիլէրինի պէնիի ատէմ-տէն տօղմուշ ատամ իթմէյիպ, իլլա ալլահլարտան տօղ-մուշ օլտուգլարընը զաննը իտէրլէր ։ Իմտի քէնտի ապա ու էճտատլարընըն, տիւննեա խալգ օլմազտան էվվէլ մէվճուտ օլտուգլարընը զաննը իթմէլէրի, պունտան տօլայը տըր ։

—Հագգընըզ վար, բէտէր էֆէնտի, -պէեան իթտի Ճօրճ կիւլէրէք, -շիմտի անլըեօրում քի, լօրտ Սինկլը-թընըն վիրէճէկի պալօտա թօհաֆ չէյլէր կէօրէճէյիմ ։

ԻՔԻՆՃԻ ՏԱՎԷԹ

Ճօն Մալգօն, պու արա, սօն մէքթուպու, եանի մէհ-րի իւզէրինտէ, Հինտլիլէրին պիր ալլահընըն րէսմի պու-լունան մէքթուպու թութմագտա իտի ։ Վէ մէհրէ պա-գարագ ։

—Տօղրուսու, պու զարիպ չէյ, -տէտի ։

—Նէ՞ էֆէնտիմ, -սիւալ իթտի Ճօրճ ։

—Պագ օղլում, չու Թասվիրի կէօրի՞ւեօրսուն, -տէտի Ճօն զարֆը ուզաթարագ ։

—Էվվէթ, էֆէնտիմ, պու Թասվիր տէհշէթլի պիր բութ Թասվիրի տիր ։

—Իշթէ Թամէրլիկլէրին մէհրի պու տուր ։

—Պիր ազ էվվէլ սէօյլէտիկինիզ Հինտուսթանըն չու էս-կի սիլսիլէսի՞ մի ։

—Էվվէթ ։

—Պու Պրահմա էվլատլարընըն պիրլիկէ մինասէպաթը տայիմէնիզ վա՞ր մը տըր

—Խա՛եըր, վէ իշթէ պունուն իչին պու մէքթուպուն քիմին թարաֆընտան կէլմիշ օլտուղունա պէնտէ թէաճ-ճիւպ իտիեօրում ։

—Աչարսանըզ անլաշըլըր ։

Իխթիեար, մէքթուպուն մէհրինի եըրթարագ, քէմա-լի թէաճճիւպ իլէ,

—Պիր ատվէթ թէզքէրէսի տահա, -տէյու պաղըրտը ։

—Ամա՜ն, էֆէնտի բէտէր, պու տա՞ մը պալօ ատվէթ-նամէսի, -տէտիլէր իքի կէնճ գըզլար ։

—Խա՛եըր, սէվկիլի գըզլարըմ, պու պաշգա տիւր-լիւ պիր ատվէթ օլուպ, սիզէ կէօրէ տէյիլ տիր ։

—Նէ՞ տիր, էֆէնտիմ, -տէտի մէրագլա Ճօրճ ։

Ճօն Մալգօն աթիտէքի թէզքէրէյի եիւքսէք սէս իլէ օգուտու,

«1830 Սէնէսի աղօսթօսունուն իշպու բէնջշէնպիհ կիւ-
«նիւ, Բէրահա օրմանընտա, վաշագ ավընտա կիտիլէճէկին-
«տէն, Պէնարէս չէհրի պաշ հաքիմի սըր Ճօն Մալգօնուն
«վէ մախսուսէն սըր Ճօրճ վէ սըր Էտվարտ Մալգօնուն
«հազըր պուլունմալարը րիճա օլունուր ։
«Տավէթլիլէր, սապահըն սաաթ տօգուզունտա, Գալի
«իպատէթխանէսի խարապասը եագընընտա վէ մէզքիւր
«օրմանըն տէօրթ եօլ ագզընտա, վէ Թուղլա գալտըրըմըն
«ուճունտա թօփլանաճագլար տըր ։
«Սայտ ու շիքեարտան սօնրա, տավէթլիլէրէ Շահա-
«պատ սէյֆիեէսինտէ պիր զիեաֆէթ քէշիտէ գըլընա-
«ճագ տըր ։»

«ԲՐԷՆՍԷՍ ՃԷՆԱ»

—Վաշագ ավը մը... -տէտի Ճօրճ սէվինճ իլէ, -ա՜հ, էֆէնտի բէտէր, պէնիմ իչին տիւննեատա պունտան տա-հա կիւզէլ խապէր օլամազ իտի ։

—Ֆագաթ, եա՛ Բապպիմ, -մըրըլտանտը Մարի րէնկի սօլարագ, -պու ավ պանա տէհշէթ վիրիեօր, էկէր իչի-միզտէն պիրինէ պիր ֆէլաքէթ կէլիր իսէ ։

—Սէվկիլի գըզըմ, սէն թէէմին օլ, -ճէվապ վիրտի Ճօրճ Մալգօն, -չիւնքի պու իշտէ ասլա գօրգաճագ պիր չէյ եօգ տուր, վէ սէնին իզթիրապլարըն էսասըզ տըր ։ Վագըա վաշագ տէնիլէն ճանլէր, տէհշէթլի պիր տիւշ-մէն իսէ տէ, բրէնսլէր վէ բրէնսէսլէր թարաֆընտան թէրթիպ օլունան պու կիպի ավլարտա, միւմքին օլտու-

ղու գատար թէհլիքէլէրին էօնիւնիւ ալմաղ իչին, էվվէլինտէն լազըմ կէլէն թէտպիրլէր իթթիխազ գըլընըր :

—Տաղալթ, բէտէր էֆէնտի, -տէտի Մարի, -պագըն սիզին իֆատէնիզտէն տախի, պու թէհլիքէլէրին վուգույի իհթիմալտէն օլտուղու անլաշըլըեօր :

—Տօղրու, պու տիւնեատա թէհլիքէ տայիմա ինսան իլէ պէրապէր եիւրիւր, լաքին ճէնապը Հագգըն էմրի իլահիսի օլմատըգճա, քիմսէնէ պիր գըլը կէլմէզ : Հագգ թէալա կիճէ կիւնտիւզ պէնիի ատէմ իւզէրինէ նէզարէթ իտէր, վէ վագթի մուայյէնինտէն էվվէլ, վէֆաթ իթմէսինէ մուսաատէ իթմէզ :

—Աման էֆէնտիմ, բէճա իտէրիմ, շու տալէթէ իճապէթ իթմէյինիզ :

—Սէվկիւլիւ գըզըմ, բրէնսէսին շու մէմուլին ղայրի տավէթինէ գարշը կէլմէմէքլիկէ բէք պիւյիւք սէպէպլէրիմ վար տըր, խանի սէնին արզունա մուվաֆֆագաթ իտէմէնէճէկիմի քէմալի թէէսսիւֆլէ պէեան իտէրիմ,

—Հիչ տէյիլ իսէ, թէսավիրլի տավրանաճաղընըզա տայիր սէօզ վէրինիզ :

—Պու խուսուստա ասլա մէրագ իթմէ, -տէտի Ճօն Մալգօն կիւլիւմսէյէրէք, -վէ նէ՛ Ճօրճ, վէ նէ՛ տէ Լավարտ պու պապաէ պէնի եալընըզ չըգարմաեաճագլար տըր, իչիմիզտէն հիչ պիրի էօմրիւնիւ թէհլիքէյէ գօյմաեաճագ տըր, զիրա պու տէլիգանլըլար պիր թարաֆտան սէվտա, վէ տիկէր թարաֆտան եազընտա պիր սաատէթի հալէ նայիլ օլմագ իւմիտի իլէ մութթաըֆ օլտուգլարը թագտիրտէ, էօմրիւ նէ տէրէճէ գըյմէթլի օլտուղունու պիլիրլէր, պէն իսէ, սիզի օլ գատար սէվէրիմքի, պիր խէլթա իշլէյէրէք, մուէպպէտէն սիզտէն այըրըլմագ իչին, ասլա թաճիլ իթմէմ :

—Հայտէ պագալըմ, -տէտի Մարի կէօզլէրինին պիր տամլա եաշընը սիլէրէք, -շու վատընըզ պիզի պիր մըգտար թէէմին իթմէքտէ տիր. ֆագաթ սաղ սէլիմ ավտէթինիզի կէօրմէտիքճէ, պիւսպիւթիւն մութլու օլմաեաճաղըմ :

—Էֆէնտի բէտէր, -սիւալ իթտի Ճօրճ, -պու բրէնսէս Ճէլլա քի՞մ տիր :

—Տօղրուտան տօղրու Թամէրլէնկ ճինսինտէն պիրի տիր. Պիր ազ էվվէլ շու միհրաճէքի եիւզ գօլլու բութտան սօլաեը պահս աչըլարագ, պու խուսուսա տայիր սանա մալումաթ վիրմիշ իտիմ :

—Պու բրէնսէս զէնկի՞ն մի տիր :

—Օղլում, մումաիլէյհանըն մալը օլտուղու հատտ ու հիսապսըզ վէ ֆէվգէլատէ սէրվէթ, Ինկիլթէրրատա պուլունան ասհապը սէրվէթին զէնկինլիքլէրի տէրէճէսի իլէ ասլա թէշպիհ գապուլ իթմէզ : Պու բրէնսէսին պիւյիւք էեալէթլէրի վար տըր, վէ պու էեալէթլէրտէ հէման մուսթագիլ հիւքիւմտարլար կիպի նուֆուզ իճրա իտէր : Հէլէ Պէնարէստէ մալը օլտուղու սէրայ, կէօրիւլմէմէ շայեան շէյ օլտուղու կիպի, Հինտիսթանըն էքսէր պիւյիւք շէհիրլէրինտէ տախի, մէսէլա Գալկիւթթա, Ակրատա, Տէհլիտէ, Լահօրտա, Հայտարապատտա, վէ տահա պիլմէմ նէրէլէրտէ սէրայլարը վար տըր : Սէրայ տէնիլմէկէ շայեան օլան քէօշքլէրինէ կէլինճէ, սէնէնին թէքմիլ կիւնլէրինտէն զիեատէ տիր : Պինաէն ալէյհ մումաիլէյհանըն Հինտտէ օլան նուֆուզ ու թէէսսիրի, բէք պիւյիւք վէ հէման հուտուտսուզ տուր, վէ էկէր պու բրէնսէս Ինկիլթէրրանըն Հինտիսթան հիւքիւմէթինէ սատըգ տօսթ օլմասա իտի, հիւքիւմէթի մուշարիլէյհաեա գարշը մուխաթարալը պիր տուշմէն օլապիլիր իտի :

—Լաքին մումաիլէյհանըն Ինկիլիզ միլլէթինէ օլան տօսթլուղու հագգընտա հիչ շիւպհէնիզ եօ՛գ մու տուր :

—Խա՛ եըր, օղլում, չիւնքի մումաիլէյհա պու պապտէ ինքեար օլունմազ իսպաթլար կէօսթէրմիշ տիր :

—Բրէնսէս էվլի՞ մի տիր :

—Օն սէքիզ եաշընտան պէրու տուլ տուր :

—Շիմտի գաչ եաշընտա վար տըր :

—Անճագ եիկիրմի պէշ եաշընտա օլմալը տըր :

—Պու գատար կէնճ, պու գատար նուֆուզլու, վէ պու գատար զէնկին, հա՛, -տէտի Ճօրճ, -էյ պու իշ

քէմալէթէ, կիւզէլլիք տէ իլավէ օլունմո՞ւշ մու տուր :

—Բրէնսէս ճէլլա չիր քաղանլարըն ազըընա կէլէմէսէճէք տէրէճէտէ կիւզէլ տիր, հէլէ կէօզլէրինին բարլագլըղընա, թէնինին պէյազլըղընա, սիյահ սաչլարընըն կիւզէլլիկինէ հիչ պիր էմսալ եօգ տուր տիյէմ ճայիզ տիր :

—Ա՛հ, էֆէնտի բէյեր, -մըրըլտանըր Մարի խաթէմէնէրէք, պի՛ր տիթրէմէ տուեարագ, - շու հալտէ ահապա պու գատըն նէ՛ գատար կիւզէլ տիր :

—Էվէթ, սէվկիլիւլի գըզըմ, բրէնսէս ճէլլա զաէէթ կիւզէլ տիր, -ճէվապ վէրտի ձօն Մալգօմ Մարինին անլըմատան կէօրէրէք, -ֆագաթ սէնին գատար լէթաֆէթի եօգ տուր : Անըն ֆէվգէլատէ կիւզէլլիկինտէ աճայիպ պիր հալ վար տըր, վէ ատէթա գօրգուլաճագ րատտէտէ տիր տիյէպիլիրիմ : Ինսան, սիզին եանընըզտա օթուրուր իսէ գասավէթ տույմազ, լաքին մումաիլէյհանըն եանընտա օթուրտուղունտա, մուքէտտէր կէօրինիր :

Մարի, ձօն Մալգօմուն պու սէօզլէրի իւզէրինէ թէպէսսիւմ իլէ թէշէքքիւր իթտի իսէ տէ, պունտան տօլայը գալպինտէ, սէպէպի հաքքընտա քէնտինճէ տախի նամալիւմ օլարագ, պիր հէյէճան հասըլ օլմուշ իտի, վէ իշթէ պու հէյէճան գըզգանճլըգ էսէրի իտի :

Ճօրճ Մալգօմ շէօյլէ տէվամ իթտի :

—Էֆէնտի բէյեր, պիր Ինկիլիզ տիւշէսինին պիզի չայ իչմէքլիկէ տավէթ իթտիկի կիպի, պիզի վաշագ ավըտա տավէթ իտէն շու Հինտ բրէնսէսինին ուսուլ վէ ատաթը, էճտատընըն պիր ազ վահշի ատաթ վէ ուսուլունա պէնզէ՞ր մի ,

—Հինտիսթանը քէշիֆտէ պուլունտուղում մուատէթտէ, իշիտէճէկին վէ թանըտաճաղըն պիյիւք ատէմլէրին էն զարիֆի բրէնսէս ճէլլա տըր :

—Նէ՞ կիպի էֆէնտիմ :

—Չիւնքի բրէնսէսին թապիաթը օլ տէրէճէ հատտ ու հիսապա կէլմէզ սուրէթտէ տիր քի, մումաիլէյհանըն հալինէ էն զիհատէ տիգգաթ իտէն ագըլլը ատէմլէր պի-

լէ օլ պապատէ բէք չօգ տէֆա եանըլըրլար :

—Մէօյլէտիկինիզի էյզաճ իտէրմի՞սինիզ :

—Իշթէ պուրատա կիւճճէ տիր, լաքին պիր մըգտար անլաթմայա ճաշա իտէճէկիմ : Բրէնսէս ճէլլա, Ինկիլթէրանըն տահա էվվէլ գատընլարը գատար թէրպիյէլի վէ մութէպէր պիր գատըն տըր, վէ Լօնտրատա եախոտ Բարիզտէ տօղմուշ կիպի, Ինկիլիզճէ վէ Ֆրանսըզճա թէքէլլիւմ իտէր : Միւմաիլէյհա Եվրօպաեա սէյահաթ իթմիշ օլուպ, Ուէսթմինիսթըր վէ Թիւլէրիի սէրայլարընտա տախի րագս իթմիշ տիր : Սիւխօն վէ Իթալիանըն էն կիւզէլ տաղլարընըն րէսիմլէրինի չէքմիշ, վէ հաթթա էն մահիր րէսսամլար պիլէ, միւմաիլէյհանըն եարըմըշ օլտուղու թապլօլէրի կէօրիւպ, հէյրէթլէրինի թագտիր իթմիշլէր տիր : Բրէնսէս ճէլլա միւճէվհէրաթընը Լօնտրատան վէ էլպիսէլէրինի Բարիզտէն կէթիրթիրիր : Մաքէթինտէ պուլունան Ֆրանսըզ աշճըսը տախի, զէնկին պիր խանէտէն չըգմըշ տըր : Կէօրիւեօրսուն եա, պու գատըն թէրպիյէ վէ մէտէնիյէթին պու տէրէճէսինէ վարմըշ օլտուղու հալտէ, հալա ատէթլէրինին պաթըլ զիւխիւմ վէ իթիգատլարընա ինանմագտա տըր : Միւմաիլէյհա, պիզիմ էն մէշհուր գատընլարըմըզըն հիւսն ու զարաֆէթի իլէ րէգապէթ իտէպիլիր, վէ Լօնտրանըն Ուէսթմինիսթըր, Բարիզին Նօթր Տամ, վէ Րօմանըն Սէն Բիէր քիլիսէլէրինի կէզմիշ օլտուղու հալտէ, Վիշնու ալլահընը քէնտի էճտատը սըրասընտա թութար, վէ Սիվա եախոտ Պօլհանի պութխանէսինէ կիտէրէք, իպատէթ գալի իլէ պունլարըն հուզուրունտա տիզ չէօքէր :

—Էֆէնտի բէյեր, նէ՞ տիյօրսունուզ, - տէտի Ճօրճ թէաճճիւպ իլէ :

—Հագըգաթը հալի սէօյլէյօրում, օղլում :

—Պու գատար եօլսուզլուգ . . . լաքին պու ինանըլմազ չէյ տիր :

—Պիլիրիմ պու ինանըլմազ չէյ տիր, ֆագաթ իշին տօղրուսու պու տուր, վէ պէն պունու գաթիէն թէէմին իտէպիլիրիմ : Թէքրար իտէրիմ, բրէնսէս ճէլլատա իքի

գատըն ճինսի մէվճուտ տուր : Պիրի, հէր մէմլէքէթէ մունասիպ թէրպիյէլի պիր գատըն, վէ տիկէրի թամէրլիտլէր սիլսիլէսինտէն զուհուրա կէլմիշ, վէ էճտատընըն գանըը վէ զալիմ մէզհէպինէ թէմամէն վէ քեամիլէն տապի վէ մութի գալմըշ պիր գատըն : Պու հալտէ չու տէհշէթլի Հինտ պութլարընտան պիրի, քէնտի բաբասըը վաթթանըյլա պիր գուրպան իսթէտէ, վէ պու գուրպան, բըրէնսէսին էն սէվկիլի վայց օյնաշլարընտան պիրի օլսա, մումաիլէյհանըն էլինէ քէմալի մէմնունիյէթլէ, մէզքիւր գուրպանըն ճան չէքիշտիկինի կէօրմէքլիկէ կիտէճէկինէ տալա շիւպհէ եօգ տուր :

Ճօրճ ումուզլարընը սիլքէրէք,

—Լաքին պու տէտիկինիզ բէք տէհշէթլի տիր, վէ պու գատըն ատէթա ճանվէր իմիշ, -տէտի :

—Հիչ պիր վագըթտա, չիւնքի պու բրէնսէս Հինտլի տիր, վէ թամէրլիտ ճինսինտէն տիր. պու ատէթլէր իսէ, նիչէ զէմանլէրտէն պէրու ճարի օլտուղու թագտիրտէ, էկէր մումաիլէյհա, կէօրտիւկի թէրպիյէ իլէ պու ատէթլէրի պէրթարաֆ էտէմէմիշ իսէ, գապահաթ քէնտիսինին տէյիլ տիր . . . :

—Բրէնսէս պու գատար վահիտաթ, վէ պու գատար կիւզէլ տույղուլարըյլա պիր գըրալ գըզը եաշամըը :

—Կիպիսի փագըա, գըրալտան տախի զիատէ : Պիզ Եվրօբալը օլտուղումուզ հալտէ, պիր մուտտէթ Հինտիսթանտա իգամէթ իթմէքլիկին, անըն կէչիրտիկի սալթանաթ վէ տարաթը, խաթըրըմըզտան պիլէ կէչիրէմէյիզ : Սէրայլարընըն պիրինին էշիկինտէն կէչիրիլէճէք օլսա, ինսան քէնտուսի րիւեատա զաննի իտէր : Բրէնսէսին էճտատընտան միրաս օլարագ, պիր հազնէ, եանի, քիւչիւք պիր օրտուսու տախի վար տըր քի, պունուն մէսարիֆի, մումաիլէյհանըն այրը տըր, վէ պունուն պաշ գումանտանըղընը քէնտիսի տէրուհտէ իթմիշ տիր : Պու օրտու զաեէթ չէտին նիզամնամէ թապի օլտուղու հալտէ, պիր թագըմ գատընլարտան մութէշէքքիլ տիր :

—Գատը՞ն մը, -տէտի Ճօրճ ինանմազ իսթէմէյէրէք :

—Էվէթ, վէ զաթէն պիզզաթ կէօրէճէքսին, վէ պու գատընլար պէշ ալթը եիւզ քիշիտէն իպարէթ օլուպ, վէ ինկիլիզ օրտուսունտան չըգմըշ մուալլիմլէր իլէ թալիմ էօյրէնմիշ օլտուգլարը հալտէ, ասքէրտէն հիչ պիր ֆարգլարը եօգ տուր, վէ ղայէթ նիզամը սըգը վէ ատէշ թալիմլէրի իճրա իտէրլէր : Պունլար բրէնսէսին իգամէթկեահլարընը մուհաֆազա մէմուր օլուպ, հինի հաճէթճէթտէ մուհարէպէ իտէրլէր, վէ թէէմմին օլունմուշ տուր քի, իգթիզա իթթիֆագընտէ Հինտ ասքէրինէ միւսավի տէրէճէտէ իպրազը չէճաաթ տախի էյլէրլէր :

—Հագըգաթէն, -տէտի Ճօրճ, -չու Հինտիսթան աճայիպ պիր մէմլէքէթ իմիշ : Չիւնքի իշպու օն տօգուզունճու աըըն օլթասընտա պիլէ, էսքի վագթըն Ամազօն թէամիյէ օլունան ճէնքճի գադընլարը կիպի, գատըն ասքէրլէր օլմագ, տօղրուսու, էֆէնտի բէտէր, պանա ինանմազ կէլմէեօր :

—Պու պապտէ պէնտէ սէնինլէ հէմֆիքիրըմ, -ճէվապ վէրտի Ճօն Մալգօն կիւլիւմսէյէրէք :

—Հալ պու քի, չու զարիֆ թաբուրլարը բրէնսէս նէ՞րէտէ սագլըեօր :

—Պունլար, մախսուսէն ինշա օլունմուշ օլան ղայէթ մունթազամ գըշլալարտա սաքին օլուրլար . . . վէ ֆագիր սընըֆտան պուլունան Հինտլի գըզլարտան հէր քիմ խաթէր իսէ, բրէնսէս Ճէյլանըն օրտուսունա կիրէպիլիր :

—Պու ասքէրլէրին էլպիսէլէրի տախի բէք խօշ օլմալը տըր :

—Շիւպհէսիզ, չիւնքի բրէնսէս ղայէթլէ կուսթօ սահիպի տիր : Պինապէրին պու ասքէրին կէյինտիքլէրի էլպիսէ, Հինտ ասքէրինին կէյինտիկի էլպիսէ իլէ Լօնտրա թէաթրօլարընտա, Մէվլուտու հազրէթի իսա եօրթուլարը կիւնլէրի օյնանըլան օեունլար մունասէպէթիյլէ, պազը օեունճու գըզլարըն կէյինտիքլէրի թօհաֆ էլպիսէլէրին արա եէրինտէ պիր շէյ տիր :

—Հասըլը կիւզէլ տիր մը՞ :

—Հէմ ղայէթ կիւզէլ :

—Բրէնսէս օրտասընու մանէթիյլէ ալմազըլըն պիր մահէյլէ կիթմէ՞զ մի :

—Միւմաիլէյհա քէնտույի սալթանաթլը կէօսթէրմէք լազըմ կէլտիկինտէ, օրթասընու մանէթինէ տըր : Մէսէլա, շու վաշագ չիքեարընտա տախի, բրէնսէս ճէլլատըն էթրաֆընտա պիր մըզրաք ալթըն գարը սաբէրի պուլունաճագընը գալիպէն զանն իտէրիմ :

—Իշթէ էֆէնտի բէտէր, միւմաիլէյհա իչին պիր աղ էվլէլ գըրալ կիպի էօմիւր կէչիրիր տէտիկլէրինիզին տօղրու օլտուղունու շիմտի անլայօրում :

—Բրէնսէսին տարաթ ու սալթանաթը, հայըրըղ պունտան իպարէթ օլմալըդ, միւմաիլէյհանըն քէնտույի վէ միւսաֆիրլէրինի էյլէնտիրմէք իչին օյունճուլարը տախի վար տըր :

—Նա՞սըլ օյունճուլար :

—Եանի թա չօճուգլուգլարընտան ատադ վէ քէօչէք օյունունու քէնտիլէրինէ պիր սանաթ խալիմիշ օլան օյունճուլար տիմէք իսթէրիմ : Բրէնսէս հէր ներէտէ, պու օյունլարտա քէօպի մէհարէթ իթմիշ օլան պուլունտուղունու իշիտիր իսէ, պիր թէաթրօ տիրէքթօրունուն մէշհուր պիր օյունճու հագգընտա եաբտըղը կիպի, իսթէտիկի գատար զիեատէ մաաշ վիրիպ, անը մանէթինէ ալըր : Միւմաիլէյհա պու զէվգի իչին սէնէտէ իքի իւչ եիւզ պին ֆրանգ սարֆ իտէր իսէ տէ, մալիք օլտուղու վարիտաթ եանընտա, պու գատար աղճէ հիչ մէսապէսինտէ տիր :

—Բէ՜ք էյի, հալ պու քի, բրէնսէսին ախլէագը հագգընտա խալգ պիր շէյ տիմէեօ՞ր մու :

—Խա՛եըր, քիմսէնին պիր շէյ տէտիկի եօգ տուր, չիւնքի անըն սադի էօմրիւ մէյտանտա օլուպ, ֆագաթ, խուսուսի էօմրիւնիւ քիմսէ պիլմէզ :

—Լաքին նէ՞ իչին թէքրար էվլէնմէեօր :

Ճօն Մալգօն կիւլիւմսէեէրէք,

—Սէվտիկիւլի օղլում, -տէտի, -պիր սիւալ իթտին քի պունա եալընըզ բրէնսէս ճէվապ վէրէպիլիր : Շիմտի, էկէր

իսթէրսէն պու սիւալի քէնտինէ էթ : Անճագ շունու թէյմին օլ քի, միւմաիլէյհա հէր նէ վագըթ էվլէնմէք իսթէմէեէճէք օլուր իսէ, թալիպլէրի կէօյտէքի եըլտըզլարտան, վէ տէնիզ քէնարընտաքի գումլարտան զիեատէ օլաճագ տըր :

—Էֆէնտի բէտէր, սիզ բրէնսէսի պիր կէճէ թանը՞րմըսընըզ :

—Խա՛եըր, բէ՛ք ազ թանըըըմ, պիր տէֆա լօրտ Սինկըլթըն թարաֆընտան թագտիմ օլունտում, ֆագաթ, նասըլ քի կէօրիւեօրսուն, հալէա խաթըրը ունութմամըշ :

—Բրէնսէս թարաֆընտան տահա պիրինճի տէֆա օլարա՞գ մը տավէթ օլունուեօրսունուզ :

—Էվէթ, պիրինճի տէֆա տըր, վէ շու տավէթի սալա մէմուլ իթմէտիկիմ հալտէ, պունտան տօլայը զիեատէսիյլէ սէվինճ տույտում, չիւնքի պիր թագըմ պիւյիւք հինտլիլէր իլէ միւնասէպէթ իթմէք իսթէտիկիմ հալտէ, ու մագսատըմ միւվաֆֆագ օլամայօրտում, ֆագաթ շիմտի պու սուրէթլէ օլապիլէճէկիմ : Զանն իտէրսին քի, բրէնսէս պիզզաթ պէնիմ արզումա հիսս իթմիշ տէ, անը ֆիիլէ կէթիրիվէրմէսինէ չալըշմըշ տըր :

Ճօրճ, բէտէրինին աչըգ օլարագ, սաֆրանըն իւզէրինէ պըրագմըշ օլտուղու մէքթուպու ալըպ, իւզէրինտէն պիր կէօզ կէչիրտի, վէ,

—Ագշամ սաաթ ալթընճը բէնճշէնպիհ կիւնիւնէ տիր, -տէտի :

—Էվէթ, վէ պունտան պէյքէ շու վագըթ ալը, լօրտ Սինկըլթընըն վիրէճէկի պալօտան իքի կիւն էվվէլ օլաճագ տըր :

—Ավա կիտէճէկիմիզ օրման իլէ Պէնարէս պէյնինտէ գաչ սաաթլըգ մէսաֆէ վար տըր :

—Թագրիպա ալթը ֆարսախ :

—Խայլիճէ մէսաֆէ իմիշ, շու հալտէ հայվանլարըմըզ պիւթիւն կիւն պիզի կէօթիւրմէլիւքտէն սօնրա, տէրհալտըզ գալաճագ տըրլար :

—Պու պապատէ հիչ շիւպհէ իթմէ, պէն բրէնսէս ճէլ-

լարըն ավա չըգմասընտա, նէ եօլտա մուամէլէ օլունտուղունու բէք ալէա պիլիրիմ ։ Պուլուշաճագըմըզ մաՀէլլէ ճէսուր աթլար վէ ֆիլլէր պուլաճագըզ, վէ պունլարտան գանգիսինի թէրճիհ իտէր իսէք, անըն իւզէրինէ սուար օլաճագըզ ։

—Պունլար էյի, լաքին պիր շէյ տաՀա վար քի, պէնի տուշարը իզթիրապ իտիեօր ։

—Նէ՛ տիր ։

—Ավա կիթտիկիմիզ էլպիսէլէ՞ր իլէ մի բրէնսէսին գիյաֆէթինտէ Հազըր պուլունաճագըզ ։ Էկէր էօյլէ իսէ, պու պէնճէ բէք ույղունսուզ վէ մունասիպէթսիզ կէօրինիւր ։

—Սէնի պու իզթիրապընտան տախի գուրթարապիլիրիմ ․ շէօյլէ քի, պէնիմ օտա խըտմէթքեարըմա պիրէր գաթ էլպիսէ վիրիրիզ, սապաՀլայըն էրքէն Ալլահապատա կէօնտէրիրիզ, վէ օրատա մուվասըլէթիմիզտէ, սուֆրատա օթուրմազտան էվվէլ, թուալէթիմիզի տէբտիլ, մէզքիւր ճէտիտ էլպիսէլէրի կիյինիրիզ ։

—Բէտէր էֆէնտի, սիզ Հէր շէյէ չարէ վէ ճէվապ պուլուեօրսունուզ ։

—Իհթիմալ տըր քի, լօրտ Սինկըլթըն տախի բէնճշէնպիհ կիւնքի շիքեարտա Հազըր պուլունաճագ տըր ։ Իմտի էվվէլճէ սէնի մուշարիլէյհէ թագտիմ իթմէք մունասիպ օլտուղունտան, եարըն սէնի սէրաեա կէօթիւրէճէկիմ ։

ԱՎ ԻՉԻՆ ԹԱԽՄԻՍ ՕԼՈՒՆԱՆ ՄԱՀԷԼԼ

Ցէրտասը կիւնի, իւչ կիւնի վիրիլէն գարար մուճիպինճէ, Ճօրճ Մալգօն լօրտ Սինկըլթընա թագտիմ օլունտու, վէ վալի կէնճ ինկիլիզի օլ տէրէճէ նէզաքէթ վէ իլթիֆաթլը մուամէլէ իլէ գապուլ իթտի քի, պունտան Ճօն Մալգօնա նէ մէրթէպէ րիաեէթի պուլունտուղու անլաշըլըր իտի ։

Լօրտը մումաիլէյհ տախի, բրէնսէս Ճէյլանըն թէրթիպ

իթմիշ օլտուղու ավտա Հազըր պուլունմագ իչին, տավէթ օլունմուշ իտի ․ իմտի, մէրգումունտան մուֆարագաթ իթտիքտէ,

—Ալլահա ըսմարլատըգ, էֆէնտիլէր, ինշալլահ Բէրավա օրմանընտա, գաբլանլարըն վէ վաշագլարըն Հուզուրունտա թէքրարէն պուլուշուրուզ, -տէտի ։

Ցունու տախի իլավէ իտէյիմ քի, էտայի մուհավէրէտէ Ճօն Մալգօն, Ճօրճ իլէ Մարինին, վէ Նավըրտ իլէ Էվա Պըրթէյին եագընտա էմրի իզտիվաճլարընը լօրտա պիլտիրտի, վէ մումաիլէյհ տախի, մէզքիւր իզտիվաճլէրըն Հէր ճիՀէթլէ մունասիպ օլտուղունու պէեանլէ, օլ պապատէ բէսմի թէպրիքի իյֆա էյլէտի ։

Պունուն իւզէրինէ իքի կիւն կէչմի իտի, պու արա պու սաՀիֆէլէՀտէ եէր թութաճագ Հիչ պիր վագըա զուՀուր իթմէտի ։

Նասըլ քի պունտան էվվէլ սէօյլէտիք, Ճօրճ Մալգօնուն ինկիլթէրրատա ավա զիեատէ մէրագլը օլուպ, Հէնուզ մէճՀուլի օլտուղու պէօյլէ պիր զարիֆ վէ ճէսիմ վաշագ ավընա կիթմէքլիք թասավվուրտու իսէ, ատէթա պաշընը տօլանտըրմախտա վէ ֆիքրինտէ պիր Հէյէճան Հասըլ իթմէկտէ պաշլատը ։ Վէ պիր Հինտիսթան օրմանընըն գարանլըգ քէմէրլէրի ալթընտա, տէՀշէթլի վէ եապանի պիր տուշմէնլէ պիր ան էվվէլ տէօեուշմէք սէվտասըյլա, կէօզլինէ ույգու կէլմէզ իտի ։

Ճօրճ Մալգօնուն թալիաթը զաթէն քիւսթախ վէ մուխաթարատան գօրգմազ օլտուղու Հալտէ, պու քէրրէ տախի իշին իչինտէ թէՀլիքէ պուլունմասը, քէնտիսինէ վատ օլունան զիյնէթին կիւզէլլիկինի տաՀա զիեատէ արթըրըր իտի ։

Նիհաեէթ պու գատար մէրագլէ պէքլէնիլէն կիւն կէլտի ։ Օլ կիւնիւ Հավա նիմ պուլութլու օլուպ, պու իսէ խաերըլը պիր շէյ իտի, չիւնքի պու սաեէտէ էօյլէտէն սօնրա կիւնէշին Հարարէթի բէք շէտիտ օլմազ իտի ։

Պէնարէսէն Բէրավա օրմանընա թէմտիտ օլունան եօլլար գաեալըգ օլուպ, մինթազամ տէյիլ տիր, վէ պիր

չօգ մահէլլինտէն տախի սու սէլլէրի ճէրէյան էթտիքլէրինտէն , պու եօլլարտան սիւրաթլէ եիւրիւմէք մուհալ գաբիլինտէն իտի ։ Իմտի , Վօգաս կիտիլճէք մէսաֆէ ալթը ֆարսախտան իպարէթ իսէ տէ , եօլլարը պէօյլէ օլմասընտան , սէօզ վիրիլէն մահէլլէ կէճիքմէմէք իչին , ղայէթ էրքէն եօլա չըգմագ լազըմ իտի ։

Պինաէն ալէյհ սապահըն սաաթ ալթըսընտա , սէֆինէնին գարըսու եօնիւնտէ պէշ ատէտ պէյկիրլէր հազըրլանմըշ իտի ։ Պու պէյկիրլէրտէն իքիսի պըր ձօն Մալգօն իլէ էվլատլարընա մախսուս օլուպ , տիկէր իքիսի տախի , Սթօբ իլէ Գալիլին իտի ։ Պունլարտան պաշգա գուվվէթլի պիր ուֆագ գըրադ պուլունուպ , պու հայվանըն էյէրի արգասընտա մէչինտէն պիր հէյպէ վար իտի քի , տէրունինտէ ավ իչին լազըմ կէլէն գուրշունլար իլէ , ձօն Մալգօնուն վէ էվլատլարընըն , բրէնսէսին վիրէճէկի զիյաֆէթտէ կիյինէճէքլէրի էլպիսէլէր գօնուլմուշ իտի ։ Պու հայվան պիր օտա խըտմէթքեարընըն մաիէթինէ թէրֆիգ գըլընըր , բրէնսէսին իգամէթ իթտիկի Շահապատ եօլունա տօղրու իզամ գըլընաճագ իտի ։

Մարի վէ Նիվա , վէլիէհտին նիշանլըլարընը պաղչէ գաբուսունա գատար կէօթիւրիւլտիլէր ։ Կէնճ գըզլարըն եիւզլէրի , պիր աղ սօլմուշ վէ չէտիտ պիր հէյէճան քէնտիլէրինի իսթիլա էթմիշ իտի ։ Եիւրէքլէրի մահզուն վէ կէօզլէրի հէման աղլամագ րատտէսինտէ պուլունուեօր իտի ։ Սըր ձօն պունլարը հէր նէ գատար թէէմին իթմէքլիկէ չալըշմագտա իտի իսէ տէ , անլէր պու իշտէ մուխաթարա օլմատըղընա պիր տիւրլիւ գանմայօրլար իտի ։

Պէօյլէճէ վէտալաշըլտըգտան , վէ էմրի պատիրէթէ մուղայիր հարէքէթտէ պուլունմամաճագլարընա , վէ սէրիան ավտէթ իտէճէքլէրինէ տայիր եէնիտէն վաատ վէրիլտիքտէն սօնրա , մէզքիւր սիւվարի թագըմը եօլա չըգտը ։ Շէհիրտէն չըգտըգլարընտա , մէզքիւր թագըմ լօրտ Սինկըլթընա թէսատիւֆ իթտի քի , միւմաիլէյհ տախի խասսէթէն տավէթ օլունմուշ օլան պաղը կէնճ Ինկիլիզ օֆիչիալլարըյլա մահէլլի մալիւմէյէ կիթմէքտէ իտի ։

Իքի սաաթ գատար եօլ եիւրիւտիւքտէն սօնրա , իշպու սիւվարիլէր Բէրավա օրմանընըն էթէյինէ մուվասալէթ իթտիլէր ։

Պունլարըն կէլտիկի կէօրիւլտիւկիւնտէ , պիր թագըմ պանտա մուզիգա իթթիֆագլարինէ կիթտի , վէ բրէնսէսին խատէմէսինտէն պիր մըգտար Հինտլի սիւվարի ասքէրի , միւզէյյէն էլպիսէլէր կիյմիշ օլտուգլարը հալտէ , պիր հիւրմէթ օլմագ իւզրէ , Ինկիլիզլէրին էօնիւնտէն եիւրիւմէկէ պաշլատը ։

Պատէհու , գալըն վագըթ ինչա խալընտիկի մալիւմ օլմայան վէ թուղլատան մամուլ օլան կէնիշ պիր չօսէ եօլու իւզէրինտէն վէ եիւզ եըլլըգ աղաճ թէբէլէրինին եէշիլլիքլէրինտէն միւթէշէքքիլ պուլունան գալըն պիր քէմէր ալթընտան , վէ աղաճլըգլարտան էօթիւրիւ իքի տիվար արասընտան պիր սաաթ գատար եիւրիւտիւքտէն սօնրա , պիրտէն պիրէ եօլ էնլիլէշտի ։ Շէօյլէ քի , պուրա տէօրթ թարաֆը աչըգ ղայէթ վասի պիր չայըրլըգ մահէլլինէ վարըլ օլունտու ։ Մահէլլի մէզքիւր , թօփլանըլաճագ եէր օլուպ , պունուն սաղ թարաֆընտա վէ սիվրի ուճլու գամըշ աղաճլարը վէ էնլի եափրագլը չէթլէնպիկ աղաճլարըյլա գաբլը օլան քիւչիւք կէօլիւն օրթասընտա խարապալար միւշահատէ գըլընմագտա իտի ։

—Պու նէ՞ տիր , -տէյէու սուալ իթտի ձօրճ Մալգօն Գալիլէ , -խարապալարը կէօսթէրէրէք ։

—Էֆէնտիմ , -ճէվապ վիրտի Գալիլ , -օրասը Գալի իպատէթխանէսինին խարապասը տըր ։

—Անլատըմ , պու տա Հինտուխթանըն ալլահլարընտան պիրի տիր , -տէտի ձօրճ քէնտու քէնտունէ , պատէհու եիւքսէք սէսլէ չէօյլէ իլավէ իթտի , -եանըլմազ իսէմ , պու խարապալարըն էթրաֆը սու իլէ իհաթա օլմուշ օլմալը տըր ։

—Խա՛ըր էֆէնտիմ , եանըլմազսընըզ ։

—Գատիմտէն պէրու պէօյլէ՞ մի իմիշ ։

—Խա՛ըր էֆէնտիմ , մուգատտէմա պատագլըգըն եէտաար տինիլստաա եօգ իքէն , մէզքիւր իպատէթխանէ

բէ.ք մուքէմմէլ վէ մունթազամ իմիշ ։ Բաքաալարը, օտունճուլարը, պիւյիւք կիւնլէրի վէ զիյնէթ կիճէլէրի վար իմիշ ։ Օլ վագըթլար, պիր ազ էվվէլ կէչտիկլէրիմիզ թուղլատան մաամուլ չօգ կիպի պիր չօգ, կէօլիւն իւզէրինտէ մէվճուտ օլուպ, մէզքիւր խարապաթը օրման իլէ պայըթ խտէր իմիշ ։ Ֆագաթ շիմտի զի.քր իթտիկիմիզ խարաէթխանէ եըգըլմըշ, վէ պունուն չու խարապաար էթրաֆընտա.քի տուրկուն սուտան վէ տէրունինտէ պուլունան գայման նամ ճանվէրլէրտէն պաշգա պիր շէյ գալմամըշտըր ։

Ճօրճ, Գալկուտէն ալըշ օլտուղու իյզահաթը .քեաֆի ատտ իտէրէ.ք, պաշգա պիր շէյ սուալ իթմէտի, վէ էթրաֆը սէյր ու թէմաշա իթմէկէ պաշլատը ։

Մահէլլի մէզքիւրտէ, րէնկեամէնկ էլպիսէլէր իլէ Հինտ էհալիսինին հէր ճինս վէ սընըֆտան պիր չօգ ավճըլար պուլունուպ, տալէթլիլէրին րիւ.քիւպինէ մախսուս օլարագ տախի, ի.քի փիլին ճէսիմ սըրթլարը իւզէրինտէ բալանտըղ թաշըյատան մաամուլ օլան գալէգալար պիր տէրէճէճէտէ.ք մուշապիհ գուլէլէր վար իտի ։ Մէզքիւր հայվանլար քէմալի լէթաֆէթ վէ իտրագ իլէ փիլճիլէրէ նազար իթմէ.քտէ իտիլէր ։

Պիր ազ էօթէտէ, պէեազ չարշաֆլարա պիւրիւնմիւշ, պաշլարը սարըգլը վէ զահիրէն զաեէթլէ գուվվէթլի պիր թագըմ էօմէր ատէմլէրին էլլէրինտէ, հէման գարըլան վէ վաշագլարտան տահա վահշի օլարագ, պիւյիւք ավ .քէօբէ.քլէրի պուլունուպ, պունլար տախի եապանի սէսլէր չըգարարագ, պօղազլարընտա.քի տէմիր զինճիրլէրի գըրմաեա, վէ սահիպլէրի էլինտէն գուրթուլմաեա չալըշըրլար իտի ։

Իշպու հէյպէթլի հայվանլարըն եագընընտա տախի, եինէ բրէնսէս Ճէյլա թարաֆընտան տալէթլիլէրին րիւ.քիւպինէ մախսուս օլմագ իւզրէ, պալըզը Էվրօբա.քեարի վէ տիկէրլէրի Շարգ ուսուլի իւզրէ կէյինմիշ օլարագ, ալէա ճինս աթլար օլուպ, սէյիսլէրին էլլէրինտէ օյնամագտա իտիլէր ։

Ձի.քր իտիլէն օվատա, Ճօրճ Մալգօնուն գամաշըմըշ

կէօզլէրինէ թագտիմ օլունան թասվիրին պաշըճա հալլէրինի մուխթասարէն պէեան իթտի.քէ, լաքին գալէմ իլէ թարիֆի մումքինսիզ օլան պիր խուսուս վար իտէ, տախի, էն մահիր րէսսամլարտան պիրինին ֆըրչասընա հագըգաթէն լայըգ պուլունան շու մէնզարէնին կիւզէլլիկի, վէ լաթաֆէթի իտի ։

Լօրտ Սինկըլթըն պիլէ, պու եօլտա մէնզարէլէրտէ պիտաէֆաթ պուլունմուշ իքէն, մումաիլէյհ տախի շու մէվգըինըն կիւզէլլիկինտէն մութէհասսիր օլտու, վէ Ճօրճուն եանընա կէլէրէ.ք,

—Նա՞սըլ, սըր Ճօրճ, պէեէնտինի՞զ մի, —տէտի, էլիյլէ օվանըն հալինի կէօսթէրէրէ.ք ։

—Էվվէթ միլօրտ, —ճէվապ վիրտի կէնճ ինկիլիզ, —հէմ օլ տէրէճէ պէեէնտիմ .քի, էկէր մէշհուր պիր րէսսամ, շու էտնատէ կէօրտիւկիւմիւզ մէնզարէնին րէսմինի ալսա, վէ քէնտի ֆի.քրինտէն հիչ պիր շէյ իլավէ իթմէսէ, կէօրիւլմէեէ շայեան պիր թասվիր եափմըշ օլուր, տէրիմ ։

—Էվվէթ, շիւպհէսիզ ։

Ճօրճ պաշըմը էյէրէ.ք, պու սէօզիւ պէթէ.քրար թաստի.ք իթտի ։

Վալի ճէպինտէն սաաթընը չըգարըպ, վէ իւզէրինէ պագարագ,

—Ցալէթ վագթը կէչտի, վէ բրէնսէս Ճէյլա իսէ հէնուզ կէլմէտի, —տէտի ։

—Միլօրտ, —ճէվապ վիրտի Ճօն Մալգօն կիւլիւմսէեէրէ.ք, —բրէնսէս Ճէյլա գարը տըր ։ Պու հալտէ մումաիլէյհանըն քէնտի տալէթլիլէրինի պէ.քլէթմէկէ հագգը վար տըր ։ Զի.Նքի կէրէ.ք ալտա վէ կէրէ.ք պալօտա հէր քէստէն սօնրա կէլմէ.ք, ինճայի թէէսսիր իթմէ.ք իչին էն էմին թարիգ տըր ։ Բրէնսէս տախի Էվանըն գըզը օլտուղու թագտիրտէ, քէնտի գըյմէթինի պիլէրէ.ք, իսթիմալ իյլէմէ.քտէ տըր ։

—Լա.քին պու գատարը տա պիր ազ հուտուտու թէճավուզ իթմէ.ք տըր, —տէտի լօրտ Սընկըլթըն, —չիւնքի « գըրալլարըն նէզա.քէթ վէ ինսանիյեէթի, սէօզլէրինտէ

պուլունմագլըգ տըր» տէեու պիր սէօզ վար տըր․ պու սէօզ, կերեք գրալլար վէ կերեք գրալիչալար հագգընտա մերի օլմագ լազըմ տըր։

Թամ պու էսնատէ, պիրաղ ուզագտան պիր պօրու սէտասը իշիտիլերէք, վէ պու սէտա օրմանըն հէր թարաֆընտան աքս իտէրէք, Պէնարես չէհրի վալիսինին սէօզլինիւ գալթ իլթիրտի։

Պու սէտանըն զուհուրինի միւթէագիպ, հէման հէր քէսին կէօզլէ, սէտա կելէն թարաֆա աթֆ օլունարագ, տէօրթ նալ գօշան աթլարըն այագլարընտան հասըլ օլան թօզ վէ տուման արասընտան, ինկիլիզ էլպիսէլեր իլէ միւքէմմէլ պիր ալայ միւշահէտէ գըլընտը։

—Էֆէնտիմ, պու ալայ նէ՞ տիր, -տէեու սուալ իթտի Ճօրճ Մալգօմ։

—Բրէնսէս Ճէյլա իլէ ալայը տըր, -տէտի լօրտ Սինկըլթըն, -լաքին սիզ տահա միւմաիլէյհայը թանըմա՞զմըսընըզ։

—Խա՛երը, միլօրտ։

—Էօյլէ իսէ, բէտէրինիզ պու կիւն սիզի թագտիմ իտէր, ֆագաթ պէնիմ տէ սիզէ սէօյլէյէճէք պիր նասիհաթըմ վար տըր։

—Նէ՞ իմիշ միլօրտ։

—Հօրասըն տէտիկի կիպի, կէօնլիւնիւզիւն էօնիւնէ իւչ գաթ բիրինճտէն պիր գալգան գօյմալըսընըզ։

—Գալգա՞ն մը, ֆագաթ նէ՞ իչին։

—Բէնտէնիզի պիլիյիւք պիր մուխաթարատան մուհաֆազա իթմէք իչին։

—Նէ՞ կիպի մուխաթարատան։

—Բրէնսէսէ աշըգ օլմագ մուխաթարասընտան։

Ճօրճ Մալգօմուն եիւզինտէ, պու սէօզէ էհէմմիյէթ վիրմէեօր գըլըգը պիր կիւլիւմսէմէ միւշահատէ օլունտու։

—Կիւլմէյինիզ տէլիգանլը, -տէվամ իթտի վալի, -վէ ալէլխուսուս պու սէօյլէտիկիմէ չիւպհէ իթմէյինիզ։ Սիզի թէէմմին իտէրիմ քի, բրէնսէսին կիւզէլլիկի ֆէվգէլատէ սուրէթտէ տիր, նասըլ քի պիր ազատան սիզտէ քէնտի-

սինի կէօզլինիզ իլէ կէօրտիւկիւնիւզտէ, սէօզլէրիմի թաստիգ իտէճէքսինիզ։

—Միլօրտ, -ճէվապ վիրտի Ճօրճ, -պու կիւնքի կիւն նէզտինիզտէ միւսաֆիր պուլունտուղումուզ գատըրն կիւզէլլիք վէ ճազիպէսի հագգընտա տահա չիւպհէ իթմէմ իսէ տէ, պէնիմ գալպիմտէ օ կիպի չէյլէրտէն միւթէէսսիր օլան գալպլէրտէն տէյիլ տիր։

Լօրտ Սինկըլթըն տախի կիւլիւմսէտի, վէ իթիգատսըզլըգ սէտասըյլա,

—Միւթէէսսիր օլմազ, հա՛, -տէտի։

—Էվվէթ, միլօրտ։

—Օլ պապատէ էմի՞նմիսինիզ։

—Օ՛հ, քեամիլէն էմինիմ։ Ձիրա պէնիմ կէօնլիւմիւն գուվվէթլի պիր գալգանը վար տըր քի, օ տախի նիշանլըմ Մարի Պըրթէլէ օլան աշգ ու մուհապպէթիմ տիր, վէ օ խալի թաշըմագտան հիչ պիր գատըն հագգընտա կէօնլիւմ տիւշարը հէյէճան օլմազ։

—Հագգընըզ վար, օղլում, -ճէվապ վիրտի վալի, -պէն սիզին եաշընտա գայէթ տիլպէր վաթանտաշըմըզտան պիրի իլէ թէէհհիւլ իտէճէկինիզի ունութմուշ իտիմ։ Էվվէթ, հագգընըզ վար մէզգուրէյի սատագաթլա, չիւտէթլէ վէ խալիսէթլէ սէվմէքլիկէ․․․։ Մութլու օլ կէնճ գըզա քի, սիզին կիպի պիր տէլիգանլը նասիպ օլմուշ, վէ պէօյլէ պիր աշգ ու մուհապպէթէ լաիգ պուլունմուշ տուր․․․։

Պալէատէքի մուհավերէ վուգու պուլտուղունտա, բըրէնսէս ալայը տախի գալթը մէսաֆէ իտէրէք, սալէթմէլէրին պուլունտուղու մահէլլէ կէլմիշ իտի։

ՃԱԼԻ

Մէզքիւր ալայ չու եօլտա թէրթիպ օլունմուշ իտի։ Շէօյլէ քի, էվվէլա օն իքի նէֆէր միւզիգաճըլար, սըրմալը գըրմըզը էլպիսէլեր կէյինմիշ, վէ ղահէթ պէյազ

աթլար իւզէրինտէ օթուրմուշ օլտուգլարը հալտէ , աղաճըն իլէրուսինտէն կիթմէքտէ օլուպ , պունլարըն արգալարընտա տախի , բրէնսէսին մուհաֆազա ասքէրի օլան գատընլարտան եիրմի պէշ քիշի , եալըզ աթլարա սիւար օլարագ , կէլմէքտէ իտիլէր ։ Պու ասքէրլէրին պաշլարընտա , չէլիքտէն խաֆիֆ քիւլահլար օլուպ , պու քիւլահլարըն թէբէլէրինտէ տախի , պիրէր պէեազ սօրկուճ վար իտի ։ Վէ տիզլէրինէ գատար ուզանան ալթուն սըրմա իշլէմէլի գըրմըզը սէթրիլէրի , սէրվի պօյլարընը , վէ ղաեէթ ինճէ վէ նազիք գումաշտան իմալ օլունմուշ օլան էնլի բանթալօնլարը տախի պաճագլարընըն հէյեէթլէրինի մէյտանա չըգարմագտա , վէ պու բանթալօնլար գըրմըզը սախթիեանտան եափըլմըշ օլան ուզուն աեագ գապլարընտան պիր ազ եօգարըեա գատար ուզանմագտա իտի ։

Պունլարըն արգասընտան բրէնսէս ճէլլա իքի թարաֆընտա սէրասէրըն պաշլըճա պէնտէկեանը պուլունարագ եիւրիւմէքտէ իտի ։ Միւմաիլէյհանըն սաղ թարաֆընտա՝ Ռաժահ Ցօօրկալ Սահիպ նամընտէ պիր Հինտլի բրէնս օլուպ , պու բրէնս իշպու հիքեաեէտէ մուհիմմ պիր իշ կէօրէճէք տիր ։

Ցահա արգատան , էմիրլէրինէ մուշաիտ տիկէր պիր պէօլիւք գատըն ասքէրի կէլմէքտէ օլուպ , պիր չօգ տախի իըտմէթքեարլար , միւքէմմէլ վէ թօհաֆ սուրէթտէ էլպիսէլէր կիյինմիշ , վէ աթլարա սիւար օլմուշ օլարագ՝ եօլու աչմագտա իտիլէր ։

Պու ալայ , մուզիգալար թէրէննիւմաթ օլարագ օվաեա մուվասըլէթ իթտիկինտէ , բրէնսէսին մուհաֆազա ասքէրի օլան գատընլարըն պիր ղալիպի թարաֆընտան վիրիլէն պիր գօմանտա մուճիպինճէ , ալայ տաղա վէ սօլա տիզիլէրէք , բրէնսէսին հարաքէթը սէրպէսթ պըրագըլտը ։

Պինաէն ալէյհ ճէլլա իլէ Ցօօրկալ Սահիպ , աթլարընըն հարէքէթինի ասլա պըրըլաթմամըշ օլտուգլարը հալտէ , լօրտ Սինկլէթըն իլէ ճօն Մալգօնուն վէ էվլատլարընըն եանլարընա տօղրու կէլտիլէր ։

Բրէնսէսի միւմաիլէյհանըն պիր ֆուրթունալը կիճէտէ , Սիվա պիւթխանէսի խարապալարընտա աճայիպ պիր թարզտա կէօրիւնտիւկիւ միւնասիպէթիլէ , հալ ու վասֆընը իշպու քիթապըն իքի պապլարընտան պիրիսինտէ պէեան էթմիշ օլտուղումուզտան , վէ չիւպհէսիզ օգուեանլարըմըզ տախի պունու խաթըրլարընտան չըգարմամըշ օլտուգլարընտան , թէքրարընա հաճէթ կէօրմէյիզ , անճագ շու գատար տէրիզ քի , ճէլլանըն կիյինտիկի սատէ էլպիսէ , մահէթինտէ պուլունանլարըն կիյինտիքլէրի սալթանաթլը վէ միւզէյյէն էլպիսէլէր եանընտա հիչ մէսապէսինտէ իտի ։

Միւմաիլէյհանըն էլպիսէսի Եվրօբաքեարի օլուպ , Լօնտրանըն էն մէշհուր թէրզի տիւքքեանլարընտա տիքիլմիշ օլան վէ գատընլարըն աթ իւզէրինտէ կիյինմէլէրինէ մախսուս պուլունան գօեու մաի չուխատան պիր ամազօն իտի ։

Պօղազընա պէեազ պիր գօլէ գօյմուշ , վէ պունուն իւսթիւնէ տախի սիեահ պիր գրավաթ պաղլամըշ իտի ։ Պաշընա գօյտուղու օն տէօրտիւնճիւ Լուի գըրալըն շափգասը շէքլինտէ գըր րէնքլի քէչէ շափգա իւզէրինտէ , ուզուն վէ ինճէ օլարագ գըրմըզը պիր թիւյ վար իտի ։

Միւմաիլէյհա , էմէր րէնկինտէ կիւզէլ պիր տօրու աթա սիւվար օլմուշ օլուպ , պու աթ իսէ , հէմ գուվվէթլի վէ հէմ խաֆիֆ վիճուտ օլտուղունտան պաշգա , չալը չըրբըլար , գայալար վէ տէրէլէր իչինտէ ատէթա գուշ կիպի ուչան հայվանլարտան պիրի իտի ։

Ճէլլա սօլ էլիյլէ աթըն տիզկիններինի , վէ սաղ էլիյլէ կէրկէտան պույնուզունտան մամուլ օլան պիր գըրպաճը թութմագտա իտի ։ Հասըլը , մէզքիւր ավ էլպիսէսի , վագըա սատէ իտի իսէ տէ , միւմաիլէյհաեա հէր վէճհ իլէ եագըշմըշ , վէ բէք միւնասիպ կէլմիշ իտի ։ Հաթթա միւմաիլէյհա շու շիմտիքի հալինտէ , էլմասլար վէ միւճէվհէրլէր իլէ թէզեին իտիլտիկի զէմանտէն տահա զիեատէ կիւզէլ կէօրիւնմէքտէ իտի ։

Անճագ , չիւպհէսիզ օգուեանլարըմըզճա սէպէպի մա-

լէմ օլան կիզի պիր իզթիրապ, բրէնսէսին գալպինի չիտատէլթէ պիհուշուր իթմէքտէ, վէ կէօզլէրինտէ թէշչիհ գապուլ իթմէզ պիր բուլանըգլըգ հուսուլէ կէթիրմէքտէ իտի ։ Պունտան պաշգա գըրմըզը տուտագլարընտա պիր նէվի տիթրէմէ մուշահատէ օլունմագտա, վէ Ճօրճ Մալգօնուն պուլունտուղու մահէլլէ եագլաշտըգճա, եանագլարընտա ճիզգի պիր գըրմըզըլըգ կէօրիւլմէքտէ իտի ։

Ճէլլանըն եանընտա, բաժահ Ցօօրկալ Սահիպ նամընտա պիր Հինտլի բրէնս պուլունտուղունու պէեան իթմիշ օլտուղումուզտան, անըն հագգընտա տախի պուրաճըգտա պազը մալումաթ վիրմէքլիկի լազըմէտէն կէօրիւրիւզ ։

Միւմաիլէյհ տախի, բրէնսէս Ճէլլա կիպի Թամէրլիտ ճինսինտէն օլուպ, սէրվէթ վէ նուֆուզու, միւմաիլէյհանըն սէրվէթ վէ նուֆուզունտան տուն տէյիլ իտի ։

Պու բրէնս անճագ օթուզ եաշընտա օլուպ, ուզուն պօյլու վէ ֆէվգէլատէ կիւզէլ իտի ։ Վէ չու ալ միւնասէպէթլէ Ճէլլանըն էլպիսէսի նէ գատար սատէ իտի իսէ, Ցօօրկալըն կէօյնիւլիւ էլպիսէ տախի օնա նիսպէթէն, Շարգըն ուճ տէրէճէ թէզէյինաթ վէ սալթանաթընտան իպարէթ իտի ։ Շէօյլէ քի, պէեազ թիշլիր չալընտան պաշընա սարմըշ օլտուղու սարըգըն թէրէէսինտէքի էլմաս սօրղուճ, գըլաղլարըն թագընա մախսուս օլան էլմասըն ճէսամէթ վէ բարլագըղըյլա ըէգապէթ իտէպիլիր իտի ։ Էլպիսէսի հէման ալթուն վէ կիւմիւշ սըրմա իլէ իշլէնմիշ օլուպ, իւզէրինտէ զիգըյմէթ միւճէվհէրլէր բարլամագտա իտի ։ Հէլէ հայվանընըն պաշըղը, էյէրի, էօզէնկիլէրի, գըլըճ վէ գամա ուճլարը, ճիւմլէսի մուրասսա օլուպ, միւմաիլէյհին եալընըզ ալ իչին օլան շու սալթանաթ վէ տարաթընա, պիր Ինկիլիզ եախօտ պիր Ֆրանսըզ ճէվահիրճիսինին պիլա թէրէտտիւտ պէշ ալթը միլեօն ֆրանգ վիրէճէկինի պէեան իթսէք, միւպալաղա իթմիշ օլմայըզ ։

Լօրտ Սինկըլթըն վէ իւչ հէմշիրէլէրի բրէնսէսին իսթիգպալինէ կիթմէք իտիլէր, եախուտ եիւրիւմէկէ պաշլատըլար, միւմաիլէյհա տախի պէյկիրինէ, ֆագաթ զաեէթ աղըր սուրէթտէ իլէրլէմէքտէ իտի ։ Վէ նիհաեէթ իքի թարաֆ պի-

րիպիրլէրինէ եագլաշըրլարընտա, բրէնսէս էլլէ Լօրտ Սինկըլթընա վէ արգատաշլարընա սէլամ վիրէրէք,

—Թէշէքքիւր իտէրիմ, միլօրտ, թէշէքքիւր իտէրիմ էֆէնտիլէր, -տէտի, -տավէթիմի գապուլ իտիպտէ թէշրիֆ պույուրտուղունուզտա ։ Ցօղրուսու շու նէզաքէթ վէ իլթիֆաթը մէմնուն իթմէեօր իտիմ ։

Ճօրճ, Ճէլլանըն սէսինի իշիթտիկինտէ տիթրէտի, չիւնքի պու սէսի իլք տէֆա օլարագ իշիթմէեօր օլտուղու զէհապընա տիւշտի, ֆագաթ եիւզիւ մաւքիի մէճհուլէ գատըն իլէ բրէնսէս Ճէլլանըն պիր շախս օլտուղու, մէրգումուն ալա խաթըր ու խայալինէ պիլէ կէլմէտի ։

Ճօրճ, տիգգաթլէ Ճէլլայա նազար իթտիկինտէ, միւմաիլէյհանըն զաեէթ կիւզէլ օլտուղունու անլատը, ֆագաթ պիտաէֆաթ պիրլիքտէ քէմալի աշգ ու սէվտա իլէ վագըթ կէչիրմիշ վէ էյլէնմիշ օլտուղու շու գատընըն ֆէվգէլատէ կիւզէլլիկի, պու տէֆա ալա մէրգումա թէէսիր իթմէտի ։

Հէր նէ հալ իսէ, Լօրտ Սինկըլթըն ճէվապա աղազ պիրլէ, վէ բրէնսէսին էլինի էօբէրէք,

—Էֆէնտիմ, -տէտի, -սիզին կիպի Պէնարէսին նատիր իւլ էմսալ կիւզէլի, վէ Հինտիսթանըն գըլըչաըը հազըգիսի օլան պիր զաթըն տավէթինէ իճապէթ իթմէք, պիզիմ իչին պիր սաատէթ վէ իֆթիխար տիմէք տիր ։

—Միլօրտ, մէտհիեէնին տէրէճէսինի թէճավիւզ իտիեօրսունուզ, -ճէվապ վիրտի բրէնսէս կիւլէրէք, -չիւնքի էճտատըմըն մալիք օլտուղու թաճտան, պանա եալընըզ շու սիեահ սաչլարըմըն իւզէրինտէքի ատի թաճ գալմըշ տըր ։

Պատէհու, Ճօն Մալգօմա խիթապէն,

—Էֆէնտի, հէրսինտէն զիեատէ սիզին թէշրիֆինիզէ մէմնուն օլտում, -տէտի, -չիւնքի սիզ, մէճլիս րէյիսի պուլունտուղունուզտան, պազը պիւյիւք մէշղուլիեէթլէրինիզ ճիհէթլէ, պու ախշամ մէվճուտ օլաճագընըզը մէմուլ իթմէզ իտիմ ։ Խուսուսիլէ մախսուսլէրինիզի տախի պիրլիքտէ կէթիրմիշսինիզ, պու պապատէ քէնտիմի

զիեատէսիյլէ պախթիեար ատտ իտէրիմ ։

—Էֆէնտիմ, -ճէվապ վիրտի Ճօն Մայգօն պաշընը էւէրէք, -գուլունուզու խաթըրտան չըգարմամըշ օլմուղունուզտան տօլայը թէշէքքիւր իտտիկիմէ պէրապէր, էկէր տավէթինիզէ իճապէթ իտմէմէք կիպի պիր մուամէլէյի ղայրը միւնասէպէտէ պուլունմուշ օլսա իտիմ, հիչ պիր վէճհ իլէ քէնտիմի օլ պապտէ մազուր պիլէմէյէճէք իտիմ ։ Շու հալտէ, միւսաատէնիզլէ պիր գաչ հաֆթատան պէրու տըր, ինկիլթէրրատան պուրայա կէլմիշ օլան պիւյիւք մախտումիմ սըր Ճօրճու տախի սիզլէրէ թագտիմ իտէրիմ ։

Բրէնսէս, պիր գաչ սանիէէ գատար տէլիգանլընըն եիւզիւնէ պագտը, վէ իսթէմէեէրէք գալպինտէ պիր հէևէճան հասըլ օլտուղու հալտէ, չէօյլէ սէօյլէտի,

—Սըր Ճօրճ, սէֆա կէլտինիզ, վագթիլէ սիզին վաթանտաշլարընըզ վաթանընըզտա պանա ֆէվգէլատէ իլթիֆաթ իթմիշլէր տիր . . . ։ Շէօյլէ քի, մաւքի տը Ուէսթմինսթըր իլէ կօլ օրմանլարընտա թիլքի ավընա կիթտիկիմ կիպի, տիւգ տը Գարլիսլ իլէ տախի Հայլէնտ թարլալարընտա եապանի տօմուզ չիւքեարընա կիթտիմ իտի ։ Շիմտի պէն տէ սիզի Հինտ օրմանլարընտա վաշագ ավընա կէօթիւրմէք իսթէրիմ, վաշագ էօյլէ պիր հայվան տըր քի, սիզ հէնուզ պիլմէզսինիզ, իմտի պու կիւն պէնի սիզէ գըլաղուզ ալընըզ, վէ ագշամա գատար պէնիմ գավալիեէրիմ օլունուզ ։ Էմին օլուն, սըր Ճօրճ, -իլավէ իթտի բրէնսէս կիւլիւմսէեէրէք, -պէն գօրգագ ավճըլարտան տէյիլիմ, վէ սիզէ վատ իտէրիմ քի, թէհլիքէ զէմանընտա եանընըզտան այրըլմաեաճաղըմ ։ Գապուլ իտէ՞րմիսինիզ ։

—Մէմնունէն գապուլ իտէրիմ, ֆագաթ պիր շարթ իլէ . . . ։

Ճէյլանըն եիւզիւնտէ ֆէվգէլատէ պիր թէաճճիւպ ալէամէթի միւշահատէ օլունարագ,

—Շա՞րթ մը, շա՞րթ մը պէեան իտմէք իսթէեօրսունուզ, -տէտի,

—Էվվէթ, բրէնսէս ։

—Նէ՞ կիպի, էֆէնտիմ ։

—Եանի գարշըմըզա պիր թէհլիքէ չըգտըղընտա, անըն իճապընա պագմագսըզըն եալընըզ պանա թէրք իտմէյիսինիզ ։

Ճէյլա կիւլիւմսէեէրէք,

—Պունուն իճապընա օլ վագըթ պագարըզ, -տէտի, պէն շիմտիտէն հիչ պիր շէյ վատ իթմէմ ։ Իմտի էկէր խաթէր իսէնիզ, պիլա շարթ պէնիմ գավալիէրիմ օլուն, եօգսա պու մասումու րաժահ Տօօրկալ Սահիպէ վիրին քի, պէնի բէք իյի թանըր, վէ թէհլիքէ գարշըսընտա չէճաաթ վէ ճէսարէթիմին նէ մէրթէպէտէ պուլունտուղունու պիլիր ։

—Միւրատընըզ օլսուն, մատամ, ֆագաթ պէն մէմուրիէթիմի քիմսէէ թէրք իթմէմ ։

—Բէք ալէա, իշթէ պէօյլէ օլմալը ։

Պունուն իւզէրինէ Ճէյլա պիր իշարէթ իտէրէք, արգասընտա պուլունան խատէմլէրինտէն պիրի տէրագապ եագլաշտը, վէ միւմաիլէյհանըն հուզուրունտա տիզ չէօքտիւ ։

—Թիմո՛ւր, շու Ճալիյի կէթիր, -տէտի Ճէյլա ։

Թիմուր պու էմրէ իթաաթլէ, տիկէր խըտմէթքեարլարըն էլլէրինտէ ճէսուր պէյկիրլէր թութմագտա օլտուգլարը մահէլլէ տօղրու իլէրլէտի ։

Պատէհու Ճէյլա, Ճօրճա խիթապէն,

—Էֆէնտի, զանն իտէրիմ քի, սիզ միւսթայիտ վէ ճէսուր սիւվարիսինիզ, -տէտի ։

—Միւսթայիտ օլտուղումու պիլմէզ իսէմ տէ, ճէսուր օլտուղումու թէէմմին իտէրիմ ։

—Հէր հալտէ Ճալիյի գուլլանապիլիրսինիզ ։ Պու աթ, ախըրլարըմտա պուլունան աթլարըն էն զիեատէ սէրի իւլ հարէքէթի տիր, վէ պէնիմ զաւէթ ալէա ճինսինտէն օլան Պարօնէմ իլէ պիրլիքտէ եիւրիւմէքլիկէ անճագ պու միւգթէտիր տիր ։ Պու հայվան, թէհլիքէ վէ մանիլէրտէն ասլա գօրգմազ, վէ անլէրի գուշ կիպի կէչիպ կիտէր ։ Շու

դատար վար քի, ենիպ չըգմագտա ղանէթ թէտպիլըն տապիրանմայը տըր, չիւնքի ֆէվգէլատէ սէրքէշ պիր հայվան տըր :

— Օլ պապատէ սիզ էմին օլունուզ, չիւնքի ճալինին սէրքէշլիկինի թէսքին իթմէքլիկի պէն տէրուհտէ իտէրիմ :

Պու սըրատա մէրհում խըտմէթքեար, բրէնսէսին պէեան իթտիկի աթըն եուլարընտան թութմուշ օլտուղու հալտէ, էֆէնտիսինին վէ տավէթլիլէրին պուլունտուղու մահէլլէ եագլաշմագտա իտի :

Ֆիլվագի մէզքիւր հայվան ղաեէթ կիւզէլ պիր այղըր օլուպ, պիր Արապ աթընտան վէ պիր Աճէմ գըսրագըն-տան տօղմուշ իտի :

Պունուն էշքեալինին կիւզէլլիկինէ, պօղազընըն պիչիմլիլիկինէ վէ սինիրլի պաճագլարընըն չէվիքլիկինէ տայ էմսալ օլմատըղը միսիլլու, տամարլարընըն չէքըլ վէ սուրէթի տախի, իրէք կիպի բարլագ, վէ լաթիֆ օլան թիւյլէրի ալթընտա աշիքեարէն կէօրիւլիւր, վէ ուզուն վէ կիւմրահ բէրչէմի վէ գույրուղու, գատընլարըն սաչլարը կիպի սալլանըր, վէ իրէք վէ սիմ իշլէնմիշ օլան գըրմըզը սախթիեանտան էեէրի վէ եուլարը, տայա լէքեսի օլմաեան սիեահ էլպիսէսիլէ զինատէսիլէ այրըմըշ իտի :

Ճօրճ, հայվանլարըն նէ ճինստէն օլտուղունու թանըտըղընտան, մէզքիւր աթը կէօրտիւկիւ կիպի, տիգգաթլէ պագմաեա պաշլատը :

— Էֆէնտի աթը նա՞սըլ պուլուեօրսունուզ, - տէտի բրէնսէս :

— Բէք այէա, էֆէնտիմ, պէնտէնիզ շիմտիյէ գատար կէօրտիւկիւմ Արապ աթլարը իչինտէ, պունուն քեաֆֆէսինտէն ֆայիգ օլտուղունու թաստիգ իտէրիմ :

Ճօրճ պու սէօզլէրի սէօյլէտիկի զէման, սիւար օլտուղու պէյկիրտէն աշաղը ինիպ, ճիլինին եանընա եագլաշմագտա իտի :

— Ճալի, պիւսպիւթիւն տուրկուն պիր հալտէ կէօրիւնիւր իքէն, Ճօրճուն եանընա եագլաշտըղընը կէօրիւնճէ,

պաշընը օնա տօղրու չէվիրտի, վէ չէտիտէն պիր նէֆէս ալըպ, էօն աեագլարը եէրի գազմաեա պաշլատը :

Պու սըրատա Ճօրճ սօլ էլիյլէ տիզկինլէրի թութուպ, սաղ էլինի տախի էեէրին ուզէրինէ գօեարագ, ուզէնկիեէ պասմագ իսթէտիկինտէ,

— Քէնտինիզի սագընըն, -տէեու պաղըրտը բրէնսէս :

Անի վագըթտա, Ճալի էօյլէ պիր չէտիտ սուրէթտէ սըչրատը քի, Ճօրճ քէնտինի օն ատըմ ուզագտա պուլտու : Իքինճի վէ ուչիւնճիւ տէֆալար տախի պու եօլտա ուղրաշտը իսէտէ, եինէ այնի նէթիճէ հասըլ օլտու : Էկէր չու սըրատա աճէմի պիր սիւարի օլսա իտի, մէյեուս օլուր իտի. Հալ պու քի, Ճօրճ սիւարիլիքտէ մահիր օլտուղունտան, հայվանըն եանընտա պիր տագըգա տուրտու : Պատէհու պիրտէն պիրէ, հայվանըն տէօրտիւնճիւ տէֆա օլարագ սըչրաեաճաղը էսնատէ, էօզէնկիեէ պասմագսըզըն հայվանըն ուզէրինէ աթլատը :

Լաքին պու գատարլա իշ պիթմէյիպ, Ճալի տալա մաղլուպ օլմուշ օլմատըղընտան, մէզքիւր հայվան իլէ սիւարի պէյնինտէ եէնի պիր գավկա պաշլատը, վէ հէր նէ գատար չօգ սիւրմէտի իսէ տէ, հագըգաթէն բէք տէհշէթլի օլտու :

Պու հայվան քէմալի հիտտէթ ու շիտտէթլէ քիշնէր, վէ կահ արգա ուսթիւ տէվրիլէճէք կիպի շահա գալգար, կահ ֆուրթունատան ուչան գուրումուշ աղաճ եափրաղը կիպի գօշար, վէ պատէհու քէնտիսինի թէրէ աշաղը տուրմագ, վէ սիւարիսինի եիկիրմի ատըմ ուզագա աթմագ իչիւն, պիր պիրինի միւթէագիպ չիֆթէլէր աթար իտի :

Ֆագաթ, Ճօրճ մէզքիւր հայվանըն ուզէրինտէ աժտէր կիպի տուրուպ, անըն պին տիւրլիւ հարէքէթինէ նիսպէթէն, կիւլիւմսէր, վէ եէրինտէն պիլէ գըմըլտանմագ իտի. Պու սըրատա բրէնսէս ճէլլա ֆէվգէլատէ պիր իզթիրապ վէ հէեէճան իչինտէ օլուպ, կահ մօրարըր վէ կահ գըզարըր իտի, վէ էկէր լօրտ Մինկիւթըն վէ Յօօրհաւ Սահիպ վէ Ճօն Մագօն իլէ Նավարտ, պիւթիւն նազարը տիգգաթլարընը Ճօրճուն ուզէրինէ աթֆ իթմիշ օլմասա

իտիլէր, շիւպհէսիզ բրէնսէսին մէզքիւր աճայիպ հալինի կէօրէճէք իտիլէր:

Նիհայէթ պէնիմ անէմին ճէսարէթի ղալէպէ իթտիկինտէն, ճանինին սէրքէշլիկի վէ խույսուզլուղու մաղլուպ օլտու: Մէզքիւր էսպ գարշըսընտա պուլունան սիւարիսինին քէնտիսինտէն գուվվէթլի օլտուղունու անլայարագ՝ ագըպէթ իթաաթ իտիպ, հէր նէ թարաֆա իսթէնիլիր իսէ, օլ թարաֆա հարէքէթ իթմէկէ պաշլատը:

ՕՐՄԱՆԸՆ ԻՉԻ

Նագլ ու հիքեաէ իթտիկիմիզ շու աթ եարըշը էսնասընտա, Ճօրճ Մալգօմուն պիր թագըմ խայալթըլար իլէ, հայվան ճինսի, պէնի ատէմէ իթաաթ իթմէք իչին եարատըլմըշ օլտուղունու կէօսթէրտիկի սըրատա, օվատա էօթէեէ պէրիեէ եաեըլմըշ օլան Ինկիլիզլէր իլէ Հինտլիլէր, Ճօրճուն պուլունտուղու մահալլին մէրքէզ եէրինէ տօղրու եավաշ եավաշ եագլաշմաեա պաշլամըշ իտիլէր՝ վէ հայվանըն արթըգ թէհի եէրտէ իպրագը մուխալիֆէթ իթմէքտէն վազ կէչէրէք, արգը մութավաաթ իթտիկի կէօրիւլտիւկիւնտէ, օվանըն հէր թարաֆընտան չէշիտ սուրէթտէ ալգըշլաեըշլար վէ աֆէրին սէտալարը իշիտիլտի:

Պու արա Ճօրճուն եիւզիւնտէ պիր կիւլիւմսէմէ մուշահատէ օլունարագ, պաշըյլա էթրաֆա թէշէքքիւր պէեան իթտի:

Սօլմուշ օլան բրէնսէսին տախի եանագլարընտա պիր գըրմըզըլըգ հուսուլէ կէլտի, վէ սիեահ կէօզլէրի բարլամաեա պաշլատը:

—Իշթէ, էֆէնտիմ, -տէտի Ճօրճ բրէնսէսէ խիթապէն, -ճանի իլէ պէնտէնիզին պէյնինտէ օլան իխթիլաֆըմըզ մահվ օլտու, արթըգ ուզլաշտըգ, վէ կէօրիւեորսունուզ եա, գուզուեա տէօնտի:

—Էվվէթ, սըր Ճօրճ, սիզին ղաեէթ մութլագա վէ

մահիր պիր սիւարի օլտուղունուզու կէօրիւեօրում ։ Իլէ կէչմէզ ձալի, սիւարիսինի պուլտու ։ Պու հայվան սիզէ լաեըգ տըր, նասըլ քի, սիւրաթը հարէքէթ վէ ճեսարէթինի պիր աղտան կէօրիւրսէնիզ, սիզտէ պու տէտիկիմէ խսկեալթ օլուրսունուզ ։ Ցու հալտէ սիզի պու հայվանտան ահըրմագ մումքին օլմայաճագընտան, պունտան պէօյլէ ձալի պէնիմ ախըրլարըմա կիրմէյէճէքտիր ։ Սիզին տախի պու հայվանը գապուլ իթմէնիզի րիճա իտէրիմ ։

—Լաքին, բրէնսէս . . . —մըրըլտանտը ճօրճ Մալգօն ըլգընթը իլէ ։

—Իվվէթ, պու հայվան սիզին տիր ։ Իկէր գապուլ իթմէնեէճէք օլուր խաէնիզ, չիմտի պիր էմր վիրիպ, գուրչուն իլէ թելէֆ իթտիրիրիմ ։

—Մատամ քի պէօյլէ էմր իտիյօրսունուզ, գապուլ իտէրիմ, վէ չու հէտիյէնիզ բէք մագպուլ պիր չէյ օլտուղու իչին, օլ պապտէ պէսանը թէշէքքիւր տախի իտէրիմ ։

—Էֆէնտիլէր, —տէյտամ իթտի բրէնսէս տալէթլիլէրէ խիթապէն, —հայվանլարընըզ եօրկուն օլտուղունտան, անլէրի թէպտիլ իթմէնիզի, վէ պիր ան էվվէլ ավա չըգմամըզը րիճա իտէրիմ, զիրա վագըթ կէչիյօր, վէ վաշագլար պիզի պէքլէյօրլար ։ Սըր ճօրճ, սիզտէ ագշամա գատար պէնիմ գավալյէրիմ օլաճագընը տէրխաթըր իտէրսինիզ եա ։

—Էֆէնտիմ, սիզին պէնտէնիզէ իթտիկինիզ իհսանլար, հիչ պիր վագըթ խաթըրըմտան չըգմայաճագ տէրէճէտէ զիգըյմէթ տիրլէր ։

—Ճէլլա, եիւրէքլէրի մէսթ խաճի պիր նազար վէ պիր թէպէսսիւմ իլէ, ճօրճուն մէգքիւր սէօզլէրինտէն տօլայը պէսանը թէշէքքիւր իյլէտի իսէ տէ, տէլիգանլընըն ֆիքրի պաշգա եէրտէ օլմայըլ, չու նազար վէ թէպէսսիւմին ֆարգընա վարամատը ։

Պունտան պէշ տագըգա սօնրա, բրէնսէսին րէաֆֆէյի տալէթլիլէրի աթլարա սիւար օլտուլար ։ Լօրտ Սինկըլթըն իլէ ճօն Մալգօն ֆիլլէրէ օթուրտուլար ։ Միւթէա-

դըպէն պօրուլար չալընարագ , հարէքէթ իշարէթի վիրիլտի , վէ ավ քէօբէքլէրի պըրագըլըպ , պունլար վահշի հավլայըշլար չըգարարագ , օրմանըն իչինէ սէյիրթտիլէր , վէ պունլարըն արգալարընտան դախի ավճըլար հայվանլարընը սալը վիրտիլէր ։

Ծօրճ իլէ Ճէյլա , պիրիսի Ճայընըն վէ տիկէրի Պարօնէնին իւզէրինէ սիւար օլտուգլարը հալտէ , էօնտէն կիթմէքտէ իտիլէր ։ Պունլարտան էվվէլ օրմանա կէօնտէրիլմիշ օլան Արապ վէ Հինտլի գըլաւուզլար , վիրան պիր հալտէ պուլունան վէ զիքրի պունտան էվվէլ սէպգ իտէն պութխանէ ճիվարլարընտա , պիր չօգ վաշագ վէ իքի գապլան պուլարագ , եէրլէրինի թահգըգ իթմիշլէր իտի ։

Սապահլաէըն էրքէն Արապ գըլաւուզուն պիրի , պիր աղաճ իւզէրինէ չըգարագ , վէ եափրագլարըն արասընտա կիզլէնէրէք , մէզքիւր վահշի հայվանլարըն կէլիպ , Գալի տասընը իհաթա իտէն քիւչիւք կէօլէն սու իչմէքլէրինի կէօրմիւշ իտի ։

Ֆագաթ չիւպհէսիզ մուզըգալարըն սէտասը , քէօբէքլէրին հավլամասը , վէ աթլարըն քիշնէմէսինտէն , գապլանլար վէ վաշագլար գօրգմուշլար իտի , զիրա Ճէյլանըն տավէթլիլէրի օրմանըն քէօշէ պուճագլարընը իքի սաաթտան զիեատէ թահարրի իթտիքլէրի հալտէ , մէմուլ իթտիքլէրի հայվանաթտան հիչ պիրիսինէ պիլէ թէսատիւֆ իթմէմիշլէր իտի ։

Պունա մուգապիլ , սիւրիւ իլէ ճէյլանլար , տավշանլար , խէվֆ ու թէլաշ օլարագ , հէր պիր տագըգա պէյլէրլէրին էօնիւնտէ զուհուրա կէլմէքտէ , վէ ֆիրարէն թախլիսի ճան իթմէքլիկէ չալըշմագտա իտի իսէլէր տէ , մուվաֆֆագ օլամայարագ , ավճըլարըն տանէլի թիւֆէնկլէրէ թէլէֆ օլմագտա իտիլէր ։

Ծօրճ , պու զէվգլը վէ կիւզէլ վէ զարարսըզ հայվանլարըն քէնտի գուրշունլարընտան թէլէֆ իտիլտիքլէրինի , վէ ճան չէքիշտիքլէրի սըրատա , չիրքինէթ նօլու սէսլէր չըգարարագ , վէ կէօզլէրի եաշ ու քէտէրլէ մալամալ օլուպ , աճընաճագ պիր հալտէ գաթիլլէրինէ աթֆը նա-

զար իթտիքլէրինի կէօրտիւկիւնտէ , գալպինտէ թարիֆ օլունմազ պիր մէրհամէթ տույղուսու հիս իտէր , վէ պիլաքիս Ճէյլա իսէ , չու հալտէն խօշլանըր իտի ։ Միւմաիլէյհա , Լօնտրանըն էն մէշհուր սիլահճըլարընտան խասսաթէն կէթիրթմիշ օլտուղու քիւչիւք թապանճասընը էլլէրինին քիւլլիւնտէ սագլամագտա օլուպ , չանէտ պիր մէնզիլ ուզագըղընտա պիր ճէյլան կէլտիկինտէ , աթընըն եուլարընը պըրագըր , վէ թապանճասընը էլինէ ալարագ , էօյլէ պիր տիգգաթլը նիշանլը աթէշ իտէր իտի քի , պիչարէ հայվան անինտէ մագթուլէն եէրէ սէրիլիր իտի ։

Ծօրճ , բրէնսէս Ճէյլանըն չու նըշանճըլըղընա միւթէհայյիր գալըր իտի իսէ տէ , մէրհամէթսիզլիկինտէն տօլայը տախի միւթէէսսիր օլուր իտի ։ Վէ իքի կիւն մուգատտէմ , բէտէրինին , միւմաիլէյհա հագգընտա վագը օլան նազշ ու թարիֆինի իսթէմէնէրէք տէրխաթըր իտիպ , թէրպիէ ու թէտրիսին , պու կիպի վահշի վէ եապանի խույլարըն նասըլ էօնիւնի ալամամասը իւզէրինէ տիւշիւնիւր , վէ միւմաիլէյհանը , բէտէրինին նազշ իթտիկի կիպի պուլարագ ,

—Հէր հալտէ , -տէր իտի քէնտու քէնտունէ , -էկէր չու գատընըն իթիգատաթը պաթըլէսի , մէնաֆիի , վէ ապրագը չախսիէսի իճապ իթտիրիրլէր իսէ , միւմաիլէյհանըն ինսան ճինսինի տախի , չու ճէյլանլար միսիլլիւ պիլա ֆիւթուր վէ պիլա վագիֆէ թէլէֆ իտէճէկինտէ չիւպհէ եօգ տուր ։

Բրէնսէս Ճէյլա , արա սըրա , ավգատա գալմըշ օլան րէֆիգլէրինին քէնտիլէրինէ եէթիշէպիլմէլէրինի վէսիլէսիյլէ , հայվանընը եօլտան ալըգօր իտի իսէ տէ , պու թէվգըֆտան ասըլ մագսէտի , Ծօրճ իլէ թէնհաճա գօնուշապիլմէքտէն իպարէթ իտի ։

Ֆիլվագը բրէնսէսին Ծօրճա կէօսթէրտիկի նէզաքէթ , թէրպիէ վէ գատընլարա մախսուս օլան ճիլվէքեարլըղընը կէօրէն , վէ սէօզլէրինի իշիտէն օլսա իտի , չիւպհէսիզ գավալիէէրլէրինի քէնտունէ ճէլպ իթմէկէ չալըշըյօր տէր իտի ։

Աճապա հազըրլաթըն բրէնսէսին նիյէթի պու մը՞ւ իտի ։ Եագընտա պունու անլայաճաղըմըզտան, չիմտիլիք պէեանընտան սարֆը նազար իտէրիզ ։

Պու արա էօյլէյի պիր ազ կէչմիշ օլուպ, վէ ավ հէր նէ գատար տէվամ իթմէքտէ իտի իսէ տէ, վաշագլար վէ գապլանլար մէյտանէ չըգմատըգլարընտան, չիմտիեէ գատար կէօրիւլէն նէթիճէլէրին մաֆէվգինտէ օլարագ, հիչ պիր սէմէրէ հուսուլէ կէլմէմէքտէ իտի ։

Ասուման, սապահտան պէրու պուլութլար իլէ գապալը իքէն, պու արա պիւթիւն պիւթիւն պուլութլարտան սըյրըլտը, վէ կիւնէշին հարարէթի չէտիտէսի, տէրունի օրմանտա հիւքմիւնի իճրայէ պաշլատը ։

Ճօրճ իլէ Ճէյլա պիր ազ տահա էթրաֆը տօլաշտըգտան սօնրա, պիր օվաեա վարըլ օլտուլար քի, պու օվա, ավա չըգմագ իւզրէ, մահէլլի իճթիմա թախսիս իտիլմիշ օլան օվայա միւշապիհ իտի իսէ տէ, ֆագաթ անըն գատար պիւյիւքլիւկիւ եօգ իտի, վէ էթրաֆը պիւյիւք աղաճլար իլէ ինհաթա օլմուշ օլտուղունտան, տէրունի օլտուգճա սէրին իտի ։

Բրէնսէսին սիւար օլտուղու հայվան եօրկուն, վէ թէրլի օլտուղունտան, միւմաիլէյհա մէզքիւր հայվանը տուրտուրտու, վէ պիր սանիյէ գատար օրմանը սէյր ու թէմաշա իթմէքլիկէ պաշլատը ։ Պու մահալտէ օրթալըղը կիւզէլ պիր չայըրլըգ հալը կիպի գապլամըշ օլուպ, գաեալար արասընտան տալնի պէրրագ պիր սու ճէրէեան իթմէքտէ իտի ։

Պատէհու բրէնսէս Ճէյլա իպէքլի պիր չէրիտ իլէ պօղազընտան ասըլը օլան կիւմիւշլիւ պիր քիւչիւք պօրուեու տուտագլարընա եագլաշտըրարագ, պիրպիրինտէն ֆարգլը իլէ իւչ տէֆա էօթտիւրտիւ, վէ պօրունուն սէտասը պիտատէֆաթ ուզագլարտան աքս իթտի ։

Բրէնսէս պօրուեու պըրագըպ, էթրաֆա գուլագ վէրմէկէ պաշլատը, պիր գաչ սանիյէ կէչէր կէչմէզ, միւմաիլէյհանըն չաղըրմըշ օլտուղու հավալար, օրմանըն հէր թարաֆընտան իշիտիլտի ։

—Էֆէնտիմ, պու նէ՞ տիմէք տիր, -տէտի Ճօրճ ։

—Լագըրտը իթտիմ տէ, ճէվապընը ալըեօրում ։

—Մասլէթինիզէ պիր է՞մր մի վիրտինիզ ։

—Էվվէթ ։

—Պու էմրի սիւալ իթմէքլիկիմէ միւսաատէ պույուրո՞ւրմուսունուզ ։

—Պու էմր, քէաֆֆէյի սայէատլարըն պու թարաֆա կէլմէլէրինէ տայիր վիրիլէն էմր տիր ։ Զիրա քի, պիր ազտան իտէճէկիմիզ թաամը, շու պիւյիւք աղաճլարըն ալթընտա իթմէքլիկի միւնասիպ կէօրտիւմ . . ։ Էֆէնտի, սիզ տէ պու մահէլլին միւնասիպ օլտուղունու թաստիգ իտէրսինի՞զ, տէյի՞լ մի ։

—Էվվէթ, չիւպհէսիզ, ֆագաթ պուրատա եէմէք նէ՞րէտէ տիր ։

—Սիզ օ պապտէ միւզթարիպ օլմայըն, չիմտի կէթիրիրլէր, էֆէնտիմ, -տէտի Ճէյլա կիւլիւմսէեէրէք ։

—Աճա՛եիպ, բիւեալարտա օլտուղու կիպի՞ մի ։

—Իհթիմալ տըր, -տէտի բրէնսէս կիւլէրէք, էկէր իսթէր իսէնիզ պու օրմանը Բարիզ վէ Լօնտրա թէաթրօլարընա թէշպիհ իտէպիլիրսինիզ ։ Ֆագաթ հէր նէ տախի օլսա, սիզէ չունու վատ իտէրիմ քի, պու թաամտա, պիր ազ էվվէլ սէօյլէտիկինիզ բիւեալարտա օլտուղու կիպի, հէր իսթէտիկինիզի պուլաճագսընըզ ։ Համթթա պէեա չամբանեա տախի էքսիք օլմայաճագ տըր ։

Ֆիլվագի պու սըրատա, բրէնսէսին մաեէթի ալմըշ օլտուղու էմրի սիւրաթլէ իճրա իթմէքտէ իտի ։

Պիր գաչ տագըգա սօնրա, Պարօնէ իլէ Ճալի պիրտէնպիրէ պաշլարընը գալտըրարագ, քիշնէմէյէ պաշլատըլար ։ Պու պիր իշարէթ մագամընտա օլուպ, միւթէագըպէն հէր թարաֆտան տիկէր հայվանլարըն քիշնէմէլէրի իշիտիլտի, վէ էթրաֆա եաըլմըշ օլան ավճըլարըն եագլաշմագտա օլտուգլարը պունտան անլաշըլտը ։

Արատան չօգ սիւրմէյիպ, բրէնսէսին զէննէ ալաեը, էօնտէն Արագ մուզըգաճըլար օլտուղու հալտէ, բարլագ

իւնիֆօրմալարը վէ սիլահլարը իլէ ադաճլարըն արասընտան զուհուրա կէլտիլէր ։

Մուզիգաճըլար, ուզագտան բրէնսէսի կէօրտիւքլէրինտէ, Բօսնիանըն պիր ֆիւթուհաթ մարշընը չալմաեա պաշլատըլար ։ Պունլարըն արդասընտան պիր խայլի տալէթլիլէր, հէմէն քեաֆֆէսի տախի էեէրլէրինին թէրքիսինտէ գան իլէ միւլէմմա պիրէր ճէյլան եախօտ սայիր քիւչիւք գուշլար ասըլմըշ օլտուղու հալտէ, կէլտիլէր ։ Պունլարտան սօնրա տախի լօրտ Սինկըլթըն իլէ ճօն Մալգօմուն րաքիպ օլտուգլարը ֆիլլէր կէօզիւքիւբ, պունլար տախի եէնի սարասարագ իլէրլէմէքտէ իտիլէր ։

Տահա արդատան, իւզէրլէրինտէ պիր թագըմ պիւյիւք քիւֆէլէր վէ սանտըգլար պուլունտուղու, վէ պունլարըն իւսթիւ տախի էօրթիւլմիւշ օլտուղու հալտէ, պիր խայլի գաթըրլար կէլմէքտէ իտիլէր ։ Մէզքիւր սէբէթ վէ սանտըգլարըն իչինտէ մէքիւլաթ օլուպ, Սթօբ իսէ, պունլարտա մահֆուզ օլան էշեանըն ճինսինի Գազլըտէն սիւալ իտիպ անլատընճա, պիւյիւք սէվինճ տույտու ։

ՄԷՄՈՒԼՏԷՆ ԽԱՐԻՃ ՊԻՐ ՄԻՍԱՖԻՐ

Իշթէ պու էսնատէ պիր չօգ խըտմէթքեարլար, սիւրաթլէ չայըր չիմէն իւզէրինէ պիւյիւք վէ կիւզէլ Իզմիր հալըլարը սէրմէքտէ օլուպ, տիկէրլէրի իսէ պազը եէրլէրէ վէ մէզքիւր հալըլարըն էթէքլէրինէ եումշագ չիլթէլէր վազ իթմէքտէ, վէ պազըլարը տախի, պիւյիւք սանտըգլարտան ֆաղֆուրի թապագլար, չիչէկլէր վէ գատէհլէր չըգարմագտա իտիլէր ։

Պու խըտմէթքեարլար պու իշ իլէ մէշղուլ օլտուգլարը էսնատէ, պիր թագըմ խըտմէթճի եամագլարը տախի, սուֆրաճը պաշընըն տօղրուտան տօղրու էմրի ալթընտա պուլունարագ, էնվայի մէքիւլաթ վէ շարապլարը նիզամէն տիզմէքտէ իտիլէր ։

Ճէյմս, Ճօրճ Մալգօմա, վիրիլէճէք թաամտա ալէա

չամքանեա շարապլարը պուլունաճագընը պէեան իթտիկինտէ, միւպալաղա իթմէմիշ իտի ։ Մէզքիւր շարապ շիշէլէրի, իւզէրլէրինտէ տուլ մատամ Գլիգօնուն մէշհուր նամը պուլունտուղու հալտէ, պուզլու գինկօ սանտըգլար տէրունինէ վազ իտիլմիշլէր իտի ։

Նիհայէթ սէքիզ օն տագըգա սօնրա, թաամըն թէտարիքեաթը խիթամ պուլտուգտա, բրէնսէս, տաւէթլիլէրինի թաամա տաւէթլէ,

—Էֆէնտիլէր, -տէտի, -թաամըն սուֆրայը վէ սանտալիեէլէրի օլմատըղընտան, սիզլէրէ «սուֆրաեա պուեուրուն» տիմէքլիկէ, ճէսարէթ իտէմէմ իսէ տէ, ուսուլը աթիգանը սիզլէրէ տէրխաթըր իթտիրմէքլիկտէն իճթիսար իտէրիմ ։ Իմտի էկէր իսթէր իսէնիզ, բէշկիր եէրինէ, իւզէրինիզէ ալաճ եափրագլարը ալընըզ, վէ Ռօմալըլար կիպի, սանտալիեէլէր իւզէրինտէ օթուրաճագ եէրտէ, չայըր իւսթինէ եայըլընըզ ։ Լօրտ Սինկըլթըն սաղ թարաֆըմա, վէ սըր ճօն Մալգօն սօլ թարաֆըմա օթուրմագլըղա էլպէթթէ հիմմէթ պույուրաճագ տըրլար ։

Լօրտ Սինկըլթըն վէ սըր ճօն պէեանը թէշէքքիւր իթտիլէր, թէքլիֆի մէզպուրա մէմնունիէթլէ մուվաֆաքաթ իթտիլէր ։

—Հէմ սիլահլարընըզը չըգարմայընըզ, -տէտի Ճէյմս կիւլէրէք, -չիւնքի, իհթիմալ տըր քի, պիր գաբլան վէ եախօտ պիր վահշի, եէմէքլէրին գօգուսունա ալարագ, պիզէ պիր վիզիթա վիրմէքլիկէ կէլիրլէր իսէ, քէնտիլէրինի մախսուս իզզէթ իլէ գապուլ իթմէկէ հազըր պուլունալըմ ։

Պու սէօզլէր իւզէրինէ ումումէն գահգահա իլէ պիր կիւլիւշ զուհուրա կէլտի ։ Չիւնքի, բրէնսէսին պու քէշֆինին ֆիքրէ չըգմասը, ասլա ագլէ մուվաֆըգ տէյիլ իտի ։ Պունունլա պէրապէր պիլճիւմլէ միւսաֆիրլէր ռէվօլվէրլէրի քէմէրլէրինտէ, վէ գարապինալարը եանը պաշլարընտա պուլունարագ, թաամա օթուրտուլար ։

Բրէնսէս Ճէյմսին, լօրտ Սինկըլթըն իլէ պէրապէր Ճօն Մալգօմու տախի եանընա գապուլ իտիշի, ասըլզատէ-

կեանտան պուլունան Հինտլիլէրին թէաճճիւպիւնիւ մուճիպ օլտու ։

Գումպարճա, լօրտ Սինկըլթըն, պէնտէս չէհրի վալիսի, վէ Հինտիսթան չիրքէթի վէ պինաէն ալէյհ Ինկիլթէրրա տէվլէթի վէքիլի օլմաղըյլա, պիրինճի մագամտա մուտախիլէյհին օթուրմասը լազըմ իկէն, վէ եախօտ իճապը մասլահաթտան խալի իսէ տէ, Ճօն Մաքտօնալտ պէնի մագամտա պուլունմաղը մուվաֆըգ մասլահաթ կէօրմիւշտիւր իտի ։ Վագտա մէրգումուն մէվգը վէ մէմուրիյէթի տախի պիւյիւք, վէ թապիաթը ամում թարաֆընտան թագտիր օլունմուշ իսէ տէ, տիկէր թարաֆտա, բըրընճէս ձէյլա կիպի, տօղրուտան տօղրու Հինտիսթանըն հիւքիւմտարանը ալթըգտար սիւլալէսինտէն թէվէլլիւտ իթմիշ օլան բաժահ Ցօօրկալ Սահիպ տուրտուգճա, Հինտլիլէր, էյլէ պիր պիւյիւք չէրէֆէ պիհագգ պու զաթըն նայիլ օլմասընը չաւէսաթէ կէօրմէքտէ իտիլէր ։

Անճագ շունու իլավէթէն պէեան խաէրիզ քի, պու հատիսէտէն տօլայը ճէմիյէթ ապտալընըն պիր գըսմը պէյնինտէ հուսուլէ կէլէն սըգըլթը, տաւէթլիլէր թարաֆընտան կէօրիւլմէնէրէք, թէքմիլէն մահվ օլտու ։

Տավէթլիլէր իսէ հայվանլարա սիւվար օլտուգլարը հալտէ, սապահտան պէրու օրմանըն իչինտէ եօթէնէն պէրինէ գօշմուշ, վէ պունտան նաշի գարընլարը փէվգէլատէ սուրէթտէ աճըգմըշ օլտուգլարընտան, նէֆիս վէ էնվայի թաամլարը քէմալի իշթիհա իլէ վէ պոլա փալա եէմէկէ պաշլատըլար ։ Հէլէ օ շարապ շիշէլէրի արտ արտա պօշալըր, վէ շամբանեա շարապընըն տապլալարը քեաֆֆէսինին կէօզլէրինտէ վէ եիւզլէրինտէ պիր մէսրուրիյէթ վէ շագըրտ հասըլ իտէր իտի ։

Ինկիլիզլէր շարապըն թէէսիրինտէն, Ֆըռանսըզլար կիպի պօլ պօլ կիւլմէյէ վէ պօշպօղազլըղա պաշլատըգլարը միսիլլի, Հինտլիլէր տախի աչէատէն տուրկուն թապիաթլը օլտուգլարը թագտիրտէ, չու սըրատա պիր աէրէճէ մէսրուր վէ խէնտան կէօրիւնմէկէ պաշլատըլար ։

Նակեահ, իշպու մէսրուրիյէթ արասընտա, միսաֆիր-

լէրտէն անճագ պիր գաչ ատըմ ուզագտա, վէ ճէսուր տանէմիլէրէ պիլէ տէհշէթ վիրիր տէրէճէտէ, զահէթ քէսիք վէ եօլիւմ լատտէսինտէ պուլունան տանէմիլէրին սէսինէ մուշապիհ պիր սէտա իշիտիլտի, աղըպլինտէ տախի ահէնկէլի պիր ճանվէր սէսի գոփմի օլտու ։

Իշթէ վուգուաթ շունտան իպարէթ իտի ։ Շէօյլէ քի, էվվէլճէ տախի պէհսի օլունտուղու իպլէ, օվանըն պիր թարաֆընտա ալ... պիր սու օլուգ, պու սու, էթրաֆը թարաֆընտա չալըլըգ վէ սաւա թիւրէնէն նէշվիւ.քէր արասընտա պիր կէօլ հասըլ էթմիշ իտի ։

Մայիսմիւմիւգ պուլունան գափլ նամ կէնճ Հինտլի, թօփլամըշ օլտուղու եապանի չիչէքլէրտէն թէրքիպ իթթօփլամըշ պիր տէմէթի, պիր գամըշ տալըյլա պաղլամագ իսթէրքէն, մէգըէր կէօլին եաղընընտա անագտա տուրմագտա իքէն, արանըլ տէմիրճի քէօրիւնիւնիւն պօղուգ սէսէ իքէն, թա եանը պաշընտա չիտտէթլի պիր հըսըլմաղ կիպի, թա եանը պաշընտա շիտտէթլի պիր հըսըլմասը իշիթմէսի իւզէրինէ, տիւշառը իշթիրապ օլմուշ, ըըլթը իշիթմէսի իւզէրինէ, տիւշառը իշթիրապ օլմուշ, վէ նազարը տիգգաթընը սէսին կէլտիկի թարաֆա տօղվէ նազարը տիգգաթընը սէսին կէլտիկի թարաֆա տօ-ռու աթֆ իթմէսիյլէ, կէօլին օլ պիր ճիհէթինտէ, սի-լու աթֆ իթմէսիյլէ, կէօլին օլ պիր ճիհէթինտէ, վէ չիտահ վէ պիւյիւք պիր վաշագըն տուրտուղունու, վէ չիտահ վէ պիւյիւք պիր վաշագըն տուրտուղունու, իւզէրինէ տէթլէ կէօզլէրինի քէնտիսինէ աթֆ իթմէմ, իւզէրինէ աէթլէ կէօզլէրինի քէնտիսինէ աթֆ իթմիշ, նըշրամագլըղա հազըրլանտըղընը միւշահատէ էյլէմիշ իտի ։

Պիչարէ չօճուգ պու հալի կէօրիւնճէ, աղըզընը ղայպ իթմիշ, վէ պինաէնէլէյհ թապիաթըյլէ ֆիրար իթմէ.ք իսթէմիշ իսէ տէ, տամարլարը թութուլմուշ օլտուղունտան, մուվաֆֆագ օլամամըշ իտի ։ Պէօյլէճէ միլլունմըշ կիպի, պուլունտուղու մահէլլտէ գալըպ, եիւրէքլէրտէ գալըպ? եիւրէքլէրտէ էնտիշէ? ... խալէն մէգըէր տէհշէթլի ֆիղան ու ֆէ-րիաթը չըգարմըշ իտի ։

Մէրգումուն իշպու սէտայի մէյուսիյէթի իւզէրինէ, Մէրգումուն իշպու սէտայի մէյուսիյէթի իւզէրինէ, կիճանվէրի մէգ.քիւր տախի պու սէտանը պէ.քլէէօր իմիշ կիպի, պալէտա՛ գի.քըի սէպգաթ իտէն մէ.քրուհ սէտանըպի, պալէտա՛ գի.քըի սէպգաթ իտէն մէ.քրուհ սէտանը եըղտալը, վէ կէօլին իչինէ պիր թագ իտէրէ.ք, վէ աղըրտարը, վէ կէօլին իչինէ պիր թագ իտէրէ.ք, վէ աղըրտարը, գափլին իւզէրինէ հիւճում իթտի ։ ոլընը վէ բէնչէլէրինի պուրուշթուրարագ, գափլին իւզէրինէ հիւճում իթտի ։

Գազիլ իսէ , գօրգուսուզլուգտան , պէրէքեաթ վէրմին սըրթ իւսթիւ աթէշին իւսթիւնէ աթըլմըշթը , չիւնքի էկէր թօբրաղըն իւզէրինէ աթըլմըշ օլսա իտի , գուրթուլմասընա հիչ իմքեան գալմազտը , օլ պիր ախնեաթա կիթմէք իւզրէ , եալընըզ ճանվէրին աղըրլըղը քիֆայէթ իտէճէք իտի : Իշթէ պու արա վաշագ , աթէշին իւզէրինտէ տուրուպ , վէ էօն այագլարընը Գազիլին կէօքսինէ վազ իտէրէք , կիւյա պիր քէտի փարէյի թութթուղու վագըթ նասըլ օյնար , վէ շիքեարընըն ճան չէքիշմէսինի զալիմանէ սուրէթտէ թէմաշա իտէր իսէ , պու ճանվէր տախի գույրուղունու սալլայարագ , այնի մուամէլէյի իճրա իթմէքտէ իտի :

Բոյնունտա ճէլլատըն տալէթլիլէրի , բէք չօգ օլտուղու կիպի , էքսէրիսի տախի կէնճ վէ ճէսուր , վէ հէր կիւն Հինտիսթանը քէշֆիտէ զուհուրա կէլէն մուխաթարալարա գարշը գօյմագլըգտա ալըշըգ , վէ պալըլարը իսէ , կէմիճի վէ եախօտ ասքէր օլմալարըյլա , մուհարէպէլէրտէ վէ փուրթունալարտա պիլէ ֆիւթուր պուլունմաշլար իքէն , շու սըրատա ճիւմլէսի տախի սիւքիւթ իթմէքլիկէ , վէ եէրլէրինտէն պիլէ գըմըլտանմագսըզըն սողուգ թէրլէր տէօքմէյէ պաշլատըլար :

Շիմտի , էվվէլ պէ էվվէլ Ճօրճ Մալգօմ շու հալի մահվ իտէրէք , գամասընը գարապինասընըն ուճունա սօգուպ , վէ րէվօլվէրինի տօլտուրուպ , վաշագըն օլտուղու մահէլլէ տօղրու հարէքէթ իթտի :

Ֆագաթ ճիւմլէսի տախի , մէրգումու թէվգիֆ իթմէք իւզրէ էլլէրինի ուզաթտըլար , եալընըզ բէտէրի Ճօն Մալգօմ , քէնտիսի թէհլիքէ վէ մուխաթարատան գօրգմայընը հալտէ , էվլատլարընը տախի օ եօլտան ալը գօյմագ իսթէմէզ իտի , վէ իշթէ պու սէպէպտէն Ճօրճուն շու հարէքէթինէ տախի մանի օլմատը :

Ճօրճ , պու իշ իչին մանի օլանլարա պագարագ կիւլիւմսէտի : Մէրգումուն շու թէպէսսիւմի վէ պագըշը « տօսթլարըմ , պըրագըն պէնի , հէմճինսիմին խըտմաթընա կիտէյիմ » մանասընտա իտի :

Պունուն իւզէրինէ հէր քէս էլինի կէրի չէքտի : Ճօրճ եօլունա տէվամ իտէճէք իքէն , բրէնսէս գարշըլընա կէլիպ , իքի էլլէրինի տէլիգանլընըն ումուզլարը իւզէրինէ գօյարագ , վէ եավաշճա գուլաղընա ,

—Սըր Ճօրճ , սըր Ճօրճ , նէ՞ եափմայա կիտիյօրսունուզ , —տէտի :

—Շու չօճուղու գուրթարմաղա , վէ եախօտ գուրթարմագ իւզրէ չալըշմաղա կիտիյօրում , մատամ , —ճէվապ վէրտի Ճօրճ քէմալի սուքիւնլէ :

—Գուրթարմաղա՞ մը , ֆագաթ անըն վագթի կէչմիշ , շիմտիյէ գատար շիւպհէսիզ էօլմիւշ օլմալը տըր :

—Ջանըմ իսթէրիմ քի , եանըլմըշ օլըր :

—Ֆագաթ վաշագըն բէնչէսի , մէրգումուն կէօքսի իւզէրինտէ պուլունուեօր :

—Ջանըմ իսթէրիմ քի , վաշագ անընլա էյլէնիեօր :

—Լաքին էկէր վաշագ , սիզին քէնտիսինէ տօղրու իլէրլէտիկինիզի կէօրիւր իսէ , սիզին իւզէրինիզէ համլէ իտէճէք տիր :

—Իշթէ իյի եա , մատամ , օ հալտէ Գազիլ գուրթուլուր :

—Հալ պու քի , իհթիմալ տըր օլ վագըթ սիզի թէլէֆ իտէր :

—Նէ՞ զարարը վար տըր , մատամ , ճէնապը Հագգըն ինայանա վէրտիկի ճան , էօլիւմտէ պիր չէյ էէրինէ գօյմամագ իչին տիր :

Շիւպհէսիզ բրէնսէս պունատա ճէվապ վէրէճէք իտի , ֆագաթ Ճօրճ , էկէր Գազիլին գուրթարըլմասընա պիր տէրէճէ իհթիմալ վար իսէ , կէչիրիլէն հէր պիր տագըգա , մէզքիւր իհթիմալի տախի մահվ ու իզալէ իտէճէք օլտուղունու պիլ միւլահազա , ճէլլատըն քէլամընա թէքրարէն աղազ իթմէսինէ վագըթ պըրագմատը , վէ պիր էլինէ րէվօլվէրինի , վէ տիկէր էլինէ գարապինասընը ալարագ , գօշմաղա պաշլատը , վէ պիր իքի համլէտա , ճանվէր իլէ քէնտի պէյնինտէ օլան մէսաֆէնին թէօրթտէ իւչ գըսմընը գաթ իթտի :

Ճօրճ, տալէթլիլէրին իչինտէն սըյրըլըպ, հարէքէթէ պաշլատըղըտան սօնրա, Վաշագ տախի կէօզլէրինի մէրգումուն ուզէրինէ չէվիրիպ, ախուշմընինըն հէր պիր հարէքէթինի ուզագտան պաշլամըշ իտի: Վէ Ճօրճ ախմաքճէ պիր քիւսթահլըգըլա քէնտինի տօղրու իլէրլէտիրճէ, ճանվէր տախի փուրթունայը կէօնլէրաէ եըլտըրըմտան էվվէլ զուհուրա կէլէն կէօք կիւրիւլթիւլէրինէ մուշապիհ սէտալար չըգարմագտա իտի: Ֆագաթ Ճօրճ հարէքէթինի տահա տուրտուրմամագտա իտի:

Ճանվէրի մէգքիւր պու անէ տէկին կէօզիւն իչինտէ իքէն, անտէն սօնրա, արա աետագլարը ուզէրինէ գալգըպ հիւճիւմ իթմէկէ հազըրլանտը: Պունուն ուզէրինէ Ճօրճ հարէքէթինի պիր ազ եավաշլաթտը:

Վաշագ, կէօզլէրի աթէշ սաչըեօր կիպի օլուպ, եան թարաֆլարը գազըյըրմըշ, աղզը կէնիշճէ աչըլմըշ, տուտագլարը գըվըրըլմըշ, վէ վիճուտի տախի թօբլանմըշ օլտուղու հալտէ, զանն իտէրտին քի Ճօրճա պէքլէմէքտէ իտի:

Իշպու մէնզարէյի ֆէվգէլատէ, պիր սանիէ գատար սիւրտիւ իսէ տէ, տալա խաթըրըտան չըգմայաճագ սուրէթտէ օլտու:

Ճօրճ Մալգօն թագրիպաթտան զահէրէ կիւզէլ իքէն, պու քէրրէ պէնիզի աճէպ մախսուս օլան կիւզէլլիկին տէրէճէսինի թէճավիւզ իթմի, վէ թամիրլէրաէ, Ճէնապը Հագգըն մուազզէմէթլիւյէ չէյթանա գարշը ճէնկլէշմէկէ հազըր պուլունուեօր կիպի թէրսիմ գըլընան պիր Միքայէլ նամ պաշ մէլէյին կիւզէլ րէսմինի անտըրմագտա իտի: Շու հալտէ վազիֆէսինտէ ճանվէրին գարշըլընտա տուրտու:

Մէրգումուն կէօզլէրի պու արա մավիլէն, ֆագաթ սաքին օլուպ, աղզը հիտտէթինտէն նաշի պուրուշմուշ, վէ գաշլարը թէնի կիպի պէեազ օլան վիճուտինին րէնկի տահա պիր սօլգունլուգ քէսպ իթմիշ իտի:

Վաշագ, հէման հիւճիւմ իթմէք ուզրէ օլուպ, իշպու տէհշէթլի մէնզարէյի սէյր ու թէմաշա իտէնլէր իսէ,

տամարլարընտա վէ գանլարը իչինտէ պիր տիթրէմէ հիսս իթտիլէր ,

Հէլէ բրէնսէս ճէյլա իսէ , նէֆէս ալամամագ հալինտէ իտի ։

ՃՕՐՃ ԻԼԷ ԳԱՋԻԼ

Ճօրճ Մալգօմ , հիւճում վագթի կէլմիշ օլտուղունու , վէ էվվէլ պէ էվվէլ քէնտիսինին մէզքիւր տէհշէթլի բագըշլը իւզէրինէ հիւճում իթմէսի լազըմկէտէն պուլունտուղունու անլատը ։

Իմտի , տօլու օլան րէվօլվէրլէրինի սաղ էլինէ ալարագ , ճանվէրլէրին պաշընա տօղրու նիշանլատը , վէ ատէթա քիմսէնէ զարարը օլմաեան պիր ատա թավշանը իւզէրինէ աթէշ խաիտօր կիպի , ֆէվգէլատէ պիր սօվուգ գանլըլըգ իլէ աթէշ իթտի ։

Իքի տիւշմէն արասընտա օլան մէսաֆէ օլ գատար ազ իտի քի , ճօրճուն պօշալթտըղը րէվօլվէրլէրին գուրշուն վէ տիւվանը , ճանվէրլէրին աղզընտա տօլտու , վէ պունուն իւզէրինէ ճանվէր չէտիտ պիր ֆէրեատ իտէրէք , խասմընըն իւզէրինէ համլէ իթտի ։

Լաքին , պու արա զաթէն ճօրճ րէվօլվէրլէրինի պիր թարաֆա աթըպ , իքի էլլէ գարապինասընը թութմուշ , վէ նասըլ քի մալիւմ տըր , պունուն ուճունտա սախլը խանչէրլէրինի սըրլամըշ իտի ։ Իմտի վաշագ չիտտէթլէ մէզքիւր սիւնկիւ իւզէրինէ հիւճում իթմէսինտէ , միւսատէմէ օլ մէրթէպէ չէտիտ օլտու քի , խանչէր ճանվէրին թէքմիլէն կէօքսիւնէ սաբլանըպ գըրըլտը ։

Անճագ պու արա զաւէթ տէհշէթլի պիր վագըթ օլուպ , պունտան տօլայը հասըլ օլան միւէսսիր իզթիրապ վէ հէյէճանլար , պուրատա գալէմ իլէ թարիֆ օլունուր շէյ տէյիլ իտի ։

Ճօրճ պու էսնատէ , ճանվէրին գարշըսընտա սիլահսըզ օլուպ , ճանվէրին ճան չէքիշմէսի իսէ , շիւպհէսիզ բէք

տէհշէթլի օլաճագ իտի ։ Լաքին քիմսէ մէրհում գահրամանըն խաթըրընա կէլէմէզ իտի ։ Պունտան պաշգա վագըթ օլմայըպ, հաթթա էկէր ումումէն փաշայըն իւզէրինէ աթէշ իտիլսէ, իհթիմալ տըր քի, Ճօրճ Մալգօմ թէլէֆ օլուր իտի ։

Շու հալտէ, Ճօրճուն թէհլիքէտէ պուլունտուղու տէրքեար օլտուղունտան, Ճօն Մալգօմուն րէնկի սօլտու, վէ պուրուշմուշ էլլինին թըրնագլարըյլա խուրէկինի սըգմախա պաշլատը, վէ կէօզլէրինի ասումանէ տօղրու գալտըրըպ՝ տուտագլարընըն գըմըլտանմասընտան, էվլատընըն գուրթարըլմասը իչին, Ճէնապը Հագգտան պիր խարիգա վէ պիր մուճիզէ թալէպ իթմէքտէ օլտուղունու անլաշըլըր իտի ։

Պրէնսէս Ճէլլա իսէ, էօլիւ կիպի սօլմուշ օլուպ, վէ գալպինտէ մահֆուզ օլան իզթիրապընը ասլա սէթր իթմէյիպ, աշիքեարէն իպրազ էյլէր իտի ։

Նավարօ Մալգօմ տախի, իքի էլլէրինի պիրպիրինէ գավուշտուրմուշ օլուպ, սատըգ Սմթօբ տախի տիզ չէօքմուշ օլտուղու հալտէ, էֆէնտիսինին սէլամէթէ էրմասը իչին, քէմալի կէրմիյէթլէ պիւթիւն ազիզլէրին մուավէնէթինի իսթիրհամ էյլէմէքտէ իտի ։

Հալ պու քի, շու էսնատէ օվատա պուլունան ատէմլէր իչինտէ, եալընըզ Ճօրճ Մալգօմ իտի քի, էօմրիւ պիր պաղ իլէ պաղլը օլտուղու թագտիրտէ պիլէ, էն զիյատէ սուքիւնէթի հալտէ պուլունմագտա իտի ։

Շու նագլ իթտիկիմիզ հալ, պէք ազ վագըթ սէվամ իթտի ։

Վաշագ, Ճօրճ Մալգօմտան իքի ատըմ էօթէտէ տիւշմիւշ օլուպ, վիւճուտի իսէ, սինիրլէրինին հարէքէթինտէն նաշի տայիմա թիթրէմէքտէ վէ սարսըլմագտա իտի ։ Շիւփհէսիզ ճանվէրի մէզպուր, հէնիւզ պիր համլա տահա իտէրէք, սիվրի փէնչէլէրի վէ գուվվէթլի տիշլէրիյլէ, քէնտի գահրաման խասմընը պարչալամագ իսթէր իտի իսէ տէ, շու մուրատընա նայիլ օլմատը, զիրա ազալարընտա ֆէվգէլատէ պիր թիթրէմէ հալը օլարագ, հէրէ սէրիւ-

տի, վէ գույրուղու գըմըլտանմագ հալէ կէլիպ, պիր տախի հարէքէթէ մուգթէտիր օլամատը ։

Իշթէ պու էսնատէ, մէզքիւր ճանվէր թէսլիմի րուհ իթմիշ իտի ։ Զիրա քի, կէօքսիւնտէ գըրըլան գամա խիւրէկինէ տէյմիշ իտի ։

Պունուն իւզէրինէ զանն իտէրսին քի, գըլըպու ամմէ իւզէրինտէն աղըր պիր եիւք գալգմըշ օլտու ։ Վէ ումումըն լիսանլարընտան աֆէրին սէտալարը իշիտիլտի ։

Կէրէք Հինտլիլէր վէ կէրէք Ինկիլիզլէր, մէզքիւր չէճաաթլը վէ շու գահրամանլարա մախսուս միւտարէքէնին քէմալի մուվաֆֆագըյէթինի թահսին վէ թագտիր իթմէքտէ իտիլէր, չիւնքի պու միւտարէքէտէ Ճօրճուն հիչ պիր եէրի եարալանմամըշ իտի ։ Վագըա էլպիսէսի իւզէրինտէ պիր գաչ տամլա գան լէքէլէրի վար իտի իսէ տէ, պու գան տախի քէնտիսինին օլմայըպ, իլլա վաշագըն գանը իտի ։

Պրէնսէս Ճէլլա, քէնտի սէվինճինի աշիքեարէ չըգարմամագըչա ճահտ իթտի իսէ տէ, եանագլարընտա պիր գըրմըզըլըգ միւշահատէ օլունտու, վէ էլլէրինտէն պիրինի կէօքսիւնէ գօյմասընտա, գալպինին իհթիմալ տըր քի միւտատէթի էօմրիւնտէ պիրինճի տէֆա օլարագ, շիտտէթ իլէ վուրմագտա օլտուղունու հիսս իթտի ։

Ճօն Մալգօմ, Նավարօ վէ Սմթօբ, Ճօրճուն եանընա կիթտիլէր ։ Իֆթիխար իլէ տէլիգանլը Ճօրճա սարըլտըգլարը հալտէ, օտա խըտմէթճիսի տախի, էֆէնտիսինին էթէքլէրինտէն պիրիսինի թութարագ, քէմալի հիւրմէթլէ էօփմէքտէ իտի ։

Պու արա Ճօրճ տախի, պէտէրի իլէ պիրատէրինէ սարըլտը, վէ Սմթօբուն էլինի սըգտը քի, պու էսնատէ մէրհում սատըգ խըտմէթքեար, խալաս սէտա իլէ Հինտիսթանա գարշը լանէթլէր սէօյլէմէքտէ իտի ։

Պատէհու Ճօրճ, քէլամա աղազ պիլէ,

—Կէօրիւյօրսունո՞ւզ եա, պէնտէ պիր կիւնա սագաթլըգ եօգ տուր, -տէտի, -ֆագաթ, Գազիլ տէ աճապա պէնիմ հալիմտէ՞ մի տիր ։ Իմտի պիր ան էվվէլ, վէ վա-

վագըթ ղայպ իթմէյէրէք, շու պիչարէ չօճուղուն չարէսինէ պագալըմ :

Գազիլ պու էսնատէ, սէքիզ օն սանթիմէթրօ տէրինլիկինտէ պուլունան կէօլիւն իչինտէ հալէա եաթմըշ օլուպ, իւզէրինտէ իսէ հայաթտա օլտուղունա տայիր հիչ պիր ալէամէթ եօգ իտի, վէ Ճօրճ Մայգօն էվվէլ պէ էվվէլ, վաշագ, չօճուղուն պաշըլճա պիր աղաճընը գըրարագ' պիչարէյի գաթլ ու թէլէֆ իթմիշ օլտուղու զէհապընա տուշտու իսէ տէ, շու միւքէտտէր զանն չօգ վագըթ տէվամ իթմէտի : Զիրա պի մուտախալէն մէրգումուն նապզը' զայիֆ սուրէթտէ վէ հէման արա սըրա տուրարագ, վուրմագտա օլտուղու թահգըգ օլունտու : Պինաէն ալէյհ Գազիլին շու հալի, սըրֆ պիր պայկընլըգ օլտուղու թէհագգուգ իթմէքլէ, պունա գարշը թէտավիյի լազըմէյի թէտարիք իթմէք միւգթէզի իտի :

Ճօն Մայգօն, թօփրագը վէ հավասը զէհիրլի պէօճէքլէր իլէ տօլու օլան պէլտէլէրտէ եաշաեան ատէմլէրին ուսուլի վէճհ իւզրէ, վէ էմրի պասիրէթէ րիաեէթէն, իւզէրինտէ տայիմա գօզուլու պիր րուհ չիչէսի սագլամագտա իտի :

Իմտի պաշ հաքիմ, մէզքիւր չիչէյի Գազիլին պուրնունա գօգլատըր գօգլաթմազ, մէրգում չօճուգ պիրտէն պիրէ թէբրէնտի, վէ կէօզլէրինի աչըպ, շաշկընճա էթրաֆա ատֆը նազար էյլէտի :

Պիչարէնին ագլը հէնուզ տաղընըգ օլուպ, վագը օլան վուգուաթը տահա թէրթիպ իթմէմիշ իտի, վէ լաքին վաշագըն ճէսէտինի եանը պաշընտա վէ գանլար իչինտէ միւլէմմա օլարագ սէրիլմիշ կէօրտիւկինտէ, վուգուաթ անինտէ խաթըրընա կէլտի, վէ եիւքսէք պիր սէտա իլէ,

—Ա՜հ, -տէտի, -պէն շիմտի ղայպ օլմուշ օլաճագ իտիմ, քի՞մ պէնի պու ճանվէրին էլինտէն գուրթարտը' վէ պու վաշագը թէլէֆ իթտի :

—Իշթէ պու . . . -տէտի Լօվար, էլինի գարընտաշընըն ումուզունա տայայարագ :

Գազիլ Ճօրճուն այագլարընա գաբանարագ,

—Էֆէնտիմ, -տէտի, գալպինտէ մէրքիւզ օլան շիւքրանիեէթ տույղուսունտան տօլայը սիզի աթթրէնէրէք, -պէնիմ ճանըմ զաթէն բէտէրինիզէ պօրճլու իքէն, պու տէֆա տախի, սիզ պէնի էօլիւմտէն գուրթարտընըզ : Իմտի պէն նէ՞ վագըթ պէնիմ էօմրիւմիւ բէտէրինիզ վէ սիզին իչին ֆէտա իթմէքլիկէ ֆուրսաթ եաֆթէ օլաճաղըմ :

Հինտիսթան տէնիլէն շու ղարիպ մէմլէքէթտէ, ինսան հէր ճինստէն օլան վէ հէր կիւն ղուհուրա կէլէն մուխաթարալարա բէք չաբուգ ալըշըրը կիպի, ֆէվգէլատէ իզթիրապ ու հէյէճանլարը տախի, օլ գատար չաբուգ ունուտուր քի, շու հալ էվրօբատա օլսա, հագըգաթէն ղաեէթ ղարիպ կէօրինիր :

Վագըայի մէզքիւրէտէն սօնրա, պիր արա թաթիլ իտիլմիշ օլան թաամա պէթէքրար իպթիտար օլունուպ, մէսրուրիեէթ վէ մահզուզիեէթլէ խիթամ պուլտու : Վէ զանն իտէրսին քի, Ճօրճ Մայգօնուն օլ գատար քիւթախլըգլա վէ մուվաֆֆագըյեէթլէ իճրա իթտիկի թէշէպպիւս, վէ ասըշար օլտուղու մուխաթարա, հէր քէսին խաթըրընտան չըգմըշ իտի : Ֆագաթ շուրասը իլավէ իթմէքլիկէ ունութմայըզ քի, եալընըզ Ճօն Մայգօն իլէ Գազիլ վէ պունլարտան պէլքի տահա զիատէ բրէնսէս Ճէյլա, պու սըրատա ղահիրէն վագիֆէսիզ կէօրինմէքտէ օլուպ, հալ պու քի, պունլար մէզքիւր վագըան խաթըրա կէտիրտիքճէ, եիւրէքլէրի չարբմագտա իտի :

Իշպու քիթապըն իքի գըսմընտա «Հինտլի Մարկրիթ տը Պուրկօնեը» թէսմիյէ իթտիկիմիզ շու կէնճ գատընըն էֆքեար վէ թասավվուրաթը խէֆիեէսի հագգընտա օգուեանլարըմըզա մուխթասարէն պազը մալումաթ վիրմէքլիկին վագթի կէլտի :

Ճօրճ Մայգօն, պիզճէ մալում օլուպ, ֆագաթ բրէնսէս Ճէյլանըն մալում օլմաեան սէպէպլէրտէն տօլայը, Սօչօր իլէ պիրլիքտէ մահէլլի մալումէտէ կիթմէք իսթէմէտիկի իչին, միւմքինէյհա զիեատէսիլէ հիտաէթլէնմիշ, վէ ինթիգամ ալմագ էֆքեարընա տուշմիւշ իտի :

Օրմանլարըմըզըն մահսուլու օլտուղու խալտէ, Սօկօր, Ճօրճու գամա իլէ վուրմագ վէ եախօտ պօղմագ թէքլիֆինի իթտի իսէ, բրէնսէս պու թէքլիֆի գապուլ իթմէմիշ իտի: Չիւնքի միւմաիլէյհա մէզքիւր ինթիգամը, եալընըզ խասմընըն թէնինի թէլէֆ իթմէքլէ ալմագ իսթէմէյիպ, իլլա անըն ճանընը վուրմագ իսթէր իտի, վէ իշթէ պու պապտէ օլան թէրթիպի տախի շունտան իպարէթ իտի: Շէօյլէ քի,

Բրէնսէս Ճէլլա, ֆէվգէլատէ կիւզէլլիկինտէն պօլայը հայգըրըլա մազհար օլտուղու, վէ Ճօրճ իլէ վուգու պուլան միւլագաթլարընտա, եուզինի մասքէ իլէ կիզլէմիշ պուլունտուղու հալտէ, պու տէֆա շու մասքէյի գալտըրարագ, վէ հէր թիւրլիւ ճիլվէքեարլըղը իճրա իտէրէք, մէրգում տէլիգանլըյը քէնտիսինէ ճէլպ իթմէքլիկէ գարար վիրմիշ իտի:

Հալ պու քի, պիր քէրրէ Ճօրճ Մալգօն Ճէլլայա շիտտէթլէ աշըգ օլտու՞ մու (քի հիչ տէյիլ իսէ, միւմաիլէյհանըն իթիգատընճա հէր հալտէ օլաճագ իտի), միւմաիլէյհա, մէրգում հագգընտա պիլա մէրհամէթ տավրանմագ, վէ ույղունսուզ սէվտասընըն հէր կէօնա մէշագգաթ վէ իշկէնճէլէրինէ մէրգումու տուչար գըլմագ նիյեթինտէ իտի,

Իշթէ բրէնսէս, ալա վագըթ գայպ իթմէյէրէք, չուբըլանը գուվվէտէն ֆիիլէ կէթիրմէք իւզրէ, Ճօն Մալգօնու վէ իքի մախտումլէրինի մէզքիւր ալա տավէթ իթմիշ իտի: Վէ նասըլ քի տէտիք, միւմաիլէյհանըն ասըլ նիեէթի, Ճօրճու հագգըգի սուրէթտէ քէնտիսինէ բապթ իթմէք տէյիլ, իլլա անըը ինթիգամ թէշէպպիւսինէ պաշլամագ իտի:

Ռիվայէթ իտէրլէր քի, Ֆրանսա գրալը պիրինճի Ֆըրանսուա, բարմագընտան էլմասը եուզիւքլիւնիւ չըգարըպ, պու էլմաս իլէ պիր ճամ իւզէրինէ, մալիւմիւ ամմէ օլան շու սէօզլէրի եազմըշ տըր,

«Գատընլար չօգ տէֆա թէպտիլի մէյլէքէ թապի տիրլէր, ֆագաթ անլարա էմնիյեթ իլէեէնլէրտէ ագըլտան մահրում տըրլար:»

Պիլմէյիզ քի գրալը միւշարիլէյհին պու սէօզինէ գաթիէն իթիմատ իտիլմէլի՞ մի տիր, եօգսա միւշարիլէյհին պու սէօզի, նէզաքէթէ գարշը պիր թագսիրա՞թ մը տըր, ֆագաթ հէր նէ տախի օլսա, շուրասը մուհագգագ տըր քի, էն զիեատէ հագըգաթը հալէ մագրուն օլան էֆքեար վէ միւթալաաթ պիլէ, պու տէրէճէ սէրահէթէն պէեան իտիլմէմիշ տիր:

Ֆիլվագը գատընլարըն թասավվուրաթ վէ միւրատլարընըն սէպաթընա միւսաիտ կէլէճէք հիչ պիր շէյ եօգ տուր, նասըլ քի բրէնսէս Ճէլլա տախի պունուն պիր իսպաթընը պիզէ կէօսթէրէճէք տիր: Անճագ, Ճօրճ Մալգօնուն Ճալիպէ գարշը իթտիկի եարըշտա գուլլանտըղը մէհարէթ վէ ճէսարէթի, վէ վաշագըն գարշըսընտա իպրազ էյլէտիկի գահրամանլըղը, Ճէլլանըն գարարլարընը պիւսպիւթիւն ալթիւսթ իթմիշլէր իտի: Շէօյլէ քի, միւմաիլէյհա, Ճօրճուն, Սիվա պիւթխանէսինտէ ուեուտուղու զէման, մէրգումա եալընըզ պիր պագըշլա, գալպինտէ հասըլ օլան աթէշլի սէվտա, զաննիտէրսին քի, պու տէֆա եինէ ալէվլէնտի:

Պինապէրին, Ճէլլա, մալիւմ օլտուղու լաթաֆէթ վէ ճազիպէթլէ, մէրգումու քէնտիսինէ ճէլպ իթմէք, վէ չէտին պիր աթէշլի սէվտա իլէ թութուշտուրմագ նիյեթինտէ իտի իսէ տէ, անը մէշագգաթա տուչար գըլմագ մուրատ վէ էֆքեարընտան ֆէրագաթ կէլմիշ իտի.

Ֆագաթ նասըլ քի մալիւմիւմիւզ տիր, Ճօրճ Մալգօնուն Մարի Պըրթէլէ օլան մուհապպէթի օլ մէրթէպէ իտի քի, միւմաիլէյհանըն մէզքիւր նիյեթինին գուվվէտէն ֆիիլէ կէլմէսի միւմքին տէյիլ իտի.

Հէր նէ հալ իսէ, թամամ պիթտիկինտէ, բրէնսէս պիր իշարէթ իթտի: Պունուն իւզէրինէ ուշագլար աթլարը կէթիրտիլէր: Ճէլլա վէ միւսաֆիրլէրի մէզքիւր հայվանլարա սիւար օլտուլար, վէ պէօյլէճէ ալա թէքրարէն միւպաշէրէթ օլունտու:

Էօյլէտէն սօնրա վուգու պուլան շու ավ, սապահքինտէն լաերգըլը օլտու. Չիւնքի պու սըրատա պիր գապլան

իլէ իքի վաշագ բրէնսէսին միւսաֆիրլէրինին գուրշունլարընա գուրպան օլտուլար , վէ Հինտիսթան օրմանլարընտա վուգուա կէլէն պու կիպի պիւյիւք ավլարտա , չօգ տէֆա նուֆուսճա Թէլէֆաթ վուգու պուլուր իքէն , պու տէֆա հէր նասըլսա , նուֆուսճա Թէլէֆաթ զուհուրա կէլմէտի ։

Պու արալըգ կիւնէշ , ուֆուգա տօղրու ինմէքլիկէ պաշլամըշ իտի ։ Պինապէրին բրէնսէս Ճէլլա Թարաֆընտան վիրիլիպ , լաժահ Ցօօրկալ Սահիպ Թարաֆընտան Թէպլիղ օլունան պիր էմր մուճիպինճէ , սայյատլարը կէրի չաղըրմագ իւզրէ , րիւճաթ պօրուսու չալընտը ։ Վէ մալումումիւզ օլտուղու իւզրէ , բրէնսէս Շահապատտա քէնտի միսաֆիրլէրինէ պիր զիեաֆէթ վիրէճէք օլտուղունտան , Շահապատ եօլունա միւթէվէճճիհ օլտու ։

ՖԻԼԼԵՐԻՆ ԳԱՊՐԻՍԹԱՆԸ

Պէնարէստէն Թա ավ իչին Թօբլանմաեա Թախսիս իտիլէն մահէլլէ գատար Թէմտիտ օլունան մէսաֆէնին տագլըգ վէ կէչիլմէսի միւշքիւլ օլտուղունու պէեան իթմիշ իտիք ։ Հալ պու քի , Բէրավա օրմանընտան Շահապատ սէրախընա գատար Թէմտիտ օլունան մէսաֆէ , աղաճլար ալԹընտա զահէթ կիւզէլ եօլլարտան իպարէթ իտի ։ Վէ պու մէսաֆէ , հայվան իլէ պիր պուչուգ սաաթտա գաթ իտիլէպիլիր իտի ։

Թագրիպա պիր չարեէքտէն պէրու իտի քի , ալայ օրմանտան հարէքէթ իթմիշ իտի ։ Ալաեըն կէչտիկի աղաճլըգը եօլուն սաղ Թարաֆընտա , պէշ ալթը մէնզիլ ուզագլըգտա , իւզէրլէրինտէ սալա աղաճ վէ եէշիլլիք օլմաեան պիր սըրա տաղլարըն գաեալըգլը Թէբէլէրի միւշահատէ օլունուպ , պունլար , բալանըգ Թաշընտան մաամուլ տիվար միսիլլի , ուֆուգու սէտտ իթմիշլէր իտի ։

Լօրտ Սինկլիթըն , պէյկիրինի բրէնսէսին պէյկիրի եանընա կէօթիւրիւպ , Հինտիսթան չիրքէթինին իմթիեազաթընա միւթէալլիգ օլան պազը մէսէլէլէր իւզէրինէ ,

միւմալէյհա իլէ միւպահասա իտէր իտի ։ Ճէլլա , քէնտի պուլունտուղու մէվգընըն վազայիֆինէ լաեըգըյլա վագըֆ օլտուղունտան , լօրտու միւմալէյհին սէօզլէրինի տիգգաԹլը Թամմէ իլէ տինլէեօր կիպի կէօսԹէրիր իտի իսէ տէ , պիզ Թէէմմին իտէպիլիրիզ քի , միւմալէյհա պու սէօզլէրէ չօգլուգ գուլագ ասմայըպ , հէման ույտուղունա ճէվապ վիրիր , հալ պու քի , քէնտինին աքըլ ու ֆիքրի Ճօրճ Մալգօմուն իւզէրինտէ իտի ։

Ճօրճ իսէ , բրէնսէսին պիր ազ արգասընտան եալընըզճա կիթմէքտէ օլուպ , Մարի Պըրթէլին իւզէրինէ տիւշիւնիւր իտի ։

Պու արա պիրտէն պիրէ , Ամէրիգանըն Թայ գուշունա միւշապիհ պիւյիւք պիր գուշ , զէմինէ եագըն ուչարագ , ալայտան իքի իւչ ատըմ ուզագտա , վէ Թարլալարըն իչինտէ վագը աղաճլարըն պիր քիւմէսի իւզէրինէ օԹուրտու ։

Ճօրճ , նէ օլտուղունու պիլմէտիկի չու չիւքեարը կէօրիւր կէօրմէզ , քէնտուսի զապթ իտէմէտի , վէ հայվանընը , եօլուն քէնարընտա պուլունան տէրին պիր հէնտէքտէն կէչիրէրէք , վէ գարապինասընը հազըրլայարագ , մէզքիւր գուշու Թաագիպ իթմէքլիկէ պաշլատը ։

Ճօրճ , աղաճլարըն քիւմէսինէ պիր մէնզիլ գալաճագ գատար եագլաշտըղընտա , աթէշ իթմէքլիկէ հազըրլանմըշ իքէն , գուշ եէնիտէն ուչտու , վէ պիր ազ ուզագտա պիւյիւք պիր Թաշ իւզէրինէ գօնտու ։

Սահիպէն ավ մէրագլըսը օլանլարըն իննատ վէ սէպաԹընը պիլէնլէր , Ճօրճուն չու Թաագիպինի տէվամ իթմէսինէ սալա Թէաճճիւպ իթմէզլէր ։

Մէզքիւր գուշ իսէ , զաննիտէրսին քի պիր նիեէԹի ֆասիտէ իլէ մէրգումու իսԹիհզա իթմէքտէ իտի , զիրա , սալա գօրգու էսէրի կէօսԹէրմէեէրէք , սայյատըն եագլաշմասընա միւսաատէ իտէր , վէ անըն աթէշ իթմէք իւզրէ , գարապինասընը հազըրլատըղը անտէ , անինտէ ուչմաեա պաշլար իտի ։

Ճօրճ , պէօյլէճէ պէյկիրինի տէօրթ նալ գօշտուրա-

րադ, պիր ազ էքմէք վէքը իմթահանլըդ գանա թէնպիհլէ-րինէ մուխալէֆէթ իթտի : Հալ պու քի, դուշ սօն տէֆա օլարագ, թէքրար ֆիրար իթտի, վէ տաղլարըն արգա-սընտա նապէտիտ օլտու :

Սայեսար մէրհում, կէրի տէօնիւպ տէօնմէմէք խու-սուսունտա, պիր էյյամ թէրէտտիւտտէ պուլունտուգ-տան սօնրա,

—Խայըր, վէ հիչ տէֆա խայըր, պէն պու դուշուն հագգընը պըրագմայաճաղըմ, -տէտի :

Պաշէհու մէրհում, պէյկիրինի սարփ պիր պայըրա տօղրու սիւրտիւ : Բրէնսէս ճէյլա, ժօրժուն սիւսլու օլտու-ղու հայվանըն, գայէթ սէրիւլ հարէքէ վէ ճէսուր օլ-տուղունու պէյան իթմիշիզտիր, ասլա մուպալաղա իթ-մէմիշ իտիք, չիւնքի ճանի, եուվարլագ չագըլ թաշլարը իչինտէ, էմսալի նատիրտուղ պիր սիւրաթ վէ պիր ճէսա-րէթլէ գօշմագտա իտի : Պէօյլէճէ պիր գաչ տագիգա զար-ֆընտա պիր տաղըն թէփէսինէ վասըլ օլտու : Ֆագաթ, պու մահալլէ գուշ պիւսպիւթիւն նազարտան զայիլ օլ-տուղունտան, վէ էյէր պիր ֆէվգէլատէ մէնզարէ զու-հուրա կէլտիկինտէն, ժօրժ օրատա տուրտու :

Մահալլի մէզքիւր, եանի տաղըն թէփէսի պիր օվա օ-լուպ, պու օվա մէզքիւր տաղը տիկէր ճիպալը մութէսսէլ-սիլէն րապթ իթմէքտէ իտի : Վէ ժօրժուն հէման սագ-լարը աըթընտա, վէ չըգտըղը մահալլին գարշը թարաֆըն-տա, պիր նէվի թապիի վէ եուճուրմա չէքիլմիշ մէյտան պուլունուպ, էթրաֆը տիւզ րալանտըղ թաշ եըղընլա-րըյլա իհաթա իտիլմիշ իտի, վէ պու թաշ եըղընթըլարը-նըն պազը եէրլէրինտէ պիր թագըմ տէրին գօվուգլարըն աչըգ տէլիքլէրի մուշահատէ գըլընմագտա իտի :

Մէզքիւր մէյտանըն օրթասընտա տախի րէնկեամիզ պօեալար իլէ թէզեին օլունմուշ թաշտան մամուլ պի-եիւք պիր սանէմ օլուպ, էթրաֆընտա իսէ, ֆիլ տիշի կիպի պէեազ, վէ հազրէթի Նուհ զէմանընտա վուգու-պուլան թուֆանտան էվվէլ մէվճուտ օլան ճանվէր-լէրին քէմիքլէրինէ մուշապիհ օլարագ, պիւյիւք վէ մու-

թէատտիտ քէմիքլէր, եէշիլլիք իւզէրինտէ կէօրինիւ-եօր իտի :

Ժօրժ, շու կէօրտիւկիւ մէնզարէ խայալի պիր շէյ օլ-մայըն իչին, կէօզլէրինի օվալայըպ, վէ հայրան օլարագ, էթրաֆը սէյր ու թէմաշա իթմէքտէ իքէն, պիրտէն պի-րէ, քէնտիսինի կէլտիկի սարփ վէ մուխաթարալը գայա-լըգ եուգարըտան պիր աթ այազը շամաթասը իշիտթի : Վէ արգասընտա տէօնմէսիյլէ, Գայլին, աթընը զօրլայարագ պայըրտան եուգարը չըգմագտա օլտուղունու կէօրտիւ : Պիր գաչ տագիգա սօնրա, մէրհում Հինոյի, ժօրժ Մա-գօնուն եանընա կէլտի :

—Օղլում, պուրասը նէ՞ նարմանտա կէլտին, -տէտի ժօրժ :

—Էֆէնտիմ, -ճէվապ վէրտի Գայլի, -սիզի պուլմա-եա կէլտիմ, չիւնքի պիր ատամ պանա իշթիպահընըզ օլաճագ տըր . . . :

—Սէն պէնիմ նէ՞ իչիմէ նարահաթլըյըն :

—Հիչ օլմազ իսէ, օլասը ինիլէճէք եօլու սիզէ կէօս-թէրիրիմ :

—Չըգտըղըմ եէրտէն ինէմէ՞զմիյիմ :

—Խա՛յըր, էֆէնտիմ, չիւնքի չըգմագ մումքին, լա-քին ինմէք մումքին տէյիլ տըր : Աթընըզ նէ գատար ճէ-սուր վէ գուվվէթլի օլսա, շու եուվարլագ չագըլ թաշլա-րը իչինտէ, պէլքի պիրքաչ տէֆա տիւշէր, վէ կէրէք քէնտիսինի վէ կէրէք սիզի գայալարըն իւզէրինտէ բար-չալար :

—Բէք իյի, ֆագաթ սէն պաշգա պիր գօլայ եօլ պի-լի՞րմիսին :

—Էվվէթ, էֆէնտիմ, պիր գաչ եիւզ ատըմ ուզագ-տա սուեու գուրումուշ պիր տէրէ եօլու վար տըր . . . :

—Հայտէ էօյլէ օլսուն, օրատան կիտէլիմ . . . լաքին, էվվէլ պէ էվվէլ էվլատըմ, սէնտէ պէնիմ մէրագըմը, օ-լափլափլի գատար թէսքին իտէճէքսին նա :

—Էմրինիզէ հազըրըմ, էֆէնտիմ : Ֆագաթ, մատտէ նէ՞նէ տայիր տըր :

—Սուալլէրինիզէ ճէվապ վիրմէքլիքտէն խալըէթ տիր ։

—Պիլմէք արզու իթտիկինիզ նէ՞ տիր ։

Ճօրճ Մալգօմ , էլինի մէզքիւր մէյտանա տօղրու ուզատարագ ,

—Շուրասը նէ՞ տիր , -տէտի ։

—Էֆէնտիմ , շուրասը ֆիլլէրին գապրիսթանը տըր , -ճէվապ վիրտի Գազիլ ։

—Բէք էյի , չու քէմիքլէ՞ր ։

—Ֆիլ քէմիքլէրի տիր ։

—Աճայիպ , պու քէմիքլէրին պուրատա քէարէթ իլէ պուլունմասընըն սէպէպի նէ՞ տիր ։

—Էֆէնտիմ , վագթիյլէ Հինտիսթանտա , պու կիւնքի կիւն մէվճուտ օլան ֆիլլէրին մըգտարընտան չօգ զիատէ ֆիլ վար իմիշ ։ Րիվաեէթ իտէրլէր քի , պիր ազ էվվէլ տէրունինտէ ավ իչինտէ մէշղուլ օլտուղումուզ Բէրավա օրմանը , ֆիլլէր իլէ տօլու իմիշ ։ Օլ էսնատէ , եանի պիզիմ տէտէլէրիմիզին պապալարը զէմանընտա , գարշըլըգտա պուլունան չու քիւչիւք տէրէտէ , ասլա ինսան ճինսի կէօրիւնէմէզ իմիշ ։ Տօղրուսու , էֆէնտիմ , ֆիլլէր հէման ինսան գատար ագըլլը օլտուգլարընտան , սէվտատան վէ ճօլիւմտէն հիճապ իտէրլէր , վէ քէնտի հէմճինսլէրինէ մուհապպէթ իթմէք իչին կիզլէնտիքլէրի կիպի , եօլմէք իչին տախի կիզլէնիրլէր իմիշ ։ Իմտի , մէզքիւր հայվանլար իխթիեարլանտըգլարընը հիս իտինճէ , պու տէրէտէ մահսուս օլուպ պիթէրլէր իմիշ ։

—Ֆիլվագի , -ճէվապ վիրտի Ճօրճ , -պիր վագըթ իմի հէյեէթ քիթապլարընտա պու պիւյիւք հայվանլարըն ահվալի ուզէրինէ , սէնին պէեան իթտիկին մալիւմաթ կիպի մալիւմաթ օգումուշ օլտուղումու տէրխաթըր իտիեօրում ։ Ֆագաթ , օլսուն , կէշահ էթ պագալըմ , պու ֆիլլէր պուրաեա նասըլ կիրէրլէր իմիշ , չիւնքի զանն իտէրիմ քի , հէր թարաֆը կէչիլմէզ գաեալար իլէ գաբատըլմըշ տըր ։

—Էֆէնտիմ , շուրատա վէ տէրէնին ուճունտա , գաեալար արասընտա օեուլմուշ պիր նէվի տար կէչիտ պուլունմագտա տըր ։

—Բէք էյի , լաքին պու քէմիքլէր իչինտէ զարիֆ պիր սուրէթտէ մուշահատէ օլունան չու պօեալը սանէմ նէ՞ օլաճագ տըր ։

—Սիվա մապուտունուն սանէմի տիր ։

—Էյ պու սանէմ նա՞սըլ օլուպ տա , պուրատա պուլունուեօր ։

—Էֆէնտիմ , պիզիմ տինիմիզտէ ֆիլլէրին գապրիսթանլարընա , մուհէյյի մուգատտէսէ նազարըյլա պագըլըր ։ Իմտի պու գապրիսթան տախի պուլունտուղունտա , պրահմանլար վէ ֆագիրլէր (*) մէզքիւր սանէմի րէքզ իթմիշ տիրլէր , վէ մահիթապ օլտուղունտա , պազը կիճէ պուրաեա կէլէրէք , իշպու սանէմին էթրաֆընտա տիզ չէօքէրլէր վէ տուա իտէրլէր ։

—Պու սէօյլէտիկին թօհաֆ վէ սէյր իտիլէճէք պիր մէնզարէ օլմալը տըր ։

—Հէր նէ գատար հէնուզ կէօրմէտիմ իսէ տէ , պէնտէնիզտէ էյլէ օլտուղունու զանն իտէրիմ ։

—Գա՛զիլ , պիլսէն օ հալի կէօրմէք իչին նէ գատար ֆէտաքեարլըգ իտէճէկիմ ․ ․ ․ ։

—Նէ չարէ իհթիմալի օլամազ քի ․ ․ ․ ․ ։

—Նէ՞ իչին ։

—Զիւնքի պրահմանլար քէնտիլէրին մէրասիմի րուհանիլէրինի օլ գատար կիզլի թութարլար քի , քիմսէ մէրասիմի մէզքիւրէնին նէ վագըթ իճրա օլունաճաղընը էվվէլճէ պիլէմէզ ։ Պունտան պաշգա , պիր էճնէպինին պու ըրըրլարը թահգըգ կիպի ումուրը տինիէեէ գարշը պիր հարէքէթտէ պուլունմասը , մուխաթարալը տախի օլապիլիր ։

—Պունլարըն հալինի կէօրմէք իչին , հէր պիր մուխաթարաեա հազըրըմ , Գազիլ ։

—Էֆէնտիմ , պու եօլտա մէրագ վէ արզունուզ , էյի

(*) Պրահմանլար , Հինտիսթանտա Պրահմա մէզհէպինին ըռնըֆը րուհանիսի , վէ ֆագիրլէր իսէ , Հինտիսթանտա տիլէնճ րէք կէչինէն րուհանի ըռնըֆը տըրլար ։

չէյ ակըլ ակր, վէ պիր կիւն սիզին էօմրիւնիւզիւն թելէֆինէ սախի մուճիպ օլաճագ տըր:

—Աման աֆէնտի, -տէտի ճօրճ կիւլէրէք, -զաթէն պէնիմ էօլէճէյիմ սաաթ, ճէնազը հազըրլընէրլինէ պուլունան պիւյիւք տէֆթէր տէրուններինէ, թա տօղտուղում վագըթ գայտ օլունմուշ տուր, վէ չաւէտա վագըթի մէվթուտունտան էվվէլ էօլմէքլիկիմ լազըմ կէլիր իսէ, մէզքիւր գայտըն պօզուլմասը իճապ իտէր, հալ պու քի պունուն տա իհթիմալի եօգ տուր:

Պիր ազ սիւքիւթտէն սօնրա, ճօրճ չէօյլէ տէվամ իթթի:

—Պրահմանլար իլէ փարիզէ, ֆիլլէրին մէզարըլըղընա մահսուսա՞ մը կէլիրլէր տէտին:

—Էվվէթ, էֆէնտիմ, էօյլէ տէտիլէր, չիւնքի պիզզաթ խալաթընը կէօրմէմիշիմ:

—Ջանն իստէրիմ քի, տիւն կիճէտէն պէրու րէճք կիւզէլ մահիթապ վար տըր, տէյի՞լ մի:

—Էվվէթ, էֆէնտիմ:

Պու սիւալ վէ ճէվապ իւզէրինէ, մէզքիւր մասաէ հազըրնտա խփլէն մուհալէրէ ինիթամ պուլտու. Պասէհու ճօրճ քէլամա տէվամ իլէ,

—Օլուռ, -տէտի, -հայտէ չու պիլաիկին եօլու կէօսթէրտէ, պիր ան էվվէլ բրէնսէս վէ սափէթլիլէրի իլէ պիրլէշէլիմ:

Ճօրճուն պու սէօզլէ իւզէրինէ, Գաղիլ հայվանընը սիւրտիւ, վէ պիր գաչ սաաթտա գատար տաղըն գաւսլըղը թէրէֆինտէ եիւրիւտիւքտէն սօնրա, ճօրճու տուեու գուրուլմուշ օլան պիր ակլ եօլունա կէթիրտի: Պու եօլ վագտա կիւճճէ իտի իսէ տէ, մուխաթարաը եօգ իտի, վէ պիր չօգ էյրի պիւյրիւ եօլլարտան կէչտիքտէն սօնրա, օվանա չըգմըշ իտի:

Ճօրճ Մայգօն, պիր քէրրէ քէնտույի սիւվ օլատա պուլունճա, Ճալքի մուհմուզլատըղընտան, մէզքիւր հայվան եըլտըրըմ միսիլլի հարէքէթէ պաշլատը, վէ օլ մէրթէպէ սիւրաթըլը հարէքէթլէ գաթը մէսաֆէ իթտի քի,

Ճօրճ, բրէնսէս իլէ սահէթլիլէրին Շահապատ սէրայընա մուվասէլէթլէրինտէն պիր չայրէք էվվէլ, մէզքիւր օվայա եէթիշտի:

Պէնարէս ճիվարընտա պուլունան միւքէլլէֆ պինալար իչինտէ, էն կիւզէլի վէ էն միւքէմմէլի, բրէնսէսին մալիք օլտուղու սէյֆիյէլէրտէն Շահապատ սէրայը իտի:

Պու պապտէ թաֆսիլաթա կիրիշմէք ղայէթ ուզուն օլաճաղը կիպի, հիչ պիր ֆայտէյի տախի մուճիպ իթմէզ: Շու գատար տէյիլ քի, մէզքիւր սէրայ գըրմըզը թուղլատան վէ պէեազ մէրմէր թաշտան մամուլ օլուպ, տիշարըտը Հինտ մէմարըղընըն զարիֆ վէ կէօրիւլմէմիշ չայեան սուրէթինի իմա իտիպ, իչէրիսի տախի Շարգըն սալթանաթ վէ սաֆաթը, վէ Եվրօբանըն լաթաֆէթ վէ զարաֆէթի իւզրէ թէրթիպ իտիլմիշ իտի: Վէ էթրաֆընտա միւքէմմէլ պաղչէլէր օլտուղու, վէ պու պաղչէլէրին պաղըլարը ուսուլը աթիգա իւզրէ, վէ տիկէրլէրի ինկիլթէրաքեարի թէզեին իտիլմիշ օլտուղու հալտէ, սահիլէն պիր օրման հէյէթինէ կիրմիշլէր իտի, վէ տէրունլարտէ պիր չօգ ճէյլան վէ սայիր գուշլար վար իտի:

Մէզքիւր օրմանըն պէչ օն սըրըլըգ աղաճլարը ալթընտա, պիր կէօլ օլուպ, տէրունլարտէ կէզմէք, վէ պալըգ ավը իլէ մէշղուլ օլմագ իչին, հաֆիֆ վէ կիւզէլ սանտալլար պուլունմագտա իտի, չիւնքի պու կէօլին սուլարընտա, Հինտիսթանըն հէր ճինս պալըղը վար իտի:

ՋԻՆԱՅԷԹ

Բրէնսէս իլէ միւսաֆիրլէրի սէրայտան իչէրի կիրտիւքլէրինտէ, Շարգ ուսուլինտէ պուլունան միւքէմմէլ պիր թաամ սալոնընտա, խուսուսի նէֆիս եէմէքլէր վէ ալէտ չարապլար իլէ թէզեին իտիլմիշ օլան պիր սուֆրանըն էթրաֆընա օթուրտուլար:

Օտանըն իքի ուճունտա իքի սու ֆիւքիւեէսի օլուպ, պունլարըն սուլարը եաղմուր կիպի ֆըշգըրարագ, գըրմը-

ղը րէնկլի մէրմէր թաշտան մամուլ հավուզլարըն իչինէ ագմագտա, վէ հավատա թաթլը պիր ահէնկի.ք հասըլ իթմէ.քտէ իտիլէր։ Կիպլիտէ վէ պիր աղ ուզագտա պիր պանտա մուզիգա պուլունույ, իթալիա պէսթէլէրի, վէ պաշլըճա Բօսինինին Նաղմէլէրինի թէրէննիւմսաղ օլմագտա իտի։

Մութէատտիտ արապա .քէօշէլէր, ուզէրի սիմ իշլէմէլի գըրմըզը չուխա էլպիսէլէր կիյինմիշ օլտուգլարը հալտէ, թէաճճիւպէ շայեան պիր աթիգլի.ք վէ չէվիքլի.քլէ սուֆրա խըտմէթինի իֆա իթմէ.քտէ իտիլէր։

Թաամ խիթամ պուլմագ ուզրէ իտի։ Բրէնսէս, օրմանտա քէշիտէ գըլըճըան գահվալթըտա օլտուղու կիպի, լօրտ Սինկըլթընը սաղ թարաֆընա, վէ ճօն Մալգօմու սօլ թարաֆընա օթուրթմուշ իտի։

—Րէճա իտէրիմ, -տէտի միւմաիլէյհա պիրտէն պիրէ, -սազըն գատէհլէրինիզի պօշ պըրագմայընըզ, չիւնքի պիւթիւն կիւն Հինտ օրմանլարընըն աղաճլարը ալթընտա, վէ գաբլանլար իլէ վաշագլար գարշըընտա ուղրաշըլտըղըզը թագտիրտէ, պիր աղ էյլէնմէ.քտէ վաճիպէտէն տիր։

—Էօյլէ իսէ, պիզտէ պու վաճիպէյի կէօնիւլ խօշնուտլուղու իլէ իֆա իտէրիզ, -տէտի ճէվապ վիրտի ճօն Մալգօմ, չու գատար քի, էֆէնտիմ, պէնտէնիզտէ պիքեար օլունմագ պիր սահիպի.ք պէեան իթմէ.ք իչին, միւսաատէնիզի իսթիրհամ էյլէրիմ։

—Սահիպի՞.ք մի, -տէտի ճէլլա թէպէսսիւմ իլէ, -րէճա իտէրիմ սէօյլէյին, սըր ճօն, նէ՞ կիպի սահիպի.ք։

—Շէօյլէ քի, սահրանըն էն սըճագ գումլարը պիլէ, խանէնիզէ միւսաֆիրէթէն գապուլ օլունսալար, պիր սաաթ սիւրմէ.քսիզին հարարէթլէրինի զայի իտէճէ.ք տիրլէր։

Ճօն Մալգօմուն պու սէօզիւ, ումում թարաֆընտան չէտիտէն ալգըշլանտը։

—Մատամ, սըր ճօն Մալգօմուն հագգը վար տըր, -տէտի լօրտ Սինկըլթըն, -չիւնքի սիզին միւսաֆիրբէրվէրլիկինիզ սահրատէն բէ.ք ուլու տէրէճէտէ տիր, վէ մէմնուն իտէրիմ քի, եարըն տէյիլ օլ պիր կիճէ րիֆագաթ սէ-

յահաթընտա, պու խուսուստա սիզլէրէ եէնիտէն պէեանը թէշէ.քքիւր իթմէ.ք իգպալինէ նայիլ օլաճաղըմ։

—Եարըն տէյիլ օլ պիր կիճէ՞ մի, -տէտի սիւալ իթտի ճէլլա։

—Էվվէթ, մատամ, չիւնքի սիզէ տաիր պիր տավէթնամէ կէօնտէրմիշ իտիմ։ Վէրիլէճէ.ք զիյաֆէթտէ, Հինտ ասըլզատէկեանը իլէ Հինտ շիր.քէթինին պիւյիւ.ք մէմուրլարը վէ Ինկիլիզ օրտուսու զապիթանը հազըր պուլունաճագլար տըր։

—Ֆիլվագը, միլօրտ, պու տավէթնամէնիզի ալտըմ։

—Վէ գապուլ իթտինիզ, տէյի՞լ մի։

—Էկէր գապուլ իտէպիլսէ իտիմ, քէնտիմի բէ.ք պախթիեար ատտ իտէճէ.ք իտիմ. ֆագաթ թէէսսիւֆ իտէրիմ քի, օլ կիւնիւ միւմքիւն օլմաեաճագ տըր... -տէտի բրէնսէս ճէլլա, պիր արա ճօրճ Մալգօմա տիգգաթ իտէրէ.ք։

—Աման էֆէնտիմ, թէշրիֆ պուեուրմամըզա պիր չարէ եօ՞գ մու տուր։

—Խա՛եըր, օլամազ, չիւնքի էվվէլճէ պազը վատէտէ պուլունմուշում տուր։

—Բէ.ք էյի, լաքին պու վատէլէրինիզի թէէխիր իտէմէ՞զմիսինիզ։

—Խա՛եըր։

—Մատամ, պու պապտէ պէնտէնիզի մէյուս իտիեօրսունուզ։ Չիւնքի, զիյաֆէթին գըրալիչալըգ մէմէտտինի սիզէ իհալէ իթմէ.ք ումիտինտէ պուլունուեօրտում, հալպու քի, սիզ մէվճուտ օլմատըգճա, զիյաֆէթին գըրալիչասը տախի պուլունմաեաճագ տըր։

—Ա՛հ, միլօրտ, -տէտի ճէլլա թէպէսսիւմ իլէ, -րէճա իտէրիմ, պու գատար իպրամ իթմէյին։ Հատտա օլսուն, սիզին հէմշէհրիլէրինիզ օլան կիւզէլ գըզլար իչինտէ, շիւբհէսիզ մէզքիւր մէմէտէ պէնտէն տահա լայըգլարընը պուլապիլիրսինիզ։

—Տիլպէրլի.քտէ վէ կիւզէլլի.քտէ, մատամ, եալընըզ Ի.քի գըզ վար տըր քի, սիզին եէրինիզի թութապիլիրլէր.

ֆագաթ անլէրտէ օլ գատար քիւչիւք վէ պու կիպի իշ-լէրտէ թէճրիւպէսիզ տիրլէր քի, զանն իթմէմ քի, պուն-լարա զիյնէթին գրալիչալըգ մէմնէտի ինալէ խաիլէպիլին՝

—Զանն իտէրիմ քի, պունլար կէնճ գըզլար տըրլար՝ տէյի՞լ մի, -տէտի բրէնսէս ։

—Էվվէթ, մատամ, պունլար տօսթումուզ սըր Ճօն Մալգօմուն սէվկիլիլէրի վէ Ճօրճ իլէ Էտվարտըն նիշան-լըլարը մատմուազէլ Մարի վէ մատմուազէլ Էվա նամ գըզ-լար տըրլար ։

Ճէյլա, չիտտէթլէ տիթրէեէրէք,

—Ա՜հ, -տէտի եիւքսէք սէսլէ, վէ էօյլէ հէյէճանլը քի, զավալը միւմքինսիւզ օլտու, ֆագաթ քիմսէ սէ-պէպինի անլայամատը, -ա՜հ, սըր Ճօրճ թէհէհի՞ւլ մի ի-տիեօր ։

Պու սէօզլին իւզէրինէ, ագլընը պաշընա թօփլայըպ՝ վէ քիմսէնէ ֆարգ իթտիրմէմէք իչին,

—Սըր Ճօրճ, վէ պիրատէրի սըր Էտվարտ թէհէհի՞ւլ մի իտիեօրլար, -տէեու իլավէ իթտի ։

—Էվվէթ, մատամ, -ճէվապ վէրտի Ճօն Մալգօմ, -իշ-պու իքի իզտիվաճլա, կէրէք պէնիմ սէվկիլիւ Մարի ի-լէ Էվամը, վէ կէրէք սէվկիլիւ էվլատլարըմը պախթիեար իտէճէկիմտէն տօլայը միւֆթէխիր օլմագտայըմ ։

Բրէնսէսին րէնկի սօլարագ,

—Լաքին, պու իքի իզտիվաճ նէ՞ վագըթ իճրա օլու-նաճագ տըր, -տէտի ։

—Օն պէշ կիւնտէն էվվէլ օլուր, մատամ, -ճէվապ վէրտի Ճօն Մալգօմ ։

—Ա՜հ, -տէտի լօրտ Սինկըլթըն կիւլիւմսէնէրէք, -զա-վալը սըր Ճօրճ վէ սըր Էտվարտ բէք աճէլէ իտիեօրլար՝ Տօղրուսու պու պապտէ հագգլարը տա վար տըր. չիւնքի էօյլէ իթմէմէք, ատէթա տույղուսուզլուղտան նէշէթ ի-տէր ։ Մատմուազէլ Մարի իլէ մատմուազէլ Էվա կիւզէլ-լիքտէ, ճազիպլիքտէ վէ զարաֆէթտէ եէքթա տըրլար՝ Զաթէն պիր աղ էվվէլ, մէրգում գըզճըղազլարըն բրէն-սէս իլէ թէշրիֆ օլունապիլէճէքլէրինի պէեան իթտիկիմ-

տէ, օլ պապտէ քիֆաեէթ իտէճէք տէրէճէտէ խապաթը մատտէ իթմիշ իտիմ ։

Ճէյլա զօր իլէ կիւլիւմսէնէրէք,

—Պիլի՞րմիսինիզ, միլօրտ, -տէտի, -պիլի՞րմիսինիզ, մէրագըմը նէ՛ գատար թահրիգ իտիեօրսունուզ ։

—Էֆէնտիմ, մէրագընըզը եէրինէ վարտըրմագ բէք գօլայ տըր ։

—Նա՞սըլ ։

—Էկէր վիրէճէք օլտուղում զիյնէթտէ պուլունուր ի-սէնիզ, մատմուազէլ Մարի իլէ մատմուազէլ Էվա Պըր-թէլին լաթաֆէթ վէ կիւզէլլիքլէրինի կէօզլէրինիզլէ կէօ-րիւպ, հիւքմ իտէպիլիրսինիզ ։

—Լաքին պէն պու զիյնէթտէ պուլունմայաճաղըմը գաթի՞ն պէեան իթմիշ իտիմ, -տէտի եէնի պիր թէ-պէսսիւմ իլէ ։

—Էվվէթ, էֆէնտիմ, գաթի սուրէթտէ, չիւնքի, էվ-վէլճէ վիրմիշ օլտուղունուզ պագը սէօզլէր, օլ խուսու-տա սիզէ մանի օլտուգլարընը իֆատէ իթմիշ իտինիզ ։

—Ֆիլվագը պու սէօզիւնիւզտէ ասլա խէթա եօգ իսէ-տէ, պիրինճի, կէնճ գատըն, վէ իքինճի, կիւզէլ օլտու-ղումտան, իսթէտիկիմ վագըթ սէրպէսթ հարէքէթ իտէ-պիլիրիմ ։ Պաշգասընա սէօզ վէրմիշ իմիշիմ, նէ՞ մէ լա-զըմ, սէօզիւմիւ թութմանը պիլիրիմ վէսսէլամ ։ Բրէնսէս օլուպտա, իսթէնիլտիկի վագըթ սէրպէսթ օլմագ, զանն իտէրիմ քի ճիւզի պիր շէյ տիր ։ Իմտի, միլօրտ, տա-վէթնամէնիզէ իճապէթ իթտիկիմտէ էմին օլապիլիրսինիզ ։ Եարըն տէյիլ օլ պիր կիւն, Պէնարէսթէքի սէրաեըմըզ-տա վիրիլէճէք զիյնէթտէ հազըր պուլունաճաղըմ ։

Պունուն իւզէրինէ լօրտ Սինկըլթըն, բրէնսէսին էլլէ-րինտէն պիրինի թութուպ, քէմալի նէզաքէթլէ տուտագ-լարընա եագլաշտըրարագ, վէ քէլամա տէվամ իլէ,

—Ա՜հ, մատամ, -տէտի, -հագըգաթէն պէնտէնիզի մէսրուր վէ միւթէշէքքիւր գըլտընըզ ։

—Անը կէօրէճէկիմ . . . -տէտի Ճէյլա եավաշ սէսլէ իլէ, ֆագաթ պու սէօզիւ, էն եագընընտա պուլունան

տաժմիլը թարաֆընտան պիլէ իշիտիլմէտի, վէ այնի վագըթտա միւմաիլէյհա, մանէասը անլաշըլմազ պիր սուրէթտէ Ճօրճ Մալգօնա ածֆը նազար իթմէքտէ իտի։

Նիհայէթ թամ, մէսրուրէն խիթամ պուլմուշ օլուպ, պու արա զանն իտէրիմ քի, եալընըզ բրէնսէս տիւշիւնիւեօր կիպի կէօրիւնմէքտէ իտի․ Ֆագաթ խըտամէթքեարլարտան պիրի միւմաիլէյհանըն գուլաղընա խաֆիֆէն պիր սէօզ սէօյլէտիկինտէ, բրէնսէս տախի տալէթլիլէրէ խիթապէն,

—Միլօրտ, վէ էֆէնտիլէր, -տէտի, -պուգիւն գահվէ իլէ չէրպէթլէր, վէ Հավանա սիկարալարը, վէ Նարկիլէլէր, սէրանըն թարաչասընտա սիզէ պէքլէնօրլար․

Ճօն Մալգօն, գատէհինի աղըզընա գատար չարապ տօլտուրուպ,

—Միլօրտ, վէ էֆէնտիլէր, սօն պիր պատէ սահա իչէլիմ, -տէտի։

Պատէհու չարապ գատէհինի աղըզընա տօղրու կէօթիւրտիւլէր,

—Բրէնսէս Ճէյլանըն աշգընա, -տէտիւ խալմէ կըլէտի։

—Էվվէթ, բրէնսէս Ճէյլանըն աշգընա, -ճէվապ վիրտիլէր նէքալիլ քեաֆֆէյի միսաֆիրլէր, վէ անը վահիտտէ գատէհլէրի պօշալթտըլար։

Պատէհու բրէնսէս Ճէյլա պիր գատէհ չարապ ալըպ,

—Թէշէքքիւր իտէրիմ, էֆէնտիլէր, -տէտի թէպէսսիւմ իլէ, -պէն տախի քէնտի պատէմի նուշ իտէճէք օլտուղումտան, պանա րէֆագաթ իթմէնիզի րիճա իտէրիմ։

—Էֆէնտիմ, քեաֆֆէմիզտէ հազըրըզ, -տէտիւ իլավէ իթտի լօրտ Սինկլըթըն։

—Էօյլէ իսէ, պէնտէ շու չարապը Հինտիսթան շիրքէթի, վէ անըն պուրատա պուլունան վէքիլի, վէ սաատէթի աշգընա նուշ իտէրիմ։

—Հինտիսթան շիրքէթի աշգընա, -պաղըրտըլար ինկիլիզլէր թարիֆ օլունմազ պիր հէյէճան իլէ։

վայի անալը գալգալը,

—Էֆէնտիմ, պէնտէնիզ Ինկիլթէրրա նամընա օլա-

րագ, սիզէ թէշէքքիւր իտէրիմ, -տէտի։

Հէր քէս պու արա ազատէ իտի։ Ճօն Մալգօն, պու էսնատէ Ճէյլանըն թա եանընտա տուրմագտա օլտուղունտան, գօլթուղունու բրէնսէսէ թագտիմ իթտի իսէ տէ, միւմաիլէյհա գապուլ իթմէյէրէք,

—Պէն պիր ատամ սիզի կէլիր պուլուրսամ, լօրտ Սինկլըթըն սիզէ եօլու կէօսթէրիր, -տէտի։

Պատէհու Ճէյլա, Ճօրճ Մալգօնուն եանընա կիտէրէք, եավաշճա վէ ղայէթ սիւրաթլէ շէօյլէ սէօյլէտի,

—Հայտէ րէֆիգլէրինիզ իլէ կիտին, սըր Ճօրճ, ֆագաթ պիր գաչ տագիգատան սօնրա պուրայա կէլին, սիզի պէքլէյէճէկիմ, չիւնքի սիզին իլէ գօնուշմագ իսթէրիմ։

Կէնճ ինկիլիզ, բրէնսէսէ պաշընը էյիպ, վէ ղայէթլէ թէաճճիւպ օլտուղու հալտէ, րէֆիգլէրի իլէ տիշարը չըգտը։ Չիւնքի Ճէյլանըն պիրտէն պիրէ վէ մէմուլէն ղայրի սուրէթտէ վուգու պուլան շու իֆատէսի, հագըգաթէն մէրգումա բէք ղարիպ պիր շէյ կէօրիւնիւր իտի։

Շու եալընըզճա մուհավէրէնին սէպէպլէրի նէ՞ օլապիլիր իտի։ Աճապա բրէնսէս մէրգումա նէ՞ եօլտա սըրըլար պէեան իտէճէք իտի։ Ճօրճ քէնտու քէնտուսէ պու իքի սուալի իթտիկի հալտէ, պիր տիւրլիւ իզահ իտէմէյիպ, նիհայէթ պիր ազատ, պունուն իզահաթընը պիզզաթ բրէնսէստէն տինլէմէքլիկէ գարար վիրտի։

Բրէնսէս Ճէյլանըն միւսաֆիրլէրի իչին հազըր իտիլմիշ օլան գահվէ, չէրպէթ, սիկարա վէ սայիրէնին պուլունտուղու թարաչա, պիրինճի գաթըն իւսթիւնտէ օլուպ, պունուն գարշուլարը տախի ճամլը իտի։

Պու թարաչա, եիկիրմի տէօրթ ատէտ սօմաքի տիրէքլէր իւզէրինէ պինա օլունմուշ օլտուղու հալտէ, տէրունինտէ պիւյիւք աղաճլար վէ կէօլլէր պուլունան պաղչէլէրէ նազըր օլուպ, ուզագտան տախի Բէրավէ օրմանը միւշահէտէ գըլընըր իտի։

Իշպու թարաչանըն իւզէրինտէ ընճըլը պիր թէնթէ պուլունուպ, կիւնտիւզլէրի կիւնէշին հարարէթինէ, վէ ագշամլարը վէ սապահլարը տախի, Հինտիսթանտա մու-

խաթըրասը տէրքեար օլան չիւէ գարըը , թարաֆաեը մուհաֆազա իտէր իտի ։ Մօպիլեա օլարագ , մէզքիւր թարաֆտա , եալընըզ հիւնէր վէ զարաֆէթ իլէ իմալ իտիլմիշ գօլթուգ սանտալեէլէրի վէ մասալար վար իտի ։ Խըտմէթքեարլար իսէ , բրէնսէսին միւսաֆիրլէրինէ գահվէ , շէրպէթ , վէ սայիրէ թէվզի իթմէքլէրի կիպի , սիկարա վէ նարկիլէլէր իչին տախի աթէշ վիրմէքտէ իտիլէր ։

Նասըլ քի պիր թագըմ գալապալըգլը խալգ , միւքէմմէլ պիր զիեաֆէթտէ պուլունուպ տա , սօնրա եվինէ քեաֆֆէթէն պիր մահէլլտէ թօբլանըրգլարընտա բաթըրտը վէ շամաթա իլէ գօնուշուրլար իսէ , անըն կիպի պունտա տա բրէնսէսին ճումլէ միւսաֆիրլէրի եւքսէք սէսլէ վէ շիտտէթլէ գօնուշմագտա իտիլէր ։

Ծօրճ , բէտէրի , պիրատէրի վէ լօրտ Սինկըլթըն իլէ պիր ազ գօնուշտուգտան սօնրա , պիր կիւրիւլթիւ արասընտա ֆուրսաթ պուլուպ , վէ պու մինասէպէթլէ տիկէր միւսաֆիրլէրին նազարը տիգգաթլարընը ասլա իւզէրինէ ճէլպ իթմէյէրէք , թարաֆտան չըգտը , վէ սէրաեըն իչէրիսինէ աւտէթ իթտի ։

Մէրգում , թէրաֆա իլէ թամամ օտասը արասընտա պուլունան իքի պիւյիւք սալօնու կէչիպ , բրէնսէսին քէնտիսինէ պէքլէմէքտէ օլտուղու թամամ սալօնըն էշիկինտէն իչէրի կիրտի ։

ԹԷՆՀԱՃԱ ՄԻՍԱՀԱՊԷԹ

Ֆիլվագը բրէնսէս Ճէյլա , մէզքիւր սալօնտա պիր բէնչէրէ էօնիւնտէ աեագտա տուրարագ , Ծօրճա պէքլէմէքտէ իտի ։ Իմտի , մէրգումին աեագ շամաթասընը իշիթտիկինտէ , իսթիգպալինէ կիտէրէք ,

—Կէլինիզ , -տէտի ։

Պասէհու պիրտէն պիրէ եօլու թէպտիլ իտէրէք , պիր գարըւ բէրտէսի գալտըրտը , վէ Ծօրճու տիկէր պիր օտաեա կէօթիւրտիւ քի , մէզքիւր օտանըն տէօշէմէսի բա-

րիգտէն կէթիրիլմիշ , վէ տիվարլարընա թաալիգ իտիլմիշ օլան րէսիմլէրի պիլէ , Ֆրանսըզ րէսսամլարընըն էլինտէն չըգմըշ շէյլէր իտի ։

Պիր էյեամ իքիսի տախի սուքիւթլէ տուրտուլար , չիւնքի Ծօրճ մագսէտինի պիլմէտիկի պիր մուհավէրէյի նասըլ պաշլաեաճագընը պիլմէտիկի կիպի , բրէնսէս տախի հէր նէ գատար պու եօլտա մէհարէթի վար իտի իսէ տէ , պու պապտէ պիւյիւք միւշքիւլաթ հիս իթմէքտէ իտի ։

Պունունլա պէրապէր , եինէ բրէնսէս իլք տէֆա քէլամա աղազ պիլրէ ,

—Սըր Ծօրճ , -տէտի , եէրէ պագարագ , -սիզին իլէ թէնհաճա սէօհպէթ իտէճէկիմտէն տօլայը թէաճճիւպտէ գալմըշսընըզ տըր , տէյի՞լ մի ։

—Թէաճճի՞ւպ մի , էվվէթ մատամ , պիրազ , -ճէվապ վիրտի տէլիգանլը պաշընը էյէրէք , -հալ պու քի , մէմուլին խարիճինտէ օլան , վէ ասլա հագգըմ պուլունմաեան պէօյլէ պիր իհսանա նայիլ օլտուղում իչին տէ մէմնունում ։

—Սիզին ինսանիեէթինիզ տիր ։

—Խա՛եըր , մատամ , պունա հագըգաթէն թէշէքքիւրէ պօրճլու օլտուղումտան , շու իֆատէմ , ղաեէթ թապիի վէ խալիս օլան պիր տույղունուն էսէրի տիր ։

—Սահիհ իսէ , նէ՛ ալէա , չիւնքի պիրիքտէ իտէճէկիմիզ միւսահապէթէ եարտըմը վար տըր ։

—Պուեուրունուզ , էֆէնտիմ , զաննիտէրիմ քի , սիզի նէ տէրէճէ տիգգաթը թամմէ վէ մէրագ իլէ տինլէեէճէկիմէ շիւպհէ իթմէզսինիզ ։

Պու սէօզլէրտէն սօնրա , եէնիտէն սիւքիւթ հիւքմ իթտի , վէ պու տէֆա տախի Ճէյլա , մէզքիւր սիւքիւթիւ գաթ իտէրէք ,

—Սըր Ծօրճ , -տէտի , -պէն պիր եիւրէք պիլիրիմ քի , սիզին եագընտա թէէհհիւլ իտէճէկինիզի իշիտինճէ բարչալանաճագ տըր ։

Պու սըրատա Ծօրճուն իզհար իթտիկի թէաճճիւպ ա-

լէամէթի, ճէլլա թարաֆընտան կէօրիւլէրէք,

—Ինանմա՞զմըսընըզ, -տէտի ։

—Էֆէնտիմ, սիզէ ճէվապ վէրմէզտէն էվվէլ, -իլավէ իթտի ճօրճ թէպէսսիւմ իլէ, -միւսաատէնիզ իլէ պիր սուալ արզ իտէրիմ ։

—Սուա՞լ մը, լաքին նէ՞ կիպի ։

—Շու քի, սէօյլէյէճէկինիզ լագըրտըլարը սահիհ տէյի՞ մի, եօգսա լաթիֆէ տէյի՞ մի տինլէյիմ ։

—Նիյէթիմ սիզա լաթիֆէ սէօյլէմէք տէյիլ տիր ։ Իմտի հաղըգաթէն սէօյլէյօրում քի, սիզին իզտիվաճընըզ պիր եւրէք պարչալաեաճագ տըր ։

—Էօյլէ իսէ, մատամ, պէնիմ պու պապատէ վէրէճէկիմ ճէվապ, պէք սատէ տիր, չիւնքի սէօյլէտիկինիզ եւրէկին սահիպի հէր քիմ իսէ, եանըլմըշ տըր, վէ եա պէնիմ պիլմէտիկիմ պիր վագըա, վէ եախօտ խիլաֆը պիր պէնզէթմէքլիք չու եանըլըշըղա սէպէպ օլմուշ տուր ։ Պէն պուրատա կէլտիկիմտէ, ինկիլթէրրատա հիչ պիր սէվկիլի պըրագմամըշըմ տըր . . . ։

—Աճա՛եպ, ինկիլթէրրատան պաշգա իքամէթ էթտիկինիզ օլտուղումու նէ՞ տէն զանն իտիեօրսունուզ ։

—Պաշգա տիւրլիւ օլամազ, չիւնքի պէն պուրատա տահա եէնի կէլտիմ, հալպուքի պէնիմ պուրատա պուլունտուղումու, Պէնարէստէ վէ ճիվարընտա, լօրտ Սինկլէթըն իլէ պու կիւնքի տալէթլիլէրինիզտէն պաշգա քիմսէ պիլմէզ ։

—Եանըլըեօրսունուզ, էֆէնտի, վէ եախօտ թէրպիէ վէ նէզաքէթինիզտէն նաշի պէօյլէ սէօյլէեօրսունուզ, չիւնքի սիզի սէվէն զատըն, պու մէմլէքէթտէ տիր ։

Ճօրճ, թէքրարէն թէպէսսիւմ իլէ պաշընը էյտի, վէ ինանմամազլըգ ալէամէթի կէօսթէրտի ։

Ճէլլա տախի պիր վագըր իլէ,

—Էկէր օ զատըն պէնիմ թանըտըղըմ օլտուղունու պէեան իտէր իսէմ, արթըգ օ պապատէ շիւպհէնիզ գալմազ եա, -տէտի ։

—Աճա՛յիպ, տիմէք մէրգումէ, սիզէ, պէնի սէվիեօր օլտուղունու պէեան իթտի ։

—Էվվէթ ։

Ճօրճ, իշպու միւսահապէթ պաշլատըղըտան պէրու, ֆիքրի պիւսպիւթիւն գարանլըգ իչինտէ իտի, մէրգում պիրտէն պիրէ, օգունանլարըմըզըն մալիւմի օլան եւզիւ մասքէլի գատընը տէրխաթըր իթտի ։ Ֆագաթ, անընլա շու պիւյիւք, վէ հիչ տէյիլ իսէ գաչըրտէն օլտուն, իւզէրինտէ լէքէսի պուլունմաեան պրէնսէս պէյնինտէ նէ՞ միւնասէպէթ օլապիլիր իտի ։ Իշթէ պու պիլմէճէյի անլամագ, Ճօրճա էվվէլքինտէն զիեատէ կիւճ կէօրիւնմէկտէ պաշլատը ։

Շիւպհէսիզ Ճէլլա, Ճօրճուն շու արա նէ էֆքեար վէ միւթալաատա պուլունտուղունու, չէհրէսինին հէյէթինտէն անլատըղընտան, մէրգումէնին իֆատէսի մէրամը իթմէսինէ վագըթ պըրագմաեարագ,

—Էվվէթ, էվվէթ, եանըլմաեօրսունուզ, -տէտի, -վէ զիհնինիզտէն կէչէնի անլատըղըմը խայաթ իթմէք իչին, Սիվա խալվէթխանէսի խարապալըգըյլա Պէնարէստէ պայգուշուն իւչ տէֆա սէտա վէրտիկինի տէրխաթըր իթտիրմէքլիկիմ քիֆաեէթ իտէր զանն իտէրիմ ։

—Պու հալտէ, սէօյլէտիկինիզ գատըն, եւզիւ մասքէլի գատըն տըր, էօյլէ՞ մի ։

—Էվվէթ, էֆէնտիմ, սիզի սէվէն օ գատըն տըր, -տէտի Ճէլլա տիթրէէր պիր սէտա իլէ, -ֆագաթ չիւպհէսիզ, օ սիզէ եւզիւ մասքէլի օլարագ կէօրիւնտիւկիւ իչին, մէրգումէյի թագըպ իտիեօրսունուզ ։

—Ա՛հ, մատամ, հագգըմտա ֆէնա մուհաքէմէ իտիեօրսունուզ, -ճէվապ վէրտի տէլիգանլը աշիքեար պիր խայիֆէթ իլէ, -սիւպհան Ալլահ, նէ՞ հագգ իլէ պէն էօյլէ պիր տիլպէր վէ կիւզէլ մախլուգու թագըպ իտէճէկիմ, օլ մախլուգու քի, պէնի թագըպ իթմիշ տիր ։ Հալ պու քի, եւզինինի կիզլէյիպ կիզլէմէմէք, քէնտիսինին հագգը օլմալը, չիւպհէսիզ պու հագգը իսթէտիկի կիպի գուլլանմագտա սէրպէսթ տիր ։ Պէնտէնիզ մէզկիւրէյի թայիպ վէ եախօտ թագըպ իթմէտիքչէն պաշգա, հագգընտա թէշէքքիւրէ տախի պօրճլուեում ։

Գատըն թայիֆէսինին հուգուգունտան , չիւպհէսիզ էն զիյատէ հագգըը վէ էն զիյատէ փէսխ օլունմազ օլանը , հէրճայիլիք թարաֆընտան ինթիխապ օլունան պիր ատէմ , էկէր հագգընտա վուգու պուլան նիյմէթէ նանքէօրճա տավրանըր իսէ , պիր փագիր քիմսէնին պիր միլեօն սահիպլէրինէն , մէմուրլէրինէն չօգ զիյատէ պիր սատագաթա նայիլ օլտուղու իչին , մէրգում միլեօն սահիպինի թագտիր իթմէյինճէ պէնզէր :

Ծօրճ , պու եօլտա պէնտանը էֆքեար իյլէտիկի սըրատա , Ճէյլանըն եիւզիւնտէ պիր բարլագլըգ հուսուլէ կէլմէքտէ իտի : Վէ մէրգում տէլիգանըը սէօզիւնիւ թէքմիլ իթտիկինտէ , միւմաիլէյհա չէօյլէ ճէվապ վէրտի ,

—Ա՛հ , զիյատէսիյլէ հագգընըզ վար տըր , սըր Ծօրճ , չիւնքի էկէր սիզ մէրգումէյի թագտիր իթմիշ օլսա իտինիզ , պու թագտիր , ղայրի միւսթահագգ , վէ հագգսըզ վէ բէք զիյատէ միւէսսիր օլաճագ իտի : Նասըլ քի սէօյլէտիմ , սիզի սէվէն գատընը պէն թանըրըմ , անըն պէնտէն կիզլի հիչ պիր սըրըը եօգ տուր · իմտի , միւսաատէ իտին , անըն եիւրէկինի սիզէ աչայըմ : Պիր ազ էվվէլ հէրճայիլիքտէն պահս իթտիկինիզտէ , հագգընըզ վար իտի : Ֆիլվագի անըն իպթիտայի հարէքէթլէրի հէրճայիլիք օլմուշ տուր · լաքին , խա՛եըր , խա՛եըր , պու պապտէ ալտանմագտայըմ , չիւնքի մէրգումէնին չու հարէքէթի , պիր գատընը սիզին գուճագընըզա սէվգ իտէն , վէ գարշը գօնուլմազ տէրէճէտէ պուլունան պիր գուվվէյի ճազիպէտէն իպարէթ պուլունմուշ տուր · չէօյլէ քի , մէզպուրէ սիզի նասըլտա կէօրմիւշ , վէ գալպինտէ պիր գուվվէյի ճազիպէնին հիս իտէրէք , պունա գարշը գօյմագլըղա տախի թէճրիւպէ իթմէմիշ իտի : Ճանըմ էֆէնտի , տիւնեատա հէր շէյ պէօյլէ պաշլամա՞զ մը եա : Սէլլէր վէ չայլար պիլէ , քէնտի մէնպալէրինտէ պուլունտուգլարը զէման , պիրէր սու տամլալարընտան իպարէթ չէյլէր տէյի՞լ մի տիրլէր : Իշթէ պէօյլէ տէ , սիզ ֆիրասէթ վէ եիւրէքլէ պիր տիժման , լաթաֆէթ վէ սատէլիքլէ պիր մասում , վէ սատագաթ ու ճէսարէթլէ տոլու պիր գահրամըն մէյլի սէվկիլինիզէ կէօրինտիւքճէ , մէրգումէնին եիւրէկինտէ , հէրճայիլիք եէրինէ աշգ ու սէվտա աթէշի գայիմ օլմագլըղա պաշլամըշ տըր : Վէ՛լհասըլ , սըր Ծօրճ , պու գատըն սիզի կէօրմէզտէն էվվէլ , սէվտա տէնիլէն շէյին նէ օլտուղունու պիլմէզ իտի , շիմտի սիզի պիւթիւն գալպի իլէ սէվիեօր :

Մալիւմ տիւր քի , ալէսսէվիյէ պիր էրքէյին գուլաղընա տիւնեատա էն խօշ կէլէն շէյ , պիր գատընըն քէնտիսինէ խիթապէն , «պէն սէնի սէվէրիմ» տէեու իգրար վէ իթիրաֆ էյլէմէսի տիր : Հալ պու քի , Ծօրճ , պու էսնատէ օ եօլտա տիւշիւնճէլէրտէն օլմայըպ , քէնտինին պուլունտուղու չու հալտէն սալա խօշլանմազ իտի : Վէ քէնտի սէպէպինտէն մէճհուլէ գատընըն եիւրէկինտէ հասըլ օլմուշ օլան ուղուրսուզ սէվտանըն , ֆիքրինտէն լանէթ օգուր իտի ,

Ծօրճ , ղայէթ ազ պիր միւտտէթ զարֆընտա չու միւթալաալը զիհնինտէ իթտիքտէն սօնրա , նիհայէթ իշպու միւշքիւլ հալինէ պիր ան էվվէլ խիթամ վէրմէքլիկէ գարար վէրտի :

Պինաէն ալէյհ մէրգում , եիւզիւնտէ պիր թէէսսիւֆ վէ քէտէր ալամէթի միւշահատէ օլունտուղու հալտէ , չէօյլէ սէօյլէտի ,

—Մատամ քի , էֆէնտիմ , սիզ հէր շէյի պիլիեօրսունուզ , էօյլէ իսէ պէնտէնիզ տէ , թէրպիյէ վէ նէզաքէթ ճիհէթինի պէրթարաֆ իտէրէք , հէր շէյի սէօյլէյիմ , չիւնքի իշի պիր տէրէճէ թէրէտտիւտտէ պըրագմագ պիլէ , արթըգ մուհալ գապիլինտէն տիր : Վէքըլի պուլունտուղունուզ գատըն , հագգըը աճիպտէ օլ գատար պիւյիւք խաեալաթտա պուլունմուշ տուր քի , խաեալաթը մէզպուրէյի , եալընըզ սէվտա իզահ իտէպիլիր : Սէվտա քէօր տըր տէրլէր , պու պիր խաթա տըր , զիրա էկէր սէվտա քէօր օլմուշ օլսա իտի , սէվտա օլմազ իտի : Շու գատար քի , սէվտա իյի կէօրմէզ : իմտի մէրգումէնին հագգընտա օլան մուհապպէթինէ ինանմագ լազըմ կէլիր պիլէ , շունա զիյատէսիյլէ թէէսսիւֆ իտէրիմ քի . . . :

—Զիհատէօյլէ թէէսսիւֆ մի, -թէքրարլատը Ճէյլա հէմէն անլաշըլմազ պիր սէտա իլէ:

—Ահ, էվվէթ, մատամ...:

—Լաքին, նիչի՞ն:

—Չիւնքի, միւսթահագգ օլմատըղըմ շու մուհապպէթէ հիտմէթքեար օլմագ միւմքիւն տէյիլ տիր:

—Նէ՞ մանի վար տըր:

—Ասլա էօնիւ ալընմազ պիր մանի վար տըր..: Շէօյլէ քի, սաֆ վէ խալիս օլան պիր եիւրէք, եալընըզ պիր քիշինին եիւրէկիյլէ մէրպութ օլապիլիր, պէնիմ եիւրէկիմ իսէ, պիր պաշգասընըն եիւրէկիյլէ զաթէն րապթ օլունմուշ տուր:

Ճէյլա ումուտլարընը սիլքէրէք, վէ եիւզիւնտէ խաթիրշահքեարի պիր կիւլիւմսէմէ միւշահէտէ օլունարագ,

—Նիշանլընըզ մատմուազէլ Մարի Պըրթէլէ, տէյի՞լ մի, -տէտի:

Ճօրճ Մալգօմ, շու քէլիմէլէրին թահգիրամիզ պիր սուրէթտէ թէլաֆֆուզ օլունտուղունու անլայարագ,

—Էվվէթ, մատամ, նիշանլըմ մատմուազէլ Մարի Պըրթէլէ, -տէյու ճէվապ վիրտի քէմալի վագար վէ ղուրուր իլէ:

Բրէնսէս, պու սէօզ կէնճ ինկիլիզին զիհատէսիյլէ կիւճիւնէ կիթտիկինի հիսս իտինճէ,

—Հէր նէ գատար մատմուազէլ Մարիյի թանըմազ իսէմտէ, ղաեէթ կիւզէլ վէ տիլպէր օլտուղունա ասլա թէաճճիւպ իթմէմ, -տէտի, -չիւնքի զաթէն սիզին կիպի պիր զաթ, էօյլէ պիր գուսուրսուզ կիւզէլէ վէ տիլպէրէ շայէսթէ տիր: Անճագ մատմուազէլ Մարինին սինինտէ օլան պիր գըզ, հէնուզ չօճուգ սայըլըր, վէ սիզի սէվմէզ, եանի սէվմէք նէ օլտուղունու պիլմէզ: Մարի հալա, նիշանլը նէ՞ տիր անտէն խապէրի եօգ տուր, վէ թէէմմին օլունմուշ տուր քի, մէրգումէ քէնտի նիշանլըսընա, անճագ գարընտաշ, վէ եա պիր տօսթ մուամէլէսի իտէր:

—Տահա իյի եա, մատամ, էկէր օ սէվտա նէ օլտուղունու պիլմէզ իսէ, պէն օնա էօյրէթիրիմ:

—Սէվտա՞ մը, -տէտի Ճէյլա չիտտէթլէ, -սիզին տիւմանլը մէմլէքէթինիզին սողուգ պէնիզլի վէ տուրկուն թապիաթլը գըզլարընըն սէվտասը, պիզիմ աթէշ կիպի ըսճագ օլան մէմլէքէթիմիզին ըսճագ գանլը գըզլարընըն սէվտասընտան հիչ մագուլէսինտէն տիր: Պուրատա պիրիսինէ սէվտասը օլան պիր գըզ, զէվճէտէն իյի տիր: Չիւնքի գօճասընըն հէմ մահպուպէսի վէ հէմտէ էսիրի տիր: Հինտ գըզլարը իսէ չէհիլլէթը նէֆսանիէտէ օլ գատար մահիր օլուրլար քի, տայիմա խօշ կէօրիւնմէք վէ ասլա մահզուն գըլմամագ իչին, գօճալարընը ատէթա սէրպէսթա էօմիւր կէչիրիյօր կիպի էյլէնտիրիրլէր:

—Մատամ, -ճէվապ վիրտի Ճօրճ Մալգօմ, -պէնտէնիզ գալպըմ օլաճագ օլան գըզտան պու կիպի շէյլէր իսթէմէմ: Պէնիմ իսթէտիկիմ, մահպուպէ նախօշ սէրպէսթ օլմայըպ, սատըգ վէ էհլի իֆֆէթ պիր եօլտաշ տըր:

—Սատըգ եօլտա՞շ մը, է՛հ սըր Ճօրճ, շու սատագաթա վէքիլի օլտուղում, վէ սիզին թահգիր իթմէքտէ օլտուղունուզ գատըն, ուղրունուզա ֆէտայի ճան իթմէք տէրէճէսինտէ սատագաթ իզհար իտէճէք տիր:

—Թա՛հգիր մի իտիյօրում, աճա՛իպ, ֆագաթ պէնտէնիզ մէրգումէյի թանըմատըղըմ, վէ եիւզիւնտէ պուլունան մասքէ, պէյհիւտէ պիր սէտա օլտուղու հալտէ, նա՞սըլ թահգիր իտէպիլիրիմ:

—Էօյլէ պիլին քի, պու գատըն կիւզէլլէրին կիւզէլի տիր, վէ շայէտ մէրգումէյի մէտհ իթմէք իսթէտիքլէրինիզ, Հինտիսթանըն վէնիւսիւ օլան Գալի նամ մապուտա թէշպիհ իտէրլէր: Տէրլէր քի, կէօզլէրի պիյիւճիւլիւք իգթիտարընը հայիզ օլուպ, իսթէտիկի ատէմին գալպինի ճէլպ իտէր:

—Մատամ քի էօյլէ իմիշ, նէ՞ իչին տահա վագըթ միւսաատէ իտէր իքէն, պէնիմ գալպիմի տէ ճէլպ իթմէմի՞շ տիր:

—Տինլէյինիզ պէնի, սըր Ճօրճ, տինլէյինիզ պէնի, չիւնքի հէր շէյի տահա սիզէ սէօյլէմէտիմ: Պու գատըն օլ

տէրէճէ հիւքմէք մէվզուտա պուլունմագտա տըր քի, էթրաֆընտա պուլունանլարըն կէօզլէրի կիպի անճագ անըն ահատլարընա գատար պագմագըղա ճէսարէթ իտէրլէր։ Մէրդումէ, Հինտիսթանըն գրալլարը տէ պիւթիւն տիւնեանըն սահիպլէրի օլմուշ օլան Թամէրլէնքլէրին սիլսիլէսինտէն իտի։ Սէրվէթի օլ մէրթէպէ ճէսիմ իտի քի, պիւճիւմլէ խըզմէթքեարլարը, սայէսինտէ միլեօն սահիպի օլուրլար, վէ քէնտիսինին սէրվէթի եինէ պագի գալըր։ Պիր իշարէթ իլէ, իւչ եիւզ պին Հինտլի, էմրինէ իթաաթ իթմէքլիկէ հազըր տուրլար։ Անճագ պու գատըն իլէ սիզին պէյնինիզտէ մէզհէպճէ վէ իթիգատճա պայըք ֆարգ վար տըր քի, սիզճէ կէչիլմէզ պիր կիւնահ կէօրիւնիւր, տէյի՞լ մի։ Խանըմ մէրդումէ, սիզին նուրէքլինիզի գաղանմագ իչին, մէզքիւր կիւրաարա ախըրմաքտա հազըր տըր. Վէ ճինսիէթ, մէզհէպ վէ իթիգատը պաթըլէյի ահատլարը ախըրընտա չըլկըհաճագ տըր։ Պունտան պաշգա, սիզի քէնտիսինէ զէվճ իթթիխազ իթմէքսիզին, սիզի քէնտի մագամընա գատար չըգարաճագ տըր, վէ սիզէ հասսա ու հիսապըղ սէրվէթ ու գուտրէթ կէթիրէճէք տիր, վէ էկէր մուրատը իլահի, էճտատընըն թախթընը քէնտիսինէ իսպաթ իտէճէք օլուր իսէ, օ թախթըն նըոֆընը սիզէ վիրէճէք տիր . . . ։ Իշթէ, սըր Ճօրճ, սիզի սէվէն գատըն, սիզէ պու հէտիյէլէրի իթմէքտէ տիր . . . պու պապտէ պիր տիւէճէքլինիզ վա՞ր մը տըր։

—Հէ՛յ վահ, Բրէնսէս, պու պապտէ տիւէճէքիմ բէք աղ տըր, պիր աղ էվվէլ, նէ գատար ճալիպ թէքլիֆլէր օլունտա, «Պէն արթըգ պաշգասընը ալամամ» տիմէքտէ իտիմ, ֆագաթ շիմտի պու սէօզէ, «Պէն արթըգ տէյիլիմ» քէլամընը իլավէ իթմէքլիկիմ լազըմ կէլմիշ տիր։

Ճէյլա, միւքէտտէր սուրէթտէ պիր թէաճճիւպ ալէմէթի կէօսթէրէրէք,

—Ա՛հ, սըր Ճօրճ, —տէտի, —իշթէ պու քէլամընըզ բէք աճը տըր, չիւնքի պու սէօզլէրտէ ալըպ սաթմա պահարը նէ՞րէտէն չըգարտընըզ։

—Էօյլէ օլսուն էֆէնտիմ, խանը մէզքիւր քէլամըմըն

ղարէթլէ սէրթ վէ ղարէթլէ հագգըմըզ օլտուղունու գապուլ իտէյիմ, լաքին, շունու թէքրարլարըմ քի, պէն արթըգ քէնտիմինին տէյիլիմ . . . Մարի Պըրթէյի սէվէրիմ . . . ։

Ճէյլանըն սոլուղ նանալարը գըզարտը, վէ կէօզլէրինտէ պիր բարլագըգ միւշահէտէ օլունտու, վէ գըուգանճըգ էսէրի օլտուղու աշիքեարէն անլաշըլան ֆասըտ պիր շիտտէթ իլէ,

—Խա՛յըր։ խա՛յըր, —տէտի, —սիզ անը սէվմէզսինիզ, վէ սէվէմէզսինիզ . . . ։ Ունուտունուզ օլ չօճուղու, վէ էկէր անըն թէսէլլի օլմագըղը իհթիյաճը պուլունուր իսէ, տիկէր պիրի իլէ նիշանլարըզ քի, մէրդումէյի բէք շաղուզ թէսէլլի իտէպիլիր . . . Սըր Ճօրճ, սիզէ եալվարմագ վէ րիճա իթմէք իչին, թա խիւքմէք մէվզըընտան աշաղը ինմէքլիկէ թէնէզզիւլ իտէն գատըն հագգընտա մէրհամէթսիզ օլմայընըզ, վէ անըն աշգ ու սէվտա իլէ սիզէ ուղաթտըղը էլլէրի րէտտ իթմէյինիզ . . . Ճօ՛րճ . . . Ճօ՛րճ . . . պէնի տինլէյին . . . պանա գուլագ վիրին . . . սէվէրիմ սիզի . . . ։

—Սի՛զ, մատամ . . . սի՛զ, —բէրբէլէտի տէլիգանլը հայրան օլարագ, վէ հէյէճան իչինտէ պուլունարագ։

—Էվվէթ, էֆէնտիմ, պէնտէնիզ, —տէտի Ճէյլա սօլուղու քէսիլէրէք, —պէն քի, ղաթէն սէնին իտիմ, վէ պունտան պէօյլէ տահի սէնին օլմագ իսթէրիմ։ Պա՛գ պանա պիր քէրրէ, պանա քի, հէր քէս հուզուրունտա սէճտէ գըլտըղը հալտէ, շու էմաթէ սէնին տիզլէրինէ գապանմըշըմ . . . ։ Բրէնսէս Ճէյլա քէնտի կէօզ եաշլարը իլէ սէնին էլլէրինի ըսլաթմըշ իտի . . . Սէն քի, հէնուզ եիւզլիւմ պիր մասքէ իլէ էօրթիւլիւ օլտուղու զէման, աճայիպլէրիմա գապանարագ, րիճա իթմէքտէ իտին, վէ թէնիմէ տօղունտուղունտա, տիթրէյօր իտին . . . ։ Ա՛հ, Ճօրճ, խաթըրընա կէթիր օլ սաաթլարը, պէնիմ սէնտէն նիյազ իթտիկիմ, իշթէ օլ միւհապպէթ սաաթլարը տըր . . . ։ Ճօրճ, պանա վէր սէնին նիւրէկինի, սէն պէնիմ պիւթիւն ճանըմըսըն, վէ սէնսիզ պէնիմ իչին տիւ-

Նէա կէօզլիւմէ կէօրիւնմէզ, վէ պէնիմ իչին եաշամագ միւմքիւն տէյիլ տիր:

—Րիճա իտէրիմ, մատամ, հարարէթինիզի թէսքին իտինիզ, չիւնքի սիզին պու իզթիրապը հալինիզճէ ֆէնի բատչալաէօր, վէ կէօզ եաշլարընըզ պանա թէէսսիւր իտիէօր:

—Պէնիմ կէօզ եաշլարըմը գուրութմագ, սիզին էլինիզտէ տիր, ա՛հ, էյէր պէնիմ օլուր իսէնիզ . . . :

—Ճէնապը Հագգ հուզուրունտա եէմին իտէրիմ քի, պէն սիզին օլմագ իսթէր իտիմ, ֆագաթ նէ չարէ քի, պիր պաշգասընա կէօնիւլ վիրմիշ օլտուղումտան, պունուն իհթիմալի եօգ տուր:

—Ա՛հ, եա՛ Րապպիմ, եինէ վէ տայիմա օ սէօզ, —տէտի Ճէլյա, աեագլարընը եէրէ վուրուպ, էլլէրինի տախի սըգարագ:

—Էվվէթ, մատամ, տայիմա պու ճէվապը ալաճագսընըզ, չիւնքի, էյէր պիլֆարզ Ճէնապը Հագգ եիւրէկիմի թէպտիլ իթմէքլիյէ չալըշաճագ օլսա, վէ պիւթիւն իգթիտարը իլահիյէսինի գուլլանսա, թախմին իտէրիմ քի, ահտըմը վէ եէմինիմի պօզամայաճագ տըր:

Ճօրճուն պու սէօզլի իւզէրինէ, Ճէլյանըն րէնկի սօլտու, վէ գաշլարը չաթըլտը: Պիր արա Ճօրճ, Ճէլյանըն պիւթիւն սէվտա տույղուլարը վէ գըզգանճլըգ չիհաթէթի պիլճիւմլէ գուվվէթլէնիյէ տիւշտը տէօքիւլէճէքլէր տէեու զանն իթտի իսէ տէ, պու խուսուստա մէրգում տէլիգանլը ալտանմըշտա իտի, չիւնքի բրէնսէս Ճէլյա քէնտի իւզէրինէ հաքիմ մութլագ օլտուղու ճիհէթլէ, հիտտէթինէ զալէպէ իթտի, վէ պիւսպիւթիւն պիր հալը սիւքիւնէթ քէսպ իտէրէք,

—Սըր Ճօրճ, —տէտի ագըլ վէ եավաշ պիր սէսլէ, վէ եէրէ պագարագ, —պիր ազ էվվէլ, իւզէրիմէ էօյլէ պիր թարիֆ օլունմազ հալ կէլտի քի, ագլըմը պոյ իթտիմ . . . իմտի, օ սըրատա իթտիկիմ նօգսանլարըտան տօլայը աֆվընըզը րիճա իտէրիմ:

—Ա՛հ, մատամ . . . —բէրէլէտի Ճօրճ, հէյէճանը սօնրատան արթմըա պաշլայարագ:

Ճէլյա շէօյլէ տէվամ իթտի,

—Իշթէ օ զայ ագըլ հալիմտէ, սիզտէն կիզլի թութուլմասը լազըմ կէլէն պիր սըրրը, ագզըմտան գաչըրտըմ . . . : Իմտի, շիմտի տէ սիզին ասըլզատէլիկինիզէ միւրաճաաթլէ, պու սըրրը սալա քիմսէյէ սէօյլէմէմէնիզի րիճա իտէրիմ:

—Ասըլզատէլիկիմին նամուսու իւզէրինէ եէմին իտէրիմ քի, մատամ, —տէտի Ճօրճ չիտտէթլէ, —մէզքիւր սըրրը հիչ պիր քիմսէյէ սէօյլէմէյէճէկիմ. Տօղրուսու պէօյլէ պիր սըրրը մէյտանա չըգարմագ իչին, պէն ինսանլարըն էն ալչագը օլմալըյըմ:

—Բէք էյի, պէն սիզէ ինանըրըմ . . . էօյլէ իսէ, շէֆֆագըն իւք զիեալարը զուհուր իթտիկինտէ, կիճէնին րիւեալարը նասըլ ունուտուլուր իսէ, էօյլէ տէ պիզ շու կէչմիշ խաթըրէլէրի ունուտալըմ: Հէլէ պէն ունութտում, վէ պիր տախի խաթըրա կէթիրմէյէճէկիմի վաատ իտէրիմ . . . սիզտէ պէնիմ կիպի ունուտունուզ . . . : Վէ հէմմէզհէպինիզ օլան պիր գատըն իլէ թէզվիճ իտինիզ . . . մատմուազէլ Մարի Պըրթէլ իլէ էվլէնին, վէ պախթիեար օլուն . . . : Պէն իսէ, էօմրիւմիւն իչինտէ պիր ատամ սէվմէկլէ ճէսարէթ իթտիկիմ հալտէ, մէշագգաթա տախի տայանարագ եաշամագլըղա ճէսարէթ իտէճէկիմ:

Բրէնսէս մէզքիւր քէլամլարըտան սօնրա տախի, քիմսէնին իշիտէմէյէճէկի պիր սուրէթտէ, շէօյլէ իլավէ իթտի,

—Էվվէթ, եաշայաճաղըմ, լաքին ինթիգամ ալմագ իչին եաշայաճաղըմ . . . :

Ճօրճ իլէ բրէնսէս պէյնինտէ վուգու պուլան իշպու միւսահապէթէ խիթամ վիրիլմէք իչին, բրէնսէս էլինի Ճօրճա թագտիմ իթմէքտէ իքէն, գափու եավաշճա վուրուլմասըյլա, Ճէլյա էլինի չէքտի, վէ,

—Կիրինիզ, —տէեու էմր վիրտի:

Գափու աչըլարագ, Սօֆօրտուն չէհրէսի, թուճատան մասքէ կիպի բէրտէնին արասընտան կէօրիւնտի: Հինտլի, տէլիգանլը ինկիլիզի կէօրմէսիյլէ, կէրի չէքիլմէք իսթէտի իսէ տէ, Ճէլյա մէրգումու տուրտուրուպ,

—Կիթմէ Սօկօր , էֆէնտիմին սէնի թանըմատընտա պիր պէյիս եօգ տուր , չիւնքի , արթըգ հէր իշիմիզի պիլիր' - տէտի :

Սօկօր տախի իչէրի կիրիպ , վէ սօլ էլինի կէօքսինէ գավուշտուրարագ , բրէնսէսին գարշըսընտա տուրտու :

ՆԻՆՈՒՖԷՐ ՉԻՉԷՔԼԷՐԻ

Սօկօրուն սաղ էլինտէ պիր տէմէթ նիլուֆէր չիչէկի վար իտի իսէ տէ , բրէնսէս պու չիչէքլէրէ պագմատը , վէ ձօրճ , հէր նէ գատար Հինտ լիսանընտա աշինա իտի իսէ տէ , եինէ մէրգումուն անլայամատըղը պիր լիսան իլէ'

—Նէ՞ իսթէրսին , -տէյէ Սօկօրա սուալ իթտի :

Սօկօր էլինտէքի չիչէք տէմէթինի Ձէյլայա տօղրու ուզատարագ ,

—Էֆէնտիմ , պու չիչէքլէր սիզին իչին կէթիրիլմիշ տիր , -տէտի :

Բրէնսէս չէտիւէն տիթրէտի , վէ գաշլարը չաթըլտը' Պատէհու տէմէթի էլինէ ալըպ , վէ եալընըզ Սօկօրուն իչիտէպիլէճէկի պիր թարզտա ,

—Նիլուֆէր չիչէքլէրի , եանի ֆէնալըգ ալամէթը օլան Սիվանըն չիչէքլէրի . . . աճապա եինէ նէլէ՛ր տէօնիւեօր' - տէտի :

Սօկօր , պու սուալի քէնտիսինէ զանն իթմէյէրէք' սուքիւթ իթտի :

Ձէյլա , չիչէքլէրի էլինին ալթընտա էզտիքտէն սօնրա' չու վէճհ իլէ իլավէ իթտի ,

—Պունտա տէօրթ նէվի չիչէք վար տըր :

—Էվվէթ , էֆէնտիմ , -ճէվապ վիրտի Սօկօր :

—Տիմէք տէօրթ քիշինին կէօնտէրիլտիկինէ տէլիլ տիր'

—Էվվէթ , էֆէնտիմ :

—Նէ՞ վագըթ կէլտիլէր :

—Շիմտի :

—Կէլտիքլէրինի քիմսէ կէօրմէտի իսէ :

—Խա՛յըր , էֆէնտիմ :

—Հայտէ եանըմըզտա կիթ տէ , քէնտիլէրինի բէք չօգ պէքլէթմէյէճէկիմի թարաֆըմտան պիլտիր :

Հինտլի , պու սէօզ իւզէրինէ , իչէրի կիրտիկինտէ նասըլ սէլամլատը իսէ , եինէ էօյլէ սէլամլայարագ , աշաղը չըգտը , վէ բէրտէլէր արգասընտան գայպ օլտու :

Պալատա աէրզ օլունան մուխթասար սուալ վէ ճէվապլար , վէ նիլուֆէր չիչէքլէրինին վիրուտու իւզէրինէ , բրէնսէսին հէյէճանը թէսքին օլտու : Իշտէ պիր արա թաթիլ իտիլմիշ օլան մուհավէրէ , եէնիտէն կիւլիւմսէյէրէք իպթիտար իտիպ , պաէտէ նազիքանէ վէ թաթլը պիր սէս իլէ , միւմքինէյհա , ձօրճ Մալգօմա , չէօյլէ սէօյլէտի ,

—Տիմէք մուգատտէրիմիզ արթըգ իթմամ պուլտու , տէյի՞լ մի , վէ պիր արա պէյնիմիզտէ գուհուրա կէլէն եանըլըշլըգ նիհայէթ վիրիլտի . . . արթըգ տօսթուզ . . . չու հալտէ , սիզ ձօրճ , գօլունուզու պանա վէրինիզ տէ , միւսաֆիրլէրիմին եանընա ալաէթ իտէլիմ , չիւնքի անլէր , խայլի վագըթ թէմինիտ իտիլմիշ օլան չու ղայպուպէթիմիզէն տօլայը հիչ պիր չիւպհէյէ զահիպ օլմամալը տըրլար :

Ձօրճ , քէնտույի թալտիգ իթմէքտէ պուլունան չու միւսահապէթտէն գուրթուլտուղու իչին , ղալէպէթլէ մէմնուն օլարագ , միւմքինէյհանըն թէքլիֆինէ տէրհալ մուվաֆագաթ պիլէ , Ձէյլա իլէ պիրլիքտէ թարայանըն եօլունա միւթէվէճճիհ օլտու :

Պու արա հալա գարարմաեա պաշլամըշ օլուպ , արապ-քէօլէլէր օրթալըղը այտընլաթմագ իչին , մէշալէլէր եագմաեա պաշլամըշլար իտի , վէ միւսաֆիրլէրտէն պազըլարը իսէ , հալէա պուղլու չէրպէթլէր վէ իչրէթլէր իչմէքտէ իտիլէր :

Ձօն Մալգօն , ձօրճուն գօլթուղունտա պուլունան բըրէնսէս Ձէյլանըն խաթիրճուեանէ կիտէրէք ,

—Էֆէնտիմ , -տէտի , -օղլումու ղաեէթլէ պախթիեար կէօրիւեօրում , Մէրգում , սիզին պու տէրէճէ իլթիֆաթ-

լարընըզա Նայիլ օլտուղու հալտէ, հագիգաթէն հասէտ խալքէճէք հալի վար տըր ։

—Սըր Ճօն, մախտումինիզ պանա մուժագպէլաեքի թասավվուր ըտըլընամամ, եսաղընտա թէճէհիւլ իտէճէկլին-տէն, վէ նիշանլըղընա օլան մուհապպէթ վէ սէվտալըն-տան պահս իթմի, պէնտէ քէնտիսինի խօշլանարագ ան-լէտիմ, վէ իլէրուտէ նայիլ օլաճաղը սաատէթտէն տօլա-յը նէ տէրէճէ խայխաէթլէ մահզուզ վէ մէմնուն պուլուն-տուղումու քէնտիսինէ պիլտիրտիմ ,

Պու լաֆըլար օլ մէրթէպէ սուքունէթլի քէմալէ վէ պիր նէվ թէպէսսիւմ իլէ սէօյլէնմէքտէ իտի քի, Ճօրճ, բրէնսէս Ճէլլանըն պու գատար մահիր պիր թէաթրօ օ-եունճուսու օլտուղունա ինանամատըղընտան, իչիթմիկի մէզքիւր լաֆըլար, անճագ սահի՞հ մի տիր տէյէ թէ-րէտտիւտ իթմէքլիկէ պաշլատը ։

Լօրտ Սինկլէթըն, պու արա բրէնսէս Ճէլլանըն եանը-նա կիթմիշ օլտուղունտան, մումաիլէյհին սօն սէօզլէրինի իշիթմէմիշ իտի ։

—Ցիմէք, -տէտի մումաիլէյհ լօրտ, -պուգուն սէլամը Ճօրճ, հէր սէվտալըլար կիպի, քէնտի տիլպէր նիշանլըսը-նըն պիւթիւն հալլէրինի վասֆ իթմէք իլէ լէզզէթ ալը-ղընտան, սիզին պիզտէն ուզագ գալմանըզը չօգլուգ վա-գիֆէ իթմէմիշ օլմալը տըր ։

—Միլօրտ, -ճէվապ վիրտի բրէնսէս, - ֆիլ հագըգա սիզ նասըլ իւզ էմսալ պիր զաթսընըզ, չիւնքի սիզտէն պիր չէյ կիզլէնմէեօր, նասըլ քի, պու տէֆա տախի իշի օլտուղու կիպի սէօյլէտինիզ, լաքին պու մագալէ սէվտա աթէշլէրինէ տէ աֆվ իթմէլի տիր ։

—Էֆէնտիմ, զաթէն սիզին գարշընըզտա հիչ քիմսէ, քէնտի սէվտա աթէշինի սէթր իտէմէզ, չիւնքի, սիզ օ հօլտա աթէշլէրի չարուգ հիս իտէրսինիզ, -տէտի լօրտ Սինկլէթըն պաթթալ պիր ճիվէքեարըլըգլա ։

—Ահ ; միլօրտ, պու կիպի կիւզէլ թապիրլէրի պանա սէօյլէմէյինիզ, իլլա սըր Ճօրճուն տիլպէր նիշանլըսը օլան մատմազէլ Մարի Պըրթէլէ սագլայընըզ, զիրա, պու

մէտհիյէլէր պէնիմ իչին խիլաֆ վէ չիւպհէլի օլտուղու հալտէ, անըն իչին տօղրու տուրլար ։

Միւքեալէմէ պիր ազ վագըթ տահա պու եօլտա տէ-վամ իթթիքտէն սօնրա, նիհայէթ Պէնարէս վալիսի չէօյ-լէ տէվամ իթթի ,

—Էֆէնտիմ, հագգընըզտա վուգու պուլան իհթիշամ-լը միւսաֆիրբէրվէրլիկինիզտէն նաշի, պիր տէֆա տահա պէեանը թէշէքքիւր իլէ պէրապէր, մուֆարագաթըմըզ ի-չին տախի միւսաատէնիզի թէմէննի իտէրիզ ։

—Նէ՜ օ էֆէնտի, կիթմէ՞ք մի, վէ միւսաֆիրլէրիմի պու գատար չապուգ տուրէթտէ պէնտէն աեըրմա՞գ մը իսթէեօրսունուզ ։

—Էֆէնտիմ, վագըթ կէչտի, -տէտի սըր Ճօն Մալ-գօն, -եարը կիճէտէն էվվէլ տէ Պէնարէստէ պուլունմագ-լըղըմըզ լազըմ տըր ։

—Մատամ քի, էֆէնտիլէր, կիթմէք իսթէեօրսու-նուզ, բուխսաթ սիզին, պէն քէնտի խանէմտէ միւսաֆիր-լէրիմին քէմալէն հիւրր օլմալարընը իսթէրիմ ։

—Էֆէնտիմ, -ճէվապ վիրտի լօրտ Սինկլէթըն, միւ-սաատէնիզլէ • վիրտիկինիզ սէօզիւ խաթըրընըզա պըրագը-րըմ ։ Եանի, եարըն տէյիլ օլ պիր կիւն վիրէճէկիմ պա-լօսա հազըր պուլունարագ, գրալիչալըգ մէմնէտիլէ պէն-տէնիզի թալթիֆ պուեուրաճագսընըզ, տէյի՞լ մի ,

—Էվվէթ, սէօզիւմտէ պուլունաճագըմ ։

—Ինշաալլահ խաթըրընըզտա գալըր ։

—Էմին օլունուզ, միլօրտ, չիւնքի պէն վիրտիկիմ սէօ-զիւ ասլա ունութմամ ։

Պու սէօզիւն իւզէրինէ միւսաֆիրլէր, ուշագլարըն էլ-լէրինտէ պուլունան աթլարա բաքիպ օլարագ, բրէնսէս իլէ վէտալաշտըլար ։ Լօրտ Սինկլէթըն իլէ Ճօն Մալգօն, Ճէլլանըն էլինի էօբտիւլէր, Ճօրճ տախի մումաիլէյհանըն էլինի էօբմէք իչին էյիլտիկինտէ, Ճէլլա մէրգումա խի-թապէն ,

—Սըր Ճօրճ, -տէտի, -տէրխաթըր իտին քի, եարըն տէյիլ օլ պիր կիւն, վալի էֆէնտինին վիրէճէկի պալօ-

տա, աքըլլը ուսլու նիշանլընըզ մատմուազէլ Մարիյի պէնտա-նիզէ թագտիմ էտէճէքսինիզ։

Պու սէօզլէր հէր նէ գատար բէք թաթլը սօհպէթտէ թէլաֆֆուզ օլունուր իսէ տէ, Ճօրճ Մագտօնուն խուզու-րինտէ պիր տիթրէմէ հուսուլէ կէթիրտի։ Պունունլա պէ-րապէր մէրտում աքլիգանը,

—Ինշալլահ, էֆէնտիմ, –ճէվապընը վէրտի։

—Սէօզլէրինիզէ ինանըրըմ, որ Ճօրճ, սիզ ունուտա-ճագ օլուր իսէնիզ պիլէ, պէն պիր եօլ իլէ խաթըրլընըզա պըրագըրըմ։

Իշթէ պէօյլէճէ պու միւսաֆիրլէր եօլա չըգըփ, ու-զագթա, կիճէնին գարանլըղը էմնիյէթլէ մէշալէլէր եան-մագտա, վէ Պէնարէս թարիգի խուզէրինտէ, աթլարըն աէօրթ նալ տօշու-շունուն շամաթասը կիթտիքճէ իշիտիլմէմէ պաշլատը։

Ճէլլա իսէ, եալընըզճա պիր բէնճէրէ էօնիւնտէ տու-րուփ, մէզ.քիւր մէշալէլէրին բըրըլտըսընա նազար իթմէ.ք-տէ, վէ հէման իշիտիլմէ.ք իւզրէ պուլունան հայվանլա-րըն շամաթասընը տինլէմէ.քտէ իտի։

Պու արա հէր .քիմ, բրէնսէսի տիլսիզ կէօրի, վէ սու-լա գըմըլտանմաարա, վէ աէէթաէն զիեատէ տալը բէնկի սօլուգ օլուփ, նիւրէկի չարփմագ վէ նէֆէսի սօ-լումագ հալինտէ կէօրսէ, մումայիլէյհանըն մութլագ պիւ-յիւ.ք պիր տէրտ ու .քէտէրէ ուղրամըշ օլտուղունու թախ-մին իտէպիլիր իտի։ Ֆագաթ, շու հալ չօգ սիւրմէտի։ Շէօյլէ .քի, Ճէլլա սէսսիզ գալտը, վէ իքի էլինի ալնը-նա գօյուփ, զանն իտէրսին .քի, ֆէնա պիր թէֆէքքիւ-րիւ տէֆ իթմէք իչին, իքի իւչ տէֆա պաշընը սալլատը՝ վէ բէնճէրէնին եանընտան այրըլտըղընտա, հէման անլա-շըլմազ պիր սէսսա իլէ շու լաֆըզլարը թէ.քէլլիւմ իթտի,

—Ինսանըն թէլէֆինի մուճիպ օլան հատիսէ, ան-ճագ ճէզասըզ գալան հատիսէթ տիր։ Հալ պու .քի, սի-ճագ ինթիգամ օլունաճա, հատիսէթին պիւյիւ.ք օլմասը-նը ինթաճ իտէճէ.ք օլտուղունա, հատիսէթին սիւյիւ.ք օլմասն-տան նէ՞ գարար կէլէպիլիր։ Վա՛յ անըն հալինէ .քի, պէնի թահգիր իտէր, վէ ահտլարը ալթընտա չըղնար . . . ։

Վա՛յ անէ .քի, պէնիմ բաքիզ օլմագլըղըմը թէրճիհ ի-տէր։ Եօլլէրին եա խամինի վէ ճիմինի օրթատան գալ-տըրմալըտըր, վէ եախօտ տուննէտա պէն ինսան տէկու-եաշամամալըտըր։ Ա՜հ, օլ լանէթլի Նիվրօբալըլար . . . ։ Հէմ թօբրագըմըզը վէ հէմտէ նիւքիւմէթի ալտըլար ալթընտա չըղնատօրլար։ Լաքին, պիր ազ տահա սապր իտէլիմ, չիւնքի պունլարըն Հինտիսթանտա իճրա իթտիք-լէրի հիւքիւմէթին մահվը սաաթը եագլաշըեօր։

Ճէլլա պալէատէքի սէօզլէրի սէօյլէտիկի զէման, սա-նըն օրթասընտա պուլունան պիր սուֆրանըն եանընա եագ-լաշըփ։ չէօքէրագը չալտը։

Սօկօր, հէման աէէթաէն օլան թէվազու իլէ տէրհալ իչէրի կիրտի, վէ ճէվապ վիրմէ.ք իչին, էֆէնտիսինին սի-պարիշէ պէ.քլէմէկէ պաշլատը։

—Պէնճիւմէ Մինկիշլէր, վէ պունլարըն մահէթլէրի, հէր կիթտիկլէ՞ր մի, –տէտի միւմաիլէյհա։

—Էվէթ, նէ՛ սէրայտա վէ նէ՛ պաղչէլէրտէ անլէրտէն .քիմսէ գալմատը։

—Էմի՞նմիսին։

Սօկօր, էվէթ մանէտարընտա օլարագ, պաշընը սալլա-տը. պատէհու Ճէլլա չէօյլէ տէվամ իթտի,

—Նիւսուֆէր չիչէ.քլէրինի կէթիրտէն. գարընտաշլարըմըզ սէնինլէ գօնուշտուլա՞ր մը։

—Էվէթ, էֆէնտիմ։

—Նէ՞րէտէն կէլիեօրլար։

—Շարգտան, ղարպտան, ճէնուպտան վէ շիմալտան։

—Իսիմլէրինի պիլի՞րմիսին նէ՞ տիր, վէ նիւզլէրինի կէօրտի՞ւն մի։

—Իսիմլէրինի պիլմէտիկիմ կիպի, նիւզլէրի տախի պի-րէր գալըն թիւլ իլէ կիզլէնմիշ տիր։ Պու թիւլ անճագ-սիզլին հուզուրունուզտա գալտըրըլաճագ տըր։ Իմտի .քէն-տիլէրինի պուրատա կէթիրէյի՞մ մի։

—Էվէթ, .քէնտիլէրինի գապուլէ հազըրըմ։

Պու սէօզլին իւզէրինէ Սօկօր տըշարը չըգտը։ Բրէն-սէս իսէ եալընըզ գալըփ, .քէնտու .քէնտունէ,

—Աճապա նէ՞ խապէրլէր կէթիրտիլէր , -տէտի , -աճապա Սիվա նամ զալիմ մապուտուն միւրատը նէ՞ տիր· եփնէ ինկիլիզ գանը մը խմթեեօր : Ցագամ հէր նէ տախի օլսա , ինրասընտա պուլունաճագըմ . . . Ա՜հ , իշթէ կէլիեօրլար , չիմտի իշին նէ օլտուղունու անլաեաճագըմ :

Ֆիլվագը գաբու աչըլըպ , Սօկօրուն վէսաթաթըյլա տէօրթ քիշի սալօնա կիրէրէք , բրէնսէսին հուզուրունտա եարը պէլլէրինէ գատար է յիլտիլէր :

Պունլարըն պաշլարընտա ուզուն վէ սիեահ պիւրիւնճիւքլէր օլուպ , ումուզլարընա վէ կէօյիւսլէրինէ գատար սարգըյմըշ օլտուղունտան , եիւզլէրի կէօրիւնմէմէքտէ իտի

ճէյլա իշարէթլէ պունլարը սէլամլատը , վէ քիպր ու

ազամէթլէ չէօյլէ սէօյլէտի ,

—Է՜յ , ալլահ թարաֆընտան կէօնտէրիլէն էլչիլէր , սիզլէր չու սաաթտա Ցանիխլարլարըն վէ թուղլարըն հուզուլէր չու սաաթտա ... վէ թուկլարըն հուզուլէր ... րունտասընըզ , սիզի նէ՛ կէօրէն վէ նէ՛ տինլէեէն վար տըր . . . : իմտի , պիւրիւնճիւքլէրինիզի աչըպ , իֆատա-

թընըզը սէրպէսթճէ իճրա իտէպիլիրսինիզ :

Մէրզուման , չիւպհէսիզ իւզէրլէրինէ հաքիմի մութլագըզ հազգընը հայիզ օլան միւմաիլէյհա բրէնսէսին էմրինէ իթթիպաէն եիւզլէրինին պիւրիւնճիւքլէրինի աչըպ , վէ ճէյլա պունլարը թանըեընճա , քէմալի թէսճտըլար , վէ ճէյլա պունլարը թանըեընճա , քէմալի թէաճճիւպ իլէ ,

—Ա՜ . . . փագիր Սուսաի Աղպար , ճատը , վէ հօլգար խմիչլէր . . . -տէտի :

—Էվվէթ , էֆէնտիմ , թուկլարըն ամիրլէրի իչինտէ , —Էվվէթ ... սիզտէն սօնրա էն պիւյիւքլէրի , -տէեու ճէվապ վիրտի , մէրտազ վէ պիչիմսիզ գաֆալը վէ զայիֆ վիճուտլու մէրտազ վէ պիչիմսիզ գաֆալը ... գում փագիր :

—Բէ՛ք ալէա , պու հալտէ գարնտաշլար , էվվէլա սուլթանըզըն սէրասընա սէֆա կէլտինիզ , սանիեն , սիզի պուրատա կէօնտէրէն Սիվա վէ Պօլհանի մապուսլարընա թէշէքքիւրլէր օլսուն : Պանա Սօկօր մարիֆէթիյլէ նիւթէշէքքիւրլէր ... ֆէր հիչէքլէրի կէօնտէրմիշսինիզ , օլ հիչէքլէրի քի , մուֆէր չիչէքլէրի կէօնտէրմիշսինիզ ... վէ եարընըզ պիզիմ գատտէա վէ էպարը ճամի տիրլէր ,

իչին պիւյիւք մանէար օլուպ , ուզուն խապէրլէրի իմտիտէրլէր : իմտի , աճապա իւզէրիմիզտէ պիր մուխաթարա մը վար տըր :

—Էվվէթ , էֆէնտիմ :

—Պու ֆէնալըգ աճապա քի՞մտէն տիր :

—Պիր ինկիլիզտէն տիր :

—Բէ՛ք էյի , պու ինկիլիզ քի՞մ տիր :

—Հինտ չիրքէթինին պիր պիւյիւք հաքիմի տիր :

—Պիր պիւյիւք հաքի՞մ մի , չապուգ սէօյլէյին Աղպար , մէրագ իտիեօրում :

—Էֆէնտիմ , պու ինկիլիզ պիր եէմին իթմիշ , -տէտի փագիր Սունիսաի :

—Նէ՞ կիպի :

—Թուկլարըն տէհշէթլի վէ կիպի չիրքէթինին քեաֆֆէյի եարարընա վազըֆ օլմագ , վէ Պօլհանի էվլատլարընըն թէշէպպիւսինի եասաէն մահվ իթմէք իչին , պիւթիւն էօմրիւնիւ սարֆ իքմէքլիկէ եէմին իթմիշ :

—Վէ եէմին իթաիկի վազըթտան պէրի տիր , թահարրիւսինի իտիեօր , -իլավէ իթտի ճատը :

ճէյլա , թահգիր ալէամէթիյլէ ,

—Վարըն արատըն , հիչ պիր չէ յ պուլամաեաճագ տըր , -տէտի :

—Զաթէն պուլմուշ , էֆէնտիմ , պուլմուշ , -տէտի փագիր հըրս իլէ :

—Իհթիմալի եօգ տուր ,

—Խա՛եըր , էֆէնտիմ , հազըգաթը հալի սէօյլէեօրում .

—Բէ՛ք ալէա , փագաթ նէ՞ իշտէն տօլայը խապէր ալտընըզ :

—Բէ՛ք չօգ չէ յտէն . . . : Շէօյլէ քի , պազը խայինլէր պէրաէր վէ չիրքէթի տէսճիլ էտէն չիրքէթին ... գարնտաշլարըմըզ պիզիմ մուխաթարալը պըրըլարըմըզը մէրգումա խապէր վիրմիշ օլտուգլարընտան , մէրգում հէր չէյին իզինի պուլմուշ , վէ օլ լանէթլի ատէմ ալա պուիշի արթըգ թէրք իթմէեէճէք տիր : Էկէր իլէրուէէ տօգրու պիր ատըմ տահա աթաճագ օլուր իսէ , չիրքէթիմիզին ճանը թէհտիտ վէ թէհլիքէ ալթընտա պուլունաճագ տըր :

—Մէրգումուն կիթտիկի եօլլար հէնուզ գարանլըգ տըր, —տէտի Հօգգար, —քիմսէնին հատտինի պիլմէզ վէ հու-գուգունու թանըմազ, պունունլա պէրապէր արաշտըրմա եա-պընըզ պիր կէօլկէ օլուպ, օ տախի հէման մահվ օլմագ ուզրէ տիր: Իհթիմալ տըր քի, եարըն հէր շէյի անլա-եաճագ տըր, վէ իհթիմալ տըր քի, եարըն չիւրիւքթիւ-կիւն սուլթանը վէ րէյիսլէրի, քէնտիլէրինի մէրգումուն կիզլէյէճէքլէր տիր:

Ճէլլա, այագընը եէրէ վուրուպ, չէհրէսի տախի պու-րուշարագ, վէ կէօզլէրինտէ խաֆ, զալիմ պիր բարլագըգ միւշահատէ օլունարագ, շէօյլէ տէտի,

—Վէ պու հալտէ, Ինկիլթէրրա գայիպ կէլէճէք, վէ պիզ տախի պունտան պէօյլէ Հինտիսթանը Ինկիլթէրրա-նըն մէլուն հիւքիւմէթի ալթընտան գուրթարամայաճա-գըզ, տէյի՞լ մի . . . : Խա՛եըր, խա՛եըր, եիւզ տէֆա խայըր, պու օլմայաճագ պիր շէյ տիր: Ըճտատըմըն վէ ալլահլարըմըզըն իսմլէրինէ եէմին իտէրիմ քի, պու շէյ օ-լամայաճագ տըր . . . :

—Էֆէնտիմ, —տէտի Փագիր, —պիզ Պօվհանինին գը-զընը, վէ սիզի սէօյլէտէն տախի վագըֆ էնիզ տիր:

—Վալլահէմ գանըմը տամարլարըմտա գայնատըրըեօր, պանա մուգատտէս պիր հիտաէթ հիս իթտիրիեօր:

—Իշթէ, էֆէնտիմ, —տէտի Փագիր, —շիմտի մուխա-թարանըն նէ օլտուղունու անլատընըզ, պու հալտէ նէ՞ էմրինիզ վար տըր:

Ճէլլա, պիր միւտտէթ սուս ճէվապ վիրմէեէրէք սիւ-քիւթ իթտի. պատէհու մէգքիւր սիւալէ ճէվապ վիրէճէք եէրտէ, շու սիւալի արզ իթտի,

—Ֆա՛գիր, սիզ Սիվա մապուտունուն սէվկիլիսինի-նիզ, վէ անըն ատը սիզտէ մէվճուտ տուր . . . : Իմտի, սիզ պէնիմ եէրիմտէ օլայտընըզ, նէ՞ եօլտա հարէքէթ-տէ պուլունուր իտինիզ:

—Պիլա թէրէտտիւտ պու ատէմի թէլէֆ իթտիրիր ի-տիմ, չիւնքի պու ատէմին ճանը պիզէ լազըմ տըր,

—Գա՞ն մը լազըմ . . . :

—Էվվէթ, էֆէնտիմ, եապանճը գանը, լանէթլի գա-նը լազըմ, եօգսա եագընտա պիզիմ վէ գարնտաշլարըմը-զըն գանը սէլ կիպի ագաճագ տըր:

—Հագգընըզ վար Փագիր, պու պաշ հաքիմ հէր քիմ իսէ, գաթլ ու թէլէֆ իթտիրմէլի տիր:

—Նէ՞ վագըթ:

—Եարըն կիճէ:

—Բէք իյի, նէ՞րէտէ գուրպան օլունաճագ տըր:

—Ֆիլլէրին գապըխանընտա, վէ Սիվանըն բութու էօնիւնտէ:

—Բէք կիւզէլ:

—Շիմտի պու ատէմ գաթլէ հիւքմ օլունտու եա, —տէվամ իթտի Ճէլլա, —արթըգ օնուն իսմինի սէօյլէյէ-պիլիրսինիզ:

—Էֆէնտիմ, պու ատէմ, Պէնարէս շէհրինին պաշ հաքիմի օլան Ճօն Մալգօն տըր, —տէյու ճէվապ վիրտի Ճաալ:

Պու իֆատէ իւզէրինէ Ճէլլա տիթրէտի, վէ իւզէրին-տէ պիր գաչ տամլա սօղուգ թէր հասըլ օլտու:

—Ճօն Մալգօ՛ն մու . . . տիմէք անըն բէտէրի . . . —բէբէլէտի միւմաիլէյհա իթէմէեէրէք պիր տէհշէթ հիս իտէրէք,

Ճէլլանըն շու հէեէճանը, օրատա հազըր օլան տէօրթ քիշինին թարաֆընտան կէօրիւլէրէք, Փագիր Սունիասի, քէնտիսի Սիվա մապուտունուն էն եագըն տօսթու օլմագ միւնասէպէթիլէ, հէման հիտաէթլի պիր թարզտա, վէ աթէշ սաչան կէօզլէրինի միւմաիլէյհանըն իւզէրինէ աթֆ իտէրէք,

—Էֆէնտիմ, —տէտի, —շու էմնատէ հալինիզի կէօրէն օլսա, մութլագ ըրէնաէս Ճէլլա ալթիւսթ օլուեօր, վէ եա-խօտ թէրէտտիւտ իտիեօր, տէեէճէք տիր: Աճապա շու մուխաթարայը վէ տէհշէթլի տիւշմէնիմիզին իսմինի ան-լատըղընըզ թագտիրտէ, մէրգումու գաթլէտէն էսիրկէ-մէ՞ք մի իսթէեօրսունուզ:

Պու արա Ճէլլա, էսկի սաքին հալինի քէսպ իտէրէք,

վէ ումուտլարընը խըթիհտա իլէ սիլէրէք, չէօյլէ ճէվապ վէրտի,

—Մէրգումու գալմլաէն էսիրկէմէ՞ք մի, նէ՞ միւնասիպէթ, պէն օ խայըն ատէմի քէնտի էլիմլէ սիզէ թէսլիմ իտէճէկիմ:

Ճէլլա, պու սէօզլէրի սէօյլէտիքտէն սօնրա, չընկըրաղը չալտը:

—Էֆէնտիմ, նէ՞ պույուրույօրսունուզ, -տէտի ճաալ:

Սօկօրու չաղըրըյօրում, անտէն գօրգմասըն, չիւնքի ղայէթ էմնիյէթլի տիր:

Պու արա Սօկօր տախի իչէրի կիրտի: Բրէնսէս մէրգումա խըրթայէն,

—Պէնի տինլէ, Սօկօր, վէ սէօյլէյէճէկիմ հէր պիր քէլամը խաթըրընտա իյիճէ սագլա: Սէն, Պէնարէսին պաշ հաքիմի սըր Ճօն Մալգօմու թանըրըսըն, տէյի՞լ մի:

—Էվվէթ, թանըրըմ:

—Խանէսինին նէրէ՞տէ օլտուղունու տախի պիլիրսին:

—Էվվէթ:

—Մատամ քի պունլարը պիլիյօրսուն, պու ատէմի յարըն կիճէ, էլ վէ այագլարը պաղլը, վէ աղզը թըգալը օլտուղու հալտէ, պիզիմ էլիմիզտէ պուլունմալը:

—Բէք էյի էֆէնտիմ, -տէյու ճէվապ վէրտի Սօկօր սէրպէսթճէ, կիւյա Ճէլլանըն էմրի սուհուլէթլի պիր շէյ տիր կիպի:

—Հէբսի պու գատար տէյիլ տիր, -տէվամ իթթի Բրէնսէս Ճէլլա:

—Էմր իտինիզ, էֆէնտիմ, տահա պաշգա պիր շէյ վա՞ր իսէ, անըն տախի իճրասընա հազըրըմ:

—Ճօն Մալգօմու տէրտէսթ իթտիկին վագըթ, սէյֆիէտէ պիր կէօնա չամաշըռ չըգարըլմամալը, վէ մէրգումուն օտասընտա պուլունտուղուն էվրագը, քեամիլէն ալըպ պիզէ կէթիրմէլիսին:

—Բէք էյի, էֆէնտիմ,

—Հայտէ սէնի կէօրէյիմ. էյ սիզ ալլահ էշիկլէրի, վէ մուգատտէս Թէչէպպիւսին էշիկլէրի, կիտինիզ վէ գա-

ըրգտաշլարըմըզը թօփլայընըզ: Յարըն Ֆիլլէրին գապըխաթանընտա, սաաթ յարը կիճէ մուտտուղունտա, Ֆանիկալըլարըն վէ Թուկլարըն սուլթանը, Պօլհանի էվլատլարընըն պըրըլարընա նէ՞ գատար հիւրմէթ վէ րիայէթ իթտիրտիկլէրինի կէօրէճէք տիրլէր:

Բրէնսէս Ճէլլանըն պու էմրի իւզէրինէ, Փագիր իլէ տիկէր իւչ նէֆէր ըէֆիգլէրի, պուրունճուգլէրինի իւզէրլէրինէ չէքէրէք, վէ բրէնսէսին հուզուրունտա էյիլէրէք կիթտիլէր: Սօկօր տախի արգատաշլարընտան չըգըպ, Ճէլլա յալընըզ գալընճա,

—Ա՜հ, Ճօ՛ն Մալգօմ, տիմէք յարըն կիճէտէն իթիպարէն սէնը ինթիգամա պաշլայաճագըմ:

—— ———— ——

ՖԻԼԼԵՐԻՆ ԴԱՊՐԻՍԹԱՆԸ

Բրէնսէս Ճէլլա, «Տէհշէթլի Թէչէպպիւսին էշիկլէրինի» (գաթլ ու իտամ իլահէսի օլան Պօլհանընըն մէզհէպինէ իթիգատ իտէնլէրի, պիզզաթ Հինտլիլէր պու իսիմլէ թէսմիէ իթմէքտէ իտիլէր,) Ֆէրտասը կիճէ Ֆիլլէրին գապըխաթանընտա պուլուշմագ իւզրէ սէօզ վէրիպ, մահէլլէրինէ կէօնտէրտիքտէն սօնրա, յանի թագրիպա իկիրմի տէօրթ սաաթ սօնրա, յանի իրթէսի կիւն ագշամըն սաաթ օնպիր րատտէլէրինտէ, հավա ըրուզկեարլը օլուպ, կէօք իւզիւնտէ պուլունան պուլութլարը, տէնիզին տալղալարը միսիլլի, սիւրիւպ կէօթիւրմէքտէ օլտուղու ճիհէթլէ, մահթապ պազէն զայիփ օլուր, վէ պազէն տախի տալղարըն թէբէսի արգասընտա միւշահէտէ օլունուր իտի:

Օգուեանուսըմըզըն պիզիմճէ պիլինմէտիք օլարագ, վագթիյլէ Թապիաթըն պազը կէօնա հարէքէթլէրի սէպէպինտէն տաղլարըն արասընտան աչըլմըշ օլան, վէ մուգատտէս տէրէնին իչէրիսինէ կիրմէք իչին պիրինճի գափը պուլունան էյրի պիւյրիւ վէ տար կէչիտտէն կէչմէլէրինի րէճա իտէրիզ:

Մէզգիւր տէրէտէ վուգու պուլաճագ թօհաֆ, գօր-

գուճլու, վէ տէհշէթլի մէնզարէլէրի նագըլ ու հիքեանէ իթմէյէճէն էվվէլ, մահէլլի մէզպուր հագգընտա պազը մալումաթ վիրմէքլիկի լազըմէտէն կէօրիւրիւզ: Զիրա քի, թէաթրօլար հագգընտա նասըլ, էօյլէ տէ պու սըրա-տա, իճրա խալէճէք փաճիալը լաերդըյլա անլամազ ի-չին, մահէլլի իճրասընըն սուրէթ վէ շէքլինի պիլմէք լա-զըմ, վէ համթթա մուճէրրէտ տիր:

Պունտան էվվէլքի պապլարտան պիրինճի պէեան իթ-տիկիմիզ ուզրէ, Փիլլէրին ղապրիսթանը աէնիլէն մահէլ ուզուն պիր մէյտան օլուպ, պու մէյտանըն հէր թարա-ֆը տաղ վէ եիւքսէք գայալար իլէ գուշաթըլմըշ իտի: Պու մահէլլին պուլունան ուզուն օթլար վէ գըրմըզը չի-չէքլի էնլի եափրագլար արասընտա, ղաեէթ ճէսիմ փիլ քէմիքլէրի կէօրիւնիւր, վէ արա սըրա մահիթայըն ղու-հուրեալէ, պու քէմիքլէր կիւզէլ պիր րէնկ քեսպ իտէր-լէր իտի:

Ճօրճ Մալգօմուն էվվէլճէ թահգիգ իթմիշ օլտուղու Սիամըն րէնկլի րաւթու իտէ, գապրիսթանըն օթլա ռէ-րինտէ օլուպ, թաշտան մամուլ պիր թապան իւզէրինէ գօնուլմուշ իտի, վէ էօնիւնտէ սախի, աէրուն ախէշ իլէ մէմլու օլարագ, իւչ աեագլը պիր մանղալ վար իտիկի օլտուղու հալտէ, մէզքիւր մանղալտան մաւի պիր ալէվ չըգմագտա իտի:

Պու մանղալըն եանընտա, թէքմիլէն գըրմըզը էլպիսէ կէյինմիշ պիր գատըն, աեագտա տուրմագտա օլուպ, քէն-տիսի պէք կէնճ աէյիլ իտի իսէ տէ, սօլմուշ վէ քեսպի ղասաֆ իթմիշ օլան եիւզինտէ, վագթիյլէ մալիք օլտու-ղու ֆէվգէլատէ կիւզէլլիկինին պազը էսէրլէրի հէնուզ գալմըշ իտի: Մէրգումէնին գըրմըզը պիւրիւնճիւկիւնին գըվրըմլարը վէ սըրմա թէլլէրի իլէ թէզեինին իշլիւ օլան սաչլարընըն հալգալարը ումուզլարընա գատար սարգըլմըշ իտիլէր:

Պու գատընըն իսմի Ժիւպէ օլուպ, Հիտախիթանըն պիւ-յիւք փէտատ ճէմիյեէթինին քեափֆէյի րուէսասընըն, համթթա րրէնսէս Ճէլլանըն պիլէ իթիպարընա մազհար օլ-

Ռահիպէ գատընըն պութուն աեաղընտա օթուրուպ պէքլէմէքտէ : 238

մուշ իտի։ Մէզպուրէ, Պօմհանի մեզհեպինէ թախսիս իտիլ-միշ պուլունան Պէնարէստէքի էն պիւյիւք պիւթխանէնին պաշ րահիպէսի օլտուղու հալտէ, նագլեհեթիմիզտէ պիւ-յիւք իշ կէօրէճէք օլան Պօմհանի նամ իլահէնին թըլը-սըմլարը, հանի պիր էօրթիւ իլէ պիր եիւզիւկիւն մուհա-ֆազասընա մէմուր գըլընմըշ իտի։

Ժիւպէնին էթրաֆընտա պիր խայլի պաշլարը թըրաշ-լը Հինտլիլէր օլուպ, պունլար եիւզ իւսթիւ եէրէ գափան-մըշ իտիլէր։ Մէրգումէ, եավաշ սէսա իլէ տուասընը իթ-տիքտէն սօնրա, արգասընտան զարիֆ վէ գապա պիր սէս իշիթտի։ Օ սըրա եէրէ գափանմըշ օլան Հինտլիլէր այաղա գալգարագ, եիւզլէրի եէրէ տօղրու էյիլմիշ, վէ էլլէրի կէօքսիւլէրինէ գավուշտուրուլմուշ օլտուղու թագտիրտէ տուրտուլար։

—Սիզին պուրատա նէ՞ իշինիզ վար, -տէտի Ժիւպէ։

Հինտլիլէրտէն պիրի, րէֆիգլէրի նամընա քէլամա ա-ղազ պիրլէ,

—Ալմըշ օլտուղումուզ էմրի իճրա իտիյօրուզ, -տէյիւ ճէվապ վիրտի։

—Նէ՞ կիպի էմր։

—Պուրատա կէլմէք, վէ վէրիլէճէք տիկէր էմրէ մուն-թազըր օլմագ։

—Սիզ տէ տէհշէթլի թէշէպպիւսիւն էվլատլարը՞ մըսը-նըզ։

—Էվվէթ։

—Բէք էյի, խազըրընըզ։

Պունուն իւզէրինէ, մէրգումէտան պիրի կէյինտիկի էլպիսէնին գօլունու ումուզունա գատար սըղայարագ, պիլէկինին իւզէրինտէ էյնէ իլէ իշլէնմիշ օլան մէքրուհ պիր թասվիրի կէօսթէրտի։ վէ քէլամա տէվամ իլէ,

—իշթէ, -տէտի, -թա չօճուգլուղումուզտան պէրու վիճուտումուզտէ ասլա պօզուլմազ եազըլար իլէ հէքք իտիլ-միշ օլան Պօմհանընըն իշարէթի։ Պագընըզ, էֆէնտիմ։

Այնի վագըթտա Հինտլի, գօլունտաքի իշարէթին լա-յըգըյլա կէօրիւլմէսի իչին, ալէվին եանընա եագլաշտը։

—Բէ՛ք էյի, -ըսաւ Ժիւպէ, -վէ պատէհու եանընտա-քի ախշէմի կէօսթէրէրէք, շէօյլէ իյավէ իթտի. -Իշթէ ֆէնալըգ ալլահը Սիվանըն ճանը պու ախշէմին իչինտէ մէր-քիւզ տիւր, իմտի պագալըմ մագսուտումուզա նէ՞ կէթիր-տինիզ։

Իւչ նէֆէր Հինտլի, րէֆիգլէրի եանընտան այրըլա-րագ, պունլարտան պիրինճիսի,

—Պէնտէնիզ զէհիր կէթիրտիմ, -ըսաւ։

—Պէնտէնիզ տէ սէսսիզ սէտասըզ էօլտիւրէն պիր գա-հըշ կէթիրտիմ, -ըսաւ իքինճիսի։

—Գուլլարը տա տօղրուտան տօղրու եիւրէկինէ սաբ-լանըր պիր գամա կէթիրտիմ, -ըսեւ իյավէ իթտի իւ-չիւնճիւսիւ։

Պունուն իւզէրինէ Ժիւպէ, պէլինտէ ասըլը օլան կիւ-միւշ գութու իչինտէն պիր չիմտիք պիր չէյ չըգարըբ՝ մանկալա աթմասըյլա, չէտիտ պիր գըրմըզը ալէվ զահիր օլտու քի, պիր սանիէ գատար թէքմիլ ֆիլլէր գապըխա-թանընը այտընլաթտը։ Հինտլիլէր պունու կէօրիւնճէ, կիւեա էն պիյիւք ալլահլարը քէնտիլէրինէ կէօրիւնիւեօր կիպի եէրէ գաբանտըլար։

Ժիւպէ, պու հալ իւզէրինէ, քէնտի ահագլարընա գա-բանմըշ օլան Հինտլիլէրէ նազար իթտի, վէ պունլարըն պաթըլ իթիգատլարընտան տօլայը, եիւզլիւնտէ թահգի-րամիզ պիր թէպէսսիւմ հուսուլէ կէլտի։ Պատէհու մէզ-պուրէ քէմալի վագար իլէ,

—Անլատըմ, պէքլէմէքտէ օլտուղում ատէմլէր սիզ-սինիզ, վէ մագսուտումուզ սիզին հէտիյեէնիզի գապուլէ շայեան կէօրմիւշ տիւր։ Հայտէ կիտին, վէ պիր էլինիզտէ գայըշըրըգը վէ տիկէր էլինիզտէ գամանըգը թութարագ, ֆիլլէրին գապըխաթանընա կէօթիւրէն կէչիտին սիլճիւմլէ քէօշէլէրինտէ կիզլի սուրէթտէ պէքլէյին, վէ գարնտաշ-լարըմըզըն պուրաեա գատար կէլմէլէրինէ միւսաատէ ի-տին, ֆագաթ էկէր կէլէնլէր, ՍԻՎԱ տէեու սուալ իթ-տիկլինիզտէ, ՃԷԼԼԱ տէեու ճէվապ վէրմէյէնլէր իսէ, պիլա մէրհամէթ հէման թէլէֆ իտինիզ, -ըսաւ։

Հինտլիլէր պու արա զաթէն աեագա գալգմըշ օլուպ, էմր օլունան մահէլլէ տօղրու կիթտիլէր։

Րահիպէ գատըն եալընըզ գալընճա, ալէվի շիտտէթ-լէթմէք իւզրէ, մանկալըն իւզէրինէ պիր գաչ պարչա քէօ-միւր աթտը, վէ պատէհու բութուն թապանընտա օթու-րարագ, պէքլէմէկէ պաշլատը։

Օն օն իքի տագըգա սօնրա, մէզարըլըգտա վէ էթրա-ֆընտա տէրին պիր սուգուդ հիւքիմ իթմէկէ պաշլատը։ Պու արա ուզագտան պիր թիւրքիւ սէտասը իշիտիլմէք-տէ, վէ կիթտիքճէ պու սէտա եագլաշմագտա օլտու-ղունտան, Ժիւպէ պու սէտաեը իշիտիր իշիտմէզ տիթրէ-տի, վէ պաշընը եօգարը գալտըրարագ,

—Իշթէ կէլիեօրլար, -ըսաւ։

Պիր գաչ տագըգա սօնրա, թիւրքիւնիւն պէյիթլէրի թա տէրէնին օրթասընտա աչիքեար սուրէթտէ իշիտիլ-մէկէ պաշլատը։ Մէզքիւր պէյիթլէրին մանէալարը, զա-թէն վահշիճէ չէյլէր օլտուղու հալտէ, օգուեան սէսլէ-րին տէհշէթի տէ պունա իյավէ իտիլտիքինտէ, տահա զի-եատէ վահշի պիր սուրէթ քէսպ իտէր իտի։

Իշթէ մէզքիւր սէտալէրին օգուտուգլարը պէյիթլէր շունլար իտի,

Էյ մէվթ ու ինհիտամ իլահը մուգատտէսըմըզ Սիվա,
Սէնին րուհունա մախսուս օլան օլ զիեանը լաեուհսա․
Նուր վիրիպ պէսլէմէքտէ տիր, օլ ալէվի սէմավիյի քի,
Ճէպէլի Պէօմահտա եաշամագտա տըր տայիմա։

Էմր էյլէ պօրալարա էյ շէհինշէհի ճէհիմ,
Պօրալար անինտէ լաէըլէր ինգըեատը ագիմ․
Էյ գանլար շահը, խանչէրլէրիմիզ սանա միւնթազըր,
Հէմ Հինտի աթիգ եէնիտէն իհեա օլմաեա հազըր։

Պու պէյիթլէր, տէրէնին հէր թարաֆընտան աքս իթ-տիկի սըրատա, պիր չօգ խալգ, քէնտի սընըֆլարընա մախ-սուս էլպիսէլէր կիյինմիշ օլտուգլարը հալտէ, գաեալարըն

օրթասընտան զուհուրա կելերէք, Սիվանըն բութու էթրաֆընտա պիր տայիրէյի մուտէվվէրէ թէշքիլ իթմէքտէ իտիլէր ։

Հա՛յտէ, եա՛ Սիվա, եատը վէր օլ հարպ մէշալէլէրին,
Քէզալիք բարլաթը վէր խանչէրլէրիմիզ տէմիրլէրին ·
Վագթ եագլաշմագտա տըր եէրլէր ալ գանլարա պօեան-
սըն,
Վէ աքաճաք գանլար պիզզալթ սէնին նէզտինտէ ազըմ՛

Եմր իյլէ պօրալարա էյ շէհինշէհի ճէհիմ,
Պօրալար անինտէ խուէրլէր ինգըլապը ազիմ ·
Էյ գանլար շահը, խանչէրլէրիմիզ սանա մունթազըր,
Հէմ Հինտի աթիգ եէնիտէն իհեա օլմաեա հազըր ։

Բութուն էթրաֆընտաքի խալգ կիթտիքճէ չօղալմագտա իտի ։ Պիրտէն պիրէ պու խալգ իքիյէ թագսիմ օլարագ, օրթալարընտան պիր եօլ աչըլըր, վէ պու եօլտան բրէնսէս Ճէյլա, բաժաք Յօօրկալ Սահիպ, Փադէր Սունիասի, Ագպար, Հօլգար վէ ճաալ կէչտիքլէրինտէ, խալգ քէմալի հուրմէթլէ պաշլարընը էյտիլէր ։ Զէվաթը մումաիլէյհիմ, ժիւպէնին եանընա գատար իլէրլէտիլէր, վէ պունլարըն արգասընտան կէլմէքտէ օլան իքի նէֆէր Հինտուլէր, էլլէրինտէ, իւզէրի սիեահ եօրթու իլէ գափանըլմըշ օլարագ, պիր սէպէթ կէթիրմէքտէ օլուպ, մէզքիւր սէպէթի պութուն աեագլարընա վազ իթտիլէր ։

Օլ վագըթ Ճէյլա, րահիպէյէ պիր իշարէթ իթտիկինտէ, մէրգումէ մումաիլէյհաեա տօղրու էյիլտի, վէ պու սուրէթլէ իքի գատըն միանէսինտէ խէֆիֆէն պազը մուհավէրէ վուգու պուլտու ։

Մէզքիւր մուհավէրէտէն սօնրա, Ժիւպէ աեաղա գալգտը, վէ խալգա տօղրու տէօնէրէք, պիր իշարէթ իթմէսի իւզէրինէ, հէր քէս տէրհալ սուքիւթ իթտի, վէ ումումըն նիգահինտէ մէրաղ վէ տիգգաթ էսէրի հուսուլէ կէլտի ։

ՄԷՎԳՈՒՖ

Օլ արա Ժիւպէ շու վէճհ իլէ քէլամա իպթիտար էյլէտի,

—Էյ ահշէթլի թէշէպպիւսին էվլատլարը, վէ ֆէնալըգ մապուտու Սիվանըն վէ մահվիեէթ իլահէսի Պօվհանինին ապիտլէրի, սիզ շիմտի եալար մահէլլինտէսինիզ ։ Սիզէ ատալէթ վէ ինթիգամ էմր իտէն մապուտունուզ, սիզին իչինիզտէ տիր, սիզի տինլէեօր, վէ սիզին սէսինիզի իշիտիեօր, հայտէյին մապուտունուզուն տուասընը օգուեունուզ ։

Պու էմր իւզէրինէ հէփ ավազ շու աթիտէքի տուաեը օգուտուլար,

Եմր իյլէ պօրալարա էյ շէհինշէհի ճէհիմ,
Պօրալար անինտէ խուէրլէր ինգըլապը ազիմ ·
Էյ գանլար շահը, խանչէրլէրիմիզ սանա մունթազըր,
Հէմ Հինտի աթիգ եէնիտէն իհեա օլմաեա հազըր ։

Պատէհու սէսլէր սուքիւթ իթտիլէր, վէ պունտան էվվէլ զիքր իթտիկիմիզ իքի նէֆէր Հինտլի, իւզէրի սիեահ եօրթիւլիւ օլարագ կէթիրտիքլէրի սէպէթի, մանեակըն եանընա վազ իթտիլէր ։

—Պու մուգատտէս սէպէթին իչինտէ նէ վար տըր, —տէեու սուալ իթտի րահիպէ ։

Փատէր Սունիասի ճէվապա աղազլէ,

—Մէվլիտի խապէր վէրէն պայղուշ վար տըր, —տէտի ։

—Բէք էյի, աչըն եօրթիւսինիւ ։

Հինտլիլէրտէն պիրի, իշպու էմրի իճրա իթմէք իւզրէ էյիլմիշ իքէն, Ժիւպէ մէրգումու տուրտուրտու, վէ քէնտիսի էհալիեէ տօղրու տէօնէրէք,

—Էյ ահշէթլի թէշէպպիւսին էվլատլարը, —տէտի, —իշթէ պու սէպէթին իչինտէն չըգաճագ օլան գուշ, էկէր գանատլարը շու մանեակըն ալէվինտէն եանմաեարագ ու-

չապուգ օլուր իսէ, վէ խայլի ուզագլաշտըգտան սօնրա եօթէր իսէ, տէմէք տիր քի, մահպուսումուզ պիզիմլէ պէրապէր տիր, պիզի մուհաֆազա իտէճէք տիր, վէ պիզիմ պիլճումլէ թէշէպպիւսլէրիմիզ պաշա չըգաճագլար տըր: անլատընը՞զ մը:

—Էվվէթ, անլատըգ, -տէտի խալգ:

—Էյ, արթըգ եօրթուլուն դաղըլընըզ:

Օլ վագըթ Հինտլի եօրթուլուն աչըմասըյլա, պիւյիւք պիր պայղուշուն, գարանլըգտա կէօզլէրի բարլատարագ, սէրէթին իչինտէ օթուրմագտա օլտուղու կէօրիւլտիւ: Պու գուշ պիր արա թէրէտտիւտտէ պուլունտուգտան սօնրա, պիրտէն պիրէ ճէսիմ գանատլարընը աչարագ, վէ աթէշին սէմթինէ պիլէ ուղրամայարագ ուչտու, վէ կէօրիւնմէզ օլտու:

Պունուն իւզէրինէ Ժիւպէ սէվինճ իլէ,

—Իշթէ գուշ պէյէ տօգունմատը, արթըգ տինլէյէլիմ պագալըմ, -տէտի:

Պիր իքի սանիյէ կէչէր կէչմէզ, պայղուշուն տէհշէթլի սուրէթտէ եօթտիւկիւ իշիտիլտի:

—Իշիթտինի՞զ մի, -տէտի Ժիւպէ, -պու հալտէ Սիմա մահպուսումուզուն շան ու շէրէֆի արթըյօր:

—Էվվէթ, շան ու շէրէֆի արթըյօր Սիմանըն, թէքբարլատըլար Հինտլիլէր:

—Պու կիպի ալէամէթլէր խիլաֆ օլամազ, էլպէթթէ Սօկօր մուվաֆֆագ օլմուշ տուր, -տէտի բըրէնսէս Ճէյլա՝ չիւնքի Նասըլ քի օգուրսըզլարըմըզա մանի տիր, միւմաիլէյհա հէր կէօնա իթիգատըմը պաթըրըյէնէ թապի վէ մէյուս իտի:

Թամ պու էսնատէ, վէ զաննի խաէրսըն քի բըրէնսէսին իֆատէսինի թաատիգ իչին, Ֆիլլէր մէզարլըգընըն մէտխալինտէ իւչ տէֆա բօրու սէսի իշիտիլտի:

—Հա՛, իշթէ Սօկօր տըր, -տէտի Ճէյլա եիւքսէք սէտա իլէ:

Ֆիլհագիգա հէմէն պիր ազ սօնրա, Սօկօր պաշընը էյէրէք, բըրէնսէսին էօնիւնտէ տուրտու:

—Էյ, նէ՞ խապէր Սօկօր, -տէտի միւմաիլէյհա շէթաէն:

—Էֆէնտիմ, էմրինիզի իճրա իթթիմ:

—Բէք էյի, մուվաֆֆագ օլտու՞ն մու:

—Էվվէթ:

—Տիմէք կէթիրտիկին ատէմ պուրատա տըր:

—Էվվէթ:

—Հայտէ կէթիր պագալըմ:

—Բէք էյի, էֆէնտիմ, իշթէ կիտիյօրում:

Պաշհու Ճէյլա, հէր քէս թարաֆընտան կէօրիւլէպիլմէք իչին, բուլթուն թախթընըն պիր գաչ գատէմի իւսթիւնէ չըգտը, վէ մուհարէպէ իշարէթի վիրէն պօրազան կիպի, եիւքսէք պիր սէտա իլէ չէյլէ պաղըրտը,

—Էյ, տէհշէթլի թէշէպպիւսիւն էվլատլարը, պու կիճէ սիզի պուրայա նէ՞ իչին թօբլատըղըմը պիլի՞րմիսինիզ, սիզէ պիր տիւշմէն վէ մազլում պիր խասըմ կէօսթէրէճէկիմ: Պօլհա՛նի էվլատլարը, իշթէ չիմտի սիզ Պօլհանինին ատալէթինէ շահիտ օլաճագսընըզ:

Միւմաիլէյհա մէզքիւր սէօզլէրի հէնուզ թէքմիլ իթմիշ իքէն, Ֆիլլէրին մէզարլըղը իչինտէ պիր աթ սէսի շամաթասը իշիտիլտի:

Պու աթ, Սօկօր մարիֆէթիյլէ էհալինին արասընտան կէչիրիլիբ, մանկալըն եանընա կէթիրիլտիքտէ, իւզէրինտէ պիր ատէմ օթուրթուլմուշ օլտուղու, մանկալըն ալէվլէյլէ թահգըգ գըլընտը:

Պու ատէմ Ճօն Մայգօն օլուբ, մազպութ սուրէթտէ էյէրին իւսթիւնէ իրքեապ իտիլմիշ, վէ էլլէրինի պըրթընտան պաղլանմըշ, կէօզլէրինէ պիր մէնտիլ կէրիլմիշ, վէ աղզը տախի թըգանմըշ օլտուղու հալտէ, պիչարէ նէ՛ սէս չըգարապիլիր, վէ նէ՛ տէ պիր շիքեայէթ իտէպիլիր իտի:

Խալգ, մէրգումուն էլլէրի վէ գօլլարը պաղլը օլարագ կէօրունտիւկինտէ, պիրտէն պիրէ տիթրէտի:

—Պաղլարընը չէօզիւնիւզ, վէ կէօզլէրինտէքի մէնտիլի չըգարընըզ, -տէտի բըրէնսէս միւթէքէպպիրանէ սէտա իլէ:

Պունուն իւզէրինէ Ճօն Մարգօնուն իփլէրի չէօզիւլիւփ՝ պիր գաչ նէֆէր գուվվէթլի ատէմլէր մէրգումու տէրտէսթ իտէրէք, եուգարըտան աշաղը ինտիրտիլէր, վէ Ճէլլանըն հուզուրունա սէվգ իւզրէ տուրտուրուլար:

Այնը վագըթտա պիչարէ ատէմին կէօզլէրինտէքի պաղ իլէ աղզընտաքի թարա չըգարըլըփ, պիր գաչ սանիէ գատար էհրամա շիւպհէլի պիր նազարլա կէօզ կէզտիրմէկէ պաշլատը: Անճագ կէօզլէրի, մէնտիլին թազյիգինտէն տօլայը պիրտէնպիրէ վէ գամաշմըշ օլտուղունտան, էհրամը կիւճ իլէ սէչէպիլիր հալինտէ իտի: Վէ նիհայէթ գավի պիր սէտա իլէ քէլամա աղազ էյլէտի,

—Պէնի նէ՞րէյէ կէթիրտիլէր, վէ էթրաֆըմտա պուլունան պու խալգ քի՞մլէր տիր, պէն նէ՞րէտէյիմ, վէ պէնտէն նէ՞ իսթէյօրլար, -տէտի:

Ճէլլա իքի ատըմ իլէրլէյէրէք,

—Ճօն Մարգօն, շիմտի սիզին պու միւշքիւլիւնիւզի հալլ իտէճէյիմ, -տէյէրէք ճէվապ վէրտի:

Ճօն Մարգօն շաշըրարագ, չէօյլէ սէօյլէտի,

—Բրէնսէս Ճէլլա՛ . . . :

—Էվվէթ, պէնիմ:

—Աճապա ուեանը՞գ մըյըմ, եօգսա րիւեա՞ մը կէօրիւեօրում:

—Խա՛յըր, րիւեա կէօրմէեօրսունուզ:

—Էօյլէ իսէ, տէտի Ճօն Մարգօն, -արթըգ գօրգաճագ հիչ պիր սէպէպիմ գալմատը: Պիր եանըլշըլըղա գուրպան օլտում, վէ իհթիմալ տըր քի, էֆէնտիմ, իքի սաաթ էվվէլ արանըղ խանէյի աճիզանէմին պապը հայտուտլար թարաֆընտան պասըլարագ, վէ էլ վէ աեագլարըմը պաղլանարագ, վէ պիր ինսան նաշը կիպի խալըյա պիր պէյկիր իւզէրինէ իւքլէյիփ իթթիրիլէրէք, պուրայա գատար կէթիրիլմէքլիկիմին սէպէպինի իյզահ պուեուրապիլիրմիսինիզ:

Ճէլլա քէմալի սուքունէթլէ չէօյլէ ճէվապ վէրտի,

—Ճօն Մարգօն, -տէտի -էկէր հագգընըզտա վուգուպուլան շու մուամէլէ, պէնիմ էմրիմ իլէ օլտուղունու

պէեան իտէր իսէմ, թէաճճիւպտէ գալըրսընըզ, էօյլէ տէյի՞լ մի:

—Մատամ, թէաճճիւպ իթմէք չէօյլէ տուրսուն, ինանմագ պիլէ իսթէմէմ:

—Պու խուսուստա եանըլըեօրսունուզ, Ճօն Մարգօն, զիրա սիզի թէքէմին խանէրիմ քի, սիզի պուրայա կէթիրէնլէր, անճագ պէնիմ էմրիմէ իթաաթ իթմիշլէր տիր:

—Սիզին էմրինիզէ իթաա՞թ մը, լաքին տահա տիւնքի կիւն սիզին սուֆրանըզտա օթուրան, վէ սիզին տօսթունուզ թէսմիյէ օլունմագլըղա շայէսթէ պուլունան պիր ատէմ հագգընտա պու եօլտա պիր սույի մուամէլէ իճրա իթմէքտէն մաքսատ նէ՞ տիր:

—Շիմտի սիզէ անըն մանասընը անլաթայըմ:

—Մինեթտարըմ, էֆէնտիմ:

—Սիզին պուրայա կէլիշինիզ, արզուլարընըզըն էն պիւյիւքիւնէ մուվաֆըգ օլմագլըղընըզ իչին տիր:

—Արզուլարըմըն էն պիւյիւքիւնէ՞ մի:

—Էվվէթ:

—Սիզի տինլէեօրում, մատամ, լաքին տէտիկլինիզի անլայամայօրում:

—Էմին օլուն, իզահաթընը վէրիրիմ:

—Պուեուրուն, էֆէնտիմ:

—Ճօն Մարգօն, սիզ Հինտիսթանա կէլտիկտէն, վէ Պէնարէստէ պաշ հաքիմլիք մէմուրիէթինի իհրազ իթթիկտէն պէրի, էօմրիւնիւզիւ պիր իշ թահարրիսինէ հասր իթմիշսինիզ . . . :

—Նէ՞ կիպի:

—Շէօյլէ քի, հէր հալտէ վէ հէր նէ եօլ իլէ օլուր իսէ օլսուն, թէհչէթլի պիր սըրրա վագըֆ օլմագլըղա գալգըշմըշսընըզ, վէ ասլա եօրուլմաքսըզըն չալըշտըղընըզ հալտէ, արատըղընըզ սըրր իսէ, կիւնէշին իլք զիեալարընտան տաղլարըն սիւսիւն մահլիւ, էօնիւնիւզտէն հէր կիւն զայիլ օլմագտա տըր: Վէլ հալ սիզ պիր ճին արգատաշընըն կէթիրիյօրսունուզ, վէ օ ճին սիզտէն գաչըեօր, էօյլէ տէյի՞լ մի:

—Էվվէթ։

—Էօյլէ իսէ, պէնտէ իշթէ սիզին խուլեանըզը պիլտիկիմտէն, անը ֆիքլէ կէթիրմէք իսթէրիմ։ Սիզին պուգատար վագըթտան պէրու պաշա չըգարմագըըզա չալըշտըղընըզ պիր մագսատ, թայիմա սիզտէն բուճաթ իթմէքտէ իտի։ Իշթէ պէն սիզի չարուճագ օ մագսատէ վարտըրմագ իսթէտիմ։

Ճէլլա կէօզլէրինի քէսինճէ, Ճօն Մայգօն տախի,

—Բէք էյի, լաքին նիհայէթի, —տէտի։

Բրէնսէս չու վէճհ իլէ տէվամ իթտի,

—Գաթլ ու ինհիտամ իլահէսի օլան չու մուսիպէթպախշ Պօլհանինին էվլատլարը, վէ չու կիպի թուխլար, էն սօն ինկիլիզլին սէադ իղլէրինին թօզունու պիլէ, Հինտիսթանտան իզալէ վէ մահվ իթմէքլիկէ եէմին իթմիշլէրտիր, վէ չու Ֆանսիկարլար քի; եըլան կիպի ֆէնտպազ' վէ եըլան կիպի մուհլիք տիրլէր, իշթէ սիզ պու կէօրիւնմէզ տուշմէնլէրի արայըպ արաշթըրըպ պուլամամագտա իտինիզ, լաքին շիմտի պէն անլէրի, վէ տէյիլ եալընըզ անլէրի, իլլա բէյլէրինի վէ սուլթանլարընը տախի սիզին իլէ եիւզ պէ եիւզ կէթիրէճէկիմ։

Ճօն Մայգօն նէֆէս ալըպ վիրէմէմէք հալինտէ իտի։

Ճէլլա, սէսինի եիւքսէլթէրէք, չէօյլէ տէվամ իթտի'

—Իշթէ բաժահ Ցօօրկայ Սահիպ, Ագպար, ֆագիր Սունիասի, Հօլգար, Ճապլ, վէ նիհայէթ հէրսինին հուքումի վէ սահիպի մութլագը պէնիմ քի, հուզուրումտա քեաֆֆէսի եէրէ գափանըրլար, վէ պէնիմ իսմիմ իսէ, բրէնսէս Ճէլլա տըր։

—Սի՛զ մի . . .։

—Էվվէթ, պէն, վէ իշթէ սիզին պուրայա կէթիրիլտիկինիզին սէպէպի պու տուր։

—Թէշէքքիւր իտէրիմ, մատամ, —տէտի Ճօն Մայգօն մէյուս օլաճագ սըրալարտա պիլէ գահրամանըըզը եըլտէն պըրագմայան պույիւք եիւրէքլէրէ մախսուս պիր ճէսարէթ իլէ, —թէշէքքիւր իտէրիմ, չիւնքի, պիլմէք հէվէսիլէ իթտիկիմ խուսուսաթը էօյրէնտիմ, վէ պիր տախի ըսնութմայաճաղըմ։

—Ունութմամագ իշին, եաշամագ լազըմ տըր, հալպու քի, սիզին տագըգալարընըզ հիսապ օլունմուշ տուր։

—Ֆագաթ, հիւքմիւ ատալէթ իճրա օլունաճագ տըր։

Ճէլլա ումուզլարընը սիլքէրէք,

—Ցիվանէ սէնտէ, էօլմէք վագթի կէլմիշ, հալէա ատալէթտէն պահս իտիեօր։

—Էկէր պէնիմ ատալէթիմ իճրա օլունամազ իսէ, Ճէնապը Հագգըն ատալէթի իճրա օլունաճագ տըր։

—Մէվլթինիզի էմր իտէն պիզիմ մապուտումուզ տուր։

—Լաքին պէնիմ Ալլահըմ տա ինթիգամըմը ալաճագ տըր։

—Պիզ սիզին Ալլահընըզըն ինթիգամընա էհէմմիյէթ վէրմէյիզ։

—Նէ՞ չըգար սիզին էհէմմիյէթ վիրմէքլիկինիզտէն, չիւնքի վագթ ու սաաթը կէլտիկինտէ, պէնիմ Ալլահըմ քէնտիսինէ գարշը չըգանլարը էլտէ իտէպիլիր։

—Հայտէ պագալըմ։

Պատէհու Հինտլիլէրէ խիթապէն, բրէնսէս Ճէլլա չու վէճհ իլէ իլավէ իթտի,

—Պիզիմ սըրըլարըմըզ ասլա ֆէսխ օլունամազլար. լաքին վա՛յ անըն հալինէ քի Էսրարը Հինտէ վագըֆ օլմագա չալըշըր։ Իշթէ օ միսիլլիւլէր, պու ատէմ կիպի գաթլ ու թէլէֆ իտիլէճէք տիրլէր։ Իմտի, էյ Պօլհանի էվլատլարը, արթըգ վազիֆէնիզի իճրա իտին։

Էհալի արասընտան իքի Հինտլի տիշարը չըգըպ, պունլարտան պիրինին էլինտէ պիր գամըշ, վէ տիկէրինին էլինտէ պիր խանչէր օլտուղու հալտէ, Ճօն Մայգօնուն եանընա եագլաշտըլար։

—Ա՛հ, լանէթլիլէր, —պաղըրտը Ճօն Մայգօն, ալչագճա եուզէրինէ հիւճիւմ իտիլէն ճէսուր ատէմլէրին հիտտէթի իլէ, —ա՛հ, սիլահըմ եօգ տուր, լաքին եինէ քէնտիմի մուհաֆազա իտէճէկիմ։ վէ էթրաֆը չագալլար իլէ իհաթա օլունան գափլան կիպի, սիզէ գարշը թըրնագլարըմ վէ տիշլէրիմ իլէ ճէնքլէշէճէկիմ։

Ճօն Մայգօն, պալէառէքի սէօզլէրի սէօյլէտիկի զէ-

մամ, պուլթուն գուվվէթինի պիր մէրքեզէ թօբլատը, վէ հէր նէ գատար էօլէճէկինի պիլիր իսի իսէ տէ, գահրամանճա էօլմէքլիկի թէրճիհ իյլէտիկինտէն, իքի Հինտլիլէրտէն խանչէրի թութանըն իւզէրինէ հիւճիւմ իթտի. Ֆիլվաքը շու հիւճիւմ գահրամանճա իսի իսէ տէ, նէ չարէ քի, պիհուտէ իտի, զիրա անը վահիտտէ տիկէր Հինտլի մէրգումուն վիճուտինին էթրաֆընա գանըչը աթմաըյլա, պիչարէնին գօլ վէ աեագլարընը հարէքէթէ գայրի գապիլ պիր հալէ գօյտու.

—Օ՛հ, ալչա՛գլար, ալչա՛գլար, ալչա՛գլար, -տէտի Ճօն Մալգօմ տէհշէթլի պիր սէտա իլէ.

ՊԻՐ ՆԱՇ ՎԷ ՊԱՉԸ ՔԻԻԼ

Բրէնսէս Ճէյլա պիլա վագիֆէ վէ մազրուրանէ տուրուպ, իշպու տէհշէթլի մէնզարէյի սէյր իթտիկի սըրատա

—Վագըթ կէչիրօր, վուրունուզ, -տէտի, ամիր պիր սէտա իլէ.

Պու էմրի իւզէրինէ, իքինճի Հինտլի, գանըշըն թագախըգինտէն տօլայը, քէնտիսի մուհաֆազա իթմէկէ տէյիլ, իլլա էերինտէն պիլէ գըմըլտանմաեա իգթիտարը պուլունմաեան Ճօն Մալգօմուն եանընա եագլաշտը, վէ էլինտէ թութտուղու խանչէրի պիչարէնին պէօյրիւնէ սափլատը, վէ կէրի ալմաըպ, հալիյլէ թէրք իթտի.

Զէվալլը ինթիեար ճան վիրտիկի սըրատա, եալընըզ. «Ա՜հ, օղլում, էվլատըմ» տիյէպիլիպ, թէսլիմի րուհ իյլէտի. Խանչէրին ուճու եիւրէկինէ գատար տէյմիշ իտի. Պէօյլէճէ պիչարէնին աղըրտան սէլ կիպի գան ագարագ, ուզուն չաեըրլարըն իչինէ տիւշտիւ, վէ պու չաեըրլարտա մէրգումուն նաշընը կիզլէեէրէք, պէլլիսիզ օլտու.

Պու արա ֆիլլէրին գապըխաթանընա եըղըլմըշ օլան էհալի պէյնինտէ պիր մըրըլթը հասըլ օլտու, վէ իւզկեարըը պիր հավատա պուղուպ թարլաընտա, պիր թարաֆտան օլ պիր թարաֆա կիտէն պուղտայ սափլարը կիպի,

մէզքիւր խալգ տախի պիր եանտան օլ պիր եանա թէվէճճիւհ իթմէքտէ իտի.

Պիրտէն պիրէ զուհուրա կէլէն հէեէճան, նէ՛ տէհշէթ վէ նէ՛ տախի իգթիրապը տէրուն ալէմէթի օլմաըպ, սըրֆ սէվինճտէն իպարէթ պիր շէյ իտի. Զիւնքի պէօյլէ պիր վահշի վէ միւթէաասսըպ վէ գաթըլ ու ճինաեէթ իշլէմէկէ ալըշմըշ օլան խալգ իչինտէ, Ճօն Մալգօմուն թէլէֆ իտիլմէսի հիչ նէվինտէն պիր շէյ իտի.

Պատէհու Ճէյլա Սօկօրա տօղրու տէօնէրէք,

—Է՛յ քեազըտլար նէ՞րէտէ տըր, -տէտի.

—Պուրատա, էֆէնտիմ, -ճէվապ վիրտի Հինտլի, Ճօն Մալգօմուն եագըխանէսինտէն աշըրմըշ օլտուղու իքի իւչ տէմէթ էվրագը Ճէյլաեա թագտիմ իտէրէք.

—Մէրգումուն գուվվէթինի թէրքիպ իտէն, վէ զաննըմա կէօրէ, պիզիմ թէլէֆիմիզի մուճիպ օլաճագ օլան շու նօթալարը, պիզզաթ քէնտի նաշընըն եանընտա եագալըմ, -տէտի բրէնսէս.

Ճէյլա, Սօկօրուն քէնտիսինէ վիրտիկի քեազըտլարը արաշտըրտըգտան, վէ քեաֆֆէսինի կէօզտէն կէչիրտիքտէն սօնրա, շու քէսիք քէլամլարը եավաշճա մըրըլտանըր իտի.

—Հագըգաթէն տօղրու իզի պուլմուշ իմիշ, վէ էն զիեատէ գարանլըգտա պիլէ, պու ատէմին կէօզլէրի սէզիեօր իմիշ... իշթէ իմարէլէրի.

Պէօյլէ տէյիպ, բրէնսէս եիւքսէք սէսլէ իլէ շու աթիտէքի ճիւմլէլէրի օգուտու,

«Հինտիսթան շիրքէթինին մահվը իչին, Հինտլիլէր թարաֆընտան պիւյիւք պիր շիրքէթ թէշքիլ իտիլմիշ տիր. Պու շիրքէթին բարմագը հէր թարաֆտա վար իսէ տէ, պունուն րէյիսինի պաշըճա Պէնարէստէ արամալը տըր...»

Ճէյլա օգումասընը տուրտուրուպ, հիտտէթլի պիր նազար իլէ էթրաֆա կէօզ կէզտիրտի, վէ քէլամա աղազ պիրլէ,

—Իչիմիզտէ պիր թագըմ խայինլէր վար տըր, -տէտի, -լաքին Պօվհանի նամընա օլարագ պէեան իտէրիմ քի,

վա՛յ անլէրին հալինէ քի սըրըլարըմըզը ֆաշ իթմէկէ ճիւ-րատ իտէրլէր , օ միսիլլիւլէր իլէ կէչիրիլտիւքտէ , չէտին ղավղա իլէ տօլտուրուլաճաք տըրլար :

Բրէնսէսին իշպու Թէհտիտամիզ քէլամլարը տէհշէթլի մուճիպ , հէր քէս քէմալի սուքութ իլէ տուրտու :

Պատէհօ ճէլլատ քեաղըտլարը տըլարագ , պիրէր պիրէր եաքմաղա , վէ շու լաֆլարը , եանի ,

—Սիվա մապուսումուզուն մուգատտէս ալէվի , պիզէ գարշը Թէտարիք իտիլմիշ օլան սիլահլարը ինհրադ վէ մահվ էյլէսին -տիյէրէք պաշլատը :

Աէյվին արասընտան եէրէ ուչան քեաղըտ պարչալարը գըզըլճըմտըրընը բրէնսէս եէրտէն գալտըրթմամաղլա , անլէրին տախի անտէ ազըր ազըր սէօնտիւկիւ կէօրիւլմէք-տէ իտի : Քեաղըտլար չօգ ճա օլտուղունտան , պու իշ խայ-լի վագըթ սիւրտիւ , վէ էն սօն քեաղըտ տախի եանտըղ-ընտա , բրէնսէս ճէլլատ իլէ խալգա տօղրու ուզաթա-րագ ,

—Էյ տէհշէթլի Թէշէպպիւսին էվլատլարը , -տէտի , -Հինտ շիրքէթինի մահվ իտէճէկսինիզ պու քիւլ վէ պու նաշ իւզէրինէ եէմին իտէ՞րմիսինիզ :

Խալգ տախի հէպ պիր աղըզտան ,

—Էվվէթ , եէմին իտէրիզ , -տէյու պաղըրտըլար :

—Բէք էյի , սիզին եէմինինիզի գապուլ իտէր , վէ սա-լա խաթըրտան չըգարմամանըզը վաա էյլէրիմ : Իշթէ Թա-մէրտլիլէրին գատիմ Թօբրաղը օլան շու Հինտիսթանըն , գան պահասը իլէ քէնտի հիւրրիէթինի Թէքրարէն էլտէ իտէճէկի վագըթէ կէլիեօր : Հայտէյին , գարտաշլար , ար-Թըգ տաղըլընըզ , լաքին սէօզիւնիւզիւտէ ունութմայըը-նըզ .

Պու էմր իւզէրինէ պիւթիւն խալգ պիւյիւք չամաթա իլէ մէզարըլըգտան չըգըլաճագ օլան կէչիտէ տօղրու եիւ-րիւեիւշ իթտի , վէ եէք ավաղ օլարագ , շու պէյիթլէրի օգումաեա պաշլատը ,

Հա՛յտէ , եա՛ Սիվա , եագը վէր օլ հարպ մէշալէլէրին ,

Թէզալիգ բարլաթը վէր խանչէրլէրիմիզ տէմիրլէրին .
Վագըթ եագլաշմագտա տըր եէրլէր ալ գանլարա պօեան-
սըն ,
Վէ ագտաճագ գանլար պիզզաթ սէնին Նէզտինտէ ագսըն :

Էմր իյլէ պօրալարա էյ չէհինշէհի ճէհիմ ,
Պօրալար անինտէ իտէրլէր ինգըլապը ազիմ .
Էյ գանլար շահը , խանչէրլէրինիզ սանա մինթազըր ,
Հէմ Հինտի աթիգ եէնիտէն ինհեա օլմաեա հազըր :

Էհալի ուզագլանտըգճա , իշպու պէյիթլէր տէ իշիտիլ-մէմէկէ պաշլատը : Պէօյլէճէ ֆիլլէր գապըխթանընտա քիմսէ գալմայըպ , եալընըզ Ճօն Մալգօմուն գանը նաշը վար իտի քի , օ տախի ուզուն օթլար ալթընտա սէթր ի-տիլմիշ իտի :

Պու սըրատա , վէ հէնուզ պէյիթլէրին սէսի իշիտիլ-մէքտէ իքէն , պէշ քիշի պէյկիրլէրէ սիւար օլմուշ օլտուգ-լարը հալտէ , գաեալարըն էթէյինտէն կէլմէքտէ իտի-լէր :

Պունլարըն կէլտիկի գաեալարըն օրթա եէրինտէ իսէ , մալումումուզ օլան մէյտան օլուպ , Ճօն Մալգօմ պունտա գաթլ ու Թէլէֆ իտիլմիշ իտի :

Մէրգումուն պէշ նէֆէր էշխասը Ճօրճ Մալգօմ , Սթօք , Գազիլ վէ իքի նէֆէր խըտմէթճի Հինտլի իտի :

Տէլիգանլը ինկիլիզ , պիր կիւն էվվէլ ալտան ալտէթ իթտիկինտէ , գաեալարըն իւզէրինտէն չըգարագ , ֆիլլէր գապըխթանընա կէլմիշ , վէ պու մահէլտէ ֆիքրինտէ պիր արզու հասըլ օլմուշ իտի : Օգուեանլարըմըզ պու ար-զունուն նէտէն իպարէթ օլտուղունու պիլիրլէր : Շէօյլէ քի , Ճօրճ Մալգօմ մէզքիւր ֆիլ քէմիքլէրինի մահֆազա-տա կէօրմէք իսթէր , վէ պու մինասիպէթլէ ֆագիրլէրին ղարիպ վէ կիզլի այինլէրինի տախի խէֆիէն սէյր իտէճէ-կինի մէմուլ իտէր իտի :

Անճագ մէրգում , շու արզունուն պասիրէթսիզլիք ատտ օլունաճաղընը պիլտիկինտէն , մէզքիւր Թէշէպպիւս հիւս-

նի սուրէթտէ պաշա չըգմա գատար , բէտէր վէ պիրատէրինէ պու պապտէ հիչ պիր չէյ սէօյլէմէմէկի ֆիքրինէ գօյմուշ իտի ։

Պինաէն ալէյհ Գազիլ , քէնտիսինէ դըլաղուղ օլուպ , ատ պուլմասընը , վէ լա.քին պու խուսուսու քիմսէնէ խապէր վիրմէմէսինի րըճա իթտի ։ Գազիլ իսէ պու սըրըը եալընըզ Սթօքա սէօյլէտիկինտէն , մէրգում տախի թապիաթը իգթիզասընճա , խըթիրաճաթընա խալէլ կէթիրիլմէսինտէն տօլաեը էվվէլճէ հիտտէթլէնիպ , պիր թագըմ պէտտուալար օգուտուգտան սօնրա , նիհաեէթ քէնտիսի տէ էֆէնտիսիյլէ պիրլի.քտէ կիթմէ.քլիկէ գարար վիրտի ։

Հէր նէ հալ իսէ , օ կիւն ագշամըն սաաթ տօգուզունտա , Ճօրճ , կիւեա իլ.ք կիւն.քի եօրկունլուղունու վէսիլէ իտէրէ.ք , բէտէրինէ , պիրատէրինէ , նիշանլըսընա վէ անըն հէմշիրէսինէ սէլամ վիրտի.քտէն սօնրա , .քէնտի տայիրէսինէ չէ.քիլտի ։ Օտասընտա էշյասընի տէրհալ տէյիշթիրիպ , վէ .քէմէրինէ պիր գամա իլէ պիր րէվօլվէր ատըգտան սօնրա , չուգուր եօլուն ուճունտա պէյկլիյէր իլէ քէնտիսինէ պէ.քլէմէ.քտէ օլան Գազիլ իլէ Սթօքու պուլմագ իւզրէ , սէսսիզ սէտասըզ սէյֆինէտէն տիշարը չըգտը ։

Գազիլ , հազըրլարընտա էմնիյէթի քեամիլէսի պուլունան տիկէր ի.քի նէֆէր Հինտլիյի րէֆագաթլարընա ամագըզը քեարը ագըլ տատ իթմիշ իտի , Ճօրճ պունուն սէպէպինի սուալ էյլէտիկինտէ , Գազիլ չէօյլէ ճէվապ վիրտի ,

—Է.ֆէնտիմ , կիճէլէրի պուրալարը բէ.ք էմին օլմազ , վէ իհթիմալ տըր .քի , ֆէնա պիր թէսատիւֆ տէ վուգու պուլուր ։ Սիզ պանա կիւվէնինիզ , էֆէնտիմ , պէն հէր վէճհ իլէ սիզի թէէմին իտէրիմ ։

—Բի՛մէ տէտին ։

—Պէնտէնիզէ ։

Գաթի սուրէթտէ վէրիլէն չու ճէվապա , Ճօրճ Մագգօն կիւլիմսէտի , վէ Հինտլի չօճուղուն էլինի թութուպ

ըգմասըյլա , հարէ.քէթէ պաշլատըլար ։

Պու չախսլար , Պէնարէսին էն սօն էվլէրինտէն հէնուզ եարըմ ֆարսախ ուզագլանմըշ իքէն , տիկէր իւչ նէֆէր սիւվարի մէզքիւր չուգուր եօլա տօղրու կիտիպ , սէյֆիեէ պաղչէսինին բարմագլըղը մագամընտա օլան չիթին ուճունտա տուրտուլար ։ Պու իւչ սիւարիտէն պիրի Սօկօր օլուպ , մէրգում տիկէր ի.քի րէֆիգլէրի իլէ պիրլի.քտէ աթտան աշաղը ինտի ։

Պու իւչ չախս , եըլան կիպի գաեարագ , չիթի թէր.քիպ իտէն աղաճ տալլարընըն արասընտան կէչտիլէր , վէ սէյֆիեէեէ տօղրու միւթէրաճի օլտուլար ։

Օգուեանլարըմըզըն մալիւմի օլտուղու իւզրէ , Սօկօր զաթէն Ճօն Մալգօնուն տայիրէյի մախսուսէսինի պիլիր իտի ։ Իմտի տօղրու մէրգումուն տայիրէսինէ կիթտի ։

Պու արա Ճօն Մալգօնուն տայիրէսի բէրտէլէրի ինտիրիլմիշ օլուպ , ֆագաթ կիճէնին սէրին հավասը , եաթագ օտասընա կիրսին իչին , բէնճիրէլէրին եարը աչըգ պըրագըլմըշ օլտուղու , բէրտէլէրին արգասընտան թէշհիզ օլունապիլմէ.քտէ իտի ։

Ճօն Մալգօն , Մարի իլէ Նվանը սէլամլատըգտան սօնրա , տայիրէսինէ չէ.քիլէրէ.ք , եազըխանէսի էօնիւնտէ օթուրմուշ , վէ ատէթի մուճիպինճէ , եաթագա կիրմէզտէն էվվէլ , էվրագ վէ նօթալարընը սըրաեա գօյմագլա մէշղուլ պուլունմուշ իտի ։

Սօկօր աղըզընտան պիր սէօզ պիլէ չըգարմաեարագ , րիֆագաթընտա պուլունան ի.քի Հինտլիլէրէ , էն արգատա օլան , վէ Ճօն Մալգօնուն օթուրտուղու մահէլլին տօղրուլուղունտա պուլունմաեան բէնճիրէնին բէրտէսինի իմա իթմէ.ք իւզրէ , պիր իշարէթ իթտի , վէ օլ թարաֆըն թախսիս օլունմասը իսէ , չաեէտ Ճօն Մալգօն պաշընը գատըրըպ արգասընա պագտըղընտա , մէրգումանը կէօրմէսին իչին իտի ։

Պէօյլէճէ մէրգուման էշխաս քէմալի մէհարէթլէ , վէ ասլա սէս սէտա չըգարմաեարագ , հօգլուգ միւշքիլաթը օլմաեան պիր թէշէպպիւսի իճրաեէ պաշլատըլար ,

Պունլարտան պիրի բէրտէնին ալթ թարաֆընտաքի ուճլարընը թութուպ, եօգարը տօղրու չէվիրէրէք տիւրմէկէ իպթիտար իթտիկլէրինտէ, վէ պիր ատէմին կէչէպիլէճէկի գատար արալըգ աչըլտըղընտա, Սօկօր աեագ գապըլարընը էվվէլճէ չըգարարագ, ուսուլճա տէրունի օտաեա տախիլ օլտու:

Պու իշ օլ գատար մէհարէթլէ իճրա օլունտու քի, Ճօն Մալգօմ վուգուաթի հալի ասլա տուեամատը: Պինաէն ալէյհ Սօկօր պիր գաչ սանիեէ գատար ասլա գըմըլտանմաեարագ տուրտու, վէ բէնչէսինի չըքարը իւզէրինէ աթըլմաղա հազըրլանան ճանվէր միսիլլու, գուվվէթինի պիր մէրքէզէ իճթիմա էյլէտի, վէ թէտարիքեաթտա պուլունտու: Պատէհու պաշ հաքիմին ասլա արգասընա տէօնմէսէճէկինէ էմին օլարագ, քէմէրինտէն գուվվէթլի վէ եումշագ պիր իբէքլի մէնտիլ չըգարտը, վէ պիր նէվի հալաթ շէքլինէ գօյմագ իւզրէ, մէնտիլի պիւքմէեէ պաշլատը:

Պունու եաբտըգտան սօնրա, նէֆէսինի միւմքին մէրթէպէ թէվգիֆ իտէրէք, վէ նապզընըն վուրուշունու սիւքիւթ պիրլէ, չըպլագ աեագլարընը տախի հալընըն իւզէրինտէ օլտուգճա եավաշ վէ խաֆիֆ սուրէթտէ պասարագ, քէնտիսիլէ Ճօն Մալգօմուն պէյնինտէքի մէսաֆէյի, քէմալի իթինա վէ իհթիեաթ իլէ միւրուր էյլէտի:

Սօկօր պու վէճհ իլէ իսթիհարըն եանընա եագլաշընճա, իբէքլի հալաթը մէրգումուն պօղազընա կէչիրտի, վէ նէ՛ պաղըրմաղա, վէ նէ՛ պիր ֆէրեատ իթմէքլիկէ վագըթ պուլամաեարագ, եըլտըրըմ կիպի սիւրաթլէ պիչարէնին աղզընը ղանն իտէրսին քի քիլիտլէտի, վէ ճէսիմ պիր գուվվէթ վէ շիտտէթլէ թութուպ, մէրգումու եէրէ սէրտի, վէ տիզինի կէօքսինէ տաեատը:

Պու սըրատա, տիշարտա գալան Հինտլիլէրտէն պիրի տախի բէնչիրէտէն իչէրի կիրիպ, Սօկօրուն մուավէնէթինէ կէլտի: Պու Հինտլինին եէտինտէ պիր տէմէթ սիճիմ օլուպ, պունլար իլէ Ճօն Մալգօմու ղաեէթ ճիւզի պիր միւտտէթ զարֆընտա պաշտան աեաղա գատար օլ տէրէ-

ճէ գավի սուրէթտէ պաղլատը, վէ աղզը տախի թըգատըլտը քի, հագըգաթէն պիր սէս չըգարմաղըղա վէ պիր կէօնա հարէքէթտէ պուլունմաղըղա ասլա իգթիտարը գալմատը:

Օլ վագըթ Սօկօր իլէ օրատա պուլունան ըէֆիգի, Ճօն Մալգօմու տիկէր իւչիւնճիւ ըէֆիգլէրինէ վիրտիքլէրինտէն մէրգում տախի պու եիւքիւ օմուզունա ալարագ, չիթէ տօղրու կէօթիւրտիւ, վէ Սօկօր իսէ տէրունի օտատա գալարագ, բըէնաէս էմրի մուճիպինճէ, եազըխանէնին իւզէրինտէ եըղըլմըշ օլան քեաղըտլարտան պիւյիւք պիր բաքէթ եաբմագտա իտի:

Պու բաքէթ պիթտիքտէն սօնրա, Սօկօր տախի սէյֆիեէեի թէրք իթտի, ֆագաթ օրատան կիթմէզտէն էվվէլ, բէնչիրէնին բէրտէսինի արգասընտան ինտիրտի: Վէ պէօյլէճէ բէնչիրէտէն իչէրի ատէմ կիրմիշ օլտուղունա տայիր հիչ ալէամէթ գալմատը:

Պատէհու Ճօն Մալգօմու աթլարտան պիրինին իւզէրինէ պինտիրիպ, սիւրաթլէ եօլլարընա տէվամ իթտիլէր:

Պունտան սօնրա օլան վուգուաթլար իսէ, օգուեանլարըմըզա մալիւմ տիւր:

ԿԻՃԷ ԶԻԵԱՐԷԹ

Աթլարա սիւար օլարագ, գահալարըն էթէյինտէն տէօրթ նալ գօշտուգլարը սըրատա, թէրք իթմիշ օլտուղումուզ Ճօրճ Մալգօմուն, Գաղիլին, Սթօքուն, վէ իքի նէֆէր Հինտլիլէրին հալէրինէ աթֆը նազար իտէլիմ:

Ճօն Մալգօմ վէ ըէֆիգլէրի Բէրալա օրմանընըն էթէյինտէն գըսը սըրա կէչտիքլէրի, վէ պիւյիւք աղաճլարըն կէօլկէսի ալթընտան եիւրիւտիւքլէրի էսնատէ, պիր սիւրիւ սիւարիլէրէ թէսատիւֆ իթտիլէր քի, պունլարըն սիւրաթլը հարէքէթի, ագ պապա գուշլարընըն ուչմասընա պէնզէր իտի:

Ճօրճ Մալգօմ իսէ, բէտէրի հագգընտա հիչ պիր շիւպ-

հեռէ ղաժիզ օլմատըղընտան, ատէթա ինսան նաշը հէյ-էթինտէ օլարագ, եանընտան կէչմէքտէ օլան զէվալլը բէտէնինի թանըեամամար: Վէ Գազիլէ խիթապէն,

—Պու ատէմլէր քի՛մլէր տիր, -տէտի:

—Պիլմէմ, էֆէնտիմ, -տէեու ճէվապ վէրտի տէլի-գանլը Հինտլի:

—Ա՛հ, էֆէ՛նտիմ, -տէտի Սթօր, լագըրտըը իթմէքսի-կէ փուրսաթ պուլարագ, -եէմին իտէրիմ քի, պունլար չէյթան տըրլար, եախօտ ճէհէննէմին ազալարը տըրլար՝ վէ պիզէ րասթ կէլիշլէրի իյի մանէտատ տէյիլ տիր: Է-ֆէնտիմ, էօմրիւմիւզտէ պիր տէֆաճըգ օլսուն, սիզին իյ-իլիկինիզի արզուլէեէն վէ էմրի պասըէթին սատագաթլըմա միւսավի օլան պիր խըտմէթքեարըն նասիհաթլարընը տին-լէյին: Շու ֆիլլէր գայրիսթանը տէնիլէն մահէլլ, մուսի-պէթլայըշ պիր եէր օլուպ, օրատա պաշըմըզա պիր ֆէ-լաքէթ կէլէճէք տիր, վէ պու իսէ, հագգընըզտա իյի օլ-մաեաճագ տըր, չիւնքի թէհլիքէ արգասընտան կէզէնի-սօնու օլմազ տէրլէր: Իմտի պէյկիրլէրիմիզին եուլարը-ընը չէվիրիպ, տէօրթ նալ գօշարագ Պէնարէսէ վարալ-լըմ: Եարըը կինճէտէն եարըմ սաաթ սօնրա, սէյֆիէ-նէ եէթիշիրիզ, վէ միւքէմմէլ ռուբէթտէ ուեուեուպ եօրկունլուղումուզու ալըրըզ:

—Պէնիմ սէֆիլ Սթօրում, -ճէվապ վէրտի Ճօրճ Մալ-գօմ, -սէն սօնունա գատար թալշան կիպի գօրգա՞գ մը օլաճագսըն: Պու հալտէ էկէր գօրգուեօրսան, Պէնարէսէ ավտէթ իտէպիլիրսին: Պէն եօլումա տէվամ իտէճէկիմ:

—Հայը՛ֆ, -մըրըլտանտը Սթօր տէրին պիր ա՛հ իտէ-րէք, -ազըզը ատէմլէրին ազըլանէ սէօզլէրինէ հէվալէյի սէմմի իթիպար իտիլմէտիկինտէն, իշթէ տունեա տախի պու հալէ կէլմիշ տիր:

Մէրգում խըտմէթքեար պէօյլէ տէյիփ, վէ մըրըլտա-նարագ, էֆէնտիսինին արգասընտան կիթմէկէ պաշլատը՝ Ճօրճ Մալգօմուն սիւար օլտուղու աթ, բրէնսէս ծէկլա-հէտիյէէ իթաիկի ճալի օլուպ, պու հայվան սարըրաըզը-զընտան քիշնէմէքտէ, վէ կէմինի կէմիրմէքտէ, վէ կէօք-

սիւ աղզընտան ագան քէօբիւքլէ տօլմագտա իտի:

Պու արա Հինտլիլէրին, ֆիլլէր գայրիսթանընտան չը-գար իքէն, չըղըրտըգլարը թիւրքիւ, Ճօրճ Մալգօմուն գուլաղընա գատար վարըր օլարագ, մէզքիւր սէտա, վա-գաա բիւզկեար սէպէպինտէն հավատա տաղըլտըղընտան, պէլլիսիզ սուրէթտէ իշիտիլմէքտէ իտի իսէ տէ, եինէ պունուն վահշէթի մէրգում տէլիգանլըեա թէէսիր ի-տէրէք,

—Գա՛զըլ, պունլար ֆագիրլէր տիր, տէյի՛լ մի, -տէտի:

—Էօյլէ զանն իտէրիմ, էֆէնտի՛մ, -տէեու ճէվապ վէրտի Գազիլ:

—Էօյլէ իսէ՝ պիր ազ չապուգ եուրիւեիւպ եէթիշէլիմ:

Մէրգում պու սէօզլէրի սէօյլէեէրէք, հայվանընը սիւ-րաթլէ գօշտուրմաեա պաշլատը, փագաթ պէշ օն ատըմ կիթտիքտէն սօնրա, թէքրար տուրտուրտու, վէ էթրաֆա գուլագ վէրտի:

Պու էսնատէ սէտալար տուրմուշ օլտուղունտան, Ճօրճ քէնտու քէնտուեէ,

—Աճապա թամ պիզիմ կէլտիկիմիզ վագըթ մը կիթ-տիլէ՞ր, -տէտի մէյուսիեէթլէ, -տօղրուսու պու պիր պէտպախթլըգ տըր:

Վէ պիր ազ սիւքիւթտէն սօնրա, չէօյլէ իլավէ իթտի,

—Լաքին պու գայրիսթանըն գափուսու նէ՞րէտէ տիր:

—Պիզտէն եիւզ ատըմ գատար ուզագտա տըր, եանի օվաեա հաքիմ օլան շու սիեահ գաեալարըն իչինտէ տիր, -տէեու ճէվապ վէրտի Գազիլ:

—Էօյլէ իսէ, հայտէյին կիտէլիմ:

Ֆիլվագը Ճօրճ աթընը օլ թարաֆա տօղրու սիւրմէք իսթէր իքէն, Գազիլ հայվանըն եուլարընտան թութտու, վէ Ճօրճ պունա խիթապէն,

—Նէ՞ եափըեօրսուն, վէ նէ՞ իչին թէվգըֆ իտիեօր-սուն, -տէտի:

—Էֆէնտիմ, սիզ պէնի քէնտինիզէ գըլաւուզ նասպ իթտինիզ, պէնտէնիզտէ մուվաֆագաթ իթտիմ:

—Է՛յ:

—Ֆագաթ պէհուտէ պիր մուխաթարանա տիվանէճէ գարշը չըգմանըզա մուսաադէ իտէճէյիմէ ասլա սէօզ վէրմէտիմ :

—Նէ՞ տէմէք իսթէյօրսուն :

—Շունու տէմէք իսթէյօրում քի, սիզ պու պէյլէրլէր իլէ, գիմսէնին կէօրէմէյէճէյի շու գաբանըն կէօլկէսի ալթընտա տուրաճագսընըզ : Վէ գապլըխաթանա կիրմէնըզ պէն կիրիպ, վէ սիզին տախի պօղազտան կէչմէնիզէ իմքեան օլուպ օլմատըղընը կէլիպ սիզէ խապէր վիրէճէկիմ։

—Լաքին գօրգտուղուն մուխաթարա նէ՞ եօլտա չէյ տիր՝

—Էֆէնտիմ, ֆագիրլէր, պաշգալարընըն քէնտի կիզլի այընլէրինի սէյր ու թէմաշա իթմէլէրինէ մուսաատէ իթմէզլէր . . . : Վէ իհթիմալ տըր քի, պու կիպիլէրի վուրուպ եօլտուրմէք իչին, գապլըխանըն մէտխալինտէ կէօզէ կէօրիւնմէզ պէքճիլէր պէքլէմէքտէ տիր ։

—Պէնիմ նէ՛միմէ լազըմ, -տէտի Ճօրճ սապըրսըզլըգլա, -սէն պէք էյի պիլիրսին քի, պէն թէհլիքէտէն գօրգանլարտան տէյիլիմ :

—Էֆէնտիմ, օ ճիհէթի պէնտէնիզտէ պիլիրիմ, նասըլ քի տահա տիւնքի կիւն էօմրիւմիւ պիւյիւք պիր մուխաթարատան գուրթարարագ, պու սէօյլէտիկլէրինիզի իսպաթ իթտինիզ : Հալ պու քի, պէն սիզի կիզլէնմիշ օլան պիր Հինտլինին գաբըշը իլէ պօղուլարագ, եա խանչէրլէ գաթլ իտիլէրէք, այագլարըմըն էօնինտէ եէրէ սէրիլմէնիզի իսթէմէմ : Պու եօլտա էօլմէք նի՞ճէ եարար : Տօղրուսու պու վէճհ իլէ թէհլիքէյի ըուհ իթմէք, ասլա սիզէ եագըշմազ :

—Գաչիլին հագգը վար տըր, հագգը, -տէտի պաղըրտը Սմթօք հէյէճան իլէ, -չիւնքի պիզ պիւյիւք իշլէր իչին տօղմուշ ատէմլէրիզ : Պիզ պիւյիւք ֆէտաքեարլըգլար վէ սատագաթլար իպրազ իթմէլիյիզ : Պիզիմ էօմրիւմիւզ ալէմէ ֆայտէլի տիր, հալթթա մուճէրրէտ լազըմտըր պիլէ : Իմտի, քիմսէնէ պիր կիւնա մէնֆաաթը մուճիպ օլմատըղը հալտէ, էօմրիւմիւզի թէհլիքէյէ գօյմաեալըմ :

Պիլմէյիզ քի, Ճօրճ Մալգօն պու հագգը սէօյլէրէ իսկեաթ օլտո՞ւ մու, լաքին շու գատարը սահիհ տիր քի, Գաչիլ, էկէր քէնտիսինին եալընըզճա գապլըխաթանա կիրմէսինէ մուսաատէ իտիլմէզսէ, գըլաղուզլուգտան ֆէրաղաթ կէլէճէյինի պէեան իթմիշ օլտուղունտան, պու խուսուս Ճօրճա տահա զիեատէ թէէսսիր իթմիշ, վէ պինաէն ալէյհ իշէ մուվաֆֆագաթ եըլէմիշ իտի : Իմտի, Գաչիլ աթտան աշաղը ինէրէք, գապլըխանըն մէտխալինէ տօղրու ուզանտը :

Մէրգումուն գայպուպէթի օն տագըգա գատար իմթիտատ իտիպ, պու մուտտէթ զարֆընտա, Ճօրճ էթրաֆը տինլէտի իսէ տէ, եագընլարտա ֆագիրլէր պուլունտուղունա տայիր հիչ պիր չամաթա, եախօտ թիւրքիւ իշիտմէտի :

Վէ նիհայէթ Գաչիլին ավտէթ իթտիկինի կէօրիւնճէ, եիւրէկի վուրմաղա պաշլատը, վէ քէլամա աղազ պիրլէ,

—Էյ, նէ՞ խապէր կէթիրտին, -տէտի չէտիտէն ։

—Էֆէնտիմ, կէլէպիլիրսինիզ :

—Մուխաթարա եօ՞գ մու տուր :

—Խա՛յըր :

—Ֆագաթ ֆիլլէր գապլըխաթանը . . . :

—Պիւսպիւթիւն խալի տիր :

—Ֆագիրլէ՞ր :

—Անլէրտէ կիթմիշլէր տիր :

Սմթօք պու սըրատա գալպինտէն սէվինճ տուեուպ, մէսրուրէն իքի էլլէրինի պիրպիրի իլէ օղալատըղը հալտէ, էֆէնտիսի տախի մէյեուսիյէթլէ,

—Պախթըմ եավէր տէյիլ իմիշ, -տիմէքտէ իտի, -զիրա հիչ տէյիլ իսէ պիր ֆագիրին ումուրը տինիեէսինի իճրա իթտիկինի կէօրմէքլիկի ֆէվգէլատէ սուրէթտէ արզու իտէր իքէն, շու արզումա նայիլ օլամատըմ, լաքին սըրթըգ պու խուսուստա տուչիւնմէքլիք պիհուտէ տիր ։ Նէ՛ չարէ ֆագիրլէր եէրինէ, ֆիլլէրին քէմիքլէրի իլէ իքթիֆա իթմէլիյիզ . . . :

Պու սէօզլէրին իւզէրինէ Սմթօք էօյլէ պիր հարէքէթ իճ-

ռասընտա պուլունտու քի , սիւար օլտուղու հայվան շահա գալգտը ։ Պատէհու մէրգում տիթրէր պիր սէտա իլէ ,

—Էֆէնտիմ , ֆիլ քէմիլէրի՞ մի տէտինիզ , եօգսա պէնտէնիզ եանլը՞շ մը անլատըմ , սահիհէն կիտէճէկիմիզ մահէլլէ քէմիլէ՞ր մի վար տըր , -տէտի ։

—Էվվէթ ։

—Էյ պիզ պու մահէլլէ կիտէճէ՞քմիյիզ ։

—Էվվէթ ։

—Ա՜հ , էֆէնտիմ , պիլմիշ օլուն քի , պու հալտէ Պէնարէսէ ավտէթ իտէնէ գատար սաչլարըմ աղարաճագ տըր ։

—Սահիհէն շու հալ վուգու պուլսա Սմթօք , սէն քեարըը չըգարըրսըն , լաքին մատամ քի բարլագ սաչլարընը պու գատար էսիրկէեօրսուն , պէնիմլէ կէլմէք եախօտ պէնտէն այրըլմագ պապընտա , սէնի քեամիլէն սէրպէսթ պըրագըրըմ . . . ։ իմտի , իսթէրսէն պէնիմլէ պէրապէր շու գալըխմըթմանա կիր , իսթէրսէն պուրատա տուր ։ Ֆագաթ շուրասընը տախի իխթար իտէրիմ քի , պիհուտէ լագըրտըլար իլէ վագթըմըզ զայ իթմէ ։

—Էֆէնտիմ սիզտէն այրըլմագ իսթէմէմ , լաքին բրօթէսթօ իթմէքլիքտէն տէ կէրի տուրմամ , -տէտի Սմթօք ։

Պու սէօզ իւզէրինէ , պունլարըն ճիւմլէսի պէյկիրլէրտէն աշաղը ինէրէք , հայվանլարընը Հինտլիլէրտէն պիրինին էմրի մուհաֆազասընա իհալէ իթտիլէր ։ Տիկէր Հինտլի իսէ , հէյպէսինտէն պիր մէշալէ չըգարըպ , պու իչ շախս Գալիլին արգասընտան կիթմէկէ , վէ գապըրխըթանըն մէտխալինէ տօղրու իլէրլէմէկէ պաշլատըլար ։

Մահիթապըն ըշըղը , կէչիտին իքի թարաֆընը թէշքիլ իտէն եուքսէք գահալարըն արալըղընա թէէսսիր իթմէմէքտէ օլտուղունտան, եօլուն էյրի պիւյրիւլիւկիւ գարանլըգ սէպէպինտէն կէօրիւլմէեօր իտի ։ իմտի Գալիլ , մէզքիւր միւշքիւլ կէչիտի կէչմէք իւզրէ , մէշալէյի եագմասընը Հինտլինէ էմր իթտի , վէ պէօյլէճէ մէրգումուն էշխաս գարանլըխթընա տախիլ օլտուլար ։

Ճօրճ պու մահէլլէ կիրէր կիրմէզ , էվվէլճէ Թարիֆ օլունան մէնզարէնին թօհաֆլըգ վէ վահշիլիկի հագգընտա

թէաճճիւպ իթտի , վէ պու էսնատէ մահիթապ , պուլութլար արասընտան զահիր չըգտըղը , վէ պունուն զիեալարը իլէ գաեալար , վէ սէֆինէ գըրընթըլարընա միւշապիհ օլան մէզքիւր պէեազ վէ իրի քէմիլէր , վէ տէհշէթամիզ պիր սուրէթտէ պուլունան Սիվանըն բութու բարլամագտա օլտուղու ճիհէթլէ , մահէլլի մէզքիւր տահա զիեատէ զարիպ պիր հէյպէթ քէսպ իթմիշ իտի ։

—Հագըգաթէն շուրասը կէօրիւլմէմէ շայեան տըր , -տէտի Ճօրճ մէյուսանէ պիր հիւզն ու քետէր իլէ , -չիւնքի ինսան պու մահէլլտէ պուլունտուղունտա , վէ էսէրլէրի մահվ օլմուշ օլան ճանվէրլէրին տէհշէթլի քէմիլէրինի շուրատա պուրատա կէօրտիւկիւնտէ , քէնտույի սու թուֆանընըն ֆէրտասը կիւնիւնտէ պուլունըօր զանն իտէր ։ Պանա էօյլէ կէլիեօր քի , պուրաճըգտա հագըգի տիւնեա իւզէրինտէ պուլունմամագտաեըզ , վէ խաեալաթ պէնի իսթիլա իթտիկինտէն , շու քէմիլէր տիրիլէրէք , հարէքէթէ պաշլաեաճագլար տէեու զանն իտիեօրում ։

Սմթօքուն պու արա տիշլէրի եէքտիկէրինէ չարփմագտա օլտուղու հալտէ , մէրգում ,

—Ա՜հ , էֆէնտիմ , -տէտի բէբէկլէեէրէք , -ինկիլթէրրանըն պիւթիւն ապիտլէրի նամընա օլարագ , րիճա իտէրիմ սիզէ , պիր տահա պու եօլտա սէօզլէր սէօյլէմէյինիզ , զիրա ագլըմը զայի իտիեօրում , վէ տիզլէրիմ հարէքէթէ զայիլ գապիլ պիր հալէ կէլիեօր ։

Ֆիլվագը զէվալլը օտա խըտմէթքեարընըն տիզլէրի տիթրէմէքտէ իտի ։

Ճօրճ , բութա եագլաշտը , վէ թապանընըն տէրէճէլէրինտէն պիրինին իւզէրինէ չըգտը ։ Անճագ պու արա մահիթապ պուլութլար արասընտա գայիպ օլմաղլա , մէրգում ինկիլիզ , Հինտլինին էլինտէն մէշալէյի ալտը , վէ բութուն եիւզիւնէ տօղրու եագլաշտըրտը ։

Գալիլ , Ճօրճուն շու քիւսթախլըղընա տիգգաթ վէ էշեաեը մուգատտէսէեէ թէճավիւզ նազարըյլա պագարագ , քէնտույի տիթրէմէքտէն մէն իտէմէտի , վէ տիկէր Հինտլի իսէ , քիմ պիլիր նէ մըրըլտանարագ , պաշընը օ

պիր Թարաֆա չէվիրտի ։ Ճօրճ եինէ քէնտի Թէֆթիշ վէ Թահգիգըմը տէվամ իտէրէք ,

—Ցիմէ.ք չու սարը պուրունլու , գըրմըզը վէ եէշիլ եանագլը աՀմագ Հէրիֆ , Սիվա մապուսու իմիշ , -տէտի կիւլէրէք , -տօղրուսու պէն պէօյլէ պիր պլանա Հիւրմէթ իթմէմ ։ Լաքին ա՛մմա մէ.քրուՀ չէՀրէսի վար ա՛ ։ Էկէր պէն ինկիլթէրրանըա ալաէթ իթտիկիմտէ , պունու պէրապէր կէօթիւրիւպ տէ , չիֆթլիկիմիզտէ գօրգուլուգ իտէր իտիմ , էն զիեատէ եաղմաճը վէ ճէսարէթլի օլան սէրչէլէր պիլէ քիրպըլարըմըզա եանաշամազլար զաննը իտէրիմ ։

Գազիլ իլէ Հինտի պու էմնատէ իսթէմէեէրէք , վէ ուսուլ իլէ բուլթա նազար իթտիլէր ։ Պունլար , բուլթուն կէօզլէրինտէն եըլտըրըմ չըգարագ , Ճօրճ Մալգօնու չարբաճագ տըր աէեու ինթիզար իթմէ.քտէ իտիլէր ։ Ֆագաթ չիւպՀէսիզ , Սիվա , Հագգընտա զուՀուրա կէլէն մէգ.քիւր իսթիՀզանը իշ եէրինէ գօյմաղըզըմտան , եըլտըրըմ զուՀուրա կէլմէտի ։

Սթօբ , գօրգուսունտան վիճուտինին տէօրթտէ իւչ բանը քէօթրիւմէ տէօնմիւշ օլուպ , նէ՛ պիր չէյ սէօյլէեէպիլմէ.քտէ , վէ նէ՛ տախի օլան սէօզլէրի իշիթմէ.քտէ իտի ։ Մէրգումուն սալթ ազալարը տիթրէեօր իտի ։ Ճօրճ Թապանտան աշաղը ինտի , վէ մաՀիթապ , պուլութլարըն ալթընտան սըյըրըլըշ օլտուղունտան , էլինտէ.քի մէշալէ.յի Հինտլիյէ վիրտի , վէ լանըգըյա քէշֆ վէ Թահգիգ իթմէ.ք իչին , քէնտիսի քէմի.քլէրէ տօղրու իլէրլէտի ։

Գազիլ պիր գաչ ատըմ իլէրուտէ պուլունուպ , աալա պիր նիյեթէթի մախսուսէսի օլմաեարագ , աղըր աղըր եիւրիւմէ.քտէ , վէ եիւ.քսէ.ք օթլարը աեագլարընըն ալթընտա չըղնատըղընտա , նազարը տիգգաթընը զէմին իւզէրինէ աթֆ էյլէմէ.քտէ իտի ։ Պիրտէն պիրէ մէրգում տուրտու , վէ ազալարընտա պիր տիթրէմէ Հիսս իթտի ։ Վ.է անը վաՀիտտէ պիր տէՀշէթի ազիմէ իլէ կէրիեէ տօղրու չէ.քիլտի իւէտէ , մուախխարէն ագլընը պաշընա Թօբլաեարագ , եէրէ էյիլտի , վէ էլլէրիյլէ օթլարը պէրթարաֆ իտէր իքէն , տէՀշէթլի պիր ֆիղան ու ֆէրեատ իտիպ , Թէ.քրարէն աեաղա գալգտը ։

Գաղիլ՝ էլինտէ պիր մէշալէ օլտուղու հալտէ, օ մահզունիյէթ-
պախըշ մէնզարէյի թէմաշա էյլէմէքտէ . Ս. 265

ԷՎԼԱՏ ՎԷ ԲԷՏԷՐ

—Օղլում, նէ՞ օլտուն, -տէտի Ճօրճ չէտիրտէն մէրտիւվէն աշաղը ինէրէք :

Գաղիլ իսէ, թէսատիւֆ իթտիկի նէհանէտէն տօլայը պիւսպիւթիւն չաշքընլըղ օլտուղունտան, ղանն իտէրսին քի մէզքիւր սուալի իշիթմէտի :

—Էֆէնտիմ, նէ՞ սուալ իտիյօրսունուզ, -տէտի բէրէլէնէրէք Սթօր, -շիւպհէսիզ եա պիր պօշ եալանը, եա սիեահ պիր վաշագ տըր, եա պիւյիւք պիր բէլէնք տիր, վէ եախօտ վահշի պիր գափլան տըր : Իմտի, Ալլահ աշգընա օլսուն, էֆէնտիմ, պիր ան էվվէլ շու մահէլլէտէն սավուշուպ կիտէլիմ :

Սթօր պու քէլամը սէօյլէյիպ, պունու գուվվէտէն ֆիիլէ սախի կէթիրմէք իսթէտի իսէ տէ, քէմալի տէհշէթինտէն նաշի ազալարը վէ սինիրլէրի քէօթրիւմէ տէօնմիւշ օլտուղունտան, տիզլէրինի իլէրուէ աթամատը, վէ եանընտա պուլունան էնլի վէ տիւզ թաշըն իւսթիւնէ տիւշտիւ :

Ճօրճ իքինճի տէֆա Գաղիլէ խիթապէն,

—Սէօյլէ պաղալըմ, օղլում, նէ՞ վար տըր օրատա, -տէտի :

—Էֆէնտիմ, չատըրլարըն իչինտէ պիր ինսան նաշը վար տըր, -տէտի տէյիքանլը Հինտլի մահզուն պիր սէս իլէ :

—Ինսան նաշը մը՞ :

—Էվվէթ, էֆէնտիմ :

Սթօր տիթրէյէրէք, իքի էլլէրինի, սօղուք թէր իլէ մուլէմմա օլան աննը իւզէրինէ կէօթիւրտիւ, վէ եիւքսէք սէսլէ լագըրտը իթմէկէ իգթիտարը օլմատըղընտան, քէնտի քէնտինէ,

—Պէնիմ իշիմ պիթտի, պայըլըեօրում, էօլիւեօրում, -տէտի :

Գաղիլ, նաշըն եանընտա տիզ չէօքէրէք, գարնընտան պիր Հինտ խանչէրի չըգարտը, վէ պու գանլը սիլահը մա-

հիթապըն զիեատըյլա թէճէսսիւսէ պաշլատը ։ Վէ անըն-տէ սօլկուն եիւզինէ եէնի վէ չէտին պիր հէեէճան կէլէրէք ,

—Ա՛հ , պու խանչէր , իլահէնին նամընա օլան խանչէրտէն տիր , տիմէք մէրգումու գաթլ ու թէլէֆ իտէնլէր , Պօլհանի էվլատլարը տըր , -տէտի քէնտու քէնտունէ ։

Պու էսնատէ մահկիթալըն էօնիւնտէն պիւյիւք պիր պուլութ կէչմէքտէ օլտուղունտան , ֆիլլէր գապրիսթանը գարարմըշ իտի ։ Ճօրճ , Հինտլինին էլինտէն մէշալէյի ալարագ , Գաղիլէ տօղրու կիթտի ։

Սթօր հալէա քէօթիւրիւմ կիպի տուրմագտա օլուպ , անճագ թէֆէքքիւր իչինտէ իտի , վէ շու եօլտա միւլահազա իթմէքտէ օլտուղու զանն օլունուր իտի ,

—Շու լանէթլի մահէլլ , շու շէյթան գապրիսթանը , հէր հալտէ Հինտիսթանը քէպիրլին քեաֆֆէյի հայտուտլարընըն իգամէթկեահը օլմալը տըր ։ Ա՛հ , շուրատա իյի պիր զապթ օլսա տա , շու էհլի ֆէսատըն ճէզասըն ադամընը վիրսէ ։

Պու արա Ճօրճ Մագտօն , Գաղիլին եանընա վասըլ օլմուշ իտի ։ Իմտի մէրգում տախի մէշալէյի էլինտէ թութարագ , պաշընը նաշա տօղրու էյտի , վէ միւթէագըպէն տէհշէթլի պիր ֆիղան ու ֆէրեատ չըգարարագ , պաշընը գալտըրտը ։ Մէշալէ տախի էլինտէն տիւշիւպ սէօնտիւ ։ Ճօրճ նէֆէս ալըպ վիրէմէմէք հալինտէ օլտուղու թագտիրտէ , քէսիք պիր սէստա իլէ շու լաֆըլարը թէքէլլիւմ իթտի ,

—Օ՜հ , խա՛եըր ... խա՛եըր ... կէօրտիւկիւմ պիր րիւեա , պիր խաեալ , վէհմալը պիր տէհշէթլի եալան տըր ։ Խա՛եըր , պէն իյի կէօրմէտիմ ... վէ պէնիմ ագլըմ թամ տէյիլ տիր ։ Լաքին շու եիւզ ... շու չէհրէ ... եա էկէր կէօրտիւկիւմ տօղրու իսէ ... աման եա՛ Ռապպիմ , -տիզ իւզէրինէ կէլէրէք , -րէճա իտէրիմ սանա , շու խաեալը կէօզիւմիւն էօնիւնտէն տէֆ էթ ։ Իհթիմալի եօգ տուր , կէրչէք տէյիլ տիր ։ Ա՛հ , պու բէք տէհշէթլի պիր հալ տըր ... ։

—Էֆէնտի ... էֆէնտի , նէ՞ օլույօրսունուզ , -սուալ իթտի Գաղիլ , Ճօրճ Մագտօնուն թէլաշընտան պիր շէյ անլաեամայարագ ։

Պու էսնատէ Սթօր թաշըն իւսթիւնտէ օթուրմագտա օլմայըպ , տիզ չէօքմիւշ , վէ խաթըրընա կէլէն ազիզլէրին քեաֆֆէսինէ խաչիլէ տուա վէ րէճալար իթմէքլէ մէշղուլ պուլունմուշ իտի ։ Եինէ պու արա պուլութ ալթընտա պուլունան այ մէյտանա չըգարագ , մագթուլուն հէյեէթի թէմամիյլա կէօրիւլմէսիյլէ , Ճօրճ կէօրմէմէք իչին , պաշընը սիւրաթլէ պաշգա թարաֆա չէվիրտի ,

—Տօղրուսու պիր տահա պագմագ իսթէեօր իսէմ տէ , -տէտի բէրէլէնէրէք , -նէ՛ չարէ , ճէսարէթ իտէմէյօրում , վէ ատէթա գօրգուեօրում ,

Պատէհու Գաղիլին եանընա կիտիպ , վէ մէրգումուն գօլունտան թութարագ ,

—Էյիլ , Գաղիլ , էյիլ վէ պագ , -տէտի , -սէն պու ճէնազէյի թանըմասըն տէյի՞լ մի ... Ալլահ աշգընա օլսուն , Գաղիլ , չապուգ ճէվապ վէր , սէօյլէ պանա , սէն պունու թանըմասըն , էօյլէ տէյի՞լ մի ։

Գաղիլ էյիլէրէք , նաշըն եիւզինէ պագտըղընտա , պիչարէնին չէհրէսինին րէնկի սօլտու , վէ ատէթտէն խարիճ պիր սէստա իլէ ,

—Սը՛ր Ճօն Մագտօ՛ն ... սը՛ր Ճօն Մագտօ՛ն ... -տէեու պաղըրտը ։

Ճօրճ անինտէ ճէնազէնին եանընա տիզ չէօքտիւ , վէ հըչգըրարագ ,

—Ա՛հ , բէտէրիմ , պէնիմ բէտէրիմ տիր , -տէեու ֆիղան իթտի ։

Վուգուա կէլէն ֆիղան ու ֆէրեատլար արասընտա , Սթօր տախի քէլամա իպթիտար իտէրէք ,

—Տօղրուսու Հինտիսթան տէնիլէն եէր , խըրսըզ եաթաղը տըր , -տէտի ։

Գաղիլ իսէ կէօզլէրի եաշ իլէ տօլու օլարագ , քէնտու քէնտունէ վէ մէյուսիյէթ իլէ ,

—Պէնիմ վէլի նիյմէթիմի , գուրպանըմը էօլտիւր-

միւշլէր, վէ գաթիլլէր տէ գարնտաշլարըմըզը, -տիմէքտէ իտի:

Ծօրճուն պուլունտուղու շու տէհշէթլի հիւզն ու քէտէր մէնզարէսինի պիր գարըյան, նախօտ շէօյլէ սէօյլէյէյիմ, Պօլհանի իլահէսինէ թարընան պիր ատէմ կէօրսէ իտի, րիգգաթ վէ մէրհամէթէ կէլիր իտի:

Շէօյլէ քի, պէվալը տէյիգանը, բէտէրինին գանըյլա գըզարմըշ օլան եէր իւզէրինէ սէրիլմիշ օլուպ, ճէնազէյի գօլլարը իչինտէ սըգմագտա, նիւրէկինէ տանամագտա, վէ աչըլան տէրին ճէրիհասընտան հէնուզ ագմագտա պուլունան պիր գաչ տամլա գանը մէնտիլլէ սիլմէքտէ իտի: Վէ արա սըրա տախի անլընը վէ էլլէրինի էօբէրէք, սէլ կիպի կէօզ եաշլարը տէօքիւպ հընչգըրըրարագ, շէօյլէ սէօյլէմէքտէ իտի,

—Ա՛հ, պապաճըղըմը նիւրէկինտէն վուրմուշլար... ա՛հ զէվալը բէտէր, պագըն նասըլ գանլար իչինտէ գալմըշ, վէ թէսլիմի րուհ իթմիշ... պիչարէ շու հալտէ սէօյլէտիքլէրիմի իշիթմէեօր, կէօզլէրի սօն տէֆա օլարագ գաբանմըշ, սէսի թիւքէնմիշ... ա՛հ, պիւթիւն նիւրէքտէն վէ ճանտան քէնտիսինի, օլ միւհթէրէմ խիթիեարը սէվէր իտիմ... վէ օլ գատար սէնէլէր քէնտիսինտէն ուզագ գալմըշ օլտուղումտան, միւհապպէթիմ զիեատէ թաշրիգ օլունմուշ իտի... վէ հէնուզ պիրլէշէրէք, սաատէթի հալէ նայիլ օլաճագըմըզը մէմնուն իտէր իքէն, պագըն շու զալիմ էօլիւմ...:

Ծօրճ, հընչգըրմագտան պօղազը թըգանարագ, քէլամը գաթ իթտի, վէ պիր ազ միւտտէթ սիւքիւթ իւզրէ պուլունտուգտան սօնրա, պիրտէն պիրէ տիւշար օլտուղու տէհշէթլի հալին նէթիճէսի օլարագ, ֆէվգէլատէ պիր հէեէճան իլէ, շէօյլէ տէվամ իթտի,

—Էօլի՛ւ միւ, լաքին նէ՞ իչի՛ն, խա՛նըր... խա՛նըր... պէն պապաճըղըմըն էօլմիւշ օլտուղունա ինանմամ, վէ ինանմագ տախի իսթէմէմ...: Նիլլէթ, բէտէրիմ հէնուզ հասթալթա տըր, վէ ձէնապը Հագգըն միւսաատէսիյլէ, պէն անը գուրթարաճագըմ...:

Ծօրճ պու սէօզլէրի սէօյլէյիպ, իճրա իթմէք տախի խաթէտիկլինտէն, բէտէրինին նաշընը գուճագլատը, վէ գուլագընտան աշագը, շու վէճհ իլէ մըրըլտանտը,

—Պապա՛ճըղըմ... պապա՛ճըղըմ... սէնի հըղլըյան էվլատըն տըր... պէնի տինլէ... գուլագ վէր պանա... վէ ճէվապըմը րէտտ իթմէ... ա՛հ, պապաճըղըմ, պիր քէրրէ խանընտա պուլունան էվլատընա պագ... աչ պիր քէրրէ կէօզլէրինի, վէ էլլէրիմի սէնին էլլէրին իչինտէ սըգըվէր...:

Լաքին Ծօրճ պիրտէն պիրէ քէնտուսինէ կէլէրէք, քէմալի տէհշէթ իլէ շէօյլէ պաղըրմաղա պաշլատը,

—Ա՛հ, եա Րապպիմ, էլլէրի պուզ կիպի տօնմուշ, վէ վիճուտի մէրմէր տէօնմիւշ... նիւրէկի արթըգ չարբմըեօր... խանչէրին ուճու նիւրէկինէ գատար սարըլմըշ... Ալլահըմ, պու նէ գատար գան ագմըշ... ա՛հ, պէն նէ գատար լանէթլի ինսանըմ, բէտէրիմ էօլմիւշ, հէմ գաթլ իթմիշլէր...:

Սէթօբ իսէ պու արա քէնտինտէ օլան գօրգու վէ տէհշէթի ունութարագ, շիտտէթլէ աղլամագտա, վէ էլինտէ օլան մէնտիլ իլէ կէօզլէրինի սիլմէքտէ, վէ Գավիլ տախի,

—Ա՛հ, խա՛յինլէր, ալչագլար, պէնիմ վէլիի նիյմէթիմի էօլտիւրմիւշլէր, -տիմէքտէ իտի:

Շու թէէսսիւֆէ շայեան մէնզարէլէր պիր խայլի վագըթ տէվամ իտիպ, պաատէհու Ծօրճ պիրտէն պիրէ թէզատիւլ օլտու: Շէօյլէ քի, չէհրէսի մէրմէր տէօնտիւ, կէօզլէրի գուրուտու, վէ պուրուշմուշ օլան աղզընտա պիր սէպաթ միւշահատէ գըլընտը: Ծօրճ պու անտէ տէկին տիզ չէօքմիւշ իքէն, տէրհալ ագագա գալգտը, վէ գավի պիր սէտա իլէ,

—Հա՛յտէյին արգատաշլար կիտէլիմ, -տէտի, -չիւնքի պէօյլէ ճէսարէթսիզլիք վէ կէօզ եաշլարը ֆայտէ իթմէզ... արթըգ բէտէրիմ իւզէրինէ աղլամամալը, վէ ինթիգամ ալմանըն չարէսինի տիւշիւնմէլի տիր...:

Ծօրճ սիւքիւթ իթտի, վէ պիր էլեամ էլինի պաշընա գօյուպ տիւշիւնտիւքտէն սօնրա, հէնիւզտէն ճէնազէ իւզէրինէ աթֆը նազար իտէրէք, շէօյլէ տէվամ էյլէտի,

—Լաքին շու ալչագլըղը քի՛մ իճրա իթմիշ տիր, աճապա քի՛մ շու ալիճէնապ խիսթիսալը ալչագճա վուրմուշ տուր: Եա՛ Ռապպ, սէն գաատիրուլգատիրսին, վէ շու պիչարէնին գալպը ու թէլէֆ օլմագտա պուլունան վիճտանիմին հալտէ, պանա տա մուսաատէ էթ քի ինթիգամընը ալայըմ: Պէն պիր աճիզ գուլում, պարի սէն պանա եարտըմ էթ, վէ պէնիմ ագըլըմ գարանլըգտա շաշըրաճագ օլտուղունտան, սէն պանա րէհպէր օլ, վէ գաթիլի խապէր վիրէճէք օլան ալէամէթի պանա կէօսթէր:

Ծօրճ պու սէօզլէրի սէօյլէտիկի զէման, աշագըտա եէրտէ պիր քիւլ եըղընթըլըղընտա թէսատիւֆ իթտի քի, էվվէլ պէ էվվէլ պու եըղընթըլըղըն նէ օլտուղունու անլամամագ էյլէտի, վէ աթէշտէն եանմըշ քեաղըտ պարչալարը օլտուղունու կէօրիւնճէ,

—Շիւպհէսիզ պիր ազ էվվէլ Նիւսալ իթտիկիմ պիր րէճաէը, Ճէնապը Հագգ գապուլ իթմիշ օլմալը տըր...: Իմտի Գայիլ, չապուգ մէշալէյի եագը վէր, -տէտի:

Գայիլ անինտէ մէզքիւր էմրի իճրա իթտի, վէ Ծօրճ, որ Ծօն Մալգօմուն քէշֆիեաթընը վէ նօթալարընը հավի օլան եանմըշ քեաղըտ պարչալարընը իքի էլլէ ավուչլատը: Ծօրճ, պու քեաղըտլարըն տէօրթտէ իւչ եանընտան զիեատէսի քիւլ օլմուշ օլտուղունու կէօրիւնճէ, պիր առա տուչարը մէյուսիեէթ օլտու, վէ,

—Ամմա եա՛ Ռապպիմ, պիր եազը պիլէ պուլամայօրում, պիթթին եանմըշ, քիւլ օլմուշ, -տէտի:

Մէրգում աէլիգանըը իւչ տէֆա պու քեաղըտ պարչալարընը թօբլատը իսէ տէ, իւշիւնտէ տէ պիր սէմէրէ հասըլ իտէմէտի: Ալթըրդ պիւսպիւթիւն իւմիտ քէսիլտիկինտէ տիւշմէքտէ իքէն, պիր քեաղըտ տահա պուլտու քի, նըսֆը եանմըշ, վէ գալան մահալլի տախի աթէշին ղարպընտան սարարմըշ իտի:

—Ահ, իշթէ պիր գաչ սաթըր պուլտում, -պաղըրտը Ծօրճ պիր խումա իլէ, վէ պաշէհա Գայիլէ խիթապէն, ամմա Գա՛յիլ, մէշալէյի պանա եագըն կէթիր, -տէտի:

Գայիլ մէշալէյի, Ծօրճուն տիթրէր էլլէրինէ թութ-

մագտա օլտուղու քեաղըտա տօղրու կէօթիւրիւպ,

—Նա՞սըլ էֆէնտիմ, նէ՞ պուլտունուզ -տէյու սուալ իթտի:

—Իշտալլահ խայըր տըր, էֆէնտիմ, -տէտի Սկօր, փի պու արա քէտէր վէ տէհշէթի ունութմամըշ օլուպ, մէրագ իչինտէ իտի:

Ծօրճ տախի շէօյլէ պէեան իթտի,

—Բէտէրիմին եազըսը... էվվէթ, էվվէթ, անըն եազըսը տըր... ա՛հ, եալընըզ պիր էսէր պուլապիլսէ իտիմ...:

Պէօյլէ տիւէէրէք, Ծօրճ աէրհալ գալմըշ օլան սաթըրլար իւզէրինէ կէօզ կէզտիրտի, պաատէհու քէմալի մէյուսիեէթլէ,

—Հէյ վա՛հ, բէք չապուգ խումխամար օլմուշ օլտուղումու շիմտի անլայօրում. չիւնքի հիչ խիմ պուլամայօրում, վէ օգուտուղում եազըլարտա տա հիչ պիր մանէա եօգ տուր, -տէտի:

Մուախխարէն Ծօրճ եիւքսէք սէսլէ իլէ շու հարֆլարը գըրաաթ իթտի,

—«Պիր տէհշէթլի չիւքէթ...» ա՛հ, տիկէր թարաֆը եանմըշ... հա՛, պիր գաչ հարֆ տահա պուլտում, «Պէնարէսին իչինտէ արամալը տըր...»: Իշթէ հէր պու գատար, վէ պունտան զիեատէ պիր հարֆ պիլէ եօգ... պու գատար սէօզտէն իսէ, պէն հիչ պիր մանէա չըգարամամագտայըմ: Լաքին պիր գաչ սաաթ էվվէլ սէյֆիեէտէ ըղրամըշ օլտուղում բէտէրիմ, նա՞սըլ օլուպտա պուրատա պուլունույօր: Քիմի՞ն մարիֆէթիլէ, վէ նէ՞ սէպէպլէ պուրայա կէթիրիլմիշ տիր: Քէնտիսինէ գարշը նէ՞ շէյթանի տուզագ գուրուլմուշ տուր: Աճապա խուսուսի պիր ինթիգամա գուրպա՞ն մը կիթմիշ տիր, եօգսա մէքթուպլարընտա պանա պիլտիրտիկի, վէ իքի կիւնտէն քեաֆֆէյի սըրըլարընը պէեան իտէճէկի օլ կիզլի չիւքէթին րէնչէսինէ՞ մի տիւշմիւշ տիւր: Ա՛հ, եա՛ Ռապպիմ, նա՞սըլ պիլէյիմ, նա՞սըլ պուլայըմ, վէ նա՞սըլ անլայըմ: Պա՛պաճըղըմ, պա՛պաճըղըմ, սէնին գաթիլլէրինի

ճէզասը՞զ մը պըրագմագ լազըմ տըր : Յազըգ , խա՛նըմ , խա՛նըմ , պէն անլէրի ճէզասըզ պըրագմըյաճագըմ : Ճէնապը Հագգ , պանա ազմ ու գուվվէթ վէրէճէք , վէ էօմրիւմիւ ֆէտա իտէճէք օլտուղում շու մուգատտէս մուհարէպէյէ պէնի մուհաֆազա էյլէյէճէք տիր : Ալլահ ըմարլարըդ պայրաղըմ , Ալլահ ըմարլարըդ , իշթէ սօն սէլամ վէ վէտաը սանա վիրիյօրում . . . սէնին տօնմուշ էլլէրին ուզէրինտէ էվլատընըն իթաիկի նէմինի իշիթ : Պէն իշթէ աճա խարիկօրում քի , սէնին գաթիլլէրինի պուլաճագըմ , վէ անլէրի թէէտիպ իտէճէյիմ :

Ծօրճ պունլարը սէօյլէմէքտէ իքէն , նիւրէկլի գալպըլը , նէնէտէն հընչգըրըմսըա պաշլատը , վէ բէտէրինին ճէնազէսի եանընտա տիզ չէօքէրէք , էլլէրինտէն պիրինի թութտու , վէ հիւզն ու մաթէմ տէրեալարընա ղարգ օլտու :

Սէթօբ տախի էֆէնտիսի եանընտա ագլամագտա օլուպ , խըրտէմէթքեար Հինտլինին եիւզինտէ իտի , վաքթի պիր կիւլիւմսէմէ միւշահատէ օլունմագտա , հալ պու քի , Գադիլ էլինտէ մէշալէյի թութարագ , պութ կիպի տուրտուղու հալտէ , շու մահզունիյէթպախշ մէնզարէյի սէյրէյլէմմաքտա իտի :

ՊԻՐԻՆՃԻ ՃԻԼՏԻՆ ԽԻԹԱՄԸ

Բ. Ա.
№ 8592